

ผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการ
ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

จอมขวัญ อร่ามกชกร

อภินันท์นาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์)สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

ISBN 974-664-923-5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

๗๗

๑๑๙๖๗

๒๕๔๔

วิทยานิพนธ์
เรื่อง

ผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมี
เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

นางสาวจอมขวัญ อร่ามกชกร
ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์อนงค์นาฏ เหลี่ยมสมบัติ
พ.บ., M.P.H. (M.C.H.)
ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์พูนสุข ช่วยทอง
วท.บ.(พยาบาลสาธารณสุข),
วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี สิงหนิยม
วท.บ.(คณิตศาสตร์), วท.ม.(ชีวสถิติ)
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นางสาวสาวณะ พบสุข
พช.บ.(พยาบาล),วท.ม.(สุขภาพจิต)
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์พูนสุข ช่วยทอง
วท.บ.(พยาบาลสาธารณสุข),
วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)
ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์

ศาสตราจารย์เลียงชัย ลิ่มล้อมวงศ์
Ph.D.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมี
เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
ที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์)สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

นางสาวจอมขวัญ อร่ามกษกร
ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์อนงค์น่าน เหลี่ยมสมบัติ
พ.บ., M.P.H. (M.C.H.)
ประธานสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุทธิ อธิปัญญาคม
วท.บ.(สุขาภิบาล), M.S.(Bios. & Epid.)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สมใจ ทุนกุล
วท.บ.(พยาบาลสาธารณสุข),
M.S.N.(Community Health)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์พูนสุข ชั่วทอง
วท.บ.(พยาบาลสาธารณสุข),
วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เลียงชัย ลิมล่อมวงศ์
Ph.D.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ศิริกุล อิศรานุรักษ์
วท.บ.(วิทยาศาสตร์การแพทย์)(เกียรตินิยม
อันดับ 2), พ.บ.,ว.ว.(กุมารเวชศาสตร์),
M.P.H.(M.C.H.)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ กานดา วัฒนภัส
พ.บ.,M.Sc.in Hygiene(P.H.Microbiology)
คณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์อนงค์นาฏ เหลี่ยมสมบัติประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ตลอดจนรองศาสตราจารย์ พูนสุข ช่วยทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี สิงหนิยม และ คุณสาวณะ พบสุข คณะกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้เวลา ข้อเสนอแนะ คำชี้แนะ ความคิดเห็นต่าง ๆ ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ รวมถึงกำลังใจที่มอบแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เพ็ญศรี พิชัยสนธิ รองศาสตราจารย์वासนา จันทร์สว่าง และ รองศาสตราจารย์ศิริกุล อิศรานุรักษ์ ที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณโรงเรียนดุสิตพานิชยการ ท่านผู้อำนวยการ คณาจารย์ฝ่ายวิชาการและนักเรียนหญิงระดับปวช.ปีที่ 2 ทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและร่วมมือในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เชียงใหม่ ท่านผู้อำนวยการ อาจารย์ฝ่ายวิชาการและนักเรียนหญิงระดับปวช.ปีที่ 2 ทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและร่วมมือในเก็บข้อมูลและร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาอนามัยครอบครัวทุก ท่านที่ให้ความอบอุ่นและความห่วงใยต่อผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ภาควิชาอนามัยครอบครัวทุกท่านที่ให้กำลังใจ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

ขอขอบคุณ คุณกิ่งแก้ว อร่ามกษกรที่ช่วยเหลือเรื่องฉุกเฉินต่าง ๆ เพื่อน ๆ อนามัยครอบครัว รุ่น 20 และรุ่น 21 ทุกท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่เล็ก พี่โหน่งและน้องปู ที่เสียสละกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ช่วยเหลือ ประคับประคองหัวใจของผู้วิจัยเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาครอบครัว ผลักดัน ผู้วิจัยจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ พยาบาล รุ่นที่ 40 วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช ที่พิษณุโลกและเชียงใหม่ ได้ให้ความช่วยเหลือต่างๆตลอดมา คุณสุมิตรา โกช่วย ที่ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเวียงแหง และ ทุก ๆ ท่านที่ให้ความรัก ความห่วงใยแก่ผู้วิจัยโดยที่ไม่สามารถเอ่ยนามทั้งหมดได้ ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสุด คือ คุณพ่อเสริมสุขและคุณแม่ณฤมล อร่ามกษกร สำหรับคุณความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบให้แก่คุณพ่อคุณแม่และน้องเห็นอันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย

จอมขวัญ อร่ามกษกร

3936004 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : อนามัยครอบครัว; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)
คำสำคัญ : ทักษะชีวิต / การรับรู้ความสามารถของตนเอง / การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

จอมขวัญ อร่ามกษกร : ผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ (EFFECTIVENESS OF LIFE SKILLS ON SELF-EFFICACY FOR PREVENTION OF PREMARITAL SEX OF FEMALE VOCATIONAL STUDENTS, CHIANGMAI PROVINCE.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อนงค์นาฏ เหลี่ยมสมบัติ พ.บ., M.P.H. (M.C.H.), พูนสุข ชั่วทอง วท.บ. (พยาบาลสาธารณสุข), วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนครอบครัว), สุมาลี สิงหนิมมวท.บ. (คณิตศาสตร์), วท.ม. (ชีวสถิติ), สาวนะ พบสุข พย.บ., วท.ม. (สุขภาพจิต). 255 หน้า ISBN 974-665-923-5

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 67 คนมาจากการสุ่มอย่างง่าย 14 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง 33 คนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม 34 คนที่ไม่ได้รับโปรแกรมดังกล่าว เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตและเครื่องมือรวบรวมเก็บข้อมูลการวิจัย โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตประกอบด้วยทักษะชีวิต 8 องค์ประกอบคือความคิดวิเคราะห์ห้วงใจ ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพทักษะการสื่อสาร(ใช้หลักการปฏิเสธ) ความคิดสร้างสรรค์ ความตระหนักรู้ในตน และความภาคภูมิใจในตนเอง กิจกรรมของโปรแกรมนี้นำหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของเบนคูรา ซึ่งการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองประเมินจากทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบแรก เก็บข้อมูล 3 ครั้งคือก่อนการทดลอง หลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์โดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและแบบวัดด้วยตนเอง ดำเนินการและเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม 2541 - 28 กุมภาพันธ์ 2542

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม ($p\text{-value} < 0.024$) ที่ระยะหลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($p\text{-value} < 0.0001$, $p\text{-value} = 0.001$) และสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ($p\text{-value} < 0.0001$, $p\text{-value} < 0.0001$) ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่แตกต่างไปจากระยะก่อนการทดลอง ($p\text{-value} = 0.813$, $p\text{-value} = 0.981$) ที่ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($p\text{-value} = 0.285$) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่แตกต่างไปจากระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ($p\text{-value} = 0.407$, $p\text{-value} = 0.781$) สรุปว่าการได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่สูงขึ้น ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองและเพื่อให้เกิดความคงทนของการรับรู้ความสามารถของตนเองควรจัดให้มีการได้รับโปรแกรมซ้ำด้วย ซึ่งการพัฒนาทักษะชีวิตจะเป็นหนทางหนึ่งที่ส่งเสริมการดูแลสุขภาพของสตรีวัยรุ่นไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปในอนาคต

3936004 PHPH/M : MAJOR: FAMILY HEALTH; M.SC.(PUBLIC HEALTH)
KEYWORDS : LIFE SKILLS / SELF-EFFICACY / PREVENTION OF
PREMARITAL SEX

CHOMKWAM ARAMKOTCHAKON : EFFECTIVENESS OF LIFE
SKILLS ON SELF -EFFICACY FOR PREVENTION OF PREMARITAL SEX
OF FEMALE VOCATIONAL STUDENTS, CHIANGMAI PROVINCE. THESIS
ADVISORS: ANONGNAT LIAMSOMBAT M.D., M.P.H.(M.C.H.), POONSOOK
SHUAYTONG, B.SC.(P.H.N.), M.S. (HUMAN REPRODUCTION AND
POPULATION PLANNING.), SUMALEE SINGHANIYOM B.SC. (MATH.),
M.S.(BIOS.), SAVANA POPSOOK B.N., M.S.(MENTAL HEALTH), 255 p.
ISBN 974-665-923-5

This study was a quasi-experimental research design and aimed to study the effectiveness of a life skill program (LS. program) on self-efficacy for the prevention of premarital sex of female students in a vocational college in Chiangmai Province. The program was launched 22nd December 1998 and ended 28th February 1999. Sixty-seven students were recruited from 14 classrooms by simple random sampling. Thirty-three students of the experimental group attended the LS. Program while the other thirty-four students of the control group did not. Instruments consisted of the LS. Program and questionnaires for evaluation of the program. The LS. Program consisted of 8 components of life-skills: critical thinking, coping skills concerning sexual emotions, decision making skills, interpersonal relationship, creative thinking, self awareness and self-esteem. The last life skill studied concerned communication skill (using assertiveness to resist pressure to do potentially health damaging activity, premarital sex). Bandura's theory, which promotes a participatory learning process to develop self-efficacy was used as a training method of the program. The evaluation of the effectiveness of life skills on self-efficacy was based on the first four of the eight components mentioned. Collection of data was done before the program implementation and 1 and 4 weeks after implementation of the program by using self-administered questionnaires.

Results revealed that before the program implementation, the experimental group's self-efficacy score was significantly lower than the control groups' (p-value < 0.024). It was also found, the scores of experimental group at that 1 and 4 weeks after the program implementation were significantly higher than those of the control group (p-value < 0.0001 and p-value = 0.001 respectively) and than before starting the program (p-value < 0.0001 and p-value < 0.0001 respectively). But for the control group, these significant differences were not found (p-value = 0.813 and p-value = 0.981 respectively). Concerning the sustainability of self-efficacy, the differences of self-efficacy's scores between four and one week after the program implementation were not found. Results revealed that the differences were not significant not only between the experimental and control group (p-value = 0.285), but also in each experimental and control group (p-value = 0.407, p-value = 0.781). In conclusion, the life skill program (LS program) could improve self-efficacy of female vocational students for prevention of premarital sex. To sustain this self-efficacy, repeated offering of the training program should be continued.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	๓
สารบัญแผนภูมิ	๓
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ตัวแปรในการวิจัย	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	13
แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นตอนกลาง	13
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่นตอนกลางและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	70
บทที่ 3 วัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย	72
รูปแบบการวิจัยและแบบแผนการทดลอง	72
ประชากร	72
กลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ	74
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	81
การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	84
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและผลการทดสอบ	85
ความแตกต่างของ ข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	
ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	114
ส่วนที่ 3 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่ม	128
ทดลองและกลุ่มควบคุม	
ส่วนที่ 4 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ	137
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
ส่วนที่ 5 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนทักษะการตัดสินใจของกลุ่ม	144
ทดลองและกลุ่มควบคุม	
ส่วนที่ 6 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนการปฏิเสธของกลุ่มทดลองและ	151
กลุ่มควบคุม	
บทที่ 5 อภิปราย	158
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	174
รายการอ้างอิง	181
ภาคผนวก	190
ประวัติผู้วิจัย	255

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่แบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ขององค์การอนามัยโลก ของประเทศไทย และของการศึกษาวิจัยครั้งนี้	28
2	การจัดกลุ่มประเภทต่าง ๆ	47
3	องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และลักษณะเฉพาะของการสอนความรู้	49
4	องค์ประกอบของการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม และลักษณะเฉพาะของการสอนเจตคติ	50
5	สรุปขั้นตอนและกิจกรรมการสอนเจตคติ	51
6	สรุปขั้นตอนและกิจกรรมการสอน เจตคติ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้	55
7	องค์ประกอบของการเรียนรู้ และลักษณะเฉพาะของการสอนทักษะ	55
8	สรุปขั้นตอน และกิจกรรมการสอนทักษะ	57
9	อายุของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของอายุระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	85
10	ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	86
11	ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	37
12	ผู้ปกครองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของผู้ปกครองของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	88
13	สถานภาพการพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพการพักอาศัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	89
14	การมีคู่วัยของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของการมีคู่วัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	90
15	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	91
16	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการใช้สารเสพติดต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการใช้สารเสพติดต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	93
18	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการสัมผัสเพื่อนต่างเพศเช่น การจูบ โอบกอด ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการสัมผัสเพื่อนต่างเพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	94
19	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการอ่านหนังสือขำขำอารมณ์เพศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการอ่านหนังสือขำขำอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	95
20	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียง ที่เร้าอารมณ์เพศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศของระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	96
21	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	97
22	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	98
23	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการตั้งครรภ์หรือทำให้หญิงตั้งครรภ์ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการตั้งครรภ์หรือทำให้หญิงตั้งครรภ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	99
24	พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้งของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เรื่องการทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้งระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีนเมาและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการดื่มสุรา เบียร์หรือของมีนเมาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	101
26	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องการใช้สารเสพติด บุหรี่ และการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องการใช้สารเสพติดบุหรืระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	102
27	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่ขั้วยารมณ์เพศและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่ขั้วยารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	103
28	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการอ่านหนังสือ ขั้วยารมณ์เพศและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการอ่านหนังสือขั้วยารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	104
29	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการอยู่กับเพื่อน ต่างเพศสองต่อสองและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	105
30	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องการสัมผัสกับเพื่อน ต่างเพศเช่น การจูบ การโอบกอดและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่น การจูบ การโอบกอดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	106
31	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องไปเที่ยวสถานเริงรมย์คาราโอเกะและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องไปเที่ยวสถานเริงรมย์คาราโอเกะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	108
33	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องไปเที่ยวสถานเริงรมย์ผับและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องไปเที่ยวสถานเริงรมย์ผับระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	109
34	พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องสถานเริงรมย์โรงภาพยนตร์และการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างเรื่องสถานเริงรมย์โรงภาพยนตร์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	110
35	คะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาและการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	111
36	คะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและการทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	112
37	แสดงคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	116
38	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	122
39	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะเวลา ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	122
40	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
41	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	123
42	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	124
43	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้	125
44	เปรียบเทียบคะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	130
45	เปรียบเทียบค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	133
46	เปรียบเทียบคะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	136
47	แสดงทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	138
48	เปรียบเทียบค่าแตกต่างทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	140
49	เปรียบเทียบทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศที่ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	143

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
50	แสดงทักษะการตัดสินใจระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	145
51	เปรียบเทียบค่าแตกต่างของคะแนนทักษะการตัดสินใจในระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	147
52	เปรียบเทียบคะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	150
53	แสดงทักษะการปฏิบัติ ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	152
54	เปรียบเทียบค่าแตกต่างของการปฏิบัติระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุมใน ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะ ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และ ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	154
55	เปรียบเทียบการปฏิบัติที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาการ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาดูตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	157
56	แสดงคะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา	245
57	แสดงคะแนนเจตคติเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	246
58	แสดงคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	247
59	แสดงคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	248
60	แสดงคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	249
61	คะแนนของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	250
62	คะแนนของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	251
63	คะแนนของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	252

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	องค์ประกอบ 4 ประการของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	46
2	ความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น	64
3	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น	64

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
2	องค์ประกอบของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	45
3	ขั้นตอนและกิจกรรมการสอนเจตคติ	50
4	ขั้นตอนและกิจกรรมการสอนทักษะ	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พฤติกรรมทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพทั้งหมดของมนุษย์ (1) แต่หากแสดงพฤติกรรมทางเพศอย่างไม่เหมาะสม สามารถก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ติดตามมาได้ โดยเฉพาะวัยรุ่นยุคปัจจุบันที่ดำรงชีวิตท่ามกลางสิ่งกระตุ้นทางเพศ (2) การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันสร้างความใกล้ชิดระหว่างชายและหญิง บทบาทการควบคุมพฤติกรรมวัยรุ่นของครอบครัวลดลง ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมและเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของฮอร์โมนเพศในร่างกาย ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความอยากรู้อยากลองเรื่องเพศ การมีเจตคติเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา (3, 4, 5) ปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้มีผลให้ปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นทั้งชายและหญิงที่ยังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนมีเพิ่มมากขึ้น พบได้จากการสำรวจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์วัยเรียนของนักเรียน และนักศึกษาทั่วประเทศของสถาบันเอแบคโพล ร่วมกับมูลนิธิผู้หญิง (6) ซึ่งได้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว 4,789 คน เป็นเด็กอายุ 18-20 ปี จำนวน 2,428 คน (ร้อยละ 50.7) อายุไม่เกิน 17 ปี จำนวน 929 คน (ร้อยละ 19.4) กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ป.ว.ช.-ป. ว. ส. จำนวน 1,935 คน (ร้อยละ 40.4) พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,543 คน (ร้อยละ 73.98) มีเจตคติเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักแบบไม่แต่งงาน และผู้ให้ข้อมูลการสำรวจจำนวน 2,150 คน (ร้อยละ 44.9) เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมสถาบัน

การศึกษาของกิตติ พุฒิกานนท์ และคนอื่น ๆ (7) เรื่องปัจจัยการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยของนักศึกษาชายเขต 9 ปี 2536 พบว่ากลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชายวัยรุ่นของวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดแพร่จำนวน 330 คน ซึ่งมีช่วงอายุ 14-18 ปีมากที่สุดคือ 288 คน (ร้อยละ 87.3) พบว่ามีการร่วมเพศกับแฟน / คนรัก , นักเรียน / นักศึกษา มากที่สุดจำนวน 144 คน ในการร่วมเพศแต่ละครั้งของกลุ่มนี้มีผู้ใช้ถุงยางอนามัยเพียง 33 คน (ร้อยละ 22.7) การใช้ถุงยางอนามัยแต่ละครั้งขึ้นกับลักษณะของผู้ที่กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับเพื่อนนักเรียนด้วยกันถึง 77 คน (ร้อยละ 53.5) และจำนวน 33 คน (ร้อยละ 22.7) ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเลยไม่ว่าจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้ใด สอดคล้องกับการศึกษาของกอบกาญจน์ มัทธิน (8) เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2539 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนอาชีวศึกษาชายปีที่ 3 ที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศโดยสอบถามเรื่องประสบการณ์การใช้ถุงยางอนามัยจำนวน 310 คนพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน (ร้อยละ 64.5) ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง และจำนวน 75 คน (ร้อยละ 24.5) ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยเลย จากการสอบถามนักเรียนจำนวน 275 คนที่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้งและไม่ใช้ถุงยางอนามัยถึงสาเหตุที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยพบว่าจำนวน 137 คน (ร้อยละ 49.8) ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเนื่องจาก นักศึกษามีทัศนคติไม่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยโดยให้เหตุผลว่าลดความรู้สึกทางเพศ + จัดจังหวะการร่วมเพศ และจำนวน 123 คน (ร้อยละ 44.7) ให้เหตุผลว่า ลืม, ไม่มีการเตรียมถุงยางอนามัย ผู้ที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีเพศสัมพันธ์เป็นประจำคือผู้ที่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษาจำนวน 154 คนจากจำนวน 196 คนของทุก ๆ อาชีพที่กลุ่มนี้มีเพศสัมพันธ์เป็นประจำ (ร้อยละ 78.6)

จากผลการศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการไม่ใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคเอดส์มีผลให้นักเรียนนักศึกษาชายนิยมมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสกับนักเรียนนักศึกษาหญิงมากขึ้นด้วยเหตุผลที่ว่า “ผู้ชายเป็นฝ่ายได้เปรียบ และปลอดภัยจากการเสี่ยงติดโรค” แต่หากมองในแง่ผลกระทบต่อด้านสังคมและสุขภาพ วัยรุ่นชายมักไม่ได้รับผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสต่อร่างกาย จิตใจและต่อสังคมเท่ากับวัยรุ่นหญิง (3,9) โดยเฉพาะผลกระทบที่ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพที่สำคัญของสตรีวัยรุ่นอายุ 15-19 ปีอันได้แก่

ปัญหาการตั้งครรภ์และการคลอด วัยรุ่นหญิงมีความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ จากการตั้งครรภ์ การคลอดติดขัดจากการที่กระดูกเชิงกรานยังเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ภาวะตกเลือดหลังคลอด ปัญหาเหล่านี้พบมากกว่าสตรีอายุ 20-35 ปีถึง 4.5 เท่า (4,10,11,19)

ปัญหาการทำแท้งและภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง เกิดจากการอึดเสียดัดเชื่อจากการทำแท้งที่ไม่ถูกหลักการแพทย์ บางรายเป็นหมัน เสียชีวิต เกิดความรู้สึกเป็นบาป เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการทำแท้งและรักษาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง (4,12,13,14,15,16,17) สืบเนื่องจากการทำแท้งที่เกิดจากความไม่ตั้งใจและภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นมากกว่ามารดาอายุ 20-29 ปี ดังกล่าวข้างต้น สมาคมส่งเสริมโครงการการวิจัยทางเจริญพันธ์แห่งประเทศไทยได้สรุปว่าสาเหตุดังกล่าวเป็นสาเหตุหลักที่มีผลทำให้การเกิดมีชีพของมารดาวัยรุ่นต่ำกว่าการเกิดมีชีพของมารดาอายุ 20-29 ปี พบได้จากสถิติสาธารณสุขปี 2543 – 2544 (19)

ปัญหาการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ พบว่าสตรีวัยรุ่นอายุ 15-19 ปีป่วยด้วยโรคเอดส์มากกว่าเพศชายวัยเดียวกัน (สัดส่วนหญิง : ชาย เท่ากับ 1.65:1) และจำนวนผู้ป่วยรายใหม่ในเพศชายทุกช่วงอายุเริ่มชะลอตัว แต่ในเพศหญิงที่อายุ 15-19 ปีพบว่ามีแนวโน้มสะสมเพิ่มสูงมากขึ้น (8,20,21)

นอกจากนี้ยังเกิดผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพทารกและเด็ก ซึ่งได้แก่ ปัญหาทารกน้ำหนักน้อย การคลอดก่อนกำหนด ภาวะหายใจไม่เต็ม (1) เสี่ยงต่อการมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและสมอง

ไม่ปกติ ปัญหาการตายก่อนอายุ 1 ปีมีสัดส่วนสูงกว่าการตายของทารกที่เกิดจากการดาอายุ 20-29 ปี(22) นอกจากนี้ การให้บริการคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การบริการให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพทางเพศในปัจจุบันยังมีรูปแบบไม่เหมาะสมกับกลุ่มวัยรุ่น(14,23) การมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอเมื่อมีเพศสัมพันธ์ของฝ่ายชาย ร่วมกันกับการขาดแหล่งให้คำปรึกษาเรื่องการวางแผนครอบครัวที่ไว้วางใจได้(20) จึงเป็นการเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพดังกล่าวในกลุ่มสตรีวัยรุ่นมากขึ้น

หากพิจารณาถึงกลุ่มสตรีวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสพบว่านักเรียนสายอาชีพมีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าสตรีวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ(23,24, 25)จากผลการวิจัยของรวิวรรณ วุฒิประสิทธิ์(26)เรื่องความรู้เจตคติและประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพในเขตกรุงเทพมหานครปี 2526 ผลการวิจัยสรุปโดยย่อว่าจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 658 คนเป็นชาย 274 คนเป็นหญิง 384 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนสายสามัญมีความรู้เรื่องเพศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนสายอาชีพ แผนการเรียนของสายอาชีพไม่มีการสอดแทรกวิชาเพศศึกษาไว้เท่าที่ควร ทำให้นักเรียนสายอาชีพตัดสินใจปฏิบัติเรื่องเพศผิดพลาดมากกว่านักเรียนสายสามัญ และจากการศึกษาของกุลยา สำหรับพรหม(24)เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ จังหวัดอุดรธานี ปี 2538 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนหญิงสายสามัญ 575 คน นักเรียนสายอาชีพ 683 คน ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองพบว่านักเรียนสายอาชีพเคยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนสายสามัญ 4.5 เท่า (ร้อยละ 0.9 และ 0.2 ตามลำดับ) จะเห็นว่านักเรียนสายอาชีพเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการรับปัญหาสุขภาพที่มาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 14-16 ปีซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางส่วนใหญ่ ถ้าอยู่ในระบบการศึกษาจะอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม. 6,ป.ว.ช. 1-ป.ว.ช.3) นอกจากนี้วัยรุ่นตอนกลางยังเป็นช่วงวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม สืบเนื่องจากการเริ่มที่จะพยายามแยกตัวเป็นอิสระจากบิดามารดา มีความรู้สึกว่าพร้อมที่จะมีอารมณ์เพศที่เกิดขึ้น และจะเริ่มมีการสำรวจทางเพศ โดยทั่วไปจะมีการร่วมเพศเมื่อเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลาย(27,278)

จากผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(Indepth Interview)ของจันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์ (29) ในกลุ่ม นักเรียนหญิงอุดมศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์และรับการทำแท้งโดยผิดกฎหมายที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลศิริราช ระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม 2535 จำนวน 7 คน และนักศึกษาหญิงระดับอุดมศึกษาของสถาบันแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครในวันที่ 1-3 พฤศจิกายน 2535 จำนวน 21 คน ในจำนวน 21 คนนี้พบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ 4 คน ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ 17 คน (21) จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(Indepth Interview) ครั้งนี้ จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์จึงได้เสนอแนวทางการควบคุมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น โดยควรให้มีการพัฒนาทักษะในการประเมินความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้น ส่งเสริมทักษะตัดสินใจและเพิ่มทักษะให้วัยรุ่นรู้สึกว่าคุณค่าสามารถควบคุมตนเองแก้ไขปัญหาทางเพศปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนจนสามารถคาดหวังถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับการนำ

เสนอแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาจาก ผลการศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่านของปวีณา สายสูง (30) ว่าสมควรให้มีการจัดอบรมให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ทักษะชีวิต

จากการเสนอแนวทางการควบคุมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ข้างต้น มีแนวคิดน่าสนใจควรมานำมาศึกษาเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น คือ การพัฒนาให้วัยรุ่นเกิดทักษะชีวิตซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถให้กระทำหรือจัดการเกี่ยวกับความต้องการ สิ่งท้าทายในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (30) และยังเป็นการส่งเสริมการรับรู้ ความสามารถของตนเองอีกด้วย

การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนเองที่จะทำพฤติกรรมนั้นเพื่อควบคุมเหตุการณ์ หลีกเลี่ยงการมีพฤติกรรมซึ่งจะนำอันตรายมาสู่สุขภาพ (31) สามารถนำมาแก้ไขให้เกิดพฤติกรรม ใหม่ ๆ แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นตัวบ่งชี้แนวโน้มของการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ (32, 33) แบนดูรา (Bandura) (อ้างใน 34) อธิบายว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นกระบวนการ ทางปัญญาที่บุคคลประเมินความสามารถของตนเองในการเผชิญปัญหาวิกฤต องค์ประกอบที่มีอิทธิ พลต่อการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวัง ผลลัพธ์อันมาจากการกระทำพฤติกรรมนั้น ถ้าบุคคลรับรู้ความสามารถทำพฤติกรรมใด ๆ ได้ สำเร็จและคาดหวังว่าเมื่อกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วได้ผลดีก็จะพยายามทำพฤติกรรมนั้น

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดใหญ่ทางภาคเหนือ มีการขยายตัวรองรับความเจริญต่าง ๆ มากมาย และมีการพบผู้ป่วยเอดส์สะสมตั้งแต่ปี 2527-2541 สูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของประเทศและ ระดับเขต (34) มีสถานเริงรมย์มากมาย จากผลการศึกษาของวิจิตร ศรีสุพรรณ และคนอื่น ๆ เรื่อง ความรู้ความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายและอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ปี 2533 (35) พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 966 คน เคยมี เพศสัมพันธ์ 313 คน (ร้อยละ 32.4) อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกขณะอายุ 15-19 ปีจำนวน 215 คน (ร้อยละ 68.7) และอายุ 10-14 ปี (ร้อยละ 16.3) กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์นี้มีกลุ่มตัว อย่างที่เป็นนักเรียน นักศึกษาหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนชายจำนวน 121 คน (ร้อยละ 38.7) ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน นักศึกษา จังหวัดเชียงใหม่โดยเฉพาะ นักเรียน นักศึกษาหญิง ดังนั้นจึงควรตระหนักว่าถ้าไม่เร่งหาแนวทางป้องกันแก้ไขแล้วจะต้องเกิด ผลกระทบทางด้านสุขภาพและเศรษฐกิจในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชนดังกล่าวนมาแล้วข้างต้น เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นหญิงนี้ก็คือว่าทรัพยากรที่เป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศในภายภาคหน้า

ดังนั้นเพื่อการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ที่อาจเกิด ขึ้นได้ในกลุ่มสตรีวัยรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางที่ยังอยู่ในระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้สตรีวัยรุ่น เกิดความเข้มแข็งสามารถเผชิญและปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับปัจจัยที่มี

ส่วนกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจหาคำตอบว่าหากสตรีวัยรุ่นที่เป็นนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาได้เข้ารับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตแล้วจะส่งเสริมเพิ่มการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสหรือไม่อย่างไร ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะได้นำมาสร้างคุณประโยชน์ในการดูแลสุขภาพสตรีวัยรุ่น อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของสตรีวัยเจริญพันธุ์สืบต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนของการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุมในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

7. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

8. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

9. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในกลุ่มประชากร คือ นักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 736 คน

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	ได้แก่	โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต
ตัวแปรตาม	ได้แก่	การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

1. ด้านการบริการสาธารณสุข เพื่อได้โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น
2. ด้านการบริหารสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนปรับปรุง พัฒนาระบบการดำเนินงานด้านอนามัยวัยเจริญพันธุ์ให้ตรงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ด้านการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนการสอนสร้างความเข้าใจพฤติกรรมทางเพศและการศึกษาอื่น ๆ เพื่อป้องกันภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพของสตรีวัยรุ่น
4. ด้านการวิจัยสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต การรับรู้ความสามารถของตนเอง และพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่น

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส หมายถึง การประเมินความรู้สึกเชื่อมั่นเกี่ยวกับความสามารถของตัวนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่เองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา วัดได้จากแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบวัดที่ประเมินการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจากการเปลี่ยนแปลงของทักษะชีวิต 5 องค์ประกอบคือ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารคือการประเมินการปฏิบัติ ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ คะแนนที่ได้แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

ดี หมายถึงช่วงค่าคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบวกกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปานกลาง หมายถึงช่วงค่าคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยบวก / ลบ กับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ไม่ดี หมายถึงช่วงค่าคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสน้อยกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยลบกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนอบรมในเชิงความคิดในการจัดการปัญหารอบตัวอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยเจตคติและทักษะของบุคคล ทำให้สามารถปรับตัว และมีพฤติกรรมสมประสงค์ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทักษะชีวิตของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความคิดที่เกิดจากการรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมาแล้วได้รูปแบบ ความคิด หรือผลิตผลใหม่ ๆ

2.2 ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง การคิดอย่างรอบคอบโดยใช้เหตุผลมาพิจารณา วิเคราะห์ และประเมินตัดสิน จนเกิดความรู้และความเข้าใจ

2.3 ความตระหนักรู้ในตน หมายถึงความสามารถค้นหา เข้าใจเพศของตนเองและค้นหา เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย

2.4 ความภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่าโดยสามารถที่จะไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

2.5 การตัดสินใจ หมายถึงความชำนาญของการคิดอย่างมีเหตุผลในการพิจารณาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด

2.6 การปฏิเสธ หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูด ภาษา ท่าทางเพื่อสื่อสารแสดงถึงความต้องการที่จะปฏิเสธ โดยไม่ให้เสียสัมพันธภาพ การปฏิเสธนี้เป็นตัวแทนของทักษะการสร้างสัมพันธภาพและทักษะการสื่อสารรวมกัน

2.7 การจัดการกับอารมณ์ หมายถึง การจัดการกับอารมณ์เพศ ซึ่งหมายถึง การทำความเข้าใจกับอารมณ์เพศของตนเอง สามารถควบคุมได้และแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสม

3. ผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ ภายหลังได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งผลที่เกิดขึ้นนี้คือการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

4. โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต หมายถึง แผนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตอันจะนำไปสู่การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

4.1 แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธรพัสัยคือความคิดสร้างสรรค์ และความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มี 1 แผนการสอนคือ

4.1.1 แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ผลที่ได้จากการอยู่ก่อนแต่ง

4.2 แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยคือความตระหนักรู้ในตนและความภาคภูมิใจในตนเอง มี 2 แผนการสอนคือ

4.2.1 แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ชาย - หญิง ความแตกต่างในเรื่องเพศ

4.2.2 แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน

4.3 แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยคือทักษะการตัดสินใจ การปฏิเสธ และทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ มี 3 แผนการสอนคือ

4.3.1 แผนการสอนที่ 4 เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการได้อย่างไร

4.3.2 แผนการสอนที่ 5 เรื่อง ตัดสินใจดี ชื่อนาคด

4.3.3 แผนการสอนที่ 6 เรื่อง รู้หลักปฏิเสธที่ดี ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์

สัมพันธ

5. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นักศึกษาหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 2 เป็นผู้ผ่านการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่องเพศศึกษาพื้นฐานในชั้นปีที่ 1 ยังไม่เคยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ และเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น

5.1 กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการปฏิบัติกิจกรรมการอบรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตของการวิจัยครั้งนี้

5.2 กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการปฏิบัติกิจกรรมการอบรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตของการวิจัยครั้งนี้

6. อายุ หมายถึง อายุเต็มเป็นปีของกลุ่มตัวอย่าง นับตามปฏิทินโดยนับถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

7. ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ หมายถึง จำนวนเงินที่เป็นรายได้เฉลี่ยต่อวันตามที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมาเพื่อนำมาใช้จ่าย

8. ความเพียงพอของค่าใช้จ่าย หมายถึง ความรู้สึกเพียงพอของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกันระหว่างค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับกับการใช้จ่าย

9. สถานะเรณรมย์ หมายถึง สถานที่ให้บริการอาหาร เครื่องดื่มมีนเมา ดนตรี และเปิดให้บริการเวลากลางคืนเป็นหลัก

10. สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นอารมณ์เพศ หมายถึง สิ่งพิมพ์และสื่อต่าง ๆ ที่ก่อกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ

11. สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา หมายถึง ความสัมพันธ์และความรู้สึกผูกพันของกลุ่มตัวอย่างกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ดังนี้

ดี หมายถึงช่วงค่าคะแนนของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบวกกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปานกลาง หมายถึงช่วงค่าคะแนนของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยบวก / ลบ กับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ไม่ดี หมายถึงช่วงค่าคะแนนของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองน้อยกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยลบกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

12. เจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสโดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ดังนี้

ดี หมายถึงช่วงค่าคะแนนของเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบวกกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปานกลาง หมายถึงช่วงค่าคะแนนของเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยบวก / ลบ กับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ไม่ดี หมายถึงช่วงค่าคะแนนของเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสน้อยกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยลบกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

13. การใช้สารเสพติด หมายถึง พฤติกรรมการใช้สารเสพติดต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

14. เพื่อนสนิทมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง เพื่อนสนิท และ / หรือ เพื่อนที่อยู่ร่วมในกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีและ/หรือเคยมีเพศสัมพันธ์ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ได้แก่

1. แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ และความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มี 1 แผนการสอนคือ

-แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ผลที่ได้จากการอยู่ก่อนแต่ง

2. แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยคือ ความตระหนักรู้ในตนและความภาคภูมิใจในตนเอง มี 2 แผนการสอนคือ

ความตระหนักรู้ในตน ได้แก่แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ชาย - หญิง ความแตกต่างในเรื่องเพศ
ความภาคภูมิใจในตนเอง ได้แก่แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน

3. แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยคือทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพและทักษะการสื่อสารมี 3 แผนการสอนคือ

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศได้แก่แผนการสอนที่ 4 เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการได้อย่างไร
ทักษะการตัดสินใจ ได้แก่แผนการสอนที่ 5 เรื่อง ตัดสินใจดี ชื่อนาคค

ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพและทักษะการสื่อสารรวมกันโดยใช้การปฏิเสธ ได้แก่แผนการสอนที่ 6 เรื่อง รู้หลักปฏิเสธที่ดี ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์

การรับรู้ความสามารถ
ของตนเองในการป้องกัน
การมีเพศสัมพันธ์
ก่อนสมรส

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เพื่อความชัดเจนของการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นตอนกลาง
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่นตอนกลางและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับการรับรู้ความสามารถของตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นตอนกลาง

ความหมายของวัยรุ่นตอนกลาง

ดวงใจ กสานครกุล (27) ให้ความหมายของวัยรุ่นตอนกลางว่า หมายถึงวัยรุ่นอายุ 14-16 ปียอมรับสภาพร่างกายที่เป็นหนุ่มเป็นสาวได้แล้ว มีความคิดเป็นนามธรรม(abstract) จึงหันมาใฝ่หาอุดมการณ์และเอกลักษณ์เพื่อความเป็นตัวของตัวเอง และพยายามเอาชนะความผูกพันการเกาะยึดติดบิดามารดา

ประคินันท์ อุปรมย์ (28) ให้ความหมายของวัยรุ่นตอนกลางว่า หมายถึงระยะหลังจากวัยแตกหนุ่มแตกเนื้อสาวไปอีก 12-18 เดือน เป็นระยะเริ่มสนใจเพศตรงข้าม

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้นสรุปได้ว่าวัยรุ่นตอนกลางหมายถึง เด็กวัยรุ่นอายุ 14-16 ปี เป็นระยะแตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาวใฝ่หาอุดมการณ์และเอกลักษณ์ของตนเองเริ่มสนใจเพศตรงข้ามและ

พยายามเอาชนะความผูกพันการเกาะยึดติดที่มีต่อบิดามารดาซึ่งความหมายที่สรุปได้นี้จะได้นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

จิตวิทยาของวัยรุ่นตอนกลาง (27,28)

วัยรุ่นตอนกลางเป็นวัยที่มีจิตใจอารมณ์ค่อนข้างราบรื่น เริ่มมีการยอมรับสภาพร่างกายรูปลักษณ์แบบใหม่ que เริ่มแตกต่างจากวัยเด็กเช่นการเปลี่ยนแปลงของสรีระร่างกาย และความเป็นชายหรือหญิงของตนเองเพื่อพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ แต่ส่วนใหญ่ มักจะไม่พอใจลักษณะรูปร่างของตนเองเช่นอ้วนหรือผอมเกินไป มีแรงกระตุ้นทางเพศเพิ่มขึ้น ร่วมกันกับ มีความรู้สึกอยากเอาชนะบิดาหรือมารดาที่เป็นเพศตรงข้าม มีผลทำให้ตัววัยรุ่นตอนกลางอยากตีตัวออกห่างพ่อแม่ ซึ่งเป็นลักษณะสนับสนุนให้มีความรักและความสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว เมื่อวัยรุ่นตอนกลางตีตัวออกจากครอบครัว เขาจะให้ความสำคัญกับเพื่อน แต่อย่างไรก็ตามตัววัยรุ่นตอนกลางเองก็ยังมีความรู้สึก ผูกพันกับบิดามารดา จึงก่อให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งภายในใจ

นอกจากนี้วัยรุ่นตอนกลางยังสามารถประเมินคุณค่าความสามารถ ความมั่นใจของตนเองจากการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นตอนกลางหาประสบการณ์ในการคบหากับเพื่อนต่างเพศ แสวงหามิตรภาพที่มั่นคงจากเพื่อน ๆ โดยเริ่มจากความมั่นใจในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน และความมั่นใจในเอกลักษณ์ของตนเอง แล้วจึงให้ความสนใจในเพศตรงข้ามที่มีลักษณะคล้ายตนเองทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจและเสริมเอกลักษณ์ของตัวเอง

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่นตอนกลางและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่นตอนกลาง (27,28)

เมื่อสตรีวัยรุ่นพยายามแยกตัวเป็นอิสระจากบิดามารดา ประกอบกับบิดาจะเริ่มเห็นห่างสตรีวัยรุ่นทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการเจริญเติบโตทางร่างกายของบุตรและความเหมาะสมทางด้านสังคม ดังนั้นสตรีวัยรุ่นจึงเกิดความรู้สึกว่าเหว่ร่วมกับแรงกระตุ้นทางเพศผสมกับความอยากรู้อยากเห็นอยากลองในเรื่องลึกลับทางเพศ ประมาณอายุ 14-16 ปีกลุ่มเพื่อน ๆ จะมีบางคนแยกตัวสนิทสนมกับเพศตรงข้าม ประมาณช่วงอายุ 16-17 ปีหรือมากกว่านี้ เด็กชายและเด็กหญิงจะจับกันเป็นคู่ ๆ เริ่มมีการหาประสบการณ์ทางเพศ การกอดจูบลูบคลำในที่ลับตา เพื่อสำรวจความรู้สึกของตนเอง หากความคั่นเต้น ความสุขทางเพศ โดยทั่วไปเมื่อเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลายจึงมีการร่วมเพศ ซึ่งสตรีวัยรุ่นจะจริงจิงในความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ตนถือว่าเป็นความรักที่สวองาม

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศนี้จะมีการพัฒนาตามขั้นตอน 3 ขั้น (36) ดังนี้คือ

1. ขั้นมิตรภาพ

2. **ขั้นความรัก**
3. **ขั้นความสัมพันธ์ทางเพศ**

สำหรับสตรีวัยรุ่นความสัมพันธ์ระหว่างเพศจะดำเนินไปตามลำดับขั้น จากขั้นที่ 1 ไปขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3. ต่างกับวัยรุ่นชายสามารถจากขั้นที่ 1. ไปสู่ขั้นที่ 3 ได้เลยถ้ามีโอกาส รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเพศชายนี้ก่อให้เกิดความรู้สึกสับสนต่อเพศหญิงในเรื่องความรักและความใคร่ ยิ่งเมื่อถูกปลุกเร้าอารมณ์เพศยิ่งทำให้เกิดการยินยอมมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้เพศหญิงยังถูกกดดันจากปัจจัยด้านชีววิทยา ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านสังคมวิทยาทำให้มีเพศสัมพันธ์ (29) ดังนี้

ปัจจัยด้านชีววิทยา.. เกิดจากอิทธิพลฮอร์โมนเพศก่อให้เกิดแรงขับทางเพศ (Sex Drive) ทำให้สนใจเรื่องเพศมากจนอยากทดลองมีเพศสัมพันธ์

ปัจจัยด้านจิตวิทยามาจากจิตสำนึกถึงความเป็นหญิง (Femininity) ทำให้เกิดความรู้สึกต้องการเป็นภรรยา ต้องการมีบทบาทเป็นมารดา ผลักดันให้มีเพศสัมพันธ์ ยิ่งกว่านั้นวัยรุ่นที่มีปัญหาขาดแคลนความอบอุ่น ความรักในครอบครัว ยิ่งทำให้ต้องการสิ่งชดเชย ทำให้มีเพศสัมพันธ์ตามมา

ปัจจัยด้านสังคมวิทยา สังคมเป็นผู้กำหนดการแสดงออกทางเพศว่าควรเป็นอย่างไร ซึ่งค่านิยมสังคมไทยกำหนดให้เพศหญิงต้องรักษาวงศ์วานตัว แต่ปัจจุบันรูปแบบวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป สังคมไทยเริ่มรับอิทธิพลเรื่องต่าง ๆ จากประเทศตะวันตก ชายและหญิงมีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้นกว่าเดิม มีสถานบริการและสถานเริงรมย์หนังสือโป๊ วัสดุทัศนูปริโภคเร้าอารมณ์เพศที่สื่อและให้ประสบการณ์เรื่องเพศอย่างไม่ถูกต้อง ตลอดจนตัววัยรุ่นมีโอกาสอำนวยที่จะอยู่กันสองต่อสอง ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการเพิ่มโอกาสทดลองทางเพศ

การตอบสนองทางเพศ

สุวทนา อารีพรรค (36) กล่าวถึงการตอบสนองทางเพศไว้ดังนี้

เมื่อมนุษย์มีความต้องการทางเพศหรือถูกกระตุ้นอารมณ์เพศ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงสรีระของร่างกายเพื่อให้พร้อมที่จะร่วมเพศได้โดยเป็นไปตามธรรมชาติและอัตโนมัติ การตอบสนองในเพศชายและเพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายกันโดยมีลำดับขั้น ลักษณะและระยะเวลาการตอบสนองทางเพศขึ้นอยู่กัวัย ประสบการณ์ การฝึกฝนจนเป็นนิสัย สภาพของอารมณ์และจิตใจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพร่างกาย ผลจากยาและสารเคมีบางอย่าง ความต้องการทางเพศพื้นฐานขึ้นกับฮอร์โมนเพศ ในวัยรุ่นฮอร์โมนเพศกำลังสมบูรณ์จะมีความต้องการทางเพศสูงระยะกลาง ๆ ของรอบเดือนและระยะที่มีประจำเดือน ผู้หญิงจะมีความต้องการทางเพศมากกว่า

ระยะอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีเรื่องของสภาพของอารมณ์และจิตใจ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องที่จะช่วยส่งเสริมหรือลดความต้องการทางเพศหรือเมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าเช่น การเห็นภาพ การได้ยินเสียง การได้รับกลิ่น การได้สัมผัสตลอดจนความคิดฝันถึงสิ่งกระตุ้นอารมณ์เพศ ก็จะทำให้เกิดการตื่นตัวทางเพศได้เช่นกัน

มาสเตอร์และจอห์นสัน (Master and Johnson) ได้แบ่งการตอบสนองทางเพศออกเป็น 4 ระยะคือ

1. ระยะตื่นตัวทางเพศ เป็นระยะที่เริ่มรู้สึกตัวทางเพศเกิดการตั้งของโลหิตดำ การตึงตัวของกล้ามเนื้อลดลง มีการหายใจถี่ ความดันโลหิตเพิ่ม ในเพศชายเมื่อได้รับการกระตุ้นทางเพศ องคชาตจะขยายใหญ่และตึงแข็ง เกิดจากการคั่งของโลหิตภายใน องคชาต ผิวหนังที่หุ้มลูกอัณฑะจะหนาขึ้น และลูกอัณฑะจะเคลื่อนสูงกว่าระดับปกติเพราะมีการหดตัวของกล้ามเนื้อที่ยึดลูกอัณฑะไว้ ในเพศหญิง หลังการถูกกระตุ้นทางเพศ 30 วินาทีจะปรากฏน้ำหล่อลื่นที่ผนังช่องคลอดเป็นเมือกคล้ายเหงื่อทำให้ช่องคลอดชื้นและไม่ฝืด คลitorisขยายตัวและตั้งขึ้นเนื่องจากมีการคั่งของโลหิตดำ แคมเล็กและแคมใหญ่บวมและขยายตัวไปด้านข้าง ช่องคลอดจะขยายตัว มดลูกมีการยกตัวขึ้นสูง ทำให้สองในสามส่วนบนของช่องคลอดเป็นโพรง หัวนมตั้งและขยายตัวพร้อมกับเต้านม ที่เต้านมจะเป็นผื่นแดงแล้วจะกระจายไปทั่วร่างกาย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะขึ้นกับแต่ละบุคคลและวิธีกระตุ้นทางเพศ

2. ระยะการตื่นตัวทางเพศอยู่ในระดับสูงจนใกล้ถึงจุดสุดยอด ระยะนี้กินเวลา 30 วินาทีถึง 3 นาที มีการคั่งของโลหิตจะถึงขีดสูงสุด กล้ามเนื้อเกร็งมาก ในเพศชายองคชาตจะขยายตัวเต็มที่ ลูกอัณฑะขยายตัวขึ้นประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดปกติ พวงอัณฑะยกตัวสูงขึ้นเกิดจากการหดเกร็งของกล้ามเนื้อองคชาตและกล้ามเนื้อที่ยึดลูกอัณฑะ สำหรับในเพศหญิงจะเกิดการตั้งของโลหิตที่อวัยวะเพศ คลitorisจะยกตัวสูงห่างปากช่องคลอดหนึ่งในสามส่วนล่างของปากช่องคลอดจะแคบและหนาประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดเดิม มดลูกถูกยกตัวสูงจากฐานของเชิงกราน

3. ระยะสุดยอดทางเพศ ระยะนี้กินเวลา 3 วินาทีถึง 15 วินาที เป็นระยะที่รีฟจรจะเด่นเร็วขึ้นประมาณ 110-180 ครั้ง การหายใจเร็วขึ้นถึง 40 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิตเพิ่มขึ้น ในเพศชายเกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะสุดยอดทางเพศแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ

3.1 ระยะที่รู้สึกเหมือนจะกลั้นการหลั่งน้ำกามไม่ได้ ระยะนี้จะกินเวลาประมาณ 4 วินาทีเนื่องจากมีน้ำจากต่อมต่าง ๆ ของระบบสืบพันธุ์เพศชายจะไหลไปอยู่ที่ท่อปัสสาวะส่วนต้นทำให้เกิดความรู้สึกอยากหลั่งน้ำกาม

3.2 ระยะที่มีการหลั่งน้ำกาม เกิดจากการหดเป็นจังหวะ ประมาณ 3-7 ครั้งห่างกันครั้งละ 0.8 วินาทีของกล้ามเนื้อของท่อปัสสาวะร่วมกับการบีบของกล้ามเนื้อหูรูดของกระเพาะปัสสาวะทำให้เกิดการพุ่งของน้ำกามออกมา สำหรับเพศหญิงจะมีการหดตัวของช่องคลอดและฝีเย็บเป็นระยะ ๆ ห่างกันครั้งละ 0.8 วินาทีเช่นกันกับในเพศชาย

4. ระยะกลับคืน เป็นระยะสุดท้ายของการตอบสนองทางเพศ ระยะนี้กินเวลา 10 นาทีจนเป็นวัน ๆ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายโดยทั่วไปและที่อวัยวะเพศจะกลับคืนสู่ระยะปกติ การคั่งของโลหิตลดลง ในเพศชายของขนาดจะอ่อนตัวและเล็กลง ในเพศหญิงคลิตอริสจะกลับมาสภาพเดิม ภายในระยะเวลา 5-10 วินาที ช่องคลอดคลายตัว ปากมดลูกช้าออก ในระยะเวลา 20-30 นาทีหลังจากที่มีความสุขสุดยอด มดลูกจะกลับมาอยู่ในท่าปกติ ปากมดลูกเลื่อนต่ำลง สีของแคมใหญ่จะกลับมาเป็นสีเดิม

การตอบสนองทางเพศทั้งในเพศชายและเพศหญิงในแต่ละคนจะแตกต่างกันไปทั้งในลักษณะ ความรุนแรงของความสุดยอดของการร่วมเพศ ช่วงระยะเวลาของแต่ละระยะ ทั้งสี่ระยะของการตอบสนองทางเพศ

สิ่งที่ช่วยกระตุ้นอารมณ์เพศ (36)

สิ่งที่ช่วยกระตุ้นอารมณ์ทางเพศเกิดจากการเห็นภาพได้แก่ลักษณะรูปร่างหน้าตา การแต่งกายเช่นผู้หญิงบางคนชอบผู้ชายที่แต่งกายเก๋อบเปลี่ยน ผู้ชายบางคนชอบผู้หญิงที่แต่งกายด้วยกางเกงในที่ติดลูกไม้ การได้ยินเสียง การได้รับกลิ่น การได้สัมผัส และอื่น ๆ เช่นความสุภาพเรียบร้อย ความใจดี ความเห็นอกเห็นใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ตลอดจนความคิดถึงถึงสิ่งกระตุ้นอารมณ์เพศ ก็จะทำให้เกิดอารมณ์เพศได้

บริเวณของร่างกายที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศ (36)

บริเวณของร่างกายที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ ๆ มีปลายประสาทมากบริเวณของร่างกายที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศที่ไวสุดได้แก่อวัยวะเพศ ภายนอก บริเวณใกล้เคียงอวัยวะเพศเช่นโคนขา ก้น ท้องน้อย เต้านม การเกิดอารมณ์ทางเพศเกิดเมื่อปลายประสาทถูกกระตุ้น ประสาทจะส่งสัญญาณไปยังสมอง สมองจะรับเป็นความรู้สึก แล้วส่งความรู้สึกมาที่ศูนย์บริเวณไขสันหลังตอนล่างซึ่งควบคุมแรงกระตุ้นทางเพศ

การหยุดยั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น (28)

การหยุดยั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่นเกิดจากการควบคุมและเก็บอารมณ์เพศ โดยคำนึงถึงศีลธรรม การปลดปล่อยแรงกระตุ้นทางเพศที่มีต่อบุคคลในครอบครัว นอก

จากนี้เกิดจากความกลัวจากการร่วมเพศ (การถูกสอดใส่อวัยวะเพศชายเข้าช่องคลอดของเพศหญิง) กลัวการบาดเจ็บจากการร่วมเพศ ความอายในอวัยวะเพศของตนเอง การเห็นผลเสียจากการปล่อยตัวให้มีเพศสัมพันธ์เช่นการตั้งครรภ์

จากการทำสนทนากลุ่มของนิภา จิรภัทร์ (38) เรื่องการควบคุมอารมณ์เพศในผู้หญิงไทยปัจจุบัน กรณีศึกษาควบคุมเรื่องเพศในวัยรุ่น ซึ่งสตรีวัยรุ่นที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มกล่าวว่า การยับยั้งพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของตนเกิดจาก การได้รับการสั่งสอนเรื่องการรักษาวินัยสงวนตัวจากมารดา

กลไกจิตใจยับยั้งอารมณ์เพศของวัยรุ่นตอนกลาง (27,28)

กลไกจิตใจยับยั้งอารมณ์เพศของวัยรุ่นตอนกลางเกิดจากการเปลี่ยนแปลงแรงกระตุ้นทางเพศเป็นความคิดฝัน เช่น ออกมาในรูปแบบกลอน การบันทึกความคิดฝันของตนลงสมุดบันทึกประจำวัน การคิดให้มีเหตุผล (Intellectualize)ประโยชน์ของการคิดฝันจะทำให้เกิดการเกี่ยวข้องระหว่างกิจกรรมทางเพศกับบุคคลที่วัยรุ่นปรารถนา เป็นการเตรียมใจสำหรับการมีกิจกรรมทางเพศในอนาคต

การผ่อนคลายทางเพศ (36)

การผ่อนคลายทางเพศสามารถกระทำได้หลายหลากวิธีดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการกระตุ้นอารมณ์เพศ การดูใบ้ส่วนต่างของร่างกาย
2. หลีกเลี่ยงสิ่งที่ยั่วเย้าให้เกิดอารมณ์เพศ เช่น หนังสือ ภาพยนตร์
3. ไม่คิดหมกมุ่น สร้างจินตนาการแต่เรื่องเพศ
4. ออกกำลังกายทุกวัน
5. มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาพอสมควร
6. ไม่คบเพื่อนที่มั่วสุมแต่เรื่องกามารมณ์
7. มีความมุ่งมั่นในเรื่องเรียน การงาน
8. หากว่าเกิดอารมณ์เพศติดต่อกันนาน ๆ สามารถผ่อนคลายอารมณ์เพศด้วย

การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส (10,11,13,14,15,16,17)

ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้แก่

1. ผลต่อบุคคล การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพต่อระดับตัววัยรุ่นได้แก่ การตั้งครรภ์ การมาฝากครรภ์เมื่ออายุครรภ์มาก เนื่องจากไม่ทราบ

ว่าตนเองตั้งครรภ์ ไม่สนใจมาฝากครรภ์ จึงเกิดปัญหาลูกโซ่ตามมาเช่นปัญหาโลหิตจางจากการตั้งครรภ์สืบเนื่องจากการขาดความสนใจที่จะบำรุงครรภ์ และยังพบว่าการตั้งครรภ์และการคลอดของวัยรุ่นจะมีภาวะแทรกซ้อนทางด้านสูติกรรมบ่อยกว่ามารดาวัยอื่น ปัญหาการทำแท้งและปัญหาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งได้แก่การติดเชื้อทำให้อุ้งเชิงกรานอักเสบ ตกเลือด ปัญหาการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ ปัญหาสุขภาพจิตจากความเครียดวิตกกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ที่ไม่ตั้งใจ และ/หรือความกังวลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่อาจไม่ยั่งยืนกับคู่อภิ

2. ผลต่อทารกและเด็ก ได้แก่ปัญหาทารกพิการที่เกิดจากการรับประทานยาเพื่อทำลายเด็กขณะตั้งครรภ์ ปัญหาทารกน้ำหนักน้อยกว่าปกติ ปัญหาทารกเจริญเติบโตและมีพัฒนาการด้อยกว่ากลุ่มเด็กทารกที่เกิดจากมารดาอายุ 20-29 ปี

3. ผลต่อครอบครัวของสตรีวัยรุ่น ก่อให้เกิดความอับอาย สังคมไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา

4. ผลต่อสังคม ที่พบได้บ่อยได้แก่ปัญหาการทอดทิ้งบุตร ปัญหาการทารุณเด็ก สืบเนื่องจากการไม่ต้องการเด็ก ปัญหาการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย ปัญหาเยาวชนตั้งครรภ์ ซึ่งเกิด เด็กขาดผู้อบรมเลี้ยงดู

5. ผลต่อเศรษฐกิจ การตั้งครรภ์อาจทำให้สตรีวัยรุ่นที่ยังอยู่ในระบบการศึกษาต้องออกจากการศึกษาเล่าเรียน หากทำงานนายจ้างมักให้ลาออก หรือหยุดพักงานทำให้ขาดรายได้ หากต้องทำแท้งต้องเสียค่าใช้จ่ายตลอดจนอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง

6. ผลต่อประเทศชาติ คุณภาพประชากรต่ำลง สังคมขาดความมั่นคงเกิดการเอารัดเอาเปรียบทางเพศ บุตรที่เกิดจากสตรีที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมักมีคุณภาพชีวิตต่ำเนื่องจากการไม่ได้รับการดูแลจากมารดา

งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่นตอนกลาง

พ.ศ. 2541 ขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงโสด ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนหญิงอายุ 15-24ปี จำนวน 433 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17.27 เคยร่วมเพศ กลุ่มตัวอย่างที่เคยร่วมเพศ ร้อยละ 29.1 เคยตั้งครรภ์ ในจำนวนที่ตั้งครรภ์นี้ร้อยละ 65.5 เคยทำแท้ง กลุ่มตัวอย่างที่เคยร่วมเพศ ร้อยละ 25.5 เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

พ.ศ. 2541 ทวีวรรณ ชาลีเครือ (40) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 56.8 และเพศหญิงร้อยละ 34.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 12.3 อายุต่ำสุดในการมีเพศสัมพันธ์ 7 ปี สูงที่สุด 18 ปี อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเฉลี่ย 15.3 ปี คู่เพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่คือคนรักหรือเพื่อนสนิท ร้อยละ 19.5 เคยมีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปรารถนา

พ.ศ. 2541 ปวีณา สายสูง (30) ได้ทำการค้นคว้าแบบอิสระเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวน 314 คนพบว่าร้อยละ 33.4 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 10 – 21 ปี(เฉลี่ย 16.7 ปี) มีเพศสัมพันธ์กับ คู่รักร้อยละ 74.2 ในกลุ่มนี้มีคู่นอนมากกว่า 1 คนร้อยละ 32.6 ดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 65.7 ไม่ใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 31.9 สามเดือนที่ผ่านมามีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนและหญิงบริการทางเพศร้อยละ 61.9 และ 12.5 ตามลำดับ ประมาณ 1 ใน 4 ของแต่ละกลุ่ม ไม่ใช้ถุงยางอนามัย

พ.ศ. 2541 รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (41) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนิสิตนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 255 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.37 พบว่านักเรียนหญิงร้อยละ 49.44เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเพศ(ไปเที่ยวกับคู่รักสองต่อสอง) ร้อยละ 23.30(เพศหญิง) เคยมีเพศสัมพันธ์

พ.ศ. 2540 คารุณี ภูณสุวรรณศรี (42) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 400 คน พบว่า อายุ เพศ รายได้ ภูมิถิ่นอาศัย ความเคร่งในหลักพุทธศาสนา ทักษะการตัดสินใจ การนิยมนต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้ผลของการมี เพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ลักษณะการพักอาศัย การเที่ยวสถานบันเทิง การใช้สิ่งเสพติด การมีนัดและการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม การแตะต้องสัมผัสระหว่างชายหญิงในเชิงขู้สาว ความคิดเห็นของเพื่อนเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ลักษณะพฤติกรรมกลุ่มเพื่อนเที่ยว การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ในเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

พ.ศ. 2539 จันทร์แรม ทองศิริ (43) ได้ทำการค้นคว้า เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 4-6 และ นักศึกษาอาชีวศึกษาชั้น ปวช. 1-3 จำนวน 448 คน(ชาย 247 คนคิดเป็นร้อยละ 55.3 และหญิง 201 คนคิดเป็นร้อยละ 44.7) ผลการค้นคว้าพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุ 12-19 ปี ร้อยละ 81.7 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักมากที่สุด และมีคู่นอน 1-2 คนร้อยละ 31.7 สามเดือนที่ผ่านมาในกลุ่มตัวอย่างไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลชักนำให้กลุ่มตัว

อย่างมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 95 ภายหลังการดื่มสุราของกลุ่มตัวอย่างจะมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 65 พบว่า วิถีทัศน์จะเป็นสื่อกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 67.6 มีความรู้สึกลทางเพศ และร้อยละ 61.3 ของกลุ่มตัวอย่างเคยเข้าไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ ร้อยละ 61.3 ในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและร้อยละ 28 ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความเข้าใจ ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

รายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น

ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้

อายุ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่าจะมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า (30) อายุจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มสตรีวัยรุ่นได้ เช่น ผลการศึกษาและวิจัยของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) พบว่าอายุเฉลี่ย 17.27 ปี มีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.001) ทวีวรรณ ชาลีเครือ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value < 0.05) ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี (42) พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p value < 0.05) แต่จากผลการศึกษาของ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (41) พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์อย่างนัยสำคัญทางสถิติกับการร่วมเพศ (P value > 0.05) ซึ่งจากงานวิจัยที่ได้ค้นคว้ามา พบว่า อายุของนักเรียนอาจจะมีความสัมพันธ์หรือไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรส

ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ แหล่งสถานที่บันเทิงเริงรมย์ที่หล่อหลอมต่อการเกิดการมีเพศสัมพันธ์เช่น ดิสโก้เธค เป็นสถานที่ที่วัยรุ่นนิยมไปเที่ยว ซึ่งการไปเที่ยวต้องอาศัยเงิน ดังนั้นเงินหรือค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มสตรีวัยรุ่นจากผลการศึกษาของ ทวีวรรณ ชาลีเครือ (40) พบว่า รายได้ที่ได้รับต่อเดือน (รายได้เฉลี่ย 864.8 บาท/เดือน) มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value < 0.01) และจากผลการวิจัยของดารุณี ภูษณสุวรรณศรี (42) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ (p-value < 0.05) แต่ผลการศึกษาของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) และ ผลการศึกษาของ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (41) พบว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (P value = 0.204, P value > 0.05) ตามลำดับ ดังนั้นจากงานวิจัยที่ค้นคว้ามาพบว่า ค่าใช้จ่ายประจำที่นักเรียนได้รับอาจจะมีความสัมพันธ์หรือไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สถานภาพการพักอาศัย จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าสถานภาพการพักอาศัยอาจมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มสตรีวัยรุ่น โดยสตรีวัยรุ่นที่อยู่กับบิดามารดา ญาติ ผู้ปกครองจะมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าสตรีวัยรุ่นที่อยู่เพียงลำพัง เนื่องจากมีบิดามารดา ญาติ ผู้ปกครองคอยดูแลสอดส่องและเอาใจใส่ป้องกันการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม จากการศึกษาและวิจัยของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) พบว่าความมีอิสระในการออกจากที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.001) ทวีวรรณ ชาลิครี (40) พบว่าสถานที่พักไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ (P value > 0.05) แต่การออกจากบ้านเวลากลางคืนโดยไม่ขออนุญาตผู้ปกครอง และการออกจากบ้านเวลากลางคืนไปค้างที่อื่นตลอดคืนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P < 0.01) คารุณี ภูษณสุวรรณศรี (42) พบว่า ลักษณะที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p value < 0.05) รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์ พรนภา หอมสินธุ์ (41) และปวีณา สายสูง (30) พบว่า สถานที่พักไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (P value > 0.05) ซึ่งจากผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดที่ได้ค้นคว้ามา พบว่าสภาพการพักอาศัยของนักเรียนอาจมีความสัมพันธ์หรือไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

การมีคู่อรัก จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าการมีคู่อรักทำให้วัยรุ่นเกิดความใกล้ชิด มีความรัก ความพึงพอใจ กับเพศตรงข้าม ประกอบกับบรรทัดฐานของวัยรุ่นที่อยากรู้ อยากทดลองเรื่องเพศ การมีคู่อรักจึงเป็นปัจจัยที่อาจมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ จากการศึกษาของปวีณา สายสูง (30) พบว่าการมีคู่อรักของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p value < 0.01) และจากการศึกษาของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) พบว่าการมีคู่อรักมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.001) ดังนั้นจากผลการศึกษาต่าง ๆ ที่กล่าวมา การมีคู่อรักเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ จากการศึกษาและวิจัยของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) พบว่าการไปเที่ยววัดสโกล์เซค ผับ หรือสถานเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.001) จากผลการศึกษาของทวีวรรณ ชาลิครี (40) พบว่าการเที่ยวสถานเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value = 0.01) จากการศึกษาของปวีณา สายสูง (30) พบว่าแหล่งบันเทิงเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ (p value < 0.01) และคารุณี ภูษณสุวรรณศรี (42) พบว่าการเที่ยวสถานเริงรมย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ($p \text{ value} < 0.05$) ผลการศึกษาของงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การไปเที่ยวสถาน
เริงรมย์มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นอารมณ์เพศ จากการศึกษาของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์
(39) พบว่าการอ่านหนังสือปลูกเร้าอารมณ์เพศ การดูโทรทัศน์ วิดีทัศน์ หรือภาพยนตร์ปลูกเร้า
อารมณ์เพศมีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \text{ value} =$
0.001) ทวีวรรณ ชาลีเครือ (40) พบว่าการดูวิดีโอทัศน์ หรือภาพยนตร์ปลูกเร้าอารมณ์เพศมีความ
สัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \text{ value} < 0.01$) จากผลการศึกษาของงานวิจัยดังกล่าว
สรุปได้ว่าการอ่านหนังสือปลูกเร้าอารมณ์เพศ การดูโทรทัศน์ วิดีทัศน์ หรือภาพยนตร์ปลูกเร้าอารมณ์
เพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา เป็นที่ทราบกันดีว่าวัยรุ่นเป็นวัยของการ
ปรับตัวสู่สิ่งใหม่ ๆ เนื่องจากมีการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ บิดามารดาจึง
ต้องมีความเข้าใจในตัวของตัวเองวัยรุ่นเพื่อก่อให้เกิดการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สัมพันธภาพของวัยรุ่น
กับบิดามารดาจึงเป็นเรื่องสำคัญ หากสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาวิจลน ไม่มีความผูกพัน
ขาดความรักความอบอุ่นการดูแลเอาใจใส่จะทำให้วัยรุ่นต้องหาที่พึ่งทางใจจากที่อื่นซึ่งอาจชักนำไป
มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเช่นการทดลองยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ จากการศึกษา
ของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) พบว่าการปรึกษาปัญหากับครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการมี
เพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \text{ value} = 0.037$) แต่ปิณดา สายสูง (30)
พบว่าไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเพศ ดังนั้นจากการศึกษาที่ได้ทบทวนมาพบว่าสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดา
มารดาอาจมีความสัมพันธ์หรือไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรส

เจตคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ทวีวรรณ ชาลีเครือ (40) รุ่งรัตน์ ศรีสุริย-
เวศน์ และพรนภา หอมสินธุ์ (41) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและพบว่า
เจตคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัย
สำคัญที่สถิติ ($p \text{ value} < 0.01$ และ $p \text{ value} < 0.05$) ตามลำดับ กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติที่เหมาะสม
สอดคล้องกับค่านิยมที่ดีงาม ศาสนาขนบธรรมเนียมประเพณีจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์
ก่อนสมรสน้อยกว่าผู้ที่มีเจตคติที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นสรุปได้ว่าเจตคติการมีเพศสัมพันธ์มีความ
สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

การใช้สารเสพติด ทวีวรรณ ชาลีเครือ (40) ได้ศึกษาตัวแปรด้านการใช้
สารเสพติดได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา หรือของมีเมา การเสพยาบ้า การกินยาแก้ปวดประสาท
การสูบกัญชา พบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($p \text{ value} < 0.01$) ดังนั้นจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์

เพื่อนสนิทมีเพศสัมพันธ์ เพื่อนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยม ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่าง ๆ ของวัยรุ่น เพื่อนสนิทมีเพศสัมพันธ์ จึงน่าจะมีอิทธิพล ต่อการสร้างพฤติกรรมกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น จากการศึกษาและวิจัยของขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (39) พบว่าการมีเพื่อนสนิทที่เคยมาร่วมเพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \text{ value} = 0.001$) จากผลการศึกษาของทวีวรรณ ชาลีเครือ(40) พบว่าเพื่อนสนิทที่มีเพศสัมพันธ์กับคนรักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \text{ value} < 0.01$) จากการศึกษาของปวีณา สายสูง (30) พบว่าการชักจูงจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ ($p \text{ value} < 0.01$) ผลการค้นคว้าอิสระของจันทร์แรม ทองศิริ (43) พบว่า เพื่อนในสถาบันเดียวกันชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ของนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวนร้อยละ 93.3 (จากกลุ่มตัวอย่าง 234 คน มีผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ 45 คนในจำนวน 45 คนนี้มีผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากการชักชวนของเพื่อนร่วมสถาบัน) ดังนั้นจากการทบทวนงานวิจัย พบว่าเพื่อนสนิทมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์

จากผลการวิจัยต่างๆ ข้างต้น พบว่าปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทซึ่งจะนำมาศึกษาตามลำดับต่อไปนี้

- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น ได้แก่
 1. การมีคู่อุปถัมภ์
 2. การไปเที่ยวสถานเริงรมย์
 3. เจตคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
 4. การใช้สารเสพติด
 5. เพื่อนสนิทมีเพศสัมพันธ์
- ปัจจัยที่อาจมีหรือไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของสตรีวัยรุ่น ได้แก่
 1. อายุ
 2. ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ
 3. สถานภาพการพักอาศัย
 4. สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต

ความหมายของทักษะชีวิต

ประเสริฐ ดันสกุล (44) กล่าวว่าทักษะชีวิตคือความสามารถพื้นฐานที่ทุกคนจำเป็นต้องเลือกทางดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการถ่ายทอดประสบการณ์โดยการฝึกฝนอบรม

องค์การอนามัยโลก (อ้างใน 45) กล่าวว่าทักษะชีวิตคือความสามารถของบุคคลในการกระทำหรือจัดการความต้องการและสิ่งท้าทายในชีวิตประจำวันได้สำเร็จ ทำให้สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมที่สมประสงค์

จิตรา ทองเกิด (46) กล่าวว่าทักษะชีวิตคือความสามารถหรือสมรรถภาพที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการฝึกอบรมในเชิงความคิดและกระทำจนเกิดความชินที่จะนำไปใช้หรือปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ (47) กล่าวว่าทักษะชีวิตหมายถึงความสามารถของคนในการจัดการปัญหารอบตัวโดยอาศัยเจตคติและทักษะของบุคคล

จากความหมายต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้และได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ว่าทักษะชีวิตหมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ได้จากการฝึกอบรมในเชิงความคิดและการกระทำในการจัดการกับปัญหารอบตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยเจตคติและทักษะของบุคคล ทำให้สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมสมประสงค์ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของทักษะชีวิตในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

ทักษะชีวิตมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค ในประเทศไทยได้มีการนำทักษะชีวิตไปใช้กับการป้องกันยาเสพติด การป้องกันการติดเอดส์ พบว่าผลที่ได้เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งปรากฏในรายงานการวิจัยต่าง ๆ นอกจากนี้ยังส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง เพิ่มความตระหนักรู้ในตน การคิดวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อให้มีเหตุผล รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น และสิทธิของตน สามารถจัดการสิ่งที่เข้ามาท้าทายที่ก่อให้เกิดความเครียดหรือแรงกดดันในชีวิต การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเกิดทักษะชีวิต จะทำให้เกิดผลดีหลายประการเพราะสังคมในโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะชีวิตจะช่วยให้เด็กและเยาวชนเกิดความเข้มแข็งปรับตัวเข้าสู่สถานการณ์ที่ย่างยากได้

องค์ประกอบของทักษะชีวิตและการประเมินทักษะชีวิตในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

องค์อานัมยโลกกล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 10 องค์ประกอบ จัดเป็น 5 กลุ่ม แบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ 3 ด้านคือด้านที่ 1. ด้านพุทธิพิสัยได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ด้านที่ 2. ด้านจิตพิสัยได้แก่ความตระหนักรู้ในตนและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านที่ 3. ด้านทักษะพิสัยได้แก่การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา การจัดการกับอารมณ์และความเครียด (ตารางที่ 1) ในประเทศไทยได้มีการปรับเปลี่ยนโดยจัดความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นองค์ประกอบร่วมและเป็นพื้นฐานของทุกองค์ประกอบ จัดความตระหนักรู้ในตนและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นด้านจิตพิสัยโดยเพิ่มเจตคติอีกหนึ่งคู่คือความภาคภูมิใจในตัวเองและความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนที่เหลืออีก 3 กลุ่มเป็นทักษะพิสัย ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย ดังนั้นสำหรับประเทศไทยทักษะชีวิตจึงมี 6 กลุ่มและประกอบด้วยทักษะชีวิต 12 องค์ประกอบ (ตารางที่ 1)

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดทักษะชีวิตต่าง ๆ ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านแต่มีเพียง 8 องค์ประกอบบรรจุเป็นโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยมี 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ผู้วิจัยนำมาทั้ง 2 องค์ประกอบเพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมดังกล่าวเกิดความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลข่าวสารสร้างพื้นฐานการคิดอย่างมีเหตุผลรวมถึงการคิดหาทางออกของปัญหาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งสองทักษะชีวิตนี้จัดเป็นทักษะแกนกลางและยังเป็นองค์ประกอบร่วมของทักษะชีวิตอื่น ๆ

ส่วนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยมี 4 องค์ประกอบแต่ผู้วิจัยเลือกมาเพียง 2 องค์ประกอบ เลือกเฉพาะความตระหนักรู้ในตนและความภาคภูมิใจในตัวเองทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง จึงต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมตามโปรแกรมดังกล่าวเกิดความตระหนัก เข้าใจเพศของตัวเองและความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตัวเองโดยสามารถที่จะไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอันจะนำไปสู่การรับรู้ความสามารถของตนเองตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ส่วนอีก 2 องค์ประกอบคือความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและ ความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ได้เลือกเนื่องจากเป็นองค์ประกอบทักษะชีวิตที่มุ่งเน้นการมีเจตคติต่อผู้อื่นและสังคม ไม่ใช่มุ่งเน้นการมีเจตคติต่อตนเองจึงไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

สำหรับทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยมี 6 องค์ประกอบแต่ผู้วิจัยเลือกมา 4 องค์ประกอบ คือการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจและทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ สืบเนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนและกลุ่มการที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ นั้นมาจากการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว การยอมรับความคิดเห็นริเริ่มและ

จินตนาการจากสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยจึงเลือกการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารซึ่งทักษะคู่นี้ (การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร)เป็นคู่ทักษะที่ไม่มีความแตกต่างกันมากนักซึ่งจุดมุ่งหมายหลักก็คือสามารถใช้คำพูดดีในการสื่อสารอันจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการปฏิเสธเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตนี้สามารถปฏิเสธเพื่อนได้โดยคำพูดที่ดีปฏิเสธเป็น อันจะทำให้ไม่เสียสัมพันธภาพกับเพื่อน และทักษะการตัดสินใจเพื่อให้เกิดความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบมากขึ้นโดยพิจารณาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาที่ดีและเหมาะสมที่สุดอันเป็นสิ่งสำคัญต่อการมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับการเสนอของปวีณา สายสูง (29)ที่ว่าสมควรจัดอบรมให้นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ทักษะชีวิตโดยเฉพาะทักษะการตัดสินใจ การปฏิเสธ ส่วนทักษะสุดท้ายที่จะนำเข้าบรรจุในโปรแกรมครั้งนี้คือทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดโดยเลือกทักษะการจัดการอารมณ์โดยประยุกต์เป็น ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ เพราะเป็นที่ทราบกันว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงอารมณ์เพศ เพื่อที่จะสามารถควบคุมอารมณ์เพศ และแสดงออกพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสม ส่วนอีก 2 องค์ประกอบไม่ได้เลือกคือ การแก้ไขปัญหาและการจัดการความเครียด สืบเนื่องจากการแก้ไขปัญหาจะใช้ก็ต่อเมื่อเกิดปัญหาขึ้นและการแก้ไขปัญหาก็จะเป็นสิ่งที่ดีได้ต้องเกิดมาจากการตัดสินใจที่ดี สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการเตรียมให้นักเรียนเผชิญกับเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นคือเหตุการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ซึ่งถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นโดยไม่มีการเตรียมตัวอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาเช่นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาเป็นต้น ดังนั้นจริง ๆ แล้วปัญหาต่าง ๆ จึงยังไม่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงไม่ได้มุ่งเน้นทักษะการแก้ไขปัญหา ส่วนการจัดการความเครียดไม่ได้เลือกเนื่องจากการจัดการความเครียดเป็นความสามารถที่จะรู้สาเหตุของความเครียด เรียนรู้วิธีการควบคุมระดับของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงสาเหตุ พร้อมทั้งเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ กล่าวคือความเครียดเป็นผลที่เกิดจากการที่ต้องเผชิญกับปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ถ้าปัญหานั้นได้รับการแก้ไขแล้ว ความเครียดย่อมลดลงหรือหมดสิ้นไป ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการเตรียมให้นักเรียนเผชิญกับเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นคือเหตุการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ปัญหาต่าง ๆ จึงยังไม่เกิดขึ้นจริง ความเครียดที่แท้จริงจึงยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นการจัดการความเครียดจึงไม่ใช่ทักษะหลักในขอบเขตของความสามารถที่จะนำไปสู่การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สำหรับการประเมินผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เลือกประเมินทักษะชีวิต 5 องค์ประกอบคือ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารคือการประเมินการปฏิเสธและการต่อรอง ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ซึ่งเหตุผล รายละเอียดในการเลือกประเมินทักษะชีวิตแต่ละองค์ประกอบ จะได้กล่าวต่อไปในการทบทวนวรรณกรรมของแต่ละองค์ประกอบของทักษะชีวิต

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่แบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ขององค์
อนามัยโลก ของ ประเทศไทยและการศึกษาวิจัยครั้งนี้

พฤติกรรม การเรียนรู้	องค์ประกอบของทักษะชีวิต		
	องค์อนามัยโลก	ประเทศไทย	การศึกษาวิจัยครั้งนี้
1. ด้าน พุทธิพิสัย	คู่ที่ 1 1. ความคิดสร้างสรรค์ 2. ความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์	คู่ที่ 1 1. ความคิดสร้างสรรค์ 2. ความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์	คู่ที่ 1 1. ความคิดสร้างสรรค์ 2. ความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์
	คู่ที่ 2 3.ความตระหนักรู้ใน ตน 4.ความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	คู่ที่ 2 3.ความตระหนักรู้ในตน 4.ความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น เพิ่มเจตคติอีก 1 คู่คือคู่ ที่ 3 คือ 5.ความภาคภูมิใจในตัว เอง 6.ความรับผิดชอบต่อ สังคม	คู่ที่ 2 3.ความตระหนักรู้ใน ตน 4 - คู่ที่ 3 5.ความภาคภูมิใจใน ตัวเอง 6. -
2.ด้าน จิตพิสัย	คู่ที่ 3 ได้แก่ 5.การสร้างสัมพันธ์ ภาพ 6.การสื่อสาร	คู่ที่ 4 ได้แก่ 7.การสร้างสัมพันธ์ภาพ 8. การ สื่อสาร	คู่ที่ 4 ได้แก่ 7. การสร้างสัมพันธ์ ภาพ 8. การ สื่อสาร ซึ่งคู่นี้รวมกันอยู่ในวิธี การ ปฏิเสธ ในการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้
	คู่ที่ 4 ได้แก่ 7.การตัดสินใจ 8. การแก้ไขปัญหา คู่ที่ 5 ได้แก่ 9. การ จัด การ กับ อารมณ์ 10. การ จัด การ ความเครียด	คู่ที่ 5 ได้แก่ 9. การตัดสินใจ 10. การแก้ไขปัญหา คู่ที่ 6 ได้แก่ 11. การจัดการกับ อารมณ์ 12. การ จัด การ ความเครียด	คู่ที่ 5 ได้แก่ 9. การตัดสินใจ 10. - คู่ที่ 6 ได้แก่ 11. ทักษะการจัดการ กับอารมณ์เพศ 12. -
3.ด้าน ทักษะพิสัย			

องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. ความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

กิลฟอร์ด(Guilford) (48)ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้หลาย ๆ ทิศทาง หลายแง่มุม

ทอเรนซ์ (Torrance) (49) ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นการรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมาเพื่อสร้างรูปแบบใหม่

เอนเดอร์สันและคนอื่น ๆ (Anderson and other) (50) ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ ว่าเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงความคิดใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการกระทำของบุคคลที่ได้เลือกมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อสร้างรูปแบบอย่างใหม่ ๆ ความคิดใหม่ หรือ ผลผลิตใหม่ ๆ

สำนักงานพัฒนาสุขภาพ กรมสุขภาพจิต (51) ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ ว่าเป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นสามารถให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ว่า ความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความคิดที่เกิดจากการรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมาแล้วได้รูปแบบ ความคิด หรือผลผลิตใหม่ ๆ

วิธีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (52)

วิธีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่นิยมและ ได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยมีดังนี้

1. วิธีการระดมสมอง (brainstorming) เป็นวิธีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยมีหลัก 2 หลัก คือหลักชะลอการตัดสินใจ ไม่วิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินความคิดของสมาชิก และอีกหลักคือหลักปริมาณนำไปสู่คุณภาพ ปริมาณความคิดยิ่งมาก ความคิดยิ่งมีคุณภาพ ยิ่งสมาชิกมีอิสระไม่มีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกอื่นผลงานที่ได้จะยิ่งมีคุณภาพ จากนั้นจึงประสานความคิดของทุกคนเพื่อหาทางปรับปรุงให้ดีที่สุด

2. วิธีสังเคราะห์โครงสร้าง (morphological synthesis) เป็นวิธีที่ผู้แก้ปัญหาจัดลำดับความคิดในการแก้ปัญหาออกมาตามคุณลักษณะของปัญหาแต่ละด้าน แล้วนำความคิดที่ได้คุณลักษณะของปัญหาแต่ละด้านมาพิจารณาร่วมกัน

3. วิธีการคิดแบบซินเนคติก(Synectics) วิธีนี้มีหลักการสองประการคือทำสิ่งแปลกใหม่ให้คุ้นเคย และทำสิ่งคุ้นเคยให้แปลกใหม่ ซึ่งหมายถึงการทำความเข้าใจปัญหาที่ไม่คุ้นเคยอุปมากับปัญหาที่คุ้นเคย ในทางกลับกันปัญหาที่คุ้นเคยจนไม่เกิดความคิดใหม่ให้ไปเทียบกับเรื่องที่ไม่คุ้นเคยจะให้เกิดการคิดแปลกใหม่

วิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์

วิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์ได้มีการค้นคว้าและพัฒนาเป็นลำดับ อารี รังสินันท์(54)กล่าวถึงการวัดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กสรุปดังนี้

1. การสังเกต หมายถึงการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาในเชิงสร้างสรรค์เช่นการสังเกตพฤติกรรม การเลียนแบบ การทดลอง การปรับปรุง และตกแต่งสิ่งต่าง ๆ การแสดงละคร การใช้คำอธิบายหรือบรรยายให้เกิดภาพพจน์ชัดเจน การเล่านิทาน การแต่งเรื่องใหม่ การเล่นเกมส์ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยปราศจากสิ่งเร้า

2. การวาดภาพ หมายถึงการให้เด็กวาดภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดเช่นให้วาดภาพต่อจากรูปวงกลมหรือสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้

3. รอยหยดหมึก หมายถึงการให้ดูภาพรอยหยดหมึกแล้วคิดคำตอบจากภาพที่เห็นโดยให้อิสระในการคิดอย่างเต็มที่การพิจารณาคำตอบพิจารณาจากความสามารถในการประดิษฐ์ อารมณ์ขันลักษณะจินตนาการ ความรู้สึก และความสามารถในการรับรู้ที่ดีต่อรอยหมึก

4. การเขียนเรียงความและงานศิลปะ หมายถึงการให้เขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดและการประเมินงานศิลปะของนักเรียน

5. การทำแบบทดสอบ หมายถึงการทำแบบทดสอบมาตรฐานซึ่งเป็นผลจากการวิจัยเกี่ยวกับธรรมชาติของความคิดสร้างสรรค์

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถวัดความคิดสร้างสรรค์ ได้โดยตรงในรูปแบบของคะแนน เนื่องจากการสร้างแบบวัดสำหรับเรื่องนี้ค่อนข้างยาก ซึ่งต้องคำนึงถึงเรื่องที่ศึกษาวิจัย ความซับซ้อนของโครงสร้างความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างเช่นการสร้าง

แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของประชากร ชงยุทธวิชัย (53) กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเขตภาคเหนือจำนวน 382 คน ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.34 - 0.60 จะเห็นได้ว่าการหาเครื่องมือวัดความคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตามการวัดความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อที่จะประเมินการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะวัดความคิดสร้างสรรค์ในขณะการทำกิจกรรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตด้วยการใช้วิธีที่ 1 คือการสังเกตพฤติกรรม การเลียนแบบ การแสดงละครตามใบงานของกลุ่มตัวอย่างขณะทำกิจกรรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตและวิธีที่ 4 คือการเขียนคดี และข้อเตือนใจตนเองที่จะไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ (54)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา พบว่าผู้มีสติปัญญาสูงมักจะมีระดับความคิดสร้างสรรค์สูง
2. บุคลิกภาพ ผู้มีระดับความคิดสร้างสรรค์สูงมักมีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง ตรงไปตรงมา
3. ฐานะเศรษฐกิจและสังคม พบว่าผู้มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมสูงมักจะมีระดับความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าผู้มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมต่ำ
4. ขนาดครอบครัว เด็กที่มาจากขนาดครอบครัวเล็กจะมีมักจะระดับความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กที่มาจากขนาดครอบครัวใหญ่ เพราะพ่อแม่ของเด็กที่มาจากขนาดครอบครัวใหญ่มักจะไม่มีเวลาอบรมลูก
5. การอบรมเลี้ยงดู วิธีการเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตยจะมีผลดีต่อการพัฒนาระดับความคิดสร้างสรรค์กว่าวิธีการเลี้ยงดูวิธีอื่น ๆ
6. การให้กำลังใจ ผู้ปกครองที่ให้กำลังใจตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นจะทำให้เพิ่มระดับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้
7. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน เช่นผู้สอน วิธีการสอน เจตคติของผู้สอน การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล บรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดและเพิ่มระดับความคิดสร้างสรรค์

ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์

ความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์

วัตสันและเกรเซอร์(Watson and Geyser) (56) ให้ความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์คือความคิดที่ประกอบด้วยทัศนคติต่อการแสวงหาหลักฐานมาสนับสนุนสิ่งที่อ้างว่าเป็นจริงด้านการอนุมาน และทักษะในการใช้ทัศนคติและความรู้เข้ามาประเมินและตัดสินความถูกต้อง

แบนด์แมนและแบนด์แมน (55) ให้ความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์คือการอธิบายอย่างมีเหตุผลหรือการทดสอบความคิด การอ้างอิง ข้อตกลงเบื้องต้น

เมย์ฟิลด์(Mayfield) (57) ให้ความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ว่าเป็นการสังเกตวิเคราะห์ การให้เหตุผลและการประเมินผลอย่างมีสติ

ประเทือง นวกรัตน์ไพศาล (58) ให้ความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ว่าเป็นการรู้จักปัญหาหาคัดสิน พิจารณาอย่างรอบคอบซึ่งขึ้นอยู่กับหลักฐานและการวิเคราะห์สารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วมาสรุปหรือทำการตัดสินใจด้วยเหตุผลเพื่อยอมรับหรือปฏิเสธข้อความที่เสนอ

สำนักงานพัฒนาสุขภาพ กรมสุขภาพจิต (51) ให้ความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ว่าเป็นความสามารถที่จะวิเคราะห์หรือแยกแยะ ข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา และ สถานการณ์ต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว

จากความหมายต่าง ๆ ดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์และนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ว่าหมายถึง การคิดอย่างรอบคอบโดยใช้เหตุผลมาพิจารณา วิเคราะห์ และประเมินตัดสิน จนเกิดความรู้และความเข้าใจ

วิธีการพัฒนาความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (59)

วิธีการพัฒนาความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ที่จะนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. สร้างความรู้สึกความประทับใจในข้อมูลที่ได้รับ (feeling model) เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และหยั่งรู้ในข้อมูล

2. ต้องมีการสร้างโครงสร้างความคิด (vision model) เพื่อจัดระบบ แปลความรู้สึก สันนิษฐานข้อมูล สืบค้นหลักการ กฎ ที่นำไปสู่การตอบสนองที่เหมาะสม
3. มีรูปแบบการตรวจสอบ ทดสอบ (examination model) เพื่อสะท้อนความคิด ความเข้าใจ
4. มีการกำหนดให้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์และการแก้ปัญหาเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการสอน
5. วัตถุประสงค์รายวิชาที่สอนควรกำหนดมาจากสถานการณ์ที่เป็นข้อสรุปโดยทั่วไป
6. ผู้สอนต้องเลือกสถานการณ์ ปัญหาที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน
7. มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในชั้นเรียน โดยนำสถานการณ์จริงมาประยุกต์
8. ผู้สอนต้องมีการตอบสนองทันทีโดยการประเมินผลกลับอย่างเหมาะสมสู่นักเรียน

การประเมินความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (59,60)

การประเมินความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีนักการศึกษาด้านการคิดได้สร้างเครื่องมือในการวัดคิดวิเคราะห์วิจารณ์ต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ The Watson – Glaser Critical Thinking Appraisal มีแนวคิดว่าคุณคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ประกอบด้วยทัศนคติ ความรู้ และทักษะ แบบทดสอบนี้ทดสอบความคิดทั้งหมด 5 ด้านคือ การอนุมาน การยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น การนิรนัย การตีความ การประเมินการอ้างเหตุผล แบบทดสอบ California Critical Thinking Skill Test มีแนวคิดว่าคุณคิดวิเคราะห์วิจารณ์คือการบวนการตัดสินใจที่มีจุดมุ่งหมายและควบคุมการตัดสินใจด้วยตนเอง แบบทดสอบนี้ทดสอบความคิดทั้งหมด 4 ด้านคือ การวิเคราะห์ การประเมินผล การสรุปอ้างอิง การให้เหตุผลเชิงอุปนัยและนิรนัย เป็นต้น

แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างแบบทดสอบความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ขึ้นเอง เนื่องจากต้องการให้ครอบคลุมกับเนื้อหาของการศึกษาวิจัยและเป็นลักษณะของการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (59)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีหลาย ๆ

ดังนี้

1. ระดับของจริยธรรม ผู้ที่มีพัฒนาการด้านจริยธรรมจะพิจารณาคุณค่าความเชื่อของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ก่อนที่จะตัดสินใจว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด

2. อายุ เชื่อกันว่าผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์มากกว่าเนื่องจากผ่านปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการคิดในหลายหลากสถานการณ์ และมีพัฒนาการจริยธรรมตามพัฒนาการ

3. มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างเหมาะสม
4. มีความรู้ในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ
5. มีทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคลเพื่อทำความเข้าใจและพิจารณาสิ่งที่สื่อสารไป

6. ประสบการณ์ที่ผ่านมาซึ่งจะช่วยให้มีการปรับความคิดในการตอบสนองสถานการณ์ที่คล้ายกันได้ดีขึ้น

7. มีทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากก่อนที่จะเขียนจะต้องมีการคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างรอบคอบเสียก่อน

8. มีทักษะในการเรียนรู้และการอ่าน
9. ระดับความเครียดและความวิตกกังวล ถ้ามีระดับต่ำจะเป็นการกระตุ้นให้คิด ถ้ามีมากเกินไปจะสร้างความวิตกกังวล

10. มีความรู้ในปัจจัยที่สัมพันธ์กับเรื่องที่คิด

11. มีความตระหนักถึงปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีการคิดอย่างรอบคอบมากขึ้น

12. ข้อจำกัดของเวลาที่สามารถกระตุ้นหรือขัดขวางการคิด

องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ความตระหนักรู้ในตน

ความหมายของความตระหนักรู้ในตน

โรสส์ (Ross)(อ้างใน 61) ให้ความหมายของความตระหนักรู้ในตนว่าเป็นการตระหนัก ที่เกิดจากการมุ่งความสนใจเข้าสู่ตนเอง จะเกิดขึ้นชั่วคราวตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่มากระตุ้น

บุษบา จันทร์ผ่อง (62) ให้ความหมายของความตระหนักรู้ในตนว่าหมายถึงการมองภาพรวมเกี่ยวกับตัวเราในด้านอุปนิสัย ความแข็งแรง ความอ่อนแอ ความปรารถนาและความไม่ชอบ

สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต (51) ให้ความหมายของความตระหนักรู้ในตนว่าเป็นความสามารถในการค้นหาและเข้าใจจุดดี จุดด้อย ของตนเองและความแตกต่างจากบุคคลอื่น ไม่ว่าแง่ความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น

จากความหมายต่าง ๆ ที่กล่าวมาสรุปได้ว่าความตระหนักรู้ในตนหมายถึงความสามารถในการค้นหา เข้าใจตนเองในแง่ต่าง ๆ เช่นอุปนิสัย ความสามารถ เพศ ความอ่อนแอ เป็นต้นตลอดจนเข้าใจว่าตนเองแตกต่างจากบุคคลอื่น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ความตระหนักรู้ในตนหมายถึงความสามารถค้นหา เข้าใจเพศของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย

วิธีการพัฒนาความตระหนักรู้ในตน (61)

วิธีการพัฒนาความตระหนักรู้ในตนสามารถทำได้โดยการสำรวจความคิด ความรู้สึก การกระทำของตนเองด้วยการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น ๆ ตลอดจนแต่สังเกตปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตนเองทั้งนี้ขึ้นกับการเปิดใจยอมรับของตนเอง หรือการเปิดเผยเรื่องราวของตนเองต่อผู้อื่น และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ๆ

การประเมินความตระหนักรู้ในตน (62)

ความตระหนักรู้ในตนเป็นความนึกคิดที่บุคคลรู้สึกเข้าใจในตัวของตัวเอง อีกทั้งยังเป็นภาวะทางจิตสังคม ดังนั้นการวัดความนึกคิดที่บุคคลรู้สึกเข้าใจในตัวของตัวเองจึงกระทำได้ค่อนข้างยาก และมีผู้สร้างแบบวัดน้อยมาก สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไม่ได้จัดทำมีการวัดหรือประเมินความตระหนักรู้ในตนอย่างชัดเจนออกมาเป็นคะแนนได้เนื่องจากจะซับซ้อนกับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่เป็นความรู้สึกนึกคิดเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นคนละความรู้สึก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักรู้ในตน (62,63)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักรู้ในตนค่อนข้างน้อย ซึ่งสิ่งที่น่าจะมีอิทธิพลต่อความตระหนักรู้ในตนเริ่มมาจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัวโดยครอบครัว ซึ่งให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในครอบครัวเช่น เพศ หน้าที่และบทบาทที่แตกต่างของพ่อและแม่ ทำให้บุคคลเกิดความนึกคิดมโนภาพ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเองมากขึ้น ร่วมกันกับการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและระดับ

วุฒิภาวะที่เปลี่ยนแปลงตามการเจริญเติบโตของร่างกาย ดังนั้นความตระหนักรู้ในตนจึงเป็นกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามระดับวุฒิภาวะและสิ่งแวดล้อม

ความภูมิใจในตนเอง

ความหมายของความภูมิใจในตนเอง

มาสโลว์(Maslow)(อ้างในเฮิสท์ และเมตคาล์ฟ บี เจ) (Hirst SP and Mettealf BJ)(63) กล่าวว่าความภูมิใจในตนเองคือการประเมินคุณค่าของตนเองจากการยอมรับจากบุคคลอื่น แล้วจึงเริ่มนับถือตนเอง

โรเซนเบิร์ก(Rosenberg)(อ้างใน 65) กล่าวว่าความภูมิใจในตนเองคือความรู้สึกยอมรับนับถือตนเองและคิดว่าตนเองมีค่า

คูเปอร์สมิธ(Coopersmith) (อ้างใน 63) กล่าวว่าความภูมิใจในตนเองคือขอบเขตที่บุคคลมีความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของเข่าว่าเขามีความสำคัญและมีคุณค่าในแต่ละสิ่งที่บุคคลกระทำลงไป

สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต (51) กล่าวว่าความภูมิใจในตนเองคือความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เช่น ความมีน้ำใจ รู้จักให้ รู้จักรับ ค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนเช่น ความสามารถด้านสังคม คนตรี กีฬา ศิลปะ ฯลฯโดยมิได้มุ่งความสนใจในรูปร่างหน้าตา เสน่ห์ หรือความสามารถทางเพศ การเรียนเก่ง

จากความหมายต่าง ๆ ของความภูมิใจในตนเองดังกล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าความภูมิใจในตนเองหมายถึงความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าซึ่งคุณค่านี้เกิดจากความสำคัญและ/หรือความสามารถของตนเอง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ความภูมิใจในตนเองหมายถึงความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าโดยสามารถที่จะไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

วิธีการพัฒนาความภูมิใจในตนเอง (63)

วิธีการพัฒนาความภูมิใจในตนเองเกิดจากการที่บุคคลมีการเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เกิดความคิดและมโนภาพที่บุคคลอื่นมีต่อตนเองซึ่งบุคคลจะประเมินออกมาในรูปแบบของคุณค่าของตนเองโดยผ่านการกระทำความสามารถ สมรรถภาพ บุคลิกภาพค่านิยม และมาตรฐานส่วนตัว นอกจากนี้การที่บุคคลมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จที่ต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ทำให้เกิดการยอมรับทางสังคมและมีสถานภาพที่ดีมั่นคงขึ้น จะช่วยพัฒนาความภูมิใจในตนเอง

การประเมินความภาคภูมิใจในตนเอง (65)

การประเมินความภาคภูมิใจในตนเองเกิดจากการตัดสินใจคุณค่าของตนเองโดยการตรวจสอบด้านผลงานความสามารถ และคุณสมบัติ เปรียบเทียบกับมาตรฐานและค่านิยม การจะรับรู้ว่าคุณค่าของคุณค่านั้นมาจากการประเมินเจตคติและสังคมที่มีต่อตนเอง ซึ่งเป็นความรู้สึกภายนอกที่มีต่อคุณค่าของตนเองเช่นการมีชื่อเสียง ตำแหน่ง การมีอำนาจเหนือคนอื่นและการได้รับการยอมรับ สนใจ ให้ความสำคัญ หรือเป็นที่น่าชมเชย นอกจากนี้การประเมินความภาคภูมิใจในตนเองยังสามารถประเมินจากความรู้สึกของตนเองต่อความสามารถในการตอบสนองภาวะแวดล้อมและผลที่ตนเองได้รับ นั่นคือความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองขึ้นอยู่กับกระทำ การควบคุมและอำนาจที่ตนมี เช่น จุดเด่นของตนเอง การทำสิ่งต่าง ๆ ได้บรรลุเป้าหมาย การพึ่งพาตนเองและความมีอิสระเสรี สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไม่ได้จัดให้มีการวัดหรือประเมินความภาคภูมิใจในตนเองอย่างชัดเจนออกมาเป็นคะแนนได้เนื่องจากความภาคภูมิใจในตนเองเป็นความรู้สึกนึกคิดเช่นเดียวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นคนละความรู้สึก แต่อย่างไรก็ตามความรู้สึกทั้งสองอย่างนี้มีความเกี่ยวข้องกันกล่าวคือถ้าบุคคลรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองสูงมักจะมีความภาคภูมิใจในตนเอง สูงด้วย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างต้องมีการประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการมีเพศสัมพันธ์ จึงจะสามารถประเมินความภาคภูมิใจในตนเองได้ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้สถานการณ์จำลองเท่านั้น ไม่ใช่ประสบการณ์จริง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง (65)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเองมาจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยเริ่มจากภายในครอบครัว บิดามารดามีการยอมรับบุตร ความผูกพันและความใกล้ชิด การยอมรับและให้อิสระต่อการกระทำของเด็ก เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น และวัยรุ่นผู้ใหญ่ เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา จะมีอิทธิพลแทนบิดามารดา นอกจากนี้ยังขึ้นกับประสบการณ์ชีวิต เช่น การประสบกับความสำเร็จ หรือ ประสบกับความล้มเหลวในชีวิต

องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ

ความหมาย

ความหมายการจัดการกับอารมณ์เพศของการศึกษาวิจัยครั้งนี้สรุปได้จากสำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต(51) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการกับอารมณ์เพศการจัดเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการกับอารมณ์และความเครียดซึ่งความหมายของการจัดการกับ

อารมณ์และความเครียดหมายถึงการทำความเข้าใจกับอารมณ์ของเราและคนอื่น การรับรู้ผลของอารมณ์จะทำให้ทราบพฤติกรรม ดังนั้นการจัดการกับอารมณ์ของการวิจัยครั้งนี้จึงหมายถึงการจัดการกับอารมณ์เพศ ซึ่งจะหมายถึง การทำความเข้าใจกับอารมณ์เพศของตนเอง สามารถควบคุมได้ และแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสม

สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต(51)ได้เสนอวิธีการจัดการกับอารมณ์ มีขั้นตอนดังนี้

1. สำรวจความรู้สึกที่เกิดขึ้น
2. คาดการณ์ถึงผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์
3. ควบคุมอารมณ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ
4. สำรวจความรู้สึกและชื่นชมตนเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์ได้สำเร็จ

จากวิธีการจัดการกับอารมณ์ ดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์กับการจัดการกับอารมณ์เพศสำหรับการวิจัย-ครั้งนี้ได้ดังนี้

1. สำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น
2. คาดการณ์ถึงผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ
3. ควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีการต่าง ๆ
4. สำรวจความรู้สึกและชื่นชมตนเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ

การประเมินทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเป็นทักษะซึ่งสามารถประเมินการฝึกทักษะได้ รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไปในการสอนทักษะแบบมีส่วนร่วม สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ประเมินทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศโดยจัดสร้างแบบวัดเพื่อดูว่านักเรียนจะเลือกปฏิบัติอย่างไรเมื่อถูกเล้าโลม กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ

ทักษะการตัดสินใจ

ความหมายของทักษะการตัดสินใจ

กุลธน ธนาพงศธร(66)ให้ความหมายของการตัดสินใจว่าเป็น การไตร่ตรองซึ่งใจ ตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่เห็นว่าดีที่สุด เหมาะสมที่สุด หรือได้รับประโยชน์มากที่สุดจากบรรดาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

จิระจิตต์ ราคา (67) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อใช้เป็นแนวทางในงานที่วางไว้

ไพสิน ผ่องใส(68) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่าเป็นการเลือกหรือดำเนินการจากบรรดาทางเลือกหลาย ๆ ทาง

สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ(69) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ทรัพยากรบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

อนันต์ เกตุวงศ์ (70) ให้ความหมายของการตัดสินใจเป็นการเลือกทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุดซึ่งต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่มีอยู่หรือกำหนดขึ้น

ดังนั้นสามารถสรุปความหมายของการตัดสินใจและจะนำมาใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ว่าเป็นความชำนาญของการคิดอย่างมีเหตุผลในการพิจารณาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด

สิ่งที่ต้องพิจารณาสำหรับการตัดสินใจคือต้องใช้เหตุผลในการตัดสินใจ พยายามหาแนวทางการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สามารถปฏิบัติได้อย่างมีความมั่นคง มีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ

อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจมีหลาย ๆ ประการ (69) ได้แก่ แนวทางที่นำไปสู่การแก้ปัญหา ข้อมูลข่าวสารในการสนับสนุนการตัดสินใจ ความเสี่ยงของอันตราย ซึ่งเกิดจากการตัดสินใจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจ จำนวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ คุณสมบัติ ความสามารถ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ ฐานะและบทบาทของผู้ตัดสินใจ

มูลเหตุที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด (66,67,70) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่รวดเร็ว กระทันหัน มีการปิดบังข้อมูลข่าวสาร ผู้ตัดสินใจได้รับความกดดัน ขาดความรู้ และประสบการณ์ การคิดถึงผลประโยชน์ส่วนบุคลมากกว่าส่วนรวม เวลาสำหรับการตัดสินใจมีจำกัด

องค์ประกอบของการตัดสินใจประกอบด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบ เช่น กุลธน ธนาพงศธร(66) กล่าวว่า การตัดสินใจประกอบด้วย ผู้ทำการตัดสินใจ ประเด็นปัญหาของการตัดสินใจ ทางเลือกที่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 2 ทางเลือก ผลที่คาดว่าจะได้จากการตัดสินใจ สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ในขณะที่ต้องตัดสินใจ สมยศ นาวิกาน

(70)แบ่งองค์ประกอบการตัดสินใจเป็น ทางเลือกของการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ของการตัดสินใจ ผลที่ได้จากการตัดสินใจ กฎของการตัดสินใจ อนันต์ เกตุวงศ์ (70) จำแนกองค์ประกอบการตัดสินใจว่าประกอบด้วย ทางเลือกของการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ของการตัดสินใจ ผลที่ได้จากการตัดสินใจ ผู้ทำการตัดสินใจ สภาพแวดล้อมเช่น กฎหมาย วัฒนธรรม

ดังนั้นสรุปได้ว่าองค์ประกอบของการตัดสินใจและใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้ทำการตัดสินใจ ประเด็นปัญหาของการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ของการตัดสินใจ ทางเลือกที่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 2 ทางเลือก ผลที่ได้จากการตัดสินใจสภาพแวดล้อมเช่น กฎหมาย วัฒนธรรม และสถานการณ์ในขณะที่ต้องตัดสินใจ

กระบวนการการตัดสินใจ

กระบวนการการตัดสินใจได้มีนักวิชาการหลายท่านจำแนกเป็นขั้นตอนดังนี้ กุลธน ธนาพงศธร(66)จำแนกกระบวนการการตัดสินใจ ออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ ขั้นกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา ขั้นค้นหาและรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ขั้นกำหนดทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหา ขั้นประเมินและเปรียบเทียบทางเลือก และขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือก วีระพล สุวรรณอนันต์ (72) จำแนกกระบวนการการตัดสินใจ ออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นกำหนดทางเลือก ขั้นกำหนดข้อจำกัดของทางเลือก ขั้นวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ และขั้นตัดสินใจเลือก สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ(69)จำแนกกระบวนการการตัดสินใจ ออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นพิจารณาตัวปัญหา ขั้นพิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อตัดสินใจ ขั้นประเมินความเป็นไปได้ของทางเลือก ขั้นตกลงใจลงมือปฏิบัติ และขั้นประเมินผลจากทางเลือก นั้น จิระจิตต์ ราคา (67)จำแนกกระบวนการการตัดสินใจ ออกเป็น 7 ขั้นตอนคือ ขั้นระบุนักปัญหา ขั้นระบุและวิเคราะห์ปัญหา ขั้นแสวงหาทางเลือก ขั้นประเมินคุณค่าของทางเลือก ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ขั้นนำทางเลือกไปปฏิบัติ และขั้นติดตามผลการดำเนินงาน วรรณวิไล จันทรราคา (73)จำแนกกระบวนการการตัดสินใจ ออกเป็น 4 ขั้นตอนคือขั้นระบุปัญหา ขั้นกำหนดสถานการณ์ของปัญหา ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ของปัญหา ขั้นกำหนดผู้แก้ปัญหา เซอร์เบิร์ต เอ ไชมอน (Cherbert A. Simon)(อ้างใน 68)จำแนกกระบวนการการตัดสินใจ ออกเป็น 3 ขั้นตอนคือขั้นกลั่นกรอง รวบรวม สภาพแวดล้อมและข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ นิวแมน ซัมเมอร์ และวอร์เรนซ์ (Newman , Summer & Warren) (อ้างใน 68)จำแนกกระบวนการการตัดสินใจออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ ขั้นระบุปัญหา ขั้นเลือกหนทางเลือกที่มีอยู่ ขั้นวิเคราะห์และเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ และขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่ากระบวนการการตัดสินใจควรประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นดังนี้ คือ ขั้นกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา ขั้นพิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อ ตัดสินใจ ขั้นประเมินคุณค่าและเปรียบเทียบทางเลือก ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่ง 5 ขั้นตอนนี้จะได้นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

หลักการคัดเลือกแนวทางการตัดสินใจ

วรรณวิไล จันทรราคา (73) ได้ให้หลักการคัดเลือกแนวทางการตัดสินใจว่าการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ นั้นต้องคำนึงถึงความแตกต่างของอดีตและปัจจุบันที่เคยประสบมา ไม่ควรใช้สัญชาตญาณในการตัดสินใจ มีการขอรับคำแนะนำจากแหล่งต่าง ๆ คั่นคว้าและทดลองตัดสินใจด้วยหลักวิทยาศาสตร์

เทคนิคของการตัดสินใจ

เทคนิคการตัดสินใจสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท(66,72) คือ เทคนิคเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ไม่ใช้ตัวเลขและวิธีการคำนวณ ได้แก่ การใช้ลงสังหรณ์ การใช้วิจารณญาณและประสบการณ์ เทคนิคการวิจัยตลาด อีกเทคนิคคือเทคนิคเชิงปริมาณ เป็นเทคนิคที่ใช้ตัวเลขหรือการคำนวณทางคณิตศาสตร์มาช่วยการตัดสินใจเช่นเทคนิคความน่าจะเป็น เทคนิคโปรแกรมเส้นตรง

การประเมินทักษะการตัดสินใจ

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเป็นทักษะซึ่งสามารถประเมินการฝึกทักษะได้ รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไปในการสอนทักษะแบบมีส่วนร่วม สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ประเมินทักษะการตัดสินใจโดยจัดสร้างแบบวัดที่ประกอบด้วยสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยจะดูว่านักเรียนหญิงจะตัดสินใจอย่างไรเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์นั้นและมีเหตุผลอะไรที่สนับสนุนให้นักเรียนตัดสินใจเช่นนั้น

การปฏิบัติ

ความหมาย

ความหมายของการปฏิบัติสำหรับการวิจัยครั้งนี้สรุปได้จากสำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต(51) ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติจัดเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ซึ่งความหมายของการการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารหมายถึงความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทาง เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตน และความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นของอีกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความรัก การปฏิบัติ การสร้างสัมพันธภาพและอื่น ๆ

ดังนั้นการปฏิเสธสำหรับการวิจัยครั้งนี้จึงหมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูด ภายท่าทางเพื่อสื่อสารแสดงถึงความต้องการที่จะปฏิเสธต่อรอง โดยไม่ให้เสียสัมพันธภาพ

ขั้นตอนการฝึกการปฏิเสธ

การฝึกการปฏิเสธประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การแสดงความรู้สึกรู้สึกของตนเอง โดยประกอบด้วยเหตุผล ซึ่งสามารถโต้แย้งได้ยากกว่า การให้เหตุผลธรรมดา

2. การขอปฏิเสธ เป็นการแสดงออกถึงสิทธิ ของตนเองที่จะไม่เห็นด้วย โดยใช้คำพูดที่สุภาพ

3. การถามความคิดเห็น เป็นการให้ความสำคัญกับอีกฝ่าย เพื่อรักษาน้ำใจของผู้ชักชวนตัวอย่างคำพูดที่ใช้เช่น “คุณคงไม่ว่าถ้าฉันจะไม่ไปด้วย” เป็นต้น แต่ถ้าปฏิเสธแล้วไม่ได้ผล ผู้ชวนยังยืนยันความต้องการเดิม เข้าใจ ผู้ถูกชักชวนต้องไม่หวั่นไหว กับคำพูดชักชวนนั้น เพราะจะทำให้ขาดสมาธิในการหาทางออก ควรยืนยันด้วยการปฏิเสธอย่างมั่นคง และหนักแน่น ร่วมกับการใช้กระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. ปฏิเสธซ้ำโดยไม่ใช้อารมณ์พร้อมทั้งบอกลา แล้วเดินจากไป
2. การต่อรอง ชักชวนให้ไปทำกิจกรรมอย่างอื่นแทน
3. การผัดผ่อนยืดยาว เพื่อให้ผู้ชักชวนเปลี่ยนความตั้งใจ

การประเมินการปฏิเสธ

การปฏิเสธเป็นส่วนหนึ่งของทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ซึ่งสามารถประเมินการฝึกทักษะได้ รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไปในการสอนทักษะแบบมีส่วนร่วม สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ประเมินความสามารถในการปฏิเสธได้โดยจัดสร้างแบบวัดโดยประเมินจากกระบวนการที่นักเรียนเลือกใช้คำพูดในการปฏิเสธถ้าผู้ชักชวนยังเข้าใจ ระบบเราให้กระทำการที่ไม่เหมาะสมและเหตุผลที่ใช้เป็นข้ออ้างในการปฏิเสธ

หลักการสอนทักษะชีวิต (50)

การสอนทักษะชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือเรียกว่า “การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม” สามารถจำแนกออกเป็นการสอนความรู้ การสอนเจตคติ การสอนทักษะ ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้เอง โดยผ่านกระบวนการเรียนที่เรียกว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning , PL)

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม อาศัยพื้นฐานสำคัญ 2 ประการแรก คือการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และประการที่2การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มุ่งเน้นอยู่ที่การให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากประสบการณ์เดิมโดยมีหลักสำคัญ 5 ประการ คือ

1. เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน
2. ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆที่ท้าทาย อย่างต่อเนื่อง และเป็นการเรียนรู้ที่เรียกว่า Active Learning
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
4. ปฏิสัมพันธ์ที่มีทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมีอยู่ออกไปอย่างกว้างขวาง
5. มีการสื่อสารโดยการพูด หรือการเขียน เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้

องค์ประกอบของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

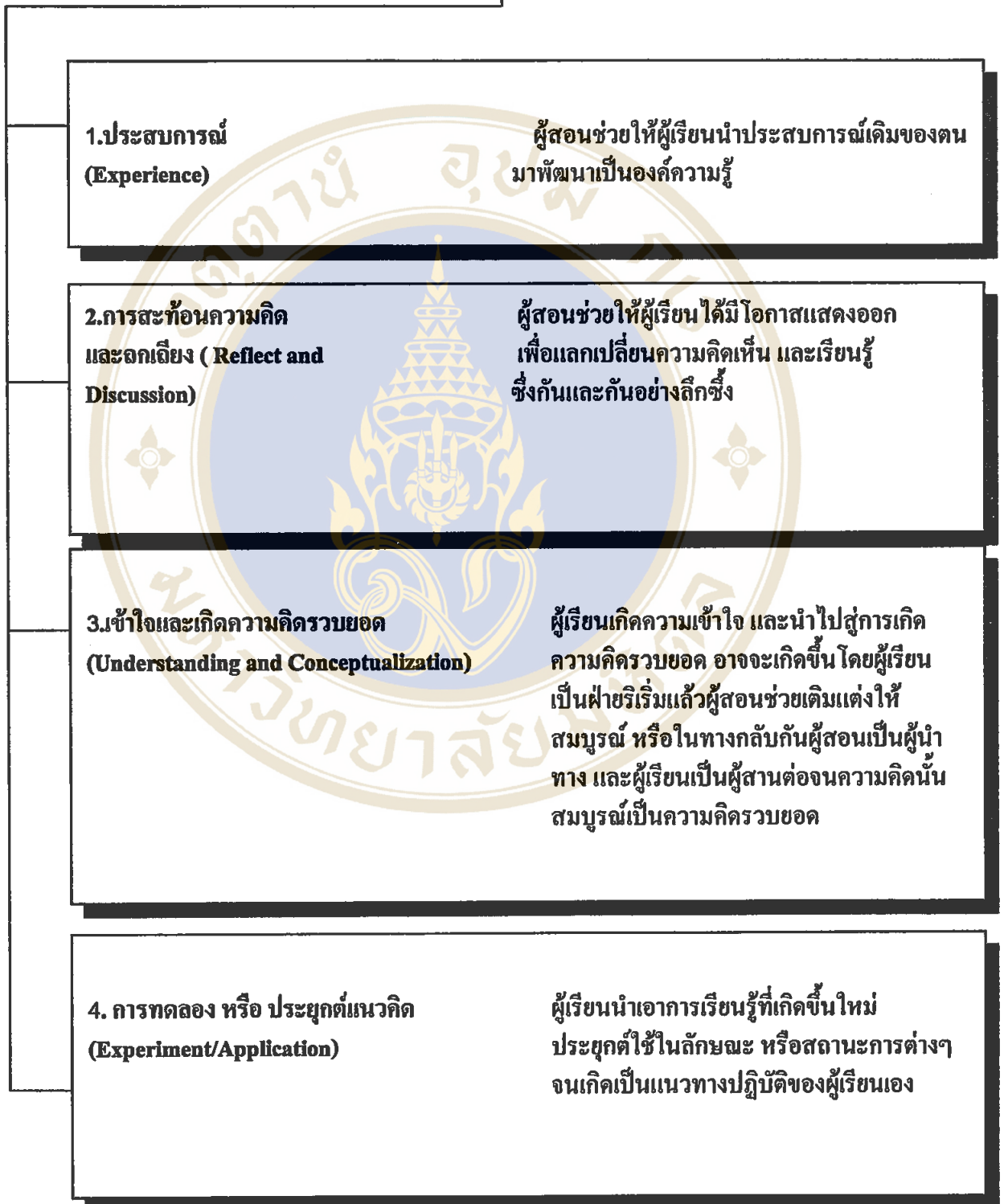
องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมีอยู่ 4 ประการ คือ ประสบการณ์ การสะท้อนความคิดและถกเถียง เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด และการทดลองหรือประยุกต์แนวคิด ซึ่งความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ประการจะเป็นไปอย่างพลวัตร โดยอาจเริ่มต้นจากจุดใดจุดหนึ่ง และเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างองค์ประกอบต่างๆได้ แต่ควรจะต้องจัดกระบวนการให้ครบทุกองค์ประกอบ ซึ่งจะได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทั้ง 4 องค์ประกอบ

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

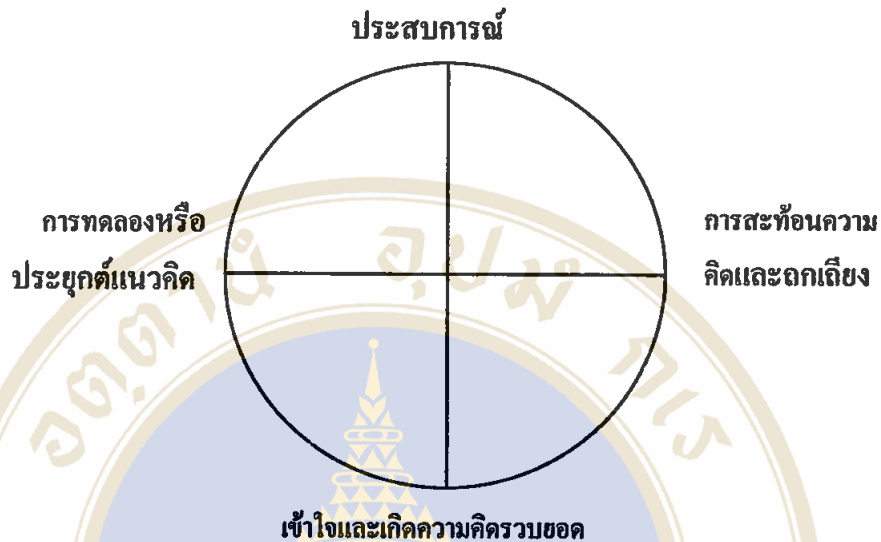
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีหลักสำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ ต้องการให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดในทุกๆ องค์ประกอบก็คือ การแบ่งปันประสบการณ์ การได้สะท้อนความคิดและถกเถียง การสรุปความคิดรวบยอด ตลอดจนได้ทดลองหรือประยุกต์แนวคิด และในทุกองค์ประกอบนั้น จะต้องเกิดการเรียนรู้สูงสุดซึ่งจะได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย

องค์ประกอบของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

แผนภาพองค์ประกอบทั้ง 4 ของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบ 4 ประการของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (50)

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีหลักสำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ ต้องการให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดในทุกๆ องค์ประกอบก็คือ การแบ่งปันประสบการณ์ การได้สะท้อนความคิดและถกเถียง การสรุปความคิดรวบยอด ตลอดจนได้ทดลองหรือประยุกต์แนวคิด และในทุกองค์ประกอบนั้น จะต้องเกิดการเรียนรู้สูงสุด หรืออาจกล่าวได้ว่า

การเรียนรู้สูงสุด (Maximum Learning) เกิดจาก การมีส่วนร่วมสูงสุด (Maximum Participation)

และ การบรรลุนานสูงสุด (Maximum Performance)

ทั้ง 4 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

$$L_{\max} = (Par_{\max} + Per_{\max}) \times 4$$

การมีส่วนร่วมสูงสุด (Maximum Participation)

การมีส่วนร่วมสูงสุดเกิดจากการออกแบบกลุ่มที่เหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบของการเรียนรู้ กลุ่มแต่ละประเภทจะมีข้อดีและข้อจำกัดที่ต่างกัน รายละเอียดของ กลุ่มแต่ละประเภทข้อบ่งชี้และข้อจำกัด ปรากฏในตารางข้างล่างดังนี้

ตารางที่ 2 การจัดกลุ่มประเภทต่างๆ (51)

ประเภทกลุ่ม	ความหมาย	ข้อบ่งชี้	ข้อจำกัด
กลุ่ม 2 คน Pair Gr.	ให้ผู้เรียนจับคู่กันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	ต้องการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นหรือปฏิบัติ	ขาดความหลากหลายทางความคิดและประสบการณ์
กลุ่ม 3 คน (Triad Gr.)	ให้ผู้เรียนจับกลุ่ม 3 คน แต่ละคนมีบทบาทที่ชัดเจนและหมุนเวียนบทบาทกันได้	ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตามบทบาท และสามารถเรียนรู้ได้ครบทุกบทบาท	ขาดความหลากหลายและความกระตือรือร้นบ้าง
กลุ่มย่อยระดมสมอง (Buzz Gr.)	เป็นการรวมกลุ่ม 3-4 คน ขึ้นชั่วคราวเพื่อแสดงความเห็น	ต้องการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในเวลาสั้นๆ โดยไม่ต้องการข้อสรุปหรือต้องการข้อสรุปที่ไม่ลึกซึ้งมากนัก	ขาดความลึกซึ้งซึ่งไม่มีการอภิปรายกันอย่างลึกซึ้ง
กลุ่มเล็ก (Small Gr.)	เป็นการจัดกลุ่ม 5-6 คน ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจนลุล่วง	ต้องการให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถกเถียงอย่างลึกซึ้งจนได้ข้อสรุป	ใช้เวลานาน
กลุ่มใหญ่ (Large Gr.)	เป็นการอภิปรายในกลุ่ม 15-30 คน หรือทั้งชั้น	ต้องการให้เกิดการโต้แย้งหรือการรวบรวมความคิดจากกลุ่มย่อยเพื่อหาข้อสรุป	บางคนอาจให้ความสนใจหรือมีส่วนร่วมน้อย ใช้เวลานาน

ประเภทกลุ่ม	ความหมาย	ข้อบ่งชี้	ข้อจำกัด
กลุ่มไขว้ (Cross-over Gr.)	เป็นการจัดกลุ่ม 2 ชั้น ตอนโดยแยกให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมเฉพาะบาง กลุ่มจนมีความเชี่ยวชาญ จากนั้นจึงให้ผู้ เรียนจากแต่ละกลุ่มมา รวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เพื่อบูรณาการ	ต้องการให้ผู้เรียนใช้ ศักยภาพของตนเองใน การสร้างความรู้ ผู้เรียน จะมีส่วนร่วมและ ได้น้อยมาก	ใช้เวลามากอาจมีความ รู้ที่ตกหล่น
กลุ่มแบ่งย่อย (Subgroup)	เป็นการจัดกลุ่ม 2 ชั้น ตอนจาก 8-12 คนแต่ละ กลุ่มถูกแบ่งเป็นกลุ่ม ย่อย 3-4 กลุ่มเพื่อให้ ทำงานกลุ่มละ 1 งาน (ที่ไม่เหมือนกัน) จาก นั้นจึงให้กลุ่มย่อยมา รวมกันเพื่อบูรณาการ	← เหมือนกลุ่มไขว้ →	
กลุ่มปิรามิด (Pyramid Gr.)	รวบรวมความคิดเห็น เริ่มจากกลุ่ม 2-4 คน ทวีขึ้นไปเป็นชั้นๆจน ครบทั้งชั้น	สร้างความตระหนัก และเข้าใจในความรู้สึก นึกคิดของแต่ละกลุ่ม หรือฝ่าย	ขาดข้อสรุปและความ ลึกซึ้ง

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้นำการจัดกลุ่มดังต่อไปนี้มาใช้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมสูงสุดคือ กลุ่ม 2 คน กลุ่ม 3 คน กลุ่มเล็ก และ กลุ่มใหญ่ ประกอบในทุกแผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตของโปรแกรม

การบรรลุนานสูงสุด (Maximum Performance)

การบรรลุนานสูงสุดมีหัวใจสำคัญอยู่ที่การกำหนดงานให้กับกระบวนการกลุ่ม ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญของการกำหนดงาน 3 ประการ คือ

1. กำหนดกิจกรรมที่ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มอย่างไร เพื่อทำอะไร ใช้เวลามากน้อยแค่ไหน เมื่อบรรลุนานแล้วจะให้ทำอะไรต่อ (เช่น เตรียมเสนอหน้าชั้นในเวลาที่กำหนดให้)

2. กำหนดบทบาทของกลุ่มหรือสมาชิกที่ชัดเจน โดยปกติการกำหนดบทบาทในกลุ่มย่อยควรให้แต่ละกลุ่มมีบทบาทที่แตกต่างกัน เมื่อมารวมเสนอในกลุ่มใหญ่จึงจะเกิดการขยายเครือข่ายการเรียนรู้โดยไม่ซ้ำซ้อน การกำหนดบทบาทยังรวมถึงสมาชิก

ในกลุ่มด้วย เช่น บทบาทของผู้เล่นบทบาทสมมติและผู้สังเกตการณ์ หรือ บทบาทของการนำกลุ่ม การรวบรวมความเห็น และการนำเสนอเป็นต้น

3. ควรมีโครงสร้างของงานที่ชัดเจน ซึ่งบอกรายละเอียดของ กิจกรรม และบทบาท โดยทำเป็นกำหนดงานที่ผู้สอนแจ้งแก่ผู้เรียน หรือทำเป็นใบงานมอบให้กับ กลุ่มซึ่งประการหลังจะเหมาะกับการทำกลุ่มย่อย ที่ต้องการทำงานให้ได้ผลงานที่เป็นข้อสรุปของกลุ่ม โดยจัดทำเป็น

- ใบงาน เป็นกำหนดงาน หรือใบมอบหมายงานให้กลุ่มเล็ก หรือกลุ่มย่อยระดมสมองที่มี รายละเอียดมาก และต้องการผลงานที่เป็นข้อสรุปของ กลุ่มที่มีความลึกซึ้งมาก ผู้สอนอาจเขียน หรือพิมพ์ใส่กระดาษแจกให้ผู้เรียน หรือแจกให้กลุ่มประกอบการทำงานกลุ่ม มักใช้ในกิจกรรม สะท้อนความคิดและอภิปราย และ กิจกรรมประยุกต์แนวคิด
- ใบชี้แจง เป็นการอธิบายงานที่มีรายละเอียดไม่มากนักในกลุ่มใหญ่ ก่อนทำกิจกรรมกลุ่มผู้ สอนอาจเขียนบนกระดานหรือแผ่นใส ให้ผู้เรียนอ่านพร้อมกันในชั้นเรียนหรือในกลุ่มใหญ่ มักใช้ ในกิจกรรมด้านประสบการณ์ หรือประยุกต์แนวคิด

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ใบงานมากำหนดงานให้แก่กลุ่มทดลอง

หลักการสอนความรู้แบบมีส่วนร่วม

การสอนความรู้ (Knowledge) ที่ใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ช่วยสร้างทักษะชีวิตที่เป็นพื้นฐานและเป็นองค์ประกอบร่วมของทักษะชีวิตตัวอื่นๆทั้งหมดคือ ความคิดสร้างสรรค์ และความคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้น ไม่มีขั้นตอนการสอนที่เฉพาะเจาะจง แต่คำนึงถึงการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ประการ ซึ่งได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยมีลักษณะเฉพาะแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและลักษณะเฉพาะของการสอนความรู้ (51)

องค์ประกอบของ PL	ลักษณะเฉพาะของการสอนความรู้แบบ PL
ประสบการณ์	ตั้งคำถามเพื่อรวบรวมประสบการณ์ของผู้เรียน
การสะท้อนความคิดและอภิปราย	ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อสร้างความรู้ตามงานที่ได้รับมอบหมาย
ความคิดรวบยอด	การบรรยาย(โดยผู้สอน หรือสื่อ) การรายงานผลงานกลุ่ม หรือ นวัตกรรมความรู้ของกลุ่มย่อย โดยการอภิปรายในกลุ่มใหญ่
ประยุกต์แนวคิด	ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่ประยุกต์ความรู้ที่เกิดขึ้น เช่น เขียนคำขวัญ จัดบอร์ด ทำรายงาน เขียนเรียงความ ฯลฯ

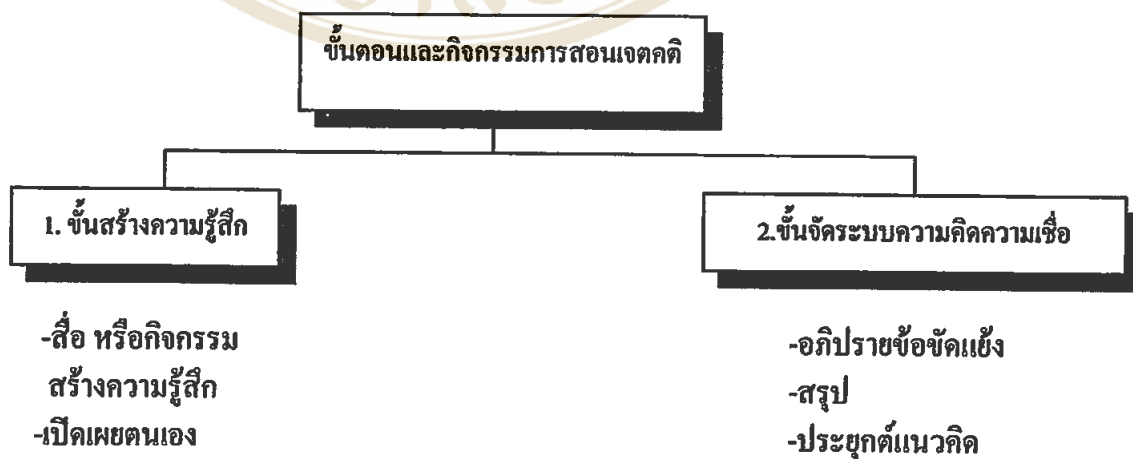
หลักการสอนเจตคติแบบมีส่วนร่วม

การสอนเจตคติจะมุ่งเน้นการสอนด้านจิตพิสัย ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ด้าน คือการสร้างความรู้สึที่สอดคล้องกับเจตคติดังกล่าว และการจัดระบบความคิดความเชื่อ โดยนำมาสัมพันธ์กับหลักการทั่วไปของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยมีลักษณะเฉพาะดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และลักษณะเฉพาะ ของการสอนเจตคติ(51)

องค์ประกอบของการเรียนรู้	ลักษณะเฉพาะของการสอนเจตคติ
ประสบการณ์	เน้นประสบการณ์ด้านความรู้สึของผู้เรียน
การสะท้อนความคิด และถกเถียง	ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และได้แย้งอย่างเต็มที่
การสรุปความคิดรวบยอด	ผู้เรียนได้ข้อสรุปด้วยตนเอง โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด และช่วยเพิ่มเติม
การทดลอง หรือประยุกต์แนวคิด	ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมทั้งในหรือนอกเวลาเรียนเพื่อให้มีเจตคติที่ฝังแน่นมากขึ้น

เนื่องจากเจตคติเป็น ความคิดหรือความเชื่อที่มีความรู้สึเป็นองค์ประกอบ ดังนั้นการสอนจึงต้องมีทั้ง 2 องค์ประกอบ คือด้านความรู้สึและด้านความเชื่อ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนและกิจกรรมการสอนเจตคติ (51)

ขั้นสร้างความรู้สึก จะใช้สื่อหรือกิจกรรมสร้างความรู้สึกอาจใช้เวลาประมาณ 5-20 นาทีของคาบสอน ส่วนที่เหลือจะเป็นขั้นการจัดระบบความคิดความเชื่อ โดยนำทักษะในการใช้สื่อ/กิจกรรมให้เกิดความรู้สึกได้จริง และทักษะในการใช้กระบวนการ กลุ่มช่วยจัดระบบความคิด ความเชื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีโอกาสอภิปรายโต้แย้งจนผู้เรียนสามารถสรุปได้ด้วยตนเอง และนำข้อสรุปที่ได้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆโดยมีรายละเอียดกิจกรรมสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนและกิจกรรมการสอนเจตคติ (51)

ขั้นตอน	องค์ประกอบPL	กิจกรรม
1.ขั้นสร้างความรู้ ความรู้สึก	ประสบการณ์	สื่อ หรือ กิจกรรมสร้างความรู้สึก เป็นการใช้อย่างใดหรือกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วมกับเรื่องนั้นๆ สื่อสร้างความรู้สึก -บทสำหรับอ่านในรูปแบบ กรณีศึกษา, จดหมาย, บันทึก, บทสัมภาษณ์ ฯลฯ -แถบเสียง วีดิทัศน์ กิจกรรมสร้างความรู้สึก -กิจกรรมสร้างความรู้สึกโดยตรง เช่น ละคร หุ่นกระบอก -กิจกรรมจำแนกเจตคติของผู้เรียน เช่น การสำรวจความคิดเห็น แบบสอบถาม จัดลำดับความสำคัญ เป็นต้น -กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยง -กิจกรรมอื่นๆ เช่นกิจกรรมที่อาศัยจินตนาการการต่อเรื่องและกิจกรรมเร้าความสนใจอื่นๆ เช่น การโต้ว่าที่การเปิดเผยตนเอง เป็นการตั้งประสบการณ์เก่าของผู้เรียน มักทำในกลุ่ม 2 คน หรือกลุ่มย่อยระดมสมองโยกิจกรรมเช่น ให้เล่าความรู้สึกโดยตรง, ให้สมมุติตนเองเป็นบุคคลในเรื่อง, ให้เขียนแล้วแลกเปลี่ยน เป็นต้น
2.ขั้นจัดระบบความคิดความเชื่อ	สะท้อนความคิดและอภิปราย ความคิดรวบยอด การประยุกต์แนวคิด	การอภิปรายข้อขัดแย้งเป็นการตั้งประเด็นคำถามให้เกิดการอภิปรายในกลุ่มเพื่อให้มีการจัดระบบความคิดความเชื่อของสมาชิกกลุ่ม การสรุป เป็นการให้กลุ่มรายงานข้อสรุป และร่วมกันสรุปแนวคิดในกลุ่มใหญ่ การประยุกต์แนวคิด เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้เจตคติที่เกิดขึ้น ควรเป็นกิจกรรมในห้องเรียนและอาจต่อยอดโดยการทำกิจกรรมเสริม

ในส่วนของเจตคติ ยังแบ่งเป็น 2 ระดับ คือการสร้างเจตคติก่อนจะมีพฤติกรรม (เช่น รังเกียจการเที่ยวสถานบริการทางเพศ ก่อนที่จะมีพฤติกรรมเที่ยว) กับการเปลี่ยนแปลงเจตคติ (เช่น ลด ละเลิกการเที่ยวสถานบริการทางเพศเมื่อมีพฤติกรรมแล้ว) ความแตกต่างที่สำคัญในขั้นตอนการใช้สื่อและกิจกรรมสร้างความรู้สึกละเอียด คือ ในการสร้างเจตคติจะเน้นการสร้างความรู้สึที่เกี่ยวกับเจตคตินั้นๆ ส่วนการเปลี่ยนแปลงเจตคติจะให้ความสำคัญในการใช้สื่อและกิจกรรมที่โยกคลอนความรู้สึกของเจตคติเดิม ดังนั้นในส่วนของการจัดระบบความคิดความเชื่อ การเปลี่ยนแปลงเจตคติจะต้องมีประเด็นอภิปรายที่เข้มและชัดเจนกว่าการสร้างเจตคติก่อนที่จะมีพฤติกรรม

ในการสอนเจตคติ สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ก็คือ ผู้เรียนสรุปประเด็นอภิปรายได้ไม่ตรงกับจุดประสงค์ (เช่น ผู้เรียนเห็นว่าสามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้เพื่อเป็นการทดลอง) ผู้สอนจำเป็นต้องหาทางออกในกรณีเช่นนี้ โดยอาศัยแนวคิด 4 ประการต่อไปนี้

1. ผู้สอนควรมีใจกว้าง โดยยอมรับว่าเจตคติที่เหมาะสมอาจมีได้มีเพียงเจตคติตามที่ผู้สอนหวังเพียงประการเดียว
2. ผู้สอนควรไว้วางใจในตัวผู้เรียน ภายใต้วางใจที่ว่า หากเจตคติที่สอนนั้นเป็นสิ่งที่ดีก็ควรที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนท้าทายหรือทดสอบ โดยหาเหตุผลมาถกเถียงอภิปรายจนเกิดการยอมรับในขั้นตอนกระบวนการกลุ่ม ซึ่งความคิดเห็นที่มีเหตุผลก็จะได้รับการสนับสนุน ไม่ว่าความคิดเห็นนั้นจะเป็นของใคร
3. ผู้สอนสามารถช่วยขยายเครือข่ายการเรียนรู้ของผู้เรียนได้โดยช่วยตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดหรือผู้สอนกับผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน นั่นคือใช้การสื่อสารแบบ 2 ทางมากกว่าการยัดเยียด
4. การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมหากสิ่งใดที่ผู้สอนเห็นว่าดีแต่ผู้เรียนไม่ยอมรับ แม้ผู้สอนจะพยายามถ่ายทอดต่อไปก็ไม่เกิดเป็นการเรียนรู้ ในทางตรงข้ามหากผู้สอนยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน โดยผู้สอนสงวนความคิดเห็นของผู้สอนไว้ ผู้เรียนก็จะรู้สึกยอมรับผู้สอนเช่นกัน และขยายการเรียนรู้ต่อไป

กิจกรรมที่ใช้ในการสอนเจตคติ

กิจกรรมที่ใช้ในการสอนเจตคติ ได้แก่ กิจกรรมในขั้นตอนสร้างความรู้สึกละเอียด เป็นกิจกรรมที่มุ่งกระตุ้น จูงใจ หรือโน้มน้าวให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกตามจุดประสงค์ เพื่อนำไปสู่การจัดระบบความคิด ความเชื่อและสร้างเป็นเจตคติที่ต้องการ หรือเปลี่ยนเป็นเจตคติที่พึงประสงค์ กิจกรรมในขั้นตอนนี้ได้แก่

สื่อหรือกิจกรรมสร้างความรู้สึ

- สื่อ เป็นเรื่องราวที่เรียบเรียงขึ้นให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเช่น กรณีศึกษา บทความบันทึกประจำวัน จดหมาย ฯลฯ อาจทำเป็น บทสำหรับอ่าน (Script) แถบเสียง วิดีทัศน์
- กิจกรรม กิจกรรมสำหรับสร้างความรู้สึอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) กิจกรรมสร้างความรู้สึโดยตรง เป็นการประยุกต์สื่อให้เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น ละคร เป็นเรื่องสั้นๆ โดยเขียนบทให้ผู้เรียนเตรียมการแสดงมาก่อน จุดสำคัญอยู่ที่บทละครที่สร้างอารมณ์ความรู้สึกที่สัมพันธ์กับจุดประสงค์ ไม่ควรมีฉากหลายฉากเกินไป และแต่ละฉากควรจะสั้นเพื่อสามารถแสดงได้ง่ายชวนติดตามและไม่เสียเวลามาก

ละครวิทยุ ผู้เรียนสามารถแสดงได้ง่ายๆ โดยใช้ฉากกันแล้วผู้เรียนอ่านตามบทที่เตรียมไว้

หุ่นกระบอก ใช้กับเคาะระดับประถมหรือเด็กมัธยม และสำหรับเรื่องที่ตัวละครแสดงออกได้ยาก

กิจกรรมที่จำแนกเจตคติของผู้เรียน (Value Classification)

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและ/หรือความรู้สึกผิดผิดในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ระหว่างกลุ่ม เช่น ผู้ติดเชื่อ-ผู้ไม่ติดเชื่อ ชาย-หญิง เป็นต้น ได้แก่ กิจกรรมดังนี้คือ การสำรวจความคิด เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ความคิดของอีกฝ่าย ซึ่งจะโยกคลอนความรู้สึกเดิมที่ตนเองยึดถืออยู่ได้ดี จากนั้นก็ใช้กระบวนการกลุ่มมาอภิปรายเพื่อให้สึซึ่ง การตอบแบบสอบถาม เพื่อจะทำให้เกิดความรู้สึกผิดผิดได้ว่าตนคิดแตกต่างกับคนอื่น หรือกลุ่มอื่นอย่างไร และการจัดลำดับความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับความสึขัดแย้งว่าจะให้ความสำคัญกับอะไรมากกว่า ซึ่งกิจกรรมทั้ง 3 อย่าง ต้องอาศัยการตั้งคำถามที่กระตุ้นและกลยุทธ์ที่ทำให้กระทบความรู้สึก เช่น ให้ผู้เรียนหาลักษณะของคนรักที่ต้องการ 5 ประการก่อน จากนั้นให้ผู้เรียนคิดว่าหากคนรักที่พบมีคุณสมบัติเพียง 4 ประการ จะตัดข้อใดออกทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆจนเหลือเพียง 2 ประการ ผู้เรียนก็จะอภิปรายจนเกิดความตระหนักว่าคุณสมบัติใดที่เป็นคุณค่าภายในของคนเรา

กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับเจตคติที่ต้องการ

เพื่อช่วยสร้างความตระหนัก ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การจัดระบบความคิดความเชื่อ

กิจกรรมอื่นๆ เช่น การได้เวที การต่อเรื่องการแสดงบทบาทสมมติการใช้จินตนาการ

การเปิดเผยตนเอง

เป็นการเปิดเผยความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่มาจากประสบการณ์เดิม มีกิจกรรมย่อยๆ หลายกิจกรรม ที่มักทำในกลุ่ม 2 คน กลุ่ม 3 คน หรือกลุ่มย่อยระดมสมอง 3-4 คน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ ได้แก่กิจกรรมดังนี้

- การเล่าความรู้สึกโดยตรง ที่มีต่อประสบการณ์นั้น
- การสมมุติตนเองเป็นบุคคลในเรื่อง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ของความเห็นใจและเข้าใจ
- การเขียนแล้วแลกเปลี่ยนกันอ่าน เหมาะสำหรับผู้เรียนกลุ่มที่ไม่กล้าแสดงออกในการระดมสมอง โดยให้เจ้าตัวอ่านเองหรือสลับให้คนอื่นอ่าน

กิจกรรมในขั้นตอนจัดระบบความคิดความเชื่อ

โดยอาศัยกระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมสูงสุดประกอบไปกับการงานใน 3 กิจกรรม เป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน ดังนี้

- การอภิปราย โดยใช้กลุ่มเล็ก (5-6 คน) หรือกลุ่มย่อยระดมสมอง (3-4 คน) เพราะผู้เรียนได้แสดงออกมากกว่า ดังนั้นจึงควรให้แบ่งกลุ่มย่อยอภิปราย แล้วจึงช่วยกันหาข้อสรุปในกลุ่มใหญ่ภายหลังอย่างไรก็ตามการอภิปรายแม้จะสนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นแต่ก็ต้องเคารพสิทธิของคนที่เลือกจะเป็นฝ่ายฟังเช่นกัน ในการอภิปรายข้อขัดแย้ง หากมีน้อยจะทำให้เจตคติที่เกิดขึ้นไม่ยั่งยืน ผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้เกิดประเด็นขัดแย้งโดยอาศัยใบงานที่ตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นที่ต่างกัน และอภิปรายข้อโต้แย้งชัดเจนและยังเป็นการฝึกทักษะชีวิตในด้านการคิดวิพากษ์วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์ อีกด้วย
- การสรุป เป็นการสร้างความคิดรวบยอดร่วมกัน ผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้สรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมหากไม่ครอบคลุม ผู้สอนจึงเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ในระหว่างการสรุปควรสนับสนุนให้มีการอภิปรายความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกลุ่มใหญ่ เพื่อช่วยให้มีการจัดระบบความคิดความเชื่อที่ชัดเจน
- การประยุกต์แนวคิด เป็นการใช้เวลาช่วงท้ายชั่วโมงเพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์แนวคิด โดยการทำกิจกรรมที่ไม่ใช้เวลามาก เช่น เขียนคำขวัญ สรุปข้อความสำคัญหรือตอบแบบทดสอบหรือมอบหมายให้ผู้เรียนทำเป็นกิจกรรมเสริม เช่น เขียนจดหมาย จัดบอร์ด ดูกับบิดามารดา ฯลฯ

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้นำขั้นตอนและกิจกรรมการสอนเจตคติมาใช้ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปขั้นตอนและกิจกรรมการสอนเจตคติในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขั้นตอน	องค์ประกอบPL	กิจกรรม
1.ขั้นสร้างความรู้สึ	ประสบการณ์	ใช้สื่อ หรือ กิจกรรมสร้างความรู้สึได้แก่ สื่อสร้างความรู้สึ -บทสำหรับอ่านในรูปแบบ กรณีศึกษา, วิดีทัศน์ กิจกรรมสร้างความรู้สึ -กิจกรรมสร้างความรู้สึโดยตรง เช่น ละคร การเปิดเผยตนเอง
2.ขั้นจัดระบบความคิดความเชื่อ	สะท้อนความคิดและ อภิปราย ความคิดรวบยอด การประยุกต์แนวคิด	ใช้การอภิปรายข้อขัดแย้ง ใช้การสรุป ใช้การประยุกต์แนวคิด เช่นการเขียนจดหมายดักเตือนเพื่อน

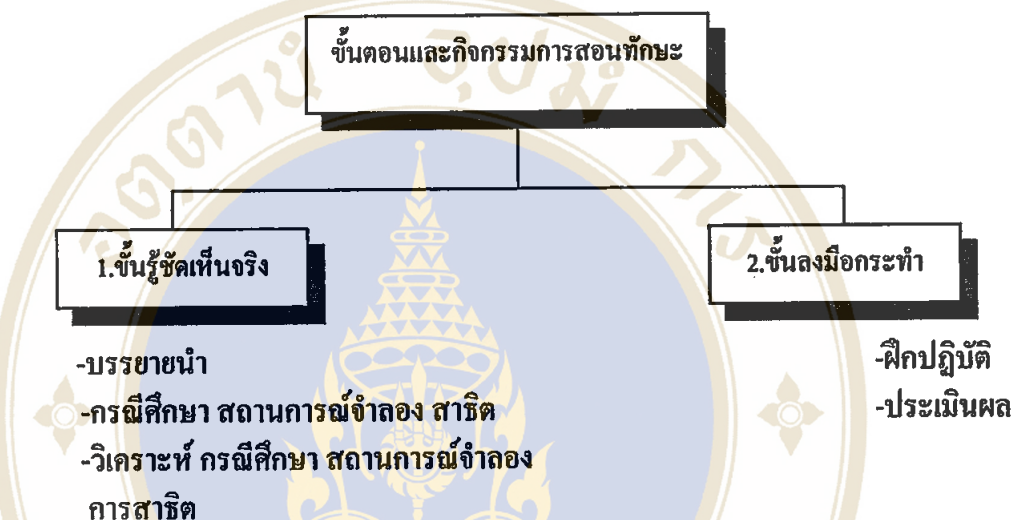
การสอนทักษะแบบมีส่วนร่วม

การสอนทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร เป็นการสอนที่มุ่งเน้นในด้านทักษะพิสัย ซึ่งจะต้องสร้างให้เกิดความชัดเจน เห็นเป็นขั้นตอนที่ปฏิบัติได้ง่ายและ ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ใกล้ตัว และได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยมีลักษณะเฉพาะดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 7 องค์ประกอบของการเรียนรู้ และลักษณะเฉพาะของการสอนทักษะ (51)

องค์ประกอบของการเรียนรู้	ลักษณะเฉพาะของการสอนทักษะ
ประสบการณ์	อาศัยเหตุการณ์ที่ตรงกับชีวิตจริงในการเรียนรู้ทักษะ
การสะท้อนความคิดและอภิปราย	ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันในการวิเคราะห์ปัญหา หากฎเกณฑ์ หรือวิเคราะห์ขั้นตอนในการฝึกทักษะต่างๆ
การสรุปความคิดรวบยอด	ได้ความคิดรวบยอดหลายขั้นตอน ทั้งจากการฟังบรรยาย จาก การสังเกต การสาธิต การประเมินผลในกลุ่มและการประเมินผลรวม
การทดลอง หรือประยุกต์แนวคิด	ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกซ้ำๆ โดยการแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ต่างๆ

ทักษะ เป็นความสามารถที่คนเราไม่เคยมีมาก่อน แต่สามารถเรียนรู้จนกระทั่งทำได้อย่างชำนาญ ดังนั้น การสอนทักษะจึงประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นรู้ชัดเห็นจริง เป็นขั้นตอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้ ว่า ทักษะเหล่านั้นมีความสำคัญ และฝึกฝนให้ทำเป็นหรือทำได้อย่างไร และ 2) ขั้นลงมือกระทำเป็น ขั้นตอนมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตามที่ได้เรียนรู้มาจากขั้นตอนแรกซึ่งจะนำทั้ง 2 ขั้นตอนมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนและกิจกรรมการสอนทักษะ

ในขั้นรู้ชัดเห็นจริง จะใช้องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 3 องค์ประกอบ คือ ความคิดรวบยอด ประสบการณ์ และการสะท้อนความคิดและอภิปราย ซึ่งองค์ประกอบของความคิดรวบยอดเกิดขึ้นโดยการบรรยายนำ ร่วมกับการยกตัวอย่าง และให้ผู้เรียนร่วมอภิปราย ถึงความสำคัญ และวิธีการฝึกทักษะนั้นๆ องค์ประกอบด้านประสบการณ์ ทำโดยผู้สอนใช้กรณีศึกษาหรือสถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนคิดใช้ทักษะดังกล่าวหรือใช้การสาธิต ส่วนองค์ประกอบด้านการสะท้อนและอภิปราย ผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนจัดกลุ่มย่อย หรือกลุ่มระดมสมองเพื่อหากฎเกณฑ์ โดยกิจกรรมทั้ง 3 องค์ประกอบสามารถจัดเปลี่ยนลำดับได้ตามความเหมาะสม

สำหรับขั้นลงมือกระทำเราใช้องค์ประกอบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้านการประยุกต์แนวคิดและทดลองโดยให้ผู้เรียนฝึกใช้ทักษะ โดยการใช้บทบาทสมมุติ (Role play) หรือ การซ้อมบทบาท (Rehearsal play) เป็นกิจกรรมหลัก และมีการฝึกซ้ำโดยผลัดกันแสดงบทบาทจนชำนาญ ดังนั้น การฝึกอบรณนี้จะต้องฝึกให้ผู้สอนมีทักษะในการใช้สถานการณ์จำลองและการสาธิต เพื่อให้ผู้เรียนเห็นจริง ขณะเดียวกันก็มีทักษะในการนำมาฝึกบทบาทสมมุติ หรือการซ้อมบทบาทและประเมินผลการฝึกได้ มีรายละเอียดของกิจกรรมสรุปได้ในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 8 สรุปขั้นตอนและกิจกรรมการสอนทักษะ (51)

ขั้นตอน	องค์ประกอบPL	กิจกรรม
1.ขั้นรู้ชัดเห็นจริง	ความคิดรวบยอด ประสบการณ์ สะท้อนความคิด และอภิปราย	บรรยายนำ เพื่อให้ข้อมูลหรือความรู้ที่จำเป็น ในเวลาสั้นๆ กรณีศึกษา, สถานการณ์จำลอง, หรือสาธิต -กรณีศึกษา เป็นการตั้งโจทย์ให้ผู้เรียนคิด และแสดงความ คิดเห็น -สถานการณ์จำลอง เป็นการตั้งโจทย์เป็นเหตุการณ์ที่มีผู้ แสดง -การสาธิต เป็นการแสดงให้เห็นขั้นตอนปฏิบัติที่ถูกต้องโดย อาจแสดงเปรียบเทียบกับกรปฏิบัติที่ไม่ถูก ขั้นตอน การวิเคราะห์ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลองหรือการสาธิต
2.ขั้นลงมือกระทำ	ประยุกต์แนวคิด ความคิดรวบยอด	การฝึกปฏิบัติ โดยการฝึกทักษะเป็นขั้นตอน หรือประกอบ ประกอบของทักษะนั้น โดยการแสดงบทบาทสมมุติ หรือ การฝึกซ้อมบทเพื่อให้เกิดความชำนาญ การประเมินการฝึก โดยให้สมาชิกในกลุ่มฝึกประเมินกันเอง และผู้สอนประเมินอีกครั้งในกลุ่มใหญ่

ในการสอนทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะการปฏิเสธ หรือการสอนทักษะอื่นๆ มักมี
ปัญหาว่าสถานการณ์ที่นำมาสอนนั้น จริงๆแล้วผู้เรียนไม่คิดจะปฏิเสธ (เช่น เพื่อนชวนให้ลองดื่ม
เบียร์) ทำให้การฝึกเป็นไปอย่างแค้นๆหรือไม่สมจริง ปัญหาเช่นนี้มีข้อคิด 2 ประการ คือ

1)การที่คนเราจะปฏิเสธสิ่งใด แสดงว่าเรามีเจตคติในเรื่องนั้น และได้ตัดสินใจอย่างชัดเจน
ไปแล้ว เพียงแต่ยังขาดทักษะที่จะปฏิเสธให้ได้ผลโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพระหว่างกัน ดังนั้นใน
โครงสร้างการสอนจึงจำเป็นต้องสอนเจตคติ และการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องนำมาก่อนการสอนทักษะ
การปฏิเสธ การปฏิเสธอย่างแท้จริงจึงจะเกิดขึ้น

2)ในขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียน หรือบรรยายสั้นๆผู้สอนควรทบทวนการเรียนรู้ในช่วงที่
ผ่านมาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจที่ตรงกันว่า พฤติกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนคิดที่จะปฏิเสธ

กิจกรรมที่ใช้ในการสอนทักษะ

ขั้นรู้ชัดเห็นจริง กิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่

- การบรรยาย นำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนให้เกิดความน่าสนใจ และให้ข้อมูลหรือความรู้ที่จำเป็น ควรเป็นการใช้เวลาที่สั้นและดึงดูดใจมีส่วนร่วมจากผู้เรียน เช่น การตั้งคำถาม หรือยกตัวอย่างที่ใกล้ตัว แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น

- ประสิทธิภาพการใช้ทักษะ แบ่งได้เป็น 3 ชนิดคือ

กรณีศึกษา คือ ผู้สอนตั้งเป็นโจทย์ให้ผู้เรียนคิดและแสดงความคิดเห็นว่า จะทำอย่างไรกับกรณีศึกษา
สถานการณ์จำลอง คือ ผู้สอนกำหนดโจทย์เป็นสถานการณ์จำลองแล้วนำไปแสดง โดยผู้สอนสมมุติตัวเองเป็นบุคคลตามโจทย์ และแสดงการสนทนาตอบโต้กับผู้เรียนทั้งห้อง ซึ่งสมมุติเป็นคู่สนทนา หรือให้ผู้เรียนจับคู่สนทนากันเอง

การสาธิต โดยแสดงบทบาทสมมุติ มักให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเป็นคู่สนทนาคนใดคนหนึ่ง หรือเป็นทั้ง 2 คน ผู้สอนจะชักชวนบทกับผู้เรียนที่ขึ้นมาร่วมสาธิตก่อน หลังจากนั้นผู้สอนจะนำบทสนทนา (dialog) ขึ้นกระดานหรือแผ่นใส เพื่ออภิปรายและสอนประกอบบทสนทนานั้น

- การอภิปรายในกลุ่มเล็ก เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์จากสถานการณ์จำลอง หรือจากการสาธิต เพื่อให้เข้าใจชัดเจนถึงขั้นตอนและวิธีการในแต่ละขั้นตอน

ชั้นลงมือกระทำ แบ่งกิจกรรมในส่วนนี้ได้ออกเป็น 2 ส่วนคือ

การฝึกปฏิบัติ ทำได้โดย การฝึกบทบาทสมมุติ และ การฝึกซ้อมบท มีรายละเอียดกล่าวคือ การฝึกบทบาทสมมุติ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการฝึกทักษะโดยสมมุติตัวละคร และสถานการณ์ขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสมมุติตัวเองเป็นตัวละครตามโจทย์ การฝึกบทบาทสมมุติอาจแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่ม 2 คน กลุ่ม 3 คน หรือกลุ่มเล็ก 5-6 คน

ตัวอย่าง โจทย์สำหรับการแสดงบทบาทสมมุติ

สถานการณ์ : สมมุติให้สมศักดิ์และมาลีเป็นเพื่อนสนิทกัน สมศักดิ์ต้องการชวนมาลีไปงานวันเกิดที่จัดในร้านอาหารแห่งหนึ่งในตอนค่ำ มาลีคาดการณ์ว่าคงจะต้องกลับดึก และไม่ควรที่จะไปตามคำชวนของสมศักดิ์

บทบาท : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 3 คน เป็นสมศักดิ์และมาลี อีกคนเป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สมศักดิ์เป็นฝ่ายชวนและเข้าชี้เมื่อมาลีปฏิเสธ ส่วนมาลีให้ปฏิเสธ และหาทางออกเมื่อถูกสมศักดิ์เข้าชี้

ผู้เรียนอีกคนที่เป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สังเกตว่าผู้เรียนที่แสดงเป็นมาลีได้ใช้ทักษะต่างๆตามขั้นตอนที่เรียนมาหรือไม่ และผู้เรียนที่แสดงเป็นสมศักดิ์ตอบสนองการปฏิเสธของมาลีอย่างไร

ส่วนการฝึกซ้อมบท เป็นการให้ผู้เรียนฝึกเป็นตัวของผู้เรียนเอง ในสถานการณ์ที่เป็นที่ทราบกันว่าเกิดขึ้นได้จริงในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียน (ผู้ฝึก) และเพื่อนๆได้ช่วยกันดูว่ามีการใช้ทักษะอย่างไร การฝึกบทบาทสมมติ และการฝึกซ้อมบท มีความแตกต่างกัน คือ การฝึกบทบาทสมมติจะตั้งโจทย์โดยการ “สมมติ” ทั้งสถานการณ์และตัวละครที่ให้ผู้เรียนแสดง โดยโจทย์มักขึ้นต้นด้วยคำว่า “ สมมติให้ ผู้เรียนเป็นสมศักดิ์และมาลี...” ขณะที่การฝึกซ้อมบท ให้ผู้เรียนเล่นเป็นตัวละครเองเมื่อต้องอยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถพูดหรือกระทำตามที่ต้องการ โดยไม่ต้องสมมติตนเอง โจทย์มักขึ้นต้นว่า “ หากผู้เรียน.....” การฝึกซ้อมบท เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการฝึกทักษะการปฏิเสธรในสถานการณ์ที่ผู้เรียนพบได้เสมอๆ และสถานการณ์ไม่ซับซ้อน ซึ่งสามารถฝึกได้ง่าย โดยให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่ม 2 คนหรือกลุ่ม 3 คน ขณะที่การฝึกบทบาทสมมติ เป็นการฝึกในสถานการณ์ที่ซับซ้อนกว่า เป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่บ่อยก็ได้ แต่มีความสำคัญที่ผู้เรียนควรได้ฝึกหาทางออก โดยมากมักจะฝึกในกลุ่มเล็ก

ตัวอย่าง โจทย์การเล่นซ้อมบท

หากผู้เรียนถูกเพื่อนชวน ไปดูภาพยนตร์รอบค่ำ ผู้เรียนต้องการปฏิเสธ จะพูดกับเพื่อนอย่างไร

ให้ A เป็นผู้เรียน B เป็นเพื่อน C เป็นผู้สังเกตการณ์

ให้ผู้เรียนปฏิเสธให้ครบทั้ง 3 ขั้นตอนตามที่ได้เรียนรู้อะไร

สำหรับการประเมินการฝึก เป็นการสะท้อนว่า สิ่งที่คุณฝึกทักษะได้ทำไปนั้นตรงตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นหรือไม่ การประเมินการฝึกทำได้โดยให้ผู้เรียนประเมินกันเองในกลุ่ม หรือผู้สอนกับผู้เรียนช่วยกันประเมินในชั้นเรียน หรือ ทั้ง 2 แบบซึ่งจะนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กล่าวคือ

ในกรณีที่ให้ผู้เรียนประเมินกันเอง ผู้สอนควรกำหนดในใบงานให้ชัดเจนว่า จะประเมินอย่างไร เช่น

“ หลังการฝึก ให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายว่า ผู้ที่แสดงเป็นมาลีทำได้ตามขั้นตอนหรือไม่ สมศักดิ์ คอบสนองอย่างไรขั้นตอนไหนที่มีความยุ่งยากในการฝึก และในชีวิตจริงจะนำทักษะนี้ไปใช้ได้หรือไม่ เพียงใด”

ในกรณีที่ผู้สอนช่วยประเมิน ผู้สอนอาจใช้วิธีสุ่มให้คนฝึกออกมาแสดงหน้าชั้น ผู้สอนช่วยวิจารณ์ประกอบการขอความคิดเห็นจากผู้เรียนในชั้น หรือผู้สอนอาจใช้วิธีสัมภาษณ์ หรือให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ

สำหรับการประเมินการฝึก เป็นการสะท้อนว่า สิ่งที่คุณฝึกทักษะ ได้ทำไปนั้นตรงตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นหรือไม่ การประเมินการฝึกทำได้โดยให้ผู้เรียนประเมินกันเองในกลุ่ม หรือผู้สอนกับผู้เรียนช่วยกันประเมินในชั้นเรียน หรือ ทั้ง 2 แบบซึ่งจะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้กล่าวคือ

ในกรณีที่ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้สอนควรกำหนดในใบงานให้ชัดเจนว่า จะประเมินอย่างไร เช่น “ หลังการฝึก ให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายว่า ผู้ที่แสดงเป็นมาลีทำได้ตามขั้นตอนหรือไม่ สมศักดิ์ ตอบสนองอย่างไรขั้นตอนไหนที่มีความยุ่งยากในการฝึก และในชีวิตจริงจะนำทักษะนี้ไปใช้ได้หรือไม่ เพียงใด”

ในกรณีที่ผู้สอนช่วยประเมิน ผู้สอนอาจใช้วิธีสุ่มให้คนฝึกออกมาแสดงหน้าชั้น ผู้สอนช่วยวิจารณ์ประกอบการขอความคิดเห็นจากผู้เรียนในชั้น หรือผู้สอนอาจใช้วิธีสัมภาษณ์ หรือให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต

รายงานการวิจัยในประเทศ

พ.ศ. 2541 นวนันท์ กิจทวี (60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมสร้างเสริมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าในนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 35 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิต 6 แผน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง เรื่องการเห็นคุณค่าในตนเอง ความตระหนักในตนเองทักษะการปฏิเสธ พฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนทักษะการจัดการกับความเครียด เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน แต่ภายในกลุ่มทดลองพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \text{ value} < 0.05$) ส่วนทักษะการตัดสินใจ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบและภายในกลุ่มทดลอง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \text{ value} < 0.05$) ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \text{-value} < 0.05$)

พ.ศ. 2540 ดุษฎี เจริญสุข (74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน (ชาย 21 คน หญิง 16คน) และกลุ่มควบคุม 35 คน (ชาย 15 คน หญิง 20 คน) ด้วยการจับสลาก พบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการปฏิเสธและ

พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และพบว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิเสธสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) แต่ไม่พบความแตกต่างทางสถิติของคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้สึกต่อคุณค่าในตนเอง ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล แต่ในระยะติดตามผลความรู้สึกรู้สึกต่อคุณค่าในตนเอง ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ทักษะการปฏิเสธกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผลกัน ส่วนทักษะการปฏิเสธกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

พ.ศ. 2540 พิชัย ไทยอุดม (⁷⁴) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์แนวคิดทักษะชีวิตศึกษา ในการสอนเพศศึกษาแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลของการประยุกต์แนวคิดทักษะชีวิตศึกษา ในการสอนเพศศึกษาแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 38 คน ซึ่งกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนเพศศึกษา โดยประยุกต์แนวคิดทักษะชีวิตศึกษาตามรูปแบบของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และองค์การอนามัยโลกมาใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลักษณะการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประกอบกับการใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การระดมสมอง เกมและอภิปราย ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนเพศศึกษาตามปกติของโรงเรียนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องเพศศึกษา ความภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่องาน ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าความรับผิดชอบต่องาน ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ ความรู้ในเรื่อง เพศศึกษา และความภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่สถิติ

พ.ศ. 2540 ปรีชา แจ่มวิถีเลิศ (⁷⁵) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ทักษะชีวิตใน โปรแกรมสุขศึกษาเพื่อให้เกิดพฤติกรรมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 87 คน เป็นกลุ่มทดลอง 46 คน กลุ่มควบคุม 41 คน พบว่า ภายหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ เจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิเสธ การชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ถูกต้องมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p\text{-value} < 0.001$ หลังการทดลอง 5 สัปดาห์ นักเรียนในกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ไม่แตกต่างกับระยะหลังทดลอง 1 สัปดาห์

และพบว่า ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศ ทักษะการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

พ.ศ. 2540 สุทธิสารณ์ วัฒนะโม (77) ทำการวิจัย เรื่อง การประยุกต์โปรแกรมทักษะชีวิต เพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 86 คน เป็นกลุ่มทดลอง 44 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 42 คน พบว่า ภายหลังการทดสอบ กลุ่มทดลองมีความตระหนักในตนเองเกี่ยวกับโรคเอดส์ ความรับผิดชอบในการป้องกันเอดส์ และมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ดีขึ้นกว่าก่อนทดลอง และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะการตัดสินใจ เพื่อป้องกันโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

พ.ศ. 2540 พิสมัย สุขอมรรตน์ (78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์โปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน เป็นกลุ่มทดลอง 40 คน กลุ่มควบคุม 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีทักษะการตัดสินใจไม่สูบบุหรี่ ทักษะการปฏิเสธโดยไม่เสียสัมพันธภาพและมีพฤติกรรมในการป้องกันการไม่สูบบุหรี่ดีกว่าการทดลอง และกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนการเห็นคุณค่าในตนเอง และทักษะการจัดการกับความเครียดดีขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

พ.ศ. 2539 วัชรพร สระน้ำ (52) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพยาบาลศาสตรบัณฑิตพยาบาล กองทัพอากาศ กองการศึกษา กรมการแพทย์ทหารเรือ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนพยาบาลศาสตร ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 120 คน พบว่า ร้อยละ 48.3 มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 27.5 มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 24.3 มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ระดับต่ำ นักเรียนมีปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพยาบาลศาสตรคือ เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้เกิดความรู้ใหม่ ($r = -0.1987$) นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ($r = 0.1959$) นักเรียนช่วยเหลือกันในการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ($r = 0.2247$) นักเรียนไว้วางใจกันในการปรึกษาหารือและแก้ปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมชั้น ($r = 0.1871$) สำหรับตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพยาบาลศาสตร คือ เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้เกิดความรู้ใหม่ นักเรียนมีส่วนกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน นักเรียนช่วยเหลือกันในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ โดยอธิบายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพยาบาลได้ร้อยละ 14.00

พ.ศ. 2539 ดวงเนตร ธรรมกุล (79) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักกับเรียนแบบดั้งเดิม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 62 คน แบ่งกลุ่มตามเกรดเฉลี่ยสะสม แล้วจับสลากเข้าเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่าหลังการทดลองค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนของกลุ่มที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ($p\text{-value} < 0.01$, $p\text{-value} < 0.001$ ตามลำดับ) แต่ความสามารถในการคิดวิจารณ์ของทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ 0.05)

พ.ศ. 2539 ศศิธร จิตตพุทฺธ (80) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่

สัมพันธ์กับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2538 กลุ่มตัวอย่างด้วยการจับสลาก จำนวน 297 คน ซึ่งปัจจัยที่ทำการศึกษาได้แก่ กลวิธีการสอน ทักษะการคิด การสื่อสาร การคิด สิ่งแวดล้อมในการคิด ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และชั้นปีของนักศึกษาพบว่าไม่มีปัจจัยที่ได้ทำการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคิดวิจารณ์อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ($p\text{-value} > 0.05$) และความสามารถในการคิดวิจารณ์ ไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละชั้นปี การศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ($p\text{-value} > 0.05$)

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (33,33,82,83)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) เป็นหนึ่งในแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมทางปัญญา (Social Cognitive Theory) ของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ระยะแรก แบนดูรา (Bandura) เสนอเป็นแนวคิดของความคาดหวังของความสามารถของตนเอง ในลักษณะเฉพาะเจาะจงซึ่งเป็นตัวแสดงออกของพฤติกรรม ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 แบนดูรา (Bandura) ได้ใช้คำว่า การรับรู้ความสามารถตนเอง (Perceived Self-Efficacy) โดยมีคำจำกัดความว่า เป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถตนเองที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรม ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แบนดูรา (Bandura) เชื่อว่าการรับรู้ความสามารถตน มีผลต่อการกระทำของบุคคล สองคนอาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกคุณภาพที่แตกต่างกัน ถ้าพบว่า คนสองคน มีการรับรู้ความสามารถตนแตกต่างกัน ความสามารถของคนจะยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ สิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับรับรู้ ความสามารถตนในสถานะการณ์นั้นๆ ถ้ามีการรับรู้ว่ามีความสามารถ จะมีการแสดงออกถึงความสามารถ คนที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถจะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ย่อท้อ

ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถตนเองและความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้น (32,81)

การรับรู้ความสามารถตนเองเป็นการตัดสินใจความสามารถเองว่าจะสามารถปฏิบัติ
ได้ในระดับใด ส่วนความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเป็นการตัดสินใจผลกระทบของการกระทำ
พฤติกรรมนั้น แต่การรับรู้ความสามารถตนเอง และความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์กัน
มาก โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมของ
บุคคลนั้น ซึ่งการรับรู้ความสามารถตนเองเกี่ยวข้องกับการที่จะเผชิญกับการเริ่มต้นและคงอยู่ของ
พฤติกรรม แต่การรับรู้ความสามารถตนเองเพียงอย่างเดียว นั้น ไม่ได้ทำให้เกิดการกระทำที่ต้องการ
ได้ ถ้าขาดความรู้และทักษะที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นไปสู่ผลลัพธ์ ซึ่งความแตกต่างและความ
สัมพันธ์ของการรับรู้ความสามารถตนเองและความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นแสดงได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถตนเองและความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น (32,81)

ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้น			
การรับรู้ความสามารถ ของตน	สูง	ต่ำ	
	สูง	มีแนวโน้มที่จะทำแน่นอน	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ
ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำแน่นอน	

แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น (32)

มิติของการรับรู้ความสามารถตนเอง

แบนดูรา (Bandura) (อ้างใน 32) กล่าวถึงมิติของการรับรู้ความสามารถตนเอง

1. ปริมาณของการรับรู้ความสามารถตนเอง การรับรู้ความสามารถตนเองในแต่ละบุคคลจะต่างกัน แม้แต่ในบุคคลเดียวกันก็จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความยากง่ายของงาน

2. การแผ่ขยายการรับรู้ความสามารถตนเอง ประสบการณ์บางอย่างทำให้เกิดการรับรู้ความสามารถตนเองได้อย่างเฉพาะเจาะจง

3. ความเข้มของการรับรู้ความสามารถตนเอง กล่าวคือ ผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถตนเองต่ำ จะหมดความพยายามได้ง่าย ถ้าไม่เป็นไปตามผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ ผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถสูง จะมีความพยายามเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถตนเอง (33,83)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถตนเอง มี 4 ปัจจัยดังนี้

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Performance Accomplishments) แบนดูรา (Bandura) เชื่อว่า ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จเป็นวิธีการมีประสิทธิภาพมากที่สุด การพัฒนา การรับรู้ความสามารถตนเองจำเป็นต้องมีการฝึกหัดทักษะให้เพียงพอ ที่จะประสบผลสำเร็จได้พร้อมๆ กับการทำให้รับรู้ว่าคุณมีความสามารถกระทำเช่นนั้น
2. การได้สังเกตตัวแบบ (Vicarious Experience) การได้สังเกตตัวแบบ แสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ จะทำให้ผู้ที่สังเกตตัวแบบมีความรู้สึกว่าเขาสามารถประสบความสำเร็จได้ตามลักษณะของตัวแบบ และยังก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตัวผู้ที่สังเกตตัวแบบมีความสามารถที่กระทำพฤติกรรมนั้นซึ่งได้แก่ การแก้ปัญหาของบุคคลที่มีความกลัวต่อสิ่งต่างๆ ให้ดูตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายตนเอง
3. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) แบนดูรา (Bandura) กล่าวว่าวิธีนี้เป็นวิธี ที่ไม่ค่อยจะได้ผล ถ้าจะให้ได้ผลต้องทำการกระทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จเสียก่อนจึงจะใช้คำพูดชักจูง
4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเอง เช่น ถ้าบุคคลอยู่ในสภาพถูกข่มขู่ จะเกิดความรู้สึกวิตกกังวล การแสดงออกจะไม่นำไปสู่ประสบการณ์ของความล้มเหลว ทำให้การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเองต่ำลง

อิทธิพลของตัวแบบที่มีผลต่อผู้สังเกต

แบนดูรา (Bandura) (33) ได้กล่าวสรุปถึงอิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้สังเกตไว้ 2 ประการ คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ โดยผู้สังเกตจะรวบรวมแบบแผนการกระทำที่ได้เห็นหรือได้อินมาแล้ว ถ่ายทอดออกเป็นพฤติกรรมใหม่ ๆ
2. การสร้างกฎเกณฑ์ หลักการใหม่ ในสภาพผู้สังเกตได้เห็นการกระทำของตัวแบบผู้สังเกตจะสามารถสร้างกฎเกณฑ์หลักการใหม่ขึ้นมาได้

การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในวัยรุ่น

การเผชิญปัญหาในแต่ละช่วงชีวิตของบุคคลจะแตกต่างกันไป ระยะเวลาเป็นวัยรุ่นจะมีความต้องการที่จะฝึกทักษะใหม่ ๆ เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศในรูปแบบใหม่ซึ่งต่างจากวัยเด็ก เรียนรู้เรื่องการมีคู่ครอง และการเรียนรู้ที่จะมีการรับผิดชอบ เพื่อสามารถเข้าสู่สังคมเมื่อเป็นผู้ใหญ่ได้ นอกจากนี้ ระยะเวลาเป็นวัยรุ่นนี้จะมีความคิดที่เป็นอิสระมากขึ้น มีการตัดสินใจเลือกแนวทางชีวิตของตนเอง สามารถใช้ความคิดและประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ได้ ซึ่งพัฒนาการต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยนำไปสู่การสะสมประสบการณ์ชีวิต ส่วนหนึ่งจะเกิดมีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเองติดตามมา

การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง มาจากการเคยประสบกับความสำเร็จที่เกิดขึ้นในอดีต แต่ว่าในบุคคลแต่ละคนถึงแม้ว่าจะมีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จเหมือนกันแต่จะมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกัน (85) ซึ่งแบนดูรา (Bandura) กล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันนี้มาจากการรับรู้ความสามารถของตนเองที่แตกต่างกัน (85) ดังนั้นจึงควรมีการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละบุคคล แต่ละเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสโดยประเมินทักษะชีวิต 5 องค์ประกอบที่เปลี่ยนแปลงไป คือ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารคือการประเมินการปฏิเสธและการต่อรอง ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ เป็นรูปแบบการวัดการรับรู้ความสามารถตนเองและความคาด

หวังผลที่จะเกิดขึ้นสำหรับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

รายงานวิจัยภายในประเทศ

พ.ศ. 2540 จารุวรรณ รังสิยานนท์ (86) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องผลของการเตรียมหญิงครรภ์แรก เพื่อการคลอดต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังผลลัพธ์ในการเผชิญกับภาวะเจ็บครรภ์ กลุ่มตัวอย่าง คือหญิงครรภ์แรก จำนวน 20 คน พบว่า คะแนนการรับรู้ความสามารถของหญิงครรภ์แรกในการเผชิญกับภาวะเจ็บครรภ์ภายหลัง การเตรียมเพื่อการคลอดสูงกว่าก่อนการเตรียมเพื่อการคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และคะแนนความคาดหวังผลลัพธ์ในการเผชิญกับภาวะเจ็บครรภ์ของหญิงครรภ์แรก ภายหลังการเตรียมเพื่อการคลอดสูงกว่าก่อนการเตรียมเพื่อการคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

พ.ศ. 2540 จันทมา วังคะอม (87) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมส่งเสริมการออกกำลังกายโดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ชุมชนผู้สูงอายุ ตำบลบางทราย อำเภอมะนัง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือผู้สูงอายุชายและหญิง จำนวน 31 คน พบว่า ผู้สูงอายุมีความคาดหวังความสามารถตนเองในพฤติกรรมการออกกำลังกายและความคาดหวังในผลดีของการออกกำลังกาย เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับต่ำกว่า 0.001 และ 0.05 ตามลำดับ และมีการเพิ่มพฤติกรรมการออกกำลังกายในระดับปานกลาง ส่งผลให้ภาวะสุขภาพและความสมบูรณ์ทางกายของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.003 และที่ระดับต่ำกว่า 0.0001 หลังการทดลอง 1 เดือน พบว่า ความคาดหวังความสามารถตนเองในพฤติกรรมการออกกำลังกายเพิ่มขึ้นสูงกว่าหลังการทดลองทันทีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.014 ความคาดหวังในผลดีของการออกกำลังกาย ระยะติดตามหลังการทดลอง 1 เดือน ไม่มีความแตกต่างกับหลังทดลองทันที ภาวะสุขภาพหลังทดลอง 1 เดือน อยู่ในระดับสูงและเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

พ.ศ. 2540 แสงสุรีย์ ทัศนพูนชัย (88) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพของการอบรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่างคือ หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 122 คน ผลการวิจัย พบว่า ก่อนทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการป้องกันโรคเอดส์ได้ไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = 0.407$) หลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่า

กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$ เท่ากัน) และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 4 สัปดาห์สูงกว่า 1 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) ส่วนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างจากการก่อนทดลอง $p\text{-value} = 0.880$ และ 0.82 ตามลำดับ

พ.ศ. 2540 สะพรั่งศักดิ์ จุลเศรษฐะ (89) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถของตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค ณ ศูนย์วัณโรค เขต 2 จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยวัณโรคปอด จำนวน 97 คน พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับวัณโรคปอด การรับรู้ความสามารถตนเองในการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษา ความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาสูงขึ้นกว่าทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.005$) สำหรับพฤติกรรมการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาที่ถูกต้อง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวที่ดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.005$)

พ.ศ. 2539 วัสสิกา เผือกโสภณ (90) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลของการเตรียมคลอดตามรูปแบบที่กำหนดเพื่อพัฒนาความสามารถตนเองในการเผชิญความเจ็บปวด ระยะคลอดของหญิงตั้งครรภ์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์แรก จำนวน 60 ราย พบว่า ก่อนทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถตนเองในการเผชิญความเจ็บปวด ระยะคลอดไม่แตกต่างกันภายหลังการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถตนเองในการเผชิญความเจ็บปวดระยะคลอดสูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความเจ็บปวดระยะคลอดต่ำกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญความเจ็บปวดระยะคลอดดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$)

พ.ศ. 2539 อารีรัตน์ ดโนภาส (91) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุ อำเภอมนิรมย์ จังหวัดชัยนาท กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุ 60-75 ปี จำนวน 80 คน พบว่า ภายหลังการทดลองโปรแกรมสุขภาพสามารถส่งผลทำให้ผู้สูงอายุเกิดการเปลี่ยนแปลงความคาดหวัง ความสามารถตนเอง มีความคาดหวังในผลของการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงและปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงถูกต้องมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.005$) ความคาดหวังความสามารถตนเองในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งจำนวนผู้สูงอายุในกลุ่มทดลองที่มีระดับความดันโลหิตและน้ำหนักตัวลดลงมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

พ.ศ. 2539 จารุณี นันทโนยาน (92) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเอง ในการบรรเทาอาการปวดหัวเข่าของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม จำนวน 72 คน พบว่า การจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองให้ผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมส่งผลให้ผู้ป่วยมีความคาดหวังในความสามารถตนเองเพิ่มมากกว่าก่อนศึกษา และเพิ่มมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยความเชื่อมั่น 95% ความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นกว่าก่อนศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) และเพิ่มมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างไม่มีนัยสำคัญไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่าง ความคาดหวังในความสามารถตนเอง และความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติตัวที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาปวดข้อเข่า

พ.ศ. 2539 ศรีรัตน์ พันธุ์ (93) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมุลจินคาราม จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 52 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นในด้านความรู้ความคาดหวังในความสามารถตนเองความคาดหวังในผลดี และพฤติกรรมการเลือกอาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงทดแทนขนมขบเคี้ยว ความคาดหวังในผลดีของการบริโภคอาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงทดแทนขนมขบเคี้ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกบริโภคอาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเพิ่มขึ้นและการบริโภคขนมขบเคี้ยวลดน้อยลง

พ.ศ. 2539 ชลธิชา ชั่งจิตติวิสุทธิ (94) ได้วิจัยเรื่อง การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานด้านอนามัยส่วนบุคคล ตามสุขบัญญัติแห่งชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง 120 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 60 คน พบว่าภายหลังกลุ่มทดลองมีความคาดหวังในผลการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคลสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ความคาดหวังในความสามารถตนเองในการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคลและการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคลสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้ด้านอนามัย ความคาดหวังในความสามารถตนเอง และผลในการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติด้านอนามัยส่วนบุคคล

พ.ศ. 2539 พัฒนา จินวงษ์ (95) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ และบาดเจ็บจากการขับขี่ยานยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 125 คน เป็นกลุ่มทดลอง 61 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 64 คน พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความคาดหวังในความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บจากการขับขี่ยานยนต์ ความคาดหวังในผลลัพธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการขับขี่ยานยนต์ลดลงจากระยะก่อนทดลอง และยิ่งสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ แต่ไม่มีความแตกต่างกันทาง

สถิติ นอกจากนี้ ความคาดหวังในความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุและการขับขี่รถจักรยานยนต์ ความคาดหวังในผลลัพธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการขับขี่ ($r = 0.3736$ $p\text{-value} = 0.4236$)

พ.ศ. 2539 สุดารัตน์ ขวัญเงิน (96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองกับวิถีทางดำเนินชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างคือวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2537 ในโรงเรียนเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 441 คน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับวิถีทางดำเนินชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.05008$ $p\text{-value} < 0.001$)

แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรมเชิงความคิดและการกระทำในการจัดการกับปัญหารอบตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยเจตคติและทักษะของบุคคลทำให้สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมอย่างเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต ส่วนการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นการตัดสินใจความสามารถของตนเองว่าจะสามารถปฏิบัติได้ในระดับใดรวมกับการตัดสินใจผลกระทบของการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับการฝึกอบรมทักษะชีวิตเพื่อสามารถจัดการปัญหารอบตัว ทำให้บุคคลนั้นเกิดประสบการณ์ในการจัดการกับปัญหา และเมื่อได้เผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาที่ยุ่งยาก หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่เคยเผชิญมา บุคคลนั้นจะมีการประเมินระดับความสามารถของตนเองว่าควรจะทำอย่างไร กระทำได้แค่ไหน และผลที่ได้จากการกระทำนั้นจะเป็นอย่างไร ดังนั้นบุคคลที่ได้รับการฝึก อบรมทักษะชีวิตจะมีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ผ่านการอบรมทักษะชีวิตการอบรมทักษะชีวิต เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส วัยรุ่นที่ได้รับการฝึกอบรมทักษะชีวิตจะมีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ผ่านการอบรมทักษะชีวิต

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเอง

พ.ศ.2541 สราวุธจิต อินสร (97) ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลของโปรแกรมการอบรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการถูกทารุณกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยโปรแกรมที่อบ

รณรงค์กล่าวได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทารุณกรรมทางเพศ การฝึกทักษะการสื่อสารที่ดีและไม่ดีเพื่อป้องกันการถูกทารุณกรรมทางเพศ การฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 87 คน แบ่งนักเรียนจำนวนนี้เป็น 2 กลุ่ม ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการถูกทารุณกรรมทางเพศมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการถูกทารุณกรรมทางเพศหลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

พ.ศ. 2540 แสงสุรีย์ ทศนพูนชัย (88) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพของการอบรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงตั้งครรภ์ เนื้อหาของโปรแกรมประกอบด้วย การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์ ทักษะการสื่อสารกับสามีเรื่องโรคเอดส์ ทักษะการใช้ถุงยางอนามัย กลุ่มตัวอย่างคือ หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 122 คน ผลการวิจัย พบว่า ก่อนทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการป้องกันโรคเอดส์ได้ไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = 0.407$) หลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$ เท่ากัน) และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 4 สัปดาห์สูงกว่า 1 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) ส่วนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างจากการก่อนทดลอง $p\text{-value} = 0.880$ และ 0.82 ตามลำดับ

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดดังกล่าว ยังไม่พบการศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสโดยตรง แต่พบว่าทักษะชีวิตน่าที่จะส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ดังนั้นเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสโดยตรง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้นำแนวคิดของทักษะชีวิตมาจัดในรูปแบบของโปรแกรมโดยใช้กระบวนการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมผสมผสานกับแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองของแบนดูรา (Bandura) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ก่อให้เกิดประโยชน์ในการดูแลสุขภาพสตรีวัยรุ่น อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของสตรีวัยเจริญพันธุ์สืบต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วัตถุและวิธีการ

รูปแบบการวิจัยและแบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง(Quasi - Experimental Research Design) ลักษณะการศึกษาเป็นสองกลุ่มวัดสามครั้ง (The Pre - Post Test Designs With Nonequivalent Groups) แผนภูมิการทดลองมีลักษณะดังนี้

กลุ่มทดลอง	O 1	X	O 2	O 3
กลุ่มควบคุม	O 4		O 5	O 6

โดย O 1 และ O 4 หมายถึง การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์
X หมายถึง โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตในสัปดาห์ที่ 2 , 3, และสัปดาห์ที่ 4
O 2 และ O 5 หมายถึง การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 5)
O 3 และ O 6 หมายถึง การเก็บข้อมูล ในระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 8)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนหญิงชั้นปีที่ 2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 736 คน 26 ห้อง แต่ละห้อง มีจำนวนนักเรียนหญิง 9 ถึง 44 คน ซึ่งเป็นผู้ผ่านการเรียนวิชา สุขศึกษาเรื่องเพศศึกษาพื้นฐานใน ชั้นปีที่ 1 มาแล้ว ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจในเนื้อหาของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มากยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกประชากรเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการดังนี้

1. การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คำนวณได้จากสูตร(98) ดังนี้

$$n = \left[\frac{(Z_0 + Z_1)^2 \sigma^2}{(\mu_0 - \mu_1)} \right]$$

เมื่อ n คือขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

Z_0 คือค่า Z ที่ได้จากตารางแจกแจงปกติโดยกำหนดให้ Type I error เท่ากับ 5% ซึ่งเท่ากับ 1.96

Z_1 คือ ค่า Z ที่ได้จากตารางแจกแจงปกติโดยกำหนดให้ Type II error เท่ากับ 10 % ซึ่งเท่ากับ 1.28

σ คือ ค่าความแปรปรวนของข้อมูลของการศึกษาที่ผ่านมา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ซึ่งนำมาจากการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มนักเรียนหญิง โรงเรียนคูสิดพาณิชยการ จำนวน 40 คน มีค่าเท่ากับ 9.34

μ_0 คือ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มที่ 0 เท่ากับ 52.84 ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มนักเรียนหญิง โรงเรียนคูสิดพาณิชยการ กลุ่มที่ได้รับการทดสอบความเข้าใจเนื้อหาของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 20 คน

μ_1 คือค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มที่ 1 เท่ากับ 47.42 ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มนักเรียนหญิง โรงเรียนคูสิดพาณิชยการซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการทดสอบความเข้าใจเนื้อหาของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 20 คน

เมื่อแทนค่าต่าง ๆ ทุกค่าดังกล่าวข้างต้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่ละกลุ่มจะมีจำนวนสมาชิกเท่ากับ 31 คน

2. การคัดเลือกประชากรเข้ากลุ่มตัวอย่างทำโดยคัดเลือกนักเรียนหญิงเป็นห้อง และเลือกห้องที่มีจำนวนนักเรียนหญิงที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน 31 คนขึ้นไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ มีทั้งสิ้น 14 ห้อง (ภาคผนวก)

3. จากประชากรจำนวน 14 ห้อง เลือกเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ห้อง ด้วยวิธีการจับสลาก

4. จากนักเรียนหญิงจำนวน 2 ห้องจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 1 ห้องซึ่งห้องที่จับได้ครั้งแรกจัดให้เป็นกลุ่มทดลอง ส่วนห้องที่เหลือจัดเป็นกลุ่มควบคุม

ผลของการจับสลากได้นักเรียนหญิง กลุ่มทดลอง 37 คนเมื่อตอบแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้พบว่ามึ้นักเรียนกลุ่มนี้ที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนจำนวน 2 คน และเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตไม่ครบถ้วน จำนวน 2 คนดังนั้นจึงเหลือนักเรียนหญิง กลุ่มทดลอง 33 คน และนักเรียนหญิง กลุ่มควบคุม 39 คนและเมื่อตอบแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนกลุ่มนี้มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนจำนวน 2 คน และตอบแบบสอบถามและแบบวัดไม่ครบถ้วนจำนวน 3 คนดังนั้นจึงเหลือนักเรียนหญิง กลุ่มควบคุม 34 คน

เครื่องมือวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

1. เครื่องมือดำเนินการวิจัย ได้แก่โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ประกอบ

1.1 แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยคือ

1.1.1 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และทักษะความคิดวิเคราะห์วิจารณ์
มี 1 แผนคือแผนการสอนที่ 1 เรื่อง ผลที่ได้จากการอยู่ก่อนแต่ง สำหรับแผนการสอนนี้เป็นแผนการสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกความคิดวิเคราะห์วิจารณ์และความคิดสร้างสรรค์ มีจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่มีผลต่อตัวนักเรียนเอง บุตรที่อาจเกิดขึ้นมา ครอบครัว สังคม และประเทศ ตลอดจนนำประสบการณ์การเรียนรู้มาสร้าง คำขวัญ คติ ข้อเตือนใจสำหรับตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

1.2 แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยคือ

1.2.1 ทักษะความตระหนักรู้ในตน ได้แก่แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ชาย - หญิง ความแตกต่างในเรื่องเพศ สำหรับแผนการสอนนี้เป็นแผนการสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกให้เกิดความตระหนักรู้ในตน มีจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

1.2.2 ทักษะความภาคภูมิใจในตนเองได้แก่แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน สำหรับแผนการสอนนี้เป็นแผนการสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง ที่สามารถหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และความภูมิใจในตนเองที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อตนเองมีความพร้อม

1.3 แผนพัฒนาองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยคือ

1.3.1 ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศได้แก่แผนการสอนที่ 4 เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการได้อย่างไร สำหรับแผนการสอนนี้เป็นแผนการสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกให้เกิดทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ จุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการสอนนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจอารมณ์เพศของเพศชายและเพศหญิง ตลอดจนสามารถจัดการอารมณ์เพศของตนเองได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องตกอยู่ในสถานการณ์ต่างๆที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศโดยการใช้ขั้นตอนการจัดการอารมณ์เพศ 4 ขั้นตอน คือ 1.สำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น 2. คาดการณ์ถึงผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ 3. ควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีการต่าง ๆ 4. สำรวจความรู้สึกและชื่นชมตนเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ

1.3.2 ทักษะการตัดสินใจ ได้แก่แผนการสอนที่ 5 เรื่องตัดสินใจดี ชี้ออนาคต สำหรับแผนการสอนนี้เป็นแผนการสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกให้เกิดทักษะการตัดสินใจ จุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการสอนนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆโดยใช้กระบวนการการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอนนี้ คือ 1. ขั้นตอนกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา 2.ขั้นตอนวัดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา 3. ขั้นตอนพิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อตัดสินใจ 4.ขั้นประเมินคุณค่าและเปรียบเทียบทางเลือก 5.ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

1.3.3 ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและทักษะการสื่อสารรวมกันโดยใช้การปฏิเสธ ได้แก่แผนการสอนที่ 6 เรื่อง รู้หลักปฏิเสธที่ดี ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ สำหรับแผนการสอนนี้เป็นแผนการสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกให้เกิดทักษะการปฏิเสธโดยไม่เสียสัมพันธภาพ มีจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถหาทางหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เมื่อถูกชักชวน/ขอให้มีการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและ/หรือชวนไปค้างที่บ้านโดยใช้หลักการปฏิเสธและการต่อรอง

รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทุก ๆ แผนการสอนในโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแต่ละองค์ประกอบของทักษะชีวิต ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส แก่กลุ่มตัวอย่าง ได้อย่างถูกต้องและมีความเหมาะสมตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (83) มี 4 วิธี กล่าวคือ

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Performance Accomplishments) เป็นวิธีการให้ผู้เรียนได้พบและสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 กับประสบการณ์ของความสำเร็จด้วยตนเองและ/หรือ มีส่วนร่วมในการกระทำ การฝึกฝนจนเกิดเจตคติและทักษะอันส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีแนวทางการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จคือการกำหนดประสบการณ์แก่ผู้เรียน และให้กระทำพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงด้วยตนเองไปทีละขั้นตอน ได้แก่ การฝึกปฏิบัติตามใบงานของแผนการสอนทั้ง 6 แผน การนำเสนอความคิดเห็นของตนเมื่อถูกสุ่มสอบถามและการนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียนตลอดจนการฝึกทักษะต่างๆด้วยการแสดงบทบาทสมมติ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจนสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้

2. การใช้ตัวแบบ (Vicarious Experience) เป็นการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ซึ่งเกิดจากการเห็น สังเกตตัวแบบที่เป็นพฤติกรรมทางบวกเพื่อให้เห็นผลดี หรือพฤติกรรมทางลบเพื่อให้เห็นผลเสีย สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีแนวทางการให้ผู้เรียนเห็นและสังเกตตัวแบบที่เป็นบุคคลจริงในการแสดงบทบาทสมมติให้เห็นถึงพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงได้แก่ กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติของผู้เรียนด้วยกันในแผนการสอนเรื่องรู้หลักปฏิเสธที่ดี ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ เป็นตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง สื่อให้เห็นถึงการใช้คำพูดปฏิเสธอย่างเหมาะสมโดยไม่เสียมิตรภาพ และลดความลำบากใจเมื่อต้องเผชิญการชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์ที่คาดไม่ถึง และ/หรือชักชวนไปค้างที่บ้าน อีกทั้งเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์เนื่องจากการได้เห็นตัวแบบเป็นการรับรู้ที่ผู้เรียนจะได้ข้อมูลมาสร้างความคิดใหม่เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ตลอดจนเป็นการสร้างความรู้สึกรู้ว่าสามารถกระทำได้ตามตัวแบบ และการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อวีดิทัศน์ โดยการชมวีดิทัศน์เรื่อง วัยแห่งอนาคต ในแผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน ซึ่งเป็นตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมทางลบ ทำให้เห็นผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับอายุและวิถีชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

3. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์อย่างเหมาะสมจะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเอง สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีแนวทางการกระตุ้นทางอารมณ์ ผู้เรียนให้คุ้นเคยกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสตาม กิจกรรมในแผนการสอนตามลำดับ ซึ่งได้แก่

3.1 การปลุกเร้าความรู้สึกที่คาดว่าจะเหตุการณ์นั้นจะเกิด (Anticipate Arousal) ซึ่งอยู่ในสถานการณ์ แต่ละแผนการสอน

3.2 การชมวีดิทัศน์เรื่อง ภัยแห่งอนาคต ในแผนการสอนเรื่อง ความภาคภูมิใจอดเปรี้ยวไว้กินหวาน เป็นการกระตุ้นอารมณ์โดยการให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่ยังเป็นนักเรียน

3.3 การใช้คำพูดกระตุ้นอารมณ์ร่วมในทุกๆแผนการสอน ทุกๆขั้นตอน และการสรุปให้เกิดความคิดรวบยอด

3.4 การปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน ด้วยการใช้กระบวนการกลุ่มของการสะท้อน/การอภิปรายและการได้เห็นผลงานนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ร่วม

4. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) เป็นการแนะนำ อธิบาย ชักชวน ใช้คำพูดชื่นชมว่ามีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ำก้ใช้ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลประสบความสำเร็จ สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีแนวทางการใช้คำพูดชักจูงผู้เรียน ได้แก่การใช้คำพูดสนับสนุนเมื่อผู้เรียนได้เห็นการแสดงบทบาทสมมติ การสรุปความคิดรวบยอดของแต่ละแผนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิด เจตคติและความเชื่อมั่นในเรื่องนั้น การใช้คำพูดแนะนำความรู้ในแต่ละแผนการสอน การใช้คำพูดอธิบายการแสดงบทบาทสมมติของผู้เรียน และพฤติกรรมของตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ภัยแห่งอนาคต ในแผนการสอนเรื่องความภูมิใจอดเปรี้ยวไว้กินหวาน

1.2 เครื่องมือรวบรวมเก็บข้อมูลการวิจัย สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งออกเป็น 5 ส่วนต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ สถานภาพการพักอาศัย
ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การสัมผัสสิ่งพิมพ์หรือสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศ การใช้สารเสพติด
ส่วนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็นข้อคำถามให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาเลือกตอบด้วยแบบประเมินค่า Rating Scale มีทั้งหมด 5 ตัวเลือก โดยข้อที่เป็นข้อความด้านบวก ได้แก่ข้อ 3,5,9,10,11,12,14 และข้อที่เป็นข้อความด้านลบ ได้แก่ข้อ 1,2,4,6,7,8,13 รวมทั้งสิ้น 14 ข้อ มีคะแนนตั้งแต่ 1 - 70 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณาดังนี้

ตัวเลือก	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ไม่จริงเลย	1	5
จริงเล็กน้อย	2	4
จริงปานกลาง	3	3
จริงมาก	4	2
จริงมากที่สุด	5	1

ระดับของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับโดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ดี หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบวกกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปานกลาง หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยบวก / ลบ กับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ไม่ดี หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองน้อยกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยลบกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 4 แบบวัดเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของจุฬารัตน์ ห้าวหาญ (5) โดย กลุ่มตัวอย่างพิจารณาเลือกตอบด้วยแบบประเมินค่า Rating Scale มีทั้งหมด 5 ตัวเลือก

โดยข้อที่เป็นข้อความด้านลบ ได้แก่ข้อ 1 ,3, 4, 6,7, 8, 12

และข้อที่เป็นข้อความด้านบวก ได้แก่ข้อ 2, 5, 9 , 8, 10 ,11

รวมทั้งสิ้น 12 ข้อมีคะแนนตั้งแต่ 1 - 60 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณาดังนี้

ตัวเลือก	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่แน่ใจ	3	3
เห็นด้วย	4	2
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1

ระดับของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับโดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ดี หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบวกกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปานกลาง หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยบวก / ลบ กับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ไม่ดี หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยลบกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 5 แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เป็นแบบวัดที่ประเมินการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจากการเปลี่ยนแปลงของทักษะชีวิต 5 องค์ประกอบคือ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารคือการประเมินการปฏิเสธและการต่อรอง ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ซึ่งแบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อที่ 1 – 11 เป็นส่วนวัด การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยเน้นการใช้ทักษะชีวิต คือ การปฏิเสธ การตัดสินใจ การจัดการกับอารมณ์เพศ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทั้งหมด 5 สถานการณ์ ประกอบด้วย การถูกชวนไปเที่ยวในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม การถูกชักชวนให้อยู่สองต่อสอง การถูกชักชวนให้ดูวิดีโอที่คนเร้าอารมณ์เพศเป็นกลุ่ม การไปงานเลี้ยงแล้วถูกเซ้าให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการถูกเล่าโลมกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ โดยข้อที่ 1,3,5,7,9 เป็นการวัดทักษะการตัดสินใจมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน ให้คะแนนโดยเลือกทางเลือกที่ถูกต้องได้ 1 คะแนนและหากมีเหตุผลเหมาะสมกับการเลือกทางเลือกนั้นจะได้คะแนนเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากเหตุผลที่เกิดจากการไตร่ตรองโดยไม่ใช่อารมณ์ที่เกิดจากสถานการณ์หรือบุคคลมาบังคับก่อนเป็นลำดับแรกได้ 2 คะแนน ถ้าเลือกจากถูกสถานการณ์หรือถูกบุคคลบังคับที่ต้องเลือกทางเลือกนั้นจะได้เพียง 1 คะแนน

ข้อที่ 2,4,6,8,10 เป็นการวัดทักษะการปฏิเสธมีคะแนนเต็ม 5 คะแนนให้คะแนนโดยเลือกใช้หลักการปฏิเสธดังนี้

ปฏิเสธไม่ทำตามโดยปฏิเสธตรง ได้	0	คะแนน
ปฏิเสธโดยใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้าง ได้	1	คะแนน
ขอความเห็นเชิงปฏิเสธ ได้	1	คะแนน
ปฏิเสธช้า, ต่อรอง, ผัดผ่อนเมื่อถูกเซ้าได้	1	คะแนน

ข้อที่ 11 เป็นการวัดทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ และการตัดสินใจ ซึ่งตอบถูก โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้อง 2 ข้อจากตัวเลือก 4 ข้อจึงจะได้คะแนนเต็ม 2 คะแนน

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนวัดความคาดหวังผลลัพธ์จากการมีหรือไม่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยใช้เน้นการใช้ทักษะชีวิต คือ การคิดวิเคราะห์หิวจรรย์ คำถามมีทั้งหมด 6 ข้อ ผู้ตอบสามารถเลือก คำตอบเดียว ที่ตรงกับความรู้ของตนเองนั้น ในส่วนนี้คะแนน ทั้งหมด 52 คะแนน

รวมคะแนนแล้วแบบวัดนี้จะมีคะแนนเต็มทั้งหมด 74 คะแนน คะแนนที่ได้แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

ดี หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการใช้เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยบวกกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปานกลาง หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการใช้เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยบวก / ลบ กับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ไม่ดี หมายถึง ช่วงค่าคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการใช้เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสน้อยกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยลบกับหนึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ดำเนินการโดย

1.1 ตรวจสอบโปรแกรมที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ในด้านความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ของโปรแกรม และความเหมาะสมของภาษา ผู้ทำการตรวจสอบคือคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน(ภาคผนวก)

1.2 นำเสนอทั้งโปรแกรมและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการและเก็บข้อมูลได้

1.3 นำไปทดลองสอนกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนหญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียนดุสิตพาณิชยการ จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดำเนินการโดย

2.1 การตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาโดยผู้ตรวจสอบคือคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน(ภาคผนวก)

2.2 นำเสนอทั้งโปรแกรมและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการและเก็บข้อมูลได้

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนหญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอุตสาหกรรมวิทยาคารจำนวน 40 คน

2.4 จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค ได้ผลดังนี้

แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเท่ากับ 0.7824

แบบวัดเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับ 0.7770

และ แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับ 0.8538

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นเตรียมการ

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลเสนอต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

1.2 ประสานงานอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนตามความเห็นของผู้ดำเนินการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ จัดเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ในการดำเนินการวิจัยเช่น กระดาษ แผ่นใส ปากกาต่างๆ ฯ และเตรียมผู้ช่วยการวิจัยโดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย และหน้าที่ของผู้ช่วยการวิจัยในการดูแลกลุ่มทดลองขณะดำเนินการ ซึ่งการคัดเลือกผู้ช่วยการวิจัยพิจารณาจากคุณสมบัติซึ่งควรมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์การสอนหรือการควบคุมการทำกลุ่ม

1.3 ทำการคัดเลือกประชากรเข้ากลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการวิจัย

สัปดาห์ที่ 1 ผู้วิจัยพบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย ประโยชน์ของข้อมูลที่จะได้รับการวิจัย ขั้นตอนและ ระยะเวลาเก็บข้อมูลต่างๆ จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ซึ่งประกอบด้วย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 4 ส่วน

สัปดาห์ที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ครั้งที่ 1 ดำเนินการตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต แผนการเรียนที่ 1 และแผนการเรียนที่ 2

สัปดาห์ที่ 3 ในกลุ่มทดลอง ครั้งที่ 2 ดำเนินการตามโปรแกรมการพัฒนา ทักษะชีวิต แผนการเรียนที่ 3 และแผนการเรียนที่ 4

สัปดาห์ที่ 4 ในกลุ่มทดลอง ครั้งที่ 3 ดำเนินการตามโปรแกรมการพัฒนา ทักษะชีวิต แผนการเรียนที่ 5 และแผนการเรียนที่ 6

สัปดาห์ที่ 5 และสัปดาห์ที่ 8 ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ด้วยเครื่องมือเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัยส่วนที่ 2 - 4

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และทดสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามหลักสถิติโดยกำหนดความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = 0.05$) มี รายละเอียดดังนี้

ข้อมูลในส่วนที่ 1 และข้อมูลส่วนที่ 2 ของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ สถานภาพการพักอาศัย การมีคนรัก การไป เที่ยวสถานเริงรมย์ การได้รับสิ่งพิมพ์หรือสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศ การใช้สารเสพติด การมีเพศ สัมพันธ์ของเพื่อนสนิท วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย หากทดสอบการแจกแจงของข้อมูล เป็นการแจกแจงแบบปกติ จะทดสอบความแตกต่าง ของข้อมูลในส่วนนี้ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วย Chi - Square Test และ t - Test แต่ หากผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล ไม่ได้เป็นการแจกแจงแบบปกติจะทดสอบด้วยการ ทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์คือ Mann- Whitney U test

ข้อมูลส่วนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดา หรือผู้ปกครอง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย หากทดสอบการแจกแจงของข้อมูล เป็นการแจกแจงแบบปกติ จะทดสอบความแตกต่างของข้อมูลในส่วนนี้ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วย Student's t - test แต่หากผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลไม่ได้เป็นการแจกแจงแบบปกติจะทดสอบด้วยการทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์คือ Mann-Whitney U test

ข้อมูลส่วนที่ 4 แบบวัดเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย หากทดสอบการแจกแจงของข้อมูลเป็นการแจกแจงแบบปกติ จะทดสอบความแตกต่างของข้อมูลในส่วนนี้ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วย Student's t - test แต่หากผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลไม่ได้เป็นการแจกแจงแบบปกติจะทดสอบด้วยการทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์คือ Mann-Whitney U test

ข้อมูลส่วนที่ 5 การรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และข้อมูลส่วนที่ 6 ทักษะชีวิต ได้แก่ การปฏิเสธ การตัดสินใจ การจัดการกับอารมณ์เพศ และการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ซึ่งเป็นรายละเอียดส่วนประกอบของการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจะวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย หากทดสอบการแจกแจงของข้อมูล เป็นการแจกแจงแบบปกติ จะทดสอบความแตกต่างของข้อมูลในส่วนนี้ระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ด้วย Student's t - test ทดสอบความแตกต่างของข้อมูลในส่วนนี้ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ด้วย Paired t - Test แต่หากผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลไม่ได้เป็นการแจกแจงแบบปกติ จะทดสอบความแตกต่างของข้อมูลในส่วนนี้ระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ด้วย ด้วยการทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์คือ Mann-Whitney U test ทดสอบความแตกต่างของข้อมูลในส่วนนี้ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ด้วย Wilcoxon signed - rank test

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 67 คน เป็นกลุ่มทดลอง 33 คน ที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม 34 คนที่ไม่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมดังกล่าว เข้าร่วมทำกิจกรรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต และเก็บข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามและแบบวัดด้วยตนเอง 3 ครั้ง คือ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม 2541 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2542 นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและผลการทดสอบความแตกต่างของ ข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

- อายุ
- ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ
- ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวัน
- ผู้ปกครองของนักเรียน
- สถานภาพการพักอาศัย
- การมีคู่อรัก
- พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม
- พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
- คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา
- คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ส่วนที่ 3 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนความถี่วิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 4 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 5 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 6 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนการปฏิเสธ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและผลการทดสอบความแตกต่างข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

อายุ

กลุ่มทดลองมีอายุอยู่ระหว่าง 15 – 18 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 16.70 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ส่วนใหญ่อายุ 17 ปี มีจำนวน 16 คน ร้อยละ 48.5 รองลงมา คืออายุ 16 ปีมีจำนวน 9 คน ร้อยละ 27.3

กลุ่มควบคุมมีอายุอยู่ระหว่าง 15 – 19 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 16.85 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 ส่วนใหญ่อายุ 16 ปี และ 17 ปีเท่า ๆ กันคือจำนวน 12 คน ร้อยละ 35.3 รองลงมา คืออายุ 18 ปีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบอายุระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน(ตารางที่ 9 p-value = 0.755)

ตารางที่ 9 อายุของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของอายุระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

อายุ (ปี)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15	3	9.1	2	5.9
16	9	27.3	12	35.3
17	16	48.5	12	35.3
18	5	15.2	5	14.7
19	-	-	3	8.8
$\bar{X} = 16.70$		$SD. = 0.85$	$\bar{X} = 16.85$	$SD. = 1.05$

การทดสอบความแตกต่างของอายุระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม $U = 537.500$ p-value = 0.755 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ

กลุ่มทดลองได้รับค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับอยู่ระหว่าง 20 - 100 บาท ค่าใช้จ่ายประจำเฉลี่ย เท่ากับ 49.53 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.71 ส่วนใหญ่พบว่าได้รับค่าใช้จ่ายประจำที่ 40 บาทกับ 50 บาทเท่า ๆ กันคือ มีจำนวน 9 คน ร้อยละ 27.3 รองลงมา คือ 60 บาท มีจำนวน 6 คน ร้อยละ 18.2

กลุ่มควบคุมมีค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับอยู่ระหว่าง 20- 80 บาท ค่าใช้จ่ายประจำเฉลี่ยเท่ากับ 48.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.00 ส่วนใหญ่พบว่ามีค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับเท่ากับ 40 บาท มีจำนวน 11 คนร้อยละ 32.4 รองลงมา คือ 60 บาทกับ 70 บาทเท่า ๆ กันคือ จำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 10 p-value = 0.788)

ตารางที่ 10 ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ค่าใช้จ่ายประจำที่ได้รับ (บาท)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20	1	3.0	2	5.9
25	1	3.0	-	-
30	4	12.1	3	8.8
40	9	27.3	11	32.4
50	9	27.3	7	20.6
60	6	18.2	5	14.7
70	-	-	5	14.7
80	-	-	1	2.9
90	1	3.1	-	-
100	2	6.3	-	-

$\overline{X} = 49.53$ SD. = 8.71

$\overline{X} = 48.53$ SD. = 15.00

การทดสอบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$U = 522.500$ p-value = 0.788 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวัน

กลุ่มทดลองจำนวน 27 คน ร้อยละ 81.82 ได้รับค่าใช้จ่ายที่ไม่พอเพียงกับการใช้จ่าย ที่เหลือจำนวน 5 คนร้อยละ 12.12 ได้รับค่าใช้จ่ายที่พอเพียงกับการใช้จ่าย และจำนวน 1 คน ร้อยละ 3.03 ใช้แล้วยังมีเหลือเก็บ

กลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน ร้อยละ 88.2 ได้รับค่าใช้จ่ายที่ไม่พอเพียงกับการใช้จ่าย ที่เหลือจำนวน 4 คน ร้อยละ 11.8 ได้รับค่าใช้จ่ายที่พอเพียงกับการใช้จ่าย

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 11 p-value = 0.784)

ตารางที่ 11 ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันของระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความเพียงพอของค่าใช้จ่าย ส่วนตัวเฉลี่ยต่อวัน (คน)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-ไม่เพียงพอกับการใช้จ่าย	27	81.82	30	88.2
-ใช้เพียงพอกับการใช้จ่าย	5	15.15	4	11.8
- ใช้แล้วยังมีเหลือเก็บ	1	3.03	0	0
การทดสอบความแตกต่างของความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม				
- เพียงพอ	5	15.15	4	11.8
- ไม่เพียงพอ	28	84.85	30	88.2
$\chi^2 = 0.165$ d.f = 1 p-value = 0.784 (NS.)				

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ผู้ปกครองของนักเรียน

ผู้ปกครองของนักเรียนของกลุ่มทดลองส่วนใหญ่คือ บิดามารดา มีจำนวน 30 คน ร้อยละ 90.01 ที่เหลือเป็นบิดา มารดา และญาติ มีจำนวนเท่า ๆ กันคือ 1 คน ร้อยละ 3.03

ผู้ปกครองของนักเรียนของกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่คือ บิดามารดา มีจำนวน 28 คน ร้อยละ 82.35 รองลงมาคือ มารดา มีจำนวน 3 คน ร้อยละ 8.82

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบผู้ปกครองของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 12 p-value = 0.464)

ตารางที่ 12 ผู้ปกครองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของผู้ปกครองของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้ปกครองของนักเรียน	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บิดามารดา	30	90.01	28	82.35
- บิดา	1	3.03	2	5.88
- มารดา	1	3.03	3	8.82
- ญาติ	1	3.03	1	2.95

การทดสอบความแตกต่างของผู้ปกครองของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม				
-อยู่กัับบิดา มารดา	30	90.01	28	82.35
-ไม่อยู่กัับบิดามารดา	3	9.99	5	17.65

Fisher Exact p-value = 0.464 (NS.)

หมายเหตุ	*	=	แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
	NS	=	not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

สถานภาพการพักอาศัย

กลุ่มทดลองส่วนใหญ่คือจำนวน 24 คน ร้อยละ 72.7 คน พักอาศัยอยู่บ้านของบิดา มารดา รองลงมา พักอาศัยอยู่บ้านของบิดา พักอาศัยอยู่หอพักแยกชายหญิง และพักอาศัยอยู่บ้านเช่า กับบิดามารดามีจำนวน 2 คน ร้อยละ 6.06 เท่า ๆ กัน

กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่คือจำนวน 27 คน ร้อยละ 79.42 คน พักอาศัยอยู่บ้านของ บิดามารดา รองลงมา พักอาศัยอยู่บ้านของมารดาจำนวน 3 คน ร้อยละ 8.82

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบสถานภาพการพักอาศัยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 13 p-value = 0.576)

ตารางที่ 13 สถานภาพการพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของสถานภาพการพักอาศัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สถานภาพการพักอาศัย (คน)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- อยู่บ้านของบิดามารดา	24	72.73	27	79.42
- อยู่บ้านของบิดา	2	6.06	2	5.88
- อยู่บ้านของมารดา	1	3.03	3	8.82
- อยู่บ้านของญาติ	1	3.03	1	2.94
- อยู่บ้านเพื่อน	1	3.03	0	0
- อยู่หอพักแยกชายหญิง	2	6.06	1	2.94
- อยู่หอพักรวมชายหญิง	0	0	0	0
- อยู่บ้านเช่ากับบิดามารดา	2	6.06	0	0

การทดสอบความแตกต่างของ สถานภาพการพักอาศัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- อยู่กับบิดา มารดา	24	72.7	27	79.4
- ไม่อยู่กับบิดามารดา	9	27.3	7	20.6

$\chi^2 = 0.412$ d.f = 1 p-value = 0.576 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การมีคู่วัย

กลุ่มทดลองจำนวน 22 คนร้อยละ 66.7 มีคู่วัย ที่เหลือไม่มีคู่วัยจำนวน 11 คนร้อยละ 33.3

กลุ่มควบคุม จำนวน 21 ค ร้อยละ 61.8 มีคู่วัยที่เหลือไม่มีคู่วัยจำนวน 13 คน ร้อยละ 38.2

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบการมีคู่วัยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14 p-value = 0.800)

ตารางที่ 14 การมีคู่วัยของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของการมีคู่วัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การมีคู่วัย / แฟน (คน)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-มีคู่วัย	22	66.7	21	61.8
-ไม่มีคู่วัย	11	33.3	13	38.2

การทดสอบความแตกต่างของการมีคู่วัย / แฟน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$\chi^2 = 0.175$ d.f = 1 p-value = 0.800 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม

การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 17 คน ร้อยละ 51.5 ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 10 คน ร้อยละ 30.3 เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 6 คน ร้อยละ 18.2 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 23 คน ร้อยละ 67.7 ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 7 คน ร้อยละ 20.6 เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 4 คน ร้อยละ 12 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15 p-value = 1.000)

ตารางที่ 15 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (คน)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคยดื่ม	10	30.3	7	20.6
- ไม่เคยดื่ม	17	51.5	23	67.7
- ไม่ทราบ	6	18.2	4	12

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เคยดื่ม	10	37.03	7	23.34
- ไม่เคยดื่ม	17	62.97	23	76.66

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การใช้สารเสพติดต่าง ๆ เช่น บุหรี่ สุรา ยาอี ยาบ้า ยาเลิฟ กัญชา

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 28 คน ร้อยละ 84.8 ไม่เคยใช้สารเสพติดต่าง ๆ จำนวน 4 คน ร้อยละ 12.1 เคยใช้สารเสพติดต่าง ๆ จำนวน 1 คน ร้อยละ 3.0 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยใช้สารเสพติดต่าง ๆ

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 27 คน ร้อยละ 79.4 ไม่เคยใช้สารเสพติดต่าง ๆ จำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6 เคยใช้สารเสพติดต่าง ๆ จำนวน 1 คน ร้อยละ 2.9 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยใช้สารเสพติดต่าง ๆ

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการ ใช้สารเสพติดต่าง ๆ เช่น บุหรี่ สุรา ยาอี ยาบ้า ยาเลิฟ กัญชา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 16 p-value = 1.000)

ตารางที่ 16 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการ ใช้สารเสพติดต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง และการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการ ใช้สารเสพติดต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การใช้สารเสพติดต่าง ๆ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคยใช้	4	12.1	6	17.6
- ไม่เคยใช้	28	84.8	27	79.4
- ไม่ทราบ	1	3.0	1	2.9

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการ ใช้สารเสพติดต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เคยใช้	4	12.5	6	18.18
- ไม่เคยใช้	28	87.5	27	81.82

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 28 คน ร้อยละ 84.8 ไม่เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา จำนวน 4 คน ร้อยละ 12.1 เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา จำนวน 1 คน ร้อยละ 3.0 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 25 คน ร้อยละ 73.5 ไม่เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา จำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6 เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.8 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 17 $p\text{-value} = 0.515$)

ตารางที่ 17 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การอยู่กับเพื่อนต่างเพศ สองต่อสองในที่ลับตา	กลุ่มทดลอง $n = 33$ คน		กลุ่มควบคุม $n = 34$ คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคย	4	12.1	6	17.6
- ไม่เคย	28	84.8	25	73.5
- ไม่ทราบ	1	3.0	3	8.8

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เคย	4	12.5	6	19.35
- ไม่เคย	28	87.5	25	80.64

Fisher Exact $p\text{-value} = 0.515$ (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 24 คน ร้อยละ 72.7 ไม่เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด จำนวน 7 คน ร้อยละ 21.2 เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.1 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน ร้อยละ 88.2 ไม่เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด จำนวน 1 คน ร้อยละ 2.9 เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.9 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอด

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่นการจูบ การโอบกอดระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 18 p-value = 1.000)

ตารางที่ 18 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การสัมผัสกับ เพื่อนต่างเพศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคย	7	21.1	1	2.9
- ไม่เคย	24	72.7	30	88.2
- ไม่ทราบ	2	6.1	3	8.9

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เคย	7	22.5	1	3.2
- ไม่เคย	24	77.5	30	96.8

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 27 คน ร้อยละ 81.8 ไม่เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2 เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศจำนวน 1 คนร้อยละ 3.0 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 24 คน ร้อยละ 70.6 ไม่เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศจำนวน 7 คน ร้อยละ 20.6 เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศจำนวน 3 คนร้อยละ 8.8 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 19 p-value = 1.000)

ตารางที่ 19 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศของกลุ่ม ตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การอ่านหนังสือ ช่วยอารมณ์เพศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคย	5	15.2	7	20.6
- ไม่เคย	27	81.8	24	70.6
- ไม่ทราบ	1	3.0	3	8.8

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เคย	5	15.15	7	20.58
- ไม่เคย	27	84.85	24	79.42

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 29 คน ร้อยละ 87.9 ไม่เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.1 เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ จำนวน 1 คน ร้อยละ 3.0 ไม่ทราบว่าเป็นสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 27 คน ร้อยละ 79.4 ไม่เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ จำนวน 4 คน ร้อยละ 11.8 เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.8 ไม่ทราบว่าเป็นสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 20 p-value = 1.000)

ตารางที่ 20 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียง ที่เร้าอารมณ์เพศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคย	3	9.1	4	11.8
- ไม่เคย	29	87.9	27	79.4
- ไม่ทราบ	1	3.0	3	8.8

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ดู	3	9.4	4	12.9
ไม่เคยดู	29	90.6	27	87.1

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 27 คน ร้อยละ 81.8 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.1 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.1 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ร้อยละ 91.2 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม จำนวน 2 คน ร้อยละ 5.9 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม จำนวน 1 คน ร้อยละ 2.9 ไม่ทราบว่าเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเคยหรือไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน ตารางที่ 21 p-value = 1.000)

ตารางที่ 21 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การมีเพศสัมพันธ์ กับเพศตรงข้าม	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มี	3	9.1	2	5.9
- ไม่มี	27	81.8	31	91.2
- ไม่ทราบ	3	9.1	1	2.9

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- มี	3	10.0	2	6.06
- ไม่มี	27	90.0	31	16.50

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ	*	=	แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
	NS	=	not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 28 คน ร้อยละ 84.84 ไม่เคยชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม จำนวน 5 คน ร้อยละ 15.15เคยชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ร้อยละ 91.2 ไม่เคยชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.8 เคยชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 22 p-value = 1.000)

ตารางที่ 22 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การชักชวนกลุ่มตัวอย่าง ให้มีเพศสัมพันธ์กับ เพศตรงข้าม	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ชักชวน	5	15.15	3	8.8
- ไม่เคยชักชวน	28	84.85	31	91.2

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ	*	=	แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
	NS	=	not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การตั้งครรภ์ หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ร้อยละ 90.9 ไม่เคยตั้งครรภ์ หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.1 เคยการตั้งครรภ์ หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 1 คน ร้อยละ 3.0 ไม่ทราบว่าเป็นสนิท / เพื่อนในกลุ่ม เคยหรือไม่เคยการตั้งครรภ์ หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 33 คน ร้อยละ 97.1 ไม่เคยการตั้งครรภ์ หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 1 คน ร้อยละ 2.9 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการตั้งครรภ์หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 23 p-value = 1.000)

ตารางที่ 23 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการตั้งครรภ์หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการตั้งครรภ์หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การตั้งครรภ์หรือ ทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคย	2	6.1	1	2.9
- ไม่เคย	30	90.9	33	97.1
- ไม่ทราบ	1	3.0	0	-

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการตั้งครรภ์หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เคย	2	6.25	1	2.9
- ไม่เคย	30	93.75	33	97.1

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ร้อยละ 90.9 ไม่เคยทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.1 เคยทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง

พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มของกลุ่มควบคุมจำนวน 34 คน ร้อยละ 100.0 ไม่เคยทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่มเรื่องการ
ทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้งระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน
(ตารางที่ 24 p-value = 1.000)

ตารางที่ 24 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง
ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่อง
การทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้งระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การทำแท้งหรือ พาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เคย	3	9.1	0	0
- ไม่เคย	30	90.9	34	100
- ไม่ทราบ	0	0	0	0

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มเรื่องการทำแท้งหรือพา
เพื่อนหญิงไปทำแท้งการระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

การดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์

กลุ่มทดลองจำนวน 21 คน ร้อยละ 63.6 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์ในจำนวนนี้มีจำนวน 10 คน ร้อยละ 30.3 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์นานครั้ง จำนวน 8 คน ร้อยละ 24.2 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.1 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์บางครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 12 คน ร้อยละ 36.4 ไม่เคยดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์

กลุ่มควบคุมจำนวน 22 คน ร้อยละ 64.7 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์ในจำนวนนี้มีจำนวน 10 คน ร้อยละ 29.4 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์นานครั้ง จำนวน 7 คน ร้อยละ 20.6 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง จำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7 ดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์บางครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 12 คน ร้อยละ 35.3 ไม่เคยดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เรื่องการดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 25 p-value = 0.457)

ตารางที่ 25 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เรื่องการดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เรื่องการดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	8	24.2	7	20.6
- บางครั้ง	3	9.1	5	14.7
- นานครั้ง	10	30.3	10	29.4
- ไม่เคยดื่ม	12	36.4	12	35.3

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เรื่องการดื่มสุรา เบียร์ หรือของมีแอลกอฮอล์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- ดื่ม	21	63.6	22	64.7
- ไม่เคยดื่ม	12	36.4	12	35.3

Fisher Exact p-value = 0.457 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การใช้สารเสพติด

กลุ่มทดลองจำนวน 25 คน ร้อยละ 75.8 ไม่เคยสูบบุหรี่ ส่วนที่เหลือจำนวน 8 คนสูบบุหรี่ในจำนวนนี้มีจำนวน 6 คน ร้อยละ 18.2 สูบบุหรี่นานครั้ง จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.1สูบบุหรี่บางครั้ง

กลุ่มควบคุมจำนวน 24 คน ร้อยละ 70.6 ไม่เคยสูบบุหรี่ ส่วนจำนวน 10 คนสูบบุหรี่ ในจำนวนนี้มีจำนวน 9 คน ร้อยละ 26.5 สูบบุหรี่นานครั้ง จำนวน 1 คนร้อยละ 2.9 สูบบุหรี่บางครั้ง

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการใช้สารเสพติดระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่26 p-value=0.673)

ตารางที่ 26 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการใช้สารเสพติดของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการใช้สารเสพติดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เรื่องการใช้สารเสพติด บุหรี่ (คน)	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	0	0	0	0
- บางครั้ง	2	6.1	1	2.9
- นานครั้ง	6	18.2	9	26.5
- ไม่เคยสูบ	25	75.8	24	70.6

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการใช้สารเสพติดบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- สูบ	8	24.2	10	29.4
- ไม่เคยสูบ	25	75.8	24	70.6

Fisher Exact p-value = 0.673 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ

กลุ่มทดลองจำนวน 28 คน ร้อยละ 84.5 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ ในจำนวนนี้มีจำนวน 15 คนร้อยละ 45.5 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศบางครั้ง จำนวน 8 คน ร้อยละ 24.1 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศนานครั้ง จำนวน 5 คนร้อยละ 15.2 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศบ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2 ไม่เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ

กลุ่มควบคุมจำนวน 24 คน ร้อยละ 70.6 ในจำนวนนี้มีจำนวน 11 คน ร้อยละ 32.4 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศบางครั้ง จำนวน 9 คน ร้อยละ 26.4 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศนานครั้ง จำนวน 4 คนร้อยละ 11.8 ดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศบ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 10 คน ร้อยละ 29.4 ไม่เคยดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 27 p-value = 0.627)

ตารางที่ 27 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	5	15.2	4	11.8
- บางครั้ง	15	45.5	11	32.4
- นานครั้ง	8	24.1	9	26.4
- ไม่เคยดู	5	15.2	10	29.4

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศการระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- ดู	28	84.8	24	70.6
- ไม่เคยดู	5	15.2	10	29.4

Fisher Exact p-value = 0.627 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ

กลุ่มทดลองจำนวน 28 คน ร้อยละ 84.8 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ ในจำนวนนี้มีจำนวน 12 คน ร้อยละ 36.3 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศบางครั้ง จำนวน 9 คน ร้อยละ 27.3 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศบ่อยครั้ง จำนวน 7 คน ร้อยละ 21.2 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศนานครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2 ไม่เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ

กลุ่มควบคุม จำนวน 23 คน ร้อยละ 67.6 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ ในจำนวนนี้มีจำนวน 14 คน ร้อยละ 41.1 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศบางครั้ง จำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศนานครั้ง จำนวน 4 คน ร้อยละ 11.8 อ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศบ่อยครั้ง ที่เหลือจำนวน 11 คน ร้อยละ 32.4 ไม่เคยอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศ

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 28 p-value = 0.627)

ตารางที่ 28 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การอ่านหนังสือช่วย อารมณ์เพศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	9	27.3	4	11.8
- บางครั้ง	12	36.3	14	41.1
- นานครั้ง	7	21.2	5	14.7
- ไม่เคยอ่าน	5	15.2	11	32.4

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอ่านหนังสือช่วยอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- อ่าน	28	84.8	23	67.6
- ไม่เคยอ่าน	5	15.2	11	32.4

Fisher Exact p-value = 0.627 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา

กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ร้อยละ 90.9 ไม่เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.1 อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตานานครั้ง จำนวน 1 คน ร้อยละ3.0 อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาบางครั้ง

กลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ร้อยละ 91.2 ไม่เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา จำนวน 1 คน ร้อยละ 4.4 อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาบางครั้ง จำนวน 1 คน ร้อยละ 4.4 อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตานานครั้ง

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่า ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 29 p-value = 1.000)

ตารางที่ 29 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การอยู่กับเพื่อนต่างเพศ สองต่อสองในที่ลับตา	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	0	0	0	0
- บางครั้ง	1	3.0	1	4.4
- นานครั้ง	2	6.1	1	4.4
- ไม่เคย	30	90.9	31	91.2

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- อยู่	3	9.1	2	8.8
- ไม่เคยอยู่	30	90.9	31	91.2

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอด

กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ร้อยละ 90.9 ไม่เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอด จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.1 สัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอดนานครั้ง จำนวน 1 คน ร้อยละ3.0 สัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอดบางครั้ง

กลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ร้อยละ 91.2 ไม่เคยสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอด จำนวน 1 คน ร้อยละ 4.4 สัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอดบางครั้ง จำนวน 1 คน ร้อยละ 4.4 สัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอดนานครั้ง

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศเช่นการจูบ การโอบกอดระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 30 p-value = 1.000)

ตารางที่ 30 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	0	0	0	0
- บางครั้ง	1	3.0	1	4.4
- นานครั้ง	2	6.1	1	4.4
- ไม่เคย	30	90.9	31	91.2

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการสัมผัสกับเพื่อนต่างประเทศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- สัมผัส	3	9.1	2	8.8
- ไม่เคยสัมผัส	30	90.9	31	91.2

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

การไปเที่ยวสถานเริงรมย์

ดิสโก้เธค

กลุ่มทดลอง จำนวน 21 คน ร้อยละ 61.8 เที่ยวดิสโก้เธค ในจำนวนนี้มีจำนวน 12 คน ร้อยละ 36.4 เที่ยวดิสโก้เธคนานครั้ง จำนวน 6 คน ร้อยละ 18.2 เที่ยวดิสโก้เธคบางครั้ง จำนวน 4 คน ร้อยละ 12.1 เที่ยวดิสโก้เธคบ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 11 คน ร้อยละ 33.3 ไม่เคยไปเที่ยวดิสโก้เธค

กลุ่มควบคุมจำนวน 21 คน ร้อยละ 61.8 เที่ยวดิสโก้เธค ในจำนวนนี้มีจำนวน 10 คน ร้อยละ 29.4 เที่ยวดิสโก้เธคนานครั้ง จำนวน 9 คน ร้อยละ 26.5 เที่ยวดิสโก้เธคบางครั้ง จำนวน 2 คน ร้อยละ 5.9 เที่ยวดิสโก้เธคบ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือ จำนวน 13 คน ร้อยละ 38.2 ไม่เคยไปเที่ยวดิสโก้เธค

จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคมากกว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม (ร้อยละ 66.7 และร้อยละ 61.8 ตามลำดับ) และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 31 $p\text{-value} = 0.0001$)

ตารางที่ 31 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธค	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	4	12.1	2	5.9
- บางครั้ง	6	18.2	9	26.5
- นานครั้ง	12	36.4	10	29.4
- ไม่เคยเที่ยว	11	33.3	13	38.2

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ดิสโก้เธคระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เที่ยว	22	66.7	21	61.8
- ไม่เคยเที่ยว	11	33.3	13	38.2

Fisher Exact $p\text{-value} = 0.0001^*$

หมายเหตุ	*	=	แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
	NS	=	not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

คาราโอเกะ

กลุ่มทดลองจำนวน 23 คน ร้อยละ 69.7 ในจำนวนนี้มีจำนวน 12 คน ร้อยละ 36.4 ที่เขยวคาราโอเกะนานครั้ง จำนวน 8 คนร้อยละ 24.2 ที่เขยวคาราโอเกะบาง ครั้ง จำนวน 3 คนร้อยละ 9.1 ที่เขยวคาราโอเกะบ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 10 คน ร้อยละ 30.3 ไม่เคยไปที่เขยวคาราโอเกะ

กลุ่มควบคุมจำนวน 22 คน ร้อยละ 64.7 ในจำนวนนี้ จำนวน 10 คน ร้อยละ 29.4 ที่เขยวคาราโอเกะนานครั้ง จำนวน 7 คนร้อยละ 20.6 ที่เขยวคาราโอเกะบาง ครั้ง จำนวน 5 คนร้อยละ 14.7 ที่เขยวคาราโอเกะบ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 12 คน ร้อยละ 35.3 ไม่เคยไปที่เขยวคาราโอเกะ

จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์คาราโอเกะมากกว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม (ร้อยละ 69.7 และร้อยละ 64.7 ตามลำดับ)และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวคาราโอเกะระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 32 p-value = 0.0001)

ตารางที่ 32 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์คาราโอเกะของ กลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์คาราโอเกะหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การไปเที่ยวสถานที่ เรีงรมย์คาราโอเกะ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	3	9.1	5	14.7
- บางครั้ง	8	24.2	7	20.6
- นานครั้ง	12	36.4	10	29.4
- ไม่เคยเที่ยว	10	30.3	12	35.3

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์คาราโอเกะหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เที่ยว	23	69.7	22	64.7
- ไม่เคยเที่ยว	10	30.3	12	35.3

Fisher Exact p-value = 0.0001*

หมายเหตุ * = แดกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ผู้

กลุ่มทดลองจำนวน 27 คน ร้อยละ 81.8 ไม่เคยไปเที่ยวผับ
จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.1 เที่ยวผับนานครั้ง จำนวน 2 คนร้อยละ 6.1 เที่ยวผับบางครั้ง
จำนวน 1 คนร้อยละ 3.0 เที่ยวผับบ่อยครั้ง

กลุ่มควบคุมจำนวน 25 คน ร้อยละ 73.5 ไม่เคยไปเที่ยวผับ
จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.8 เที่ยวผับนานครั้ง จำนวน 4 คนร้อยละ 11.8 เที่ยวผับบางครั้ง
จำนวน 2 คนร้อยละ 5.9 เที่ยวผับบ่อยครั้ง

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่อง
การไปเที่ยวผับระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 33 p-value =
1.000)

ตารางที่ 33 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์ผับของกลุ่ม
ตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยว
สถานที่เรีงรมย์ผับระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การไปเที่ยวสถานที่ เรีงรมย์ผับ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	1	3.0	2	5.9
- บางครั้ง	2	6.1	4	11.8
- นานครั้ง	3	9.1	3	8.8
- ไม่เคยเที่ยว	27	81.8	25	73.5

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่
เรีงรมย์ผับระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เที่ยว	6	18.2	9	26.5
- ไม่เคยเที่ยว	27	81.8	25	73.5

Fisher Exact p-value = 1.000 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

โรงภาพยนตร์

กลุ่มทดลองจำนวน 32 คน ร้อยละ 97.00 เที่ยวโรงภาพยนตร์ ในจำนวนนี้มีจำนวน 14 คนร้อยละ 42.4 เที่ยวโรงภาพยนตร์บ่อยครั้ง จำนวน 10 คน ร้อยละ 30.4 เที่ยวโรงภาพยนตร์นานครั้ง จำนวน 8 คนร้อยละ 24.2 เที่ยวโรงภาพยนตร์บางครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 1 คน ร้อยละ 3.0 ไม่เคยไปเที่ยวโรงภาพยนตร์

กลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน ร้อยละ 91.2 ในจำนวนนี้มีจำนวน 14 คน ร้อยละ 41.1 เที่ยวโรงภาพยนตร์นานครั้ง จำนวน 10 คนร้อยละ 29.4 เที่ยวโรงภาพยนตร์ บางครั้ง จำนวน 7 คนร้อยละ 20.6 เที่ยวโรงภาพยนตร์บ่อยครั้ง ส่วนที่เหลือจำนวน 3 คน ร้อย ละ 8.8 ไม่เคยไปเที่ยวโรงภาพยนตร์

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่อง การไปเที่ยวโรงภาพยนตร์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 34 p-value = 0.091)

ตารางที่ 34 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์โรงภาพยนตร์ของ กลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไป เที่ยวสถานที่เรีงรมย์โรงภาพยนตร์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การไปเที่ยวสถานที่ เรีงรมย์โรงภาพยนตร์	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บ่อย	14	42.4	7	20.6
- บางครั้ง	8	24.2	10	29.4
- นานครั้ง	10	30.4	14	41.1
- ไม่เคยเที่ยว	1	3.0	3	8.8

การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เรื่องการไปเที่ยวสถานที่ เรีงรมย์โรงภาพยนตร์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เที่ยว	32	97.0	31	91.2
ไม่เคยเที่ยว	1	3.0	3	8.8

Fisher Exact p-value = 0.091 (NS.)

หมายเหตุ * = แดกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา

กลุ่มทดลองมี คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาอยู่ระหว่าง 35 - 69 คะแนน คะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาเท่ากับ 57.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.40 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาอยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 24 คน ร้อยละ 75.0 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับดีเท่า ๆ กับระดับไม่ดี คือกลุ่มละ 4 คน ร้อยละ 12.5 เท่า ๆ กัน

กลุ่มควบคุมมี คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาอยู่ระหว่าง 28 - 68 คะแนน คะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาเท่ากับ 54.18 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.45 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาอยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 23 คน ร้อยละ 67.6 อยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยลำดับที่คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 35 p-value = 0.143)

ตารางที่ 35 คะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของคะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คะแนนสัมพันธภาพ ของวัยรุ่น กับบิดามารดา	กลุ่มทดลอง n = 32 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	4	12.5	5	14.7
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} \pm SD.$)	24	75.0	23	67.6
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	4	12.5	6	17.6
	$\bar{X} = 57.00$ $SD. = 7.40$		$\bar{X} = 54.18$ $SD. = 8.45$	
	Min = 35 Max = 69		Min = 28 Max = 68	
	R = 37.50		R = 30.50	

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยลำดับที่คะแนน สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม U = 444.500 p-value = 0.143 (NS.)

หมายเหตุ	*	=	แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
	NS	=	not significant ไม่มีความแตกต่างกัน
	**	=	คัดนักเรียนจำนวน 1 คน ที่ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน

คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

กลุ่มทดลองมีคะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ระหว่าง 38 - 56 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับ 47.05 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.96 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 23 คน ร้อยละ 69.7 รองลงมาคือ อยู่ระดับดีมีจำนวน 6 คน ร้อยละ 18.2 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีจำนวน 4 คน ร้อยละ 12.1

กลุ่มควบคุมมีคะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ระหว่าง 37 - 58 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเท่ากับ 51.53 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.29 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส อยู่ระดับปานกลาง มีจำนวน 21 คน ร้อยละ 61.8 รองลงมาคืออยู่ระดับไม่ดี มีจำนวน 7 คน ร้อยละ 20.6 ส่วนที่เหลือจำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6

จะเห็นว่ากลุ่มทดลองมีเจตคติเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มากกว่ากลุ่มควบคุม (ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง = 47.05, ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุม = 51.53 ตามลำดับ) และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่ามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 36 p-value < 0.0001)

ตารางที่ 36 คะแนนเจตคติต่อเรื่องต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มตัวอย่างและการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เจตคติต่อเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD. $)	6	18.2	6	17.6
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} + SD. $)	23	69.7	21	61.8
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD. $)	4	12.1	7	20.6
	$\bar{X} = 47.05$ $SD. = 4.96$		$\bar{X} = 51.53$ $SD. = 4.29$	
	Min = 38 Max = 56		Min = 37 Max = 58	

การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม t- value = -3.974 d.f = 65 p-value = < 0.0001

หมายเหตุ * = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant มีความแตกต่างกัน

กลุ่ม
คังนี้

จากผลการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองกับ
ควบคุมข้างต้นพบว่ากลุ่มทดลองมีความเหมือนและมีความแตกต่างกับกลุ่มควบคุมสรุปได้

1. ลักษณะที่เหมือนกัน ได้แก่

- 1.1 อายุ
- 1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวัน
- 1.3 ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยต่อวัน
- 1.4 ผู้ปกครองของนักเรียน
- 1.5 สถานภาพการพักอาศัย
- 1.6 การมีคู่อรัก / แฟน
- 1.7 พฤติกรรมของเพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่ม
 - การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
 - การใช้สารเสพติด
 - การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา
 - การสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่น การจูบ โอบกอด
 - การอ่านหนังสือขำขำอารมณ์เพศ
 - การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่เร้าอารมณ์เพศ
 - การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม
 - การชักชวนกลุ่มตัวอย่างให้มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงกันข้าม
 - การตั้งครรภ์หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์
 - การทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง

1.8 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

- การดื่มสุราเบียร์หรือของมึนเมา
- การใช้สารเสพติด – บุหรี่
- การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่ขำขำอารมณ์เพศ
- การอ่านหนังสือที่ขำขำอารมณ์เพศ
- การสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศเช่น การจูบ โอบกอด
- การอ่านหนังสือขำขำอารมณ์เพศ
- การไปเที่ยวผับ
- การไปเที่ยวโรงภาพยนตร์

1.9 สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา

2. ลักษณะที่แตกต่างกัน ได้แก่

2.1 พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

- การไปเที่ยวคิส โก้เรค
- การไปเที่ยวคาราโอเกะ
- คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

2.1 คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และ ระยะติดตามหลังการทดลอง
4 สัปดาห์

คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะ
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

กลุ่มทดลองมี คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศ
สัมพันธ์ก่อนสมรสระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 27 - 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการ
รับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะก่อนการทดลอง 1
สัปดาห์เท่ากับ 48.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.51 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนการรับ
รู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะก่อนการทดลอง 1
สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 23 คน ร้อยละ 69.7 รองลงมาคือ อยู่ระดับดี เท่า ๆ กับไม่ดีมี
จำนวนกลุ่มละ 5 คน ร้อยละ 15.2 เท่า ๆ กัน

กลุ่มควบคุมมี คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศ
สัมพันธ์ก่อนสมรสระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 38 - 62 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการ
รับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะก่อนการทดลอง 1
สัปดาห์เท่ากับ 52.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.54 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนการรับ
รู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะก่อนการทดลอง 1
สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 23 คน ร้อยละ 67.6 รองลงมาคือ อยู่ระดับดีมีจำนวน 6 คน ร้อย
ละ 17.6 ที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7 (ตารางที่ 37)

คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

กลุ่มทดลองมี คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศ
สัมพันธ์ก่อนสมรสระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 35 - 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการ
รับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะหลังการทดลอง 1
สัปดาห์ เท่ากับ 54.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.07 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนการ
รับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะหลังการทดลอง 1
สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 22 คน ร้อยละ 66.7 รองลงมาอยู่ระดับดีมีจำนวน 6 คน ร้อย
ละ 18.2 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2

กลุ่มควบคุมมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 44 - 59 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 53.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.78 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 21 คน ร้อยละ 61.8 รองลงมาคืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 8 คน ร้อยละ 23.5 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7 (ตารางที่ 37)

คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

กลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ อยู่ระหว่าง 42 - 61 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ เท่ากับ 54.97 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.38 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 24 คน ร้อยละ 72.7 รองลงมาคืออยู่ระดับดี มีจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 4 คน ร้อยละ 12.1

กลุ่มควบคุมมี คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ อยู่ระหว่าง 44 - 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ เท่ากับ 52.79 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.42 คะแนน ส่วนใหญ่คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 24 คน ร้อยละ 70.6 รองลงมาคือ อยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับดีมีจำนวน 4 คน ร้อยละ 11.8 (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 แสดงคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

การรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะก่อนการทดลอง1 สัปดาห์				
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	5	15.2	6	17.6
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} \pm SD.$)	23	69.7	23	67.6
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	5	15.2	5	14.7
	$\bar{X} = 48.85$	S.D. = 7.51	$\bar{X} = 52.82$	S.D. = 6.54
	Min = 27	Max = 63	Min = 38	Max = 62
ระยะหลังการทดลอง1 สัปดาห์				
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	6	18.2	5	14.7
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} \pm SD.$)	22	66.7	21	61.8
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	5	15.2	8	23.5
	$\bar{X} = 54.30$	S.D. = 6.07	$\bar{X} = 53.00$	S.D. = 3.78
	Min = 35	Max = 63	Min = 44	Max = 59
ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์				
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	5	15.2	4	11.8
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} \pm SD.$)	24	72.7	24	70.6
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	4	12.1	6	17.6
	$\bar{X} = 54.97$	S.D. = 4.38	$\bar{X} = 52.79$	S.D. = 4.42
	Min = 42	Max = 61	Min = 44	Max = 63

2.2 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1. ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 48.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.51 ซึ่งน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมซึ่งเท่ากับ 52.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.54 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 38 $p\text{-value} = 0.024$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1. นี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2. ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุม

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3. ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุม

สืบเนื่องมาจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่าระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่38 $p\text{-value} = 0.024$) เพื่อให้ผลการทดสอบความแตกต่างทางสถิติถูกต้องและเชื่อถือได้จึงจำเป็นต้องใช้คะแนนความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแทนคะแนนเฉลี่ยมาทดสอบหาความแตกต่างทางสถิติทั้งในการพิจารณาความแตกต่างระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มโดยศึกษาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เพื่อตอบสมมติฐานต่าง ๆ ดังนี้

1. ภายหลังระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เพื่อตอบสนองมติฐานข้อ 2,4,7
2. ภายหลังระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เพื่อตอบสนองมติฐานข้อ 3,5,8
3. ภายหลังระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เพื่อตอบสนองมติฐานข้อ 6,9

ผลการวิจัยพบว่าในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 45.06 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมที่เท่ากับ 23.06 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 39 $p\text{-value} < 0.0001$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่าในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 42.38 ส่วนค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 25.87 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 39 $p\text{-value}=0.001$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 36.58 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 31.50 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกัน

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 39 $p\text{-value} = 0.285$)

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 48.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.51 ซึ่งน้อยกว่าคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 54.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.07 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 40 $p\text{-value} = < 0.0001$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 5. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 48.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.51 ซึ่งน้อยกว่าคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ที่เท่ากับ 54.97 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.38 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 41 $p\text{-value} < 0.0001$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 5. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 54.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.07 ซึ่งน้อยกว่าคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ซึ่งเท่ากับ 54.97 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.38 เล็กน้อย และเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 42 $p\text{-value} = 0.407$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6. นี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 7. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 52.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.54 ซึ่งเกือบเท่ากับส่วนคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ซึ่งเท่ากับ 53.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.78 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ(ตารางที่ 40 $p\text{-value} = 0.813$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 7. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 8. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 52.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.54 ซึ่งเกือบเท่ากับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 52.79 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.42 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 41 $p\text{-value} = 0.981$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 8. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 9. คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 53.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.78 ซึ่งเกือบเท่ากับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ซึ่งเท่ากับ 52.79 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.42 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 42 $p\text{-value} = 0.781$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 9. นี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

ระยะเวลา	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t- value	d.f.	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	48.85	7.51	52.82	6.54	2.312	65	0.024*

หมายเหตุ * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบค่าแตกต่างของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ระยะเวลา	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	U	p-value
	Mean of rank	Mean of rank		
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	45.06	23.06	196.000	< 0.0001*
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	42.38	25.87	284.500	0.001*
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	36.58	31.50	476.00	0.285 (NS)

หมายเหตุ NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน
* = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์		หลังการทดลอง 1 สัปดาห์		t- value	d.f.	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
กลุ่มทดลอง	48.85	7.51	54.30	6.07	7.894	32	< 0.0001*
กลุ่มควบคุม	52.82	6.54	53.00	3.78	2.38	33	0.813 (NS.)
หมายเหตุ	* = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน						

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาดิตตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์		ติดตามผลหลังการ ทดลอง 4 สัปดาห์		t- value	d.f.	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
กลุ่มทดลอง	48.85	7.51	54.97	4.38	6.181	32	< 0.0001*
กลุ่มควบคุม	52.82	6.54	52.79	4.42	0.024	33	0.981 (NS.)
หมายเหตุ	* = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน						

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระหว่างระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาดิตตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม ตัวอย่าง	หลังการทดลอง		ติดตามผลหลังการ		t- value	d.f.	p-value
	1 สัปดาห์		ทดลอง 4 สัปดาห์				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
กลุ่ม ทดลอง	54.30	6.07	54.97	4.38	- 0.841	32	0.407 (NS.)
กลุ่ม ควบคุม	53.00	3.78	52.79	4.42	280	33	0.781 (NS.)

หมายเหตุ NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 43 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	p-value	ผลการทดสอบ
1.	ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุม	0.024	ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
2.	ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุม	<0.0001*	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
3.	ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุม	0.001*	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
4.	คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	< 0.0001	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 43 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ (ต่อ)

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	p-value	ผลการทดสอบ
5	คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	< 0.0001	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
6	คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	0.407	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
7	คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	0.813	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 43 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ (ต่อ)

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	p-value	ผลการทดสอบ
8	คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	0.981	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
9	คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์	0.781	เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 3 การทดสอบเปรียบเทียบความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 44)

กลุ่มทดลองมี คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์อยู่ระหว่าง 19 - 49 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์เท่ากับ 36.45 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.05 ส่วนใหญ่คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 22 คน ร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ อยู่ระดับดีมีจำนวน 6 คน ร้อยละ 18.2 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2

กลุ่มควบคุมมี คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์อยู่ระหว่าง 25 - 52 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์เท่ากับ 38.91 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.61 ส่วนใหญ่คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 23 คน ร้อยละ 67.6 รองลงมาคือ อยู่ระดับดีมีจำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 44 $p\text{-value} = 0.146$)

ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 44)

กลุ่มทดลองมี คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 50 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 40.42 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.09 ส่วนใหญ่คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลาง มีจำนวน 20 คน ร้อยละ 60.6 รองลงมาคือ อยู่ระดับดีมีจำนวน 7 คน ร้อยละ 21.2 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 7 คน ร้อยละ 18.2

กลุ่มควบคุมมี คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 31 - 48 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 40.41 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.93 ส่วนใหญ่คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 25 คน ร้อยละ 73.5 รองลงมาคือ อยู่ระดับดีมีจำนวน 6 คน ร้อยละ 17.6 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 3 คน ร้อยละ 8.8

ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 44)

กลุ่มทดลองมี คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 29 - 49 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์เท่ากับ 42.06 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.53 ส่วนใหญ่คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ อยู่ระดับปานกลางมีจำนวน 24 คน ร้อยละ 72.7 รองลงมาอยู่ระดับดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 15.2 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับไม่ดีมีจำนวน 4 คน ร้อยละ 12.1

กลุ่มควบคุมมี คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 31 - 50 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 40.44 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.57 ส่วนใหญ่คะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ครั้งที่3 อยู่ระดับปานกลาง มีจำนวน 25 คน ร้อยละ 73.5 รองลงมาคืออยู่ระดับไม่ดี จำนวน 5 คน ร้อยละ 14.7 ส่วนที่เหลืออยู่ระดับดีมีจำนวน 5 คน ร้อยละ 11.8

ตารางที่ 44 แสดงคะแนนความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์				
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	5	15.2	6	17.6
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} + SD.$)	22	66.7	23	67.6
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	6	18.2	5	14.7
	$\bar{X} = 36.45$	$SD. = 7.05$	$\bar{X} = 38.91$	$SD. = 6.61$
	Min = 19	Max = 49	Min = 25	Max = 52
การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ t- value = -1.472 d.f = 65 p-value = 0.146				
ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์				
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	7	21.2	6	17.6
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} + SD.$)	20	60.6	25	73.5
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	6	18.2	3	8.8
	$\bar{X} = 40.42$	$SD. = 6.09$	$\bar{X} = 40.41$	$SD. = 3.93$
	Min = 21	Max = 50	Min = 31	Max = 48
ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์				
- ดี (มากกว่า $\bar{X} + SD.$)	5	15.2	4	11.8
- ปานกลาง (เท่ากับ $\bar{X} + SD.$)	24	72.7	25	73.5
- ไม่ดี (น้อยกว่า $\bar{X} - SD.$)	4	12.1	5	14.7
	$\bar{X} = 42.06$	$SD. = 4.53$	$\bar{X} = 40.44$	$SD. = 4.57$
	Min = 29	Max = 49	Min = 31	Max = 50

ส่วนที่ 3.1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เนื่องจากในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีลักษณะประชากรบางประการที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อศึกษาผลของการเกิดทักษะทุกทักษะของการศึกษานี้ในระยะเวลาต่าง ๆ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและชัดเจน ในการศึกษานี้จึงใช้ค่าความแตกต่างของคะแนนทักษะขององค์ประกอบที่ศึกษามาทดสอบความแตกต่างทางสถิติทั้งในระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและภายในแต่ละกลุ่มเช่นเดียวกันในการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

3.1.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ในระบะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระบะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่าในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระบะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 3.97 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมซึ่งเท่ากับ 1.50 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์- ระบะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 45 $p\text{-value} = 0.045$)

3.1.2 ทดสอบความแตกต่างค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ในระบะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระบะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่าในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระบะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 40.02 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมซึ่งเท่ากับ 28.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระบะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 46 $p\text{-value} = 0.0013$)

3.1.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่าในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 37.44 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 30.66 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 46 $p\text{-value} = 0.153$)

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ระยะเวลา	ค่าแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์		สถิติ	p-value
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม		
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{X} = 3.97$ SD. = 4.86	$\bar{X} = 1.50$ SD. = 5.05	t = 2.040 df. = 65	0.045 *
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R} = 40.02$	$\bar{R} = 28.16$	U = 362.500	0.0013*
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R} = 37.44$	$\bar{R} = 30.66$	U = 447.500	0.153 (NS)

หมายเหตุ NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน
* = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\bar{R}$ = ค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank)

ส่วนที่ 3.2 ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.2.1 ทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 36.45 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.05 ซึ่งน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 40.42 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.09 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 46 $p\text{-value} < 0.0001$)

3.2.2 ทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 36.45 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.05 ซึ่งน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ที่เท่ากับ 42.06 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.53 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 46 $p\text{-value} < 0.001$)

3.2.3 ทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 40.42 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.09 ซึ่งใกล้เคียงกับส่วนคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ที่เท่ากับ 42.06 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.53 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 46 $p\text{-value} = 0.055$)

3.2.4 ทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมระหว่าง ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัย
อาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 38.91 คะแนน ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.61 ซึ่งใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียน
หญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 40.41
คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.93 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิด
วิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง
1 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 46 p-value 0.092)

3.2.5 ทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมระหว่าง ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัย
อาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 38.91 คะแนน ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.61 ซึ่งใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียน
หญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่า
กับ 40.44 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.57 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนน
เฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติด
ตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 46 p-value =
0.239)

3.2.6 ทดสอบความแตกต่างของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมระหว่าง ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนหญิง วิทยาลัย
อาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 40.41 คะแนน ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.93 ซึ่งใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียน
หญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่า
กับ 40.44 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.57 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนน
เฉลี่ยความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติด
ตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 46 p-value = 0.970)

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาดิตตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบระยะเวลา	คะแนนเฉลี่ย		t	d.f.	p-value
	ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์				
	$\bar{X}$	SD.			
กลุ่มทดลอง					
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	40.42	6.09	4.695	32	< 0.001 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	36.45	7.05			
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	42.06	4.53	5.349	32	< 0.001 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	36.45	7.05			
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	42.06	4.53	1.991	32	0.055 (NS.)
กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	40.42	6.09			
กลุ่มควบคุม					
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	40.41	3.93	1.733	33	0.092 (NS.)
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	38.91	6.61			
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	40.44	4.57	1.199	33	0.239 (NS.)
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	38.91	6.61			
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	40.44	4.57	0.038	33	0.970 (NS.)
กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	40.41	3.93			

หมายเหตุ * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 การทดสอบเปรียบเทียบทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 47)

กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศอยู่ระหว่าง 0 - 2 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 1.79 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศอยู่ระหว่าง 0 - 2 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 1.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank) เท่ากับ 33.48 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank) เท่ากับ 34.50 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 53 $p\text{-value} = 0.688$)

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 47)

กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศอยู่ระหว่าง 0 - 2 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 1.88 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48

กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศอยู่ระหว่าง 0 - 2 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 1.76 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 47)

กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศอยู่ระหว่าง 0 - 2 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 1.94 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35

กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศอยู่ระหว่าง 0 - 2 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 1.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

ตารางที่ 47 แสดงทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการจัดการกับ อารมณ์เพศ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุมn = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์				
0	3	9.1	3	8.8
1	1	3.0	-	-
2	29	87.9	31	91.2
		$\bar{X} = 1.79$ SD.= 0.60	$\bar{X} = 1.82$ SD.= 0.58	
		$\bar{R} = 33.48$	$\bar{R} = 34.50$	
การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยลำดับที่ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ u = 1105.000 p-value = 0.688				
ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์				
0	2	6.1	4	11.8
2	31	93.9	30	88.2
		$\bar{X} = 1.88$ SD.= 0.48	$\bar{X} = 1.76$ SD.= 0.65	
ระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์				
0	1	3.0	3	8.8
2	32	97.0	31	91.2
		$\bar{X} = 1.94$ SD.= 0.35	$\bar{X} = 1.82$ SD.= 0.58	

ส่วนที่ 4.1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ
ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 35.38 ซึ่งมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ เท่ากับ 32.66 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.376$)

4.1.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับ
อารมณ์เพศ ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 35.36 ซึ่งมากกว่ากลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศที่เท่ากับ 32.68 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.381$)

4.1.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับ
อารมณ์เพศ ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเท่ากับ 33.98 ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศที่เท่ากับ 34.01 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.992$)

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบค่าแตกต่างทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ค่าแตกต่างทักษะการจัดการกับ		U	p-value
ที่ระยะเวลา	อารมณ์เพศ mean rank		
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์			
กลุ่มทดลอง	35.38	U = 515.500	0.376 (NS.)
กลุ่มควบคุม	32.66		
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับหลังการทดลอง 4 สัปดาห์			
กลุ่มทดลอง	35.36	U = 516.000	0.381 (NS.)
กลุ่มควบคุม	32.68		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์			
กลุ่มทดลอง	33.98	U = 560.500	0.992 (NS.)
กลุ่มควบคุม	34.01		

หมายเหตุ * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ส่วนที่ 4.2 ผลการทดสอบความแตกต่างทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2.1 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 3.25 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 4.00 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.579$)

4.2.2 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 2.88 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 3.50 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.258$)

4.2.3 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 6 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 2.00 ซึ่งเท่ากับค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ 2.00 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.564$)

4.2.4 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 3.00 ซึ่งเท่ากับค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 3.00 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ

ของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ พบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.655$)

4.2.5 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มควบคุม ระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 3.50 ซึ่งเท่ากับค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ 3.50 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 1.000$)

4.2.6 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มควบคุม ระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 4.00 ซึ่งเท่ากับค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ 4.00 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.705$)

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์
ระยะเวลาการหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ				
เปรียบเทียบระยะเวลา	ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของผลต่าง (mean rank)		Z	p-value
กลุ่มทดลอง				
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	R ₊ = 3.25 R ₋ = 4.00		- 0.556	0.579 (NS.)
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	R ₊ = 2.88 R ₋ = 3.50		-1.131	0.258 (NS.)
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	R ₊ = 2.00 R ₋ = 2.00		- 0.577	0.564 (NS.)
กลุ่มควบคุม				
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	R ₊ = 3.00 R ₋ = 3.00		-0.447	0.655 (NS.)
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	R ₊ = 3.50 R ₋ = 3.50		0.000	1.000 (NS.)
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	R ₊ = 4.00 R ₋ = 4.00		-0.378	0.705 (NS.)

หมายเหตุ * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน

ส่วนที่ 5 การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการตัดสินใจระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 50)

กลุ่มทดลองมี คะแนนทักษะการตัดสินใจอยู่ระหว่าง 3 - 9 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจเท่ากับ 6.76 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.44

กลุ่มควบคุมมี คะแนนทักษะการตัดสินใจอยู่ระหว่าง 5 - 9 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจเท่ากับ 7.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 คะแนน

กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank) เท่ากับ 27.36 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank) เท่ากับ 40.44 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามี ความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 50 $p\text{-value} = 0.004$)

ทักษะการตัดสินใจ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 50)

กลุ่มทดลองมี คะแนนทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 5 - 9 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 7.42 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 คะแนน

กลุ่มควบคุมมี คะแนนทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ อยู่ระหว่าง 5 - 8 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ เท่ากับ 6.76 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78

ทักษะการตัดสินใจ ระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 50)

กลุ่มทดลองมี คะแนนทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 5 - 8 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจเท่ากับ 6.76 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97

กลุ่มควบคุมมี คะแนนทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 4 - 8 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 6.65 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11

ตารางที่ 50 แสดงทักษะการตัดสินใจระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการตัดสินใจ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์				
3	1	3.0	-	-
4	2	6.1	-	-
5	2	6.1	1	2.9
6	8	24.2	2	5.9
7	8	24.2	10	29.4
8	10	30.3	14	41.2
9	2	6.1	7	20.6
	$\bar{X} = 6.76$	SD.=1.44	$\bar{X} = 7.71$	SD.=0.97
	$\bar{R} = 27.36$		$\bar{R} = 40.44$	
การทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ u = 342.00 p-value = 0.004 *				
ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์				
5	1	3.0	2	5.9
6	4	12.1	9	26.5
7	10	30.3	18	52.9
8	16	48.5	5	14.7
9	2	6.1	-	-
	$\bar{X} = 7.42$	SD.=0.90	$\bar{X} = 6.76$	SD.=0.78
ระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์				
4	-	-	3	8.8
5	4	12.1	2	5.9
6	8	24.2	7	20.6
7	13	39.4	17	50.0
8	8	24.2	5	14.7
	$\bar{X} = 6.76$	SD. = 0.97	$\bar{X} = 6.65$	SD. = 1.11

ส่วนที่ 5.1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างทักษะการตัดสินใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.1.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองเท่ากับ 0.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.81 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมซึ่งเท่ากับ - 0.94 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 51 $p\text{-value} < 0.001$)

5.1.2 ทดสอบความแตกต่างค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจ ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองเท่ากับ 0.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.71 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมเท่ากับ - 1.15 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.52 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนทักษะการตัดสินใจในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 51 $p\text{-value} = 0.005$)

5.1.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจ ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยลำดับของค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองเท่ากับ 30.20 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับของค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 37.69 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 51 $p\text{-value} = 0.094$)

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบค่าแตกต่างของทักษะการตัดสินใจระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ระยะเวลา	ค่าแตกต่างของคะแนนทักษะการตัดสินใจ		สถิติ	p-value
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม		
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{X} = 0.67$ SD. = 1.81	$\bar{X} = -0.94$ SD. = 1.18	$t = 4.314$ df. = 65	< 0.001 *
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{X} = 0.00$ SD. = 1.71	$\bar{X} = -1.15$ SD. = 1.52	$t = 2.900$ df. = 65	0.005 *
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R} = 30.20$	$\bar{R} = 37.69$	$U = 435.500$	0.094 (NS.)

หมายเหตุ NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน
 * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\bar{R}$ = ค่าเฉลี่ยลำดับ (mean rank)

ส่วนที่ 5.2 ผลการทดสอบความแตกต่างทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2.1 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 17.26 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลองที่เท่ากับ 12.45 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 0.045$)

5.2.2 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 6.76 ซึ่งเท่ากับค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจระยะติดตามผลการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 6.76 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 1.00$)

5.2.3 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 8.90 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 11.66 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 0.012$)

5.2.4 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 10.80 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 15.88 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อน

การทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} < 0.001$)

5.2.5 ทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 9.70 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลองที่เท่ากับ 15.54 เมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} < 0.001$)

5.2.6 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนทักษะการตัดสินใจของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 6.00 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 8.63 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 0.285$)

ตารางที่ 52 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลากการหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาดิตตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบระยะเวลา	คะแนนทักษะการตัดสินใจ		สถิติ	p-value
กลุ่มทดลอง				
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_+}$	17.26	Z = 2.007	0.045 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_-}$	12.45		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\overline{X}$ = 6.76	SD. = 0.97	t = 0.000 df. = 32	1.000
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{X}$ = 6.76	SD. = 1.44		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\overline{R_+}$	8.90	Z = - 2.512	0.012 *
กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_-}$	11.66		
กลุ่มควบคุม				
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_+}$	10.80	Z = - 3.635	< 0.001 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_-}$	15.88		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\overline{R_+}$	9.70	Z = - 3.582	< 0.001 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_-}$	15.54		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\overline{R_+}$	6.00	Z = - 1.069	0.285 (NS.)
กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\overline{R_-}$	8.63		

หมายเหตุ NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน
* = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 $\overline{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\overline{R_+}$ = ค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบจากระยะก่อนการทดลอง
(positive mean rank)
 $\overline{R_-}$ = ค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเทียบจากระยะก่อนการ ทดลอง
(negative mean rank)

ส่วนที่ 6 การทดสอบเปรียบเทียบการปฏิบัติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การปฏิบัติระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 53)

กลุ่มทดลองมีคะแนนการปฏิบัติอยู่ระหว่าง 2 – 5 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติเท่ากับ 3.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80

กลุ่มควบคุมมี การปฏิบัติอยู่ระหว่าง 3 - 5 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติและการต่อรองเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 คะแนน

กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank) เท่ากับ 27.76 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับ (mean of rank) เท่ากับ 40.06 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 50 $p\text{-value} = 0.004$)

การปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 53)

กลุ่มทดลองมี คะแนนการปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 3 - 5 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 4.58 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 คะแนน

กลุ่มควบคุมมี คะแนนการปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ อยู่ระหว่าง 3 - 5 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติและการต่อรองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ เท่ากับ 4.06 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74

การปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 53)

กลุ่มทดลองมี คะแนนการปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 3 - 5 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติและการต่อรองเท่ากับ 4.21 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48

กลุ่มควบคุมมี การปฏิบัติระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์อยู่ระหว่าง 3 - 5 คะแนน คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติและการต่อรองระยะหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 3.97 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63

ตารางที่ 53 แสดงการปฏิเสธ ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการปฏิเสธ	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์				
2	2	6.1	-	-
3	7	21.2	2	5.9
4	18	54.5	17	50.0
5	6	18.2	15	44.1
	$\bar{X} = 3.85$	SD.= 0.80	$\bar{X} = 4.38$	SD.= 0.60
	$\bar{R} = 27.36$		$\bar{R} = 40.44$	
การทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ $u = 916.000$ $p\text{-value} = 0.004$				
ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์				
3	1	3.0	8	23.5
4	12	36.4	16	47.1
5	20	60.6	10	29.4
	$\bar{X} = 4.58$	SD.= 0.56	$\bar{X} = 4.06$	SD.= 0.74
ระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์				
3	1	3.0	7	20.6
4	24	72.7	21	61.8
5	8	24.2	6	17.6
	$\bar{X} = 4.21$	SD.= 0.48	$\bar{X} = 3.97$	SD.= 0.63

ส่วนที่ 6.1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของการปฏิเสธระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

6.1.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของการปฏิเสธในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของการปฏิเสธเท่ากับ 0.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.10 ซึ่งมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยของค่าแตกต่างของการปฏิเสธเท่ากับ -0.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.07 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของการปฏิเสธและในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 54 $p\text{-value} < 0.001$)

6.1.2 ทดสอบความแตกต่างค่าแตกต่างของการปฏิเสธในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่ของค่าแตกต่างของการปฏิเสธเท่ากับ 42.29 ซึ่งมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ของค่าแตกต่างของการปฏิเสธเท่ากับ 25.96 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของการปฏิเสธในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ - ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 54 $p\text{-value} < 0.001$)

6.1.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าแตกต่างของการปฏิเสธและการต่อรอง ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 5 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่ของค่าแตกต่างของการปฏิเสธเท่ากับ 31.08 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ของค่าแตกต่างของการปฏิเสธเท่ากับ 36.84 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของค่าแตกต่างของการปฏิเสธในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์- ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพบว่าไม่มีความแตกต่าง (ตารางที่ 54 $p\text{-value} = 0.218$)

ตารางที่ 54 เปรียบเทียบค่าแตกต่างของการปฏิบัติระหว่างกลุ่มทดลอง กับ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กับ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ระยะเวลา	ค่าแตกต่างของทักษะการปฏิบัติ		สถิติ	p-value
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม		
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{X} = 0.73$ SD. = 1.10	$\bar{X} = -0.32$ SD. = 1.07	$t = 3.977$ df. = 65	< 0.001 *
ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R} = 42.29$	$\bar{R} = 25.96$	$U = 287.500$	< 0.001 *
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับ หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R} = 31.08$	$\bar{R} = 36.84$	$U = 464.500$	0.218 (NS.)
หมายเหตุ	NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 $\bar{R}$ = ค่าเฉลี่ยลำดับ (mean rank)			

ส่วนที่ 6.2 ผลการทดสอบความแตกต่างการปฏิเสธของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

6.2.1 ทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 13.12 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลองที่เท่ากับ 12.38 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} < 0.001$)

6.2.2 ทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 10.83 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลองที่เท่ากับ 9.50 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มทดลองระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.019$)

6.2.3 ทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 10.50 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ที่เท่ากับ 11.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มทดลองระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.014$)

6.2.4 ทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 10.44 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลองที่เท่ากับ 12.83 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่ามี ความไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.081$)

6.2.5 ทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 10.12 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะก่อนการทดลองที่เท่ากับ 11.12 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.004$)

6.2.6 ทดสอบความแตกต่างของการปฏิเสธของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 12.00 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ 9.00 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการปฏิเสธและการต่อรองของกลุ่มควบคุมระหว่างระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.545$)

ตารางที่ 55 เปรียบเทียบการปฏิเสธที่ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะเวลาดิตตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบระยะเวลา	ทักษะการปฏิเสธ			Z	p-value
	ค่าเฉลี่ยของลำดับที่ของผลต่าง (mean rank)				
กลุ่มทดลอง					
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_+$	=	13.12	3.187	0.001 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_-$	=	12.38		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R}_+$	=	10.83	2.355	0.019 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_-$	=	9.50		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R}_+$	=	10.50	- 2.449	0.014 *
กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_-$	=	11.16		
กลุ่มควบคุม					
หลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_+$	=	10.44	- 1.746	0.081 (NS.)
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_-$	=	12.83		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R}_+$	=	10.12	- 2.858	0.004 *
กับก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_-$	=	11.12		
หลังการทดลอง 4 สัปดาห์	$\bar{R}_+$	=	9.00	- 0.605	0.545 (NS.)
กับหลังการทดลอง 1 สัปดาห์	$\bar{R}_-$	=	12.00		

หมายเหตุ NS = not significant ไม่มีความแตกต่างกัน
 * = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\bar{R}_+$ = ค่าเฉลี่ยลำดับที่เพิ่มขึ้นเทียบจากระยะก่อนการทดลอง
 (positive mean rank)
 $\bar{R}_-$ = ค่าเฉลี่ยลำดับที่ลดลงเทียบจากระยะก่อนการทดลอง
 (negative mean rank)

บทที่ 5

อภิปราย

อภิปรายแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 อภิปรายการวิจัย

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 อภิปรายการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-experimental Research design) ชนิดสองกลุ่มวัด 3 ครั้ง(The Pre test –Post test design with nonequivalent Groups) มี การวัดผลหลังการทดลอง 2 ครั้งคือ วัดผลหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นการวัดผลทันที หลังเข้ารับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต และการวัดผลระยะติดตามหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เพื่อดูความคงทน หรือการเปลี่ยนแปลงของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสซึ่งรูปแบบการวิจัยนี้เหมาะสมและตอบสนองกับจุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คือ ศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ โดยเปรียบเทียบกลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรมตาม โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการอบรมตาม โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตซึ่งสามารถอธิบายเชิงเป็นเหตุเป็นผลได้ชัดเจนกว่ารูปแบบการวิจัยอื่น ๆ (98)

ปัจจัยที่มีผลต่อการวิจัย เนื่องจากเป็นการวิจัยกึ่งทดลองและจากการทบทวนวรรณกรรม ยังไม่พบการศึกษาที่ชัดเจนว่ามีปัจจัยใดที่อาจมีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงควบคุมและตรวจสอบปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลต่อการวิจัยได้และดำเนินการดังนี้

1. จัดให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการเผชิญเหตุการณ์ ต่าง ๆ และมีสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเช่นเพื่อน ของนักเรียน สภาพการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ที่คล้ายคลึงหรือเหมือนกัน

มากที่สุดๆตามวิถีชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยไม่รบกวนกลุ่มตัวอย่างโดยไม่จำเป็น ยกเว้นกลุ่มทดลองให้ได้รับ โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต

2. คัดเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ใกล้เคียงและเหมาะสมกันมากที่สุด โดยเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นเรียนเดียวกันคือชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอายุใกล้เคียงกันและเป็นผู้ผ่านการเรียนวิชาเรื่องเพศศึกษาพื้นฐานในชั้นปีที่ 1 มาแล้วเหมือนกัน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทำการคัดเลือกเป็นห้องโดยใช้การสุ่มทุก ๆ ชั้นตอนเพื่อลดความลำเอียงในการเลือกกลุ่มตัวอย่างและเพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้เป็นผลที่เกิดจากการได้รับการอบรมตาม โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต

3. เว้นระยะการจับเก็บข้อมูลหลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์ตลอดจนสลับข้อในเครื่องมือเก็บข้อมูลของการวิจัย ทั้งนี้เพื่อป้องกันการจำเนื้อหาที่ทดสอบ

4. ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุก ๆ เครื่องมือ ในด้านความตรงและความเที่ยง สำหรับผู้ใช้เครื่องมือการดำเนินการวิจัยคือตัวผู้วิจัยซึ่งได้เข้ารับการอบรม สังเกตและร่วมการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นเวลา 1 เดือน จากผู้เชี่ยวชาญคืออาจารย์ สาวนะ พบสุข โรงพยาบาลราชบุรี สำหรับผู้ช่วยการวิจัยจำนวน 3 คนผู้วิจัยได้ทำการซักซ้อมทำความเข้าใจในกระบวนการเก็บข้อมูลและการดำเนินการวิจัยทุก ๆ ขั้นตอน เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามแผนการสอนแต่ละครั้งผู้วิจัยจะมาทำความเข้าใจกับผู้ช่วยการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการตามแผนการสอนเพื่อดำเนินการป้องกันปัญหาและอุปสรรคมิให้เกิดขึ้นอีก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่มีความเหมาะสมสำหรับการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อสิ่งชั่วร้ายกระตุ้นอารมณ์เพศได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสทั้งทางด้านสุขภาพและเป็นอนาคตของประเทศชาติ สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมสำหรับการศึกษาค้นคว้า เนื่องจากมีขนาดใกล้เคียงกับขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้เพื่อสามารถอธิบายและสรุปผลการศึกษานอกจากนี้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทำโดยการสุ่มอย่างง่ายเพื่อลดอคติในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลโดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและแบบวัดด้วยตนเอง ไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบ ทั้งนี้เพื่อผู้ตอบสามารถตอบด้วยความเป็นจริง และมีการตรวจสอบข้อมูลทันทีเมื่อผู้ตอบนำแบบสอบถามและแบบวัดมาส่งผู้วิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการเปรียบเทียบค่าของตัวแปรตาม ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติ Chi - Square Test Student ' s t - test Paired t - Test Mann- Whitney U test และ Wilcoxon signed - rank

test ซึ่งสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเป็นไปตามลักษณะข้อมูลคือมีการกระจายเป็นแบบโค้งปกติและไม่ใช้การกระจายเป็นแบบโค้งปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับการวิจัยนี้มีเครื่องมือ 2 ส่วนคือ

1. เครื่องมือดำเนินการวิจัยได้แก่ โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตนี้ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากคณะอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนนำไปทดลองใช้ (tryout) อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามเมื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างยังพบว่ายังมีข้อบกพร่องบางส่วน 3 แผนการสอนใน 6 แผนการสอนของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตดังนี้

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ผลที่ได้จากการอยู่ก่อนแต่ง

ลักษณะของแผนการสอนนี้เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ใช้ทักษะชีวิตแกนหลักคือ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์ พบว่าครึ่งหนึ่ง (2 กลุ่มเล็กจากการแบ่งกลุ่มเล็ก 4 กลุ่ม) ของผู้เข้ารับการอบรม ไม่สามารถคิดคำขวัญ คติ ข้อเตือนใจสำหรับตนเอง เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ เมื่อสอบถามถึงสาเหตุที่ผู้เข้ารับการอบรมไม่สามารถทำกิจกรรมดังกล่าวได้เนื่องจากเวลาของกิจกรรมมีน้อยเกินไปและไม่สามารถคิดได้ทันที ผู้วิจัยจึงให้ผู้เข้าอบรม กลับตาและ ลองคิดทบทวนถึงเนื้อหา ผล ที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส จากนั้นให้คิดว่าผู้เข้าอบรมจะใช้คำพูดอะไรที่จะสื่อให้ เพื่อนที่เป็นหญิงระวังตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ผู้เข้าอบรมสามารถกระทำได้ เป็นที่น่าพอใจ โดยใช้เวลาการทำกิจกรรมเกินจากที่กำหนดไว้มา 10 นาที

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ชาย-หญิง ความแตกต่างในเรื่องเพศ

ลักษณะของแผนการสอนนี้ เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ใช้ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย คือ ความตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจ สุภาษิต (ชายข้าวเปลือก หญิงข้าวสาร) ทำให้ผู้เข้าอบรมไม่เกิดความรู้สึกร่วมเท่าที่ควร ผู้วิจัย ต้องอธิบาย ความหมายตรงของการงอกของเมล็ดข้าวเปลือกและเมล็ดข้าวสาร แล้วจึงชักชวนเข้ามาตามเนื้อหาต่อไป

แผนการสอนที่ 6 เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการอย่างไร

ลักษณะของแผนการสอนนี้ ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถใช้ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยคือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศมาจัดการอารมณ์เพศได้อย่างเหมาะสม เมื่อต้องตกอยู่ใน

สถานการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ พบว่า ผู้เข้าอบรมบางท่านมีความเขินอาย ไม่ซักถาม ข้อสงสัยเท่าที่ควร ไม่เข้าใจว่าอารมณ์เพศมีลักษณะอารมณ์อย่างไร อีกทั้งไม่เข้าใจว่า เมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ จะใช้ขั้นตอน การจัดการอารมณ์เพศ 4 ขั้นตอนได้อย่างไร ในประเด็นที่ผู้เข้าอบรมบางท่านมีความเขินอาย ไม่ซักถาม ข้อสงสัยเท่าที่ควร ผู้วิจัยได้พยายามกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรม ซักถามและให้เกิดความเข้าใจถึงเรื่องเพศ ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ในประเด็นที่ผู้เข้ารับการอบรมไม่เข้าใจว่าอารมณ์เพศมีลักษณะอารมณ์อย่างไร คำถามนี้สร้างความลำบากใจต่อผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขโดยพยายามอธิบายตามใบความรู้ที่ให้ไว้เป็นไปในลักษณะทางวิชาการมากที่สุดเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความมั่นใจในผู้วิจัยอันจะส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง และสำหรับการเผชิญสถานการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศจะใช้ขั้นตอนการจัดการอารมณ์เพศ 4 ขั้นตอนได้อย่างไร ผู้วิจัยได้ค้นคว้าสถานการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศที่นำมาเป็นตัวอย่างสำหรับกิจกรรมของแผนการสอนให้เข้ากับแนววิถีชีวิตของวัยรุ่นจังหวัดเชียงใหม่ให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดสติ เตรียมกายและใจพิจารณาหนทางทางแก้ไขตามขั้นตอน โดยขั้นตอนนี้คือ ขั้นตอนการจัดการกับอารมณ์เพศ และถ้าหากต้องอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวจริง ผู้เข้าอบรมจะสามารถใช้ขั้นตอนการจัดการกับอารมณ์เพศได้ทันที ● เป็นการให้ผู้เข้าอบรมได้มีประสบการณ์สำเร็จ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ระยะเวลาของการจัดโปรแกรม พบว่าระยะเวลาการจัดโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ตรงกับช่วงงานกีฬาของทางวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ ทำให้ขณะทำกิจกรรมตามโปรแกรมไม่ราบรื่นเท่าที่ควร โดยมีเสียงรบกวนจากงานกีฬา ขณะการเก็บข้อมูลและขณะดำเนินการสอนในช่วง 2 สัปดาห์แรกทำให้อาจารย์ผู้ประสานงานได้ให้ความกรุณาจัดหาห้องเรียนที่สงบเงียบกว่าเดิมให้ผู้วิจัยดำเนินการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

บรรยากาศในห้องเรียนขณะดำเนินการกิจกรรม -ขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการสอนที่ 1 และแผนการสอนที่ 2 ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความรู้สึกไม่คุ้นเคยผู้วิจัยและคณะจึงไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น บรรยากาศไม่ค่อยมีความรู้สึกให้ความเป็นกันเอง ซึ่งอาจารย์ผู้ประสานงานได้ให้ความกรุณาสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองขึ้นมีผลทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้นในแผนการสอนลำดับต่อมา

- การเตรียมอุปกรณ์ทางโสต ได้แก่ เครื่องเสียง โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ มีการเตรียมพร้อมก่อนข้างเป็นที่น่าสนใจมีผลให้เกิดความสะดวก และรวดเร็ว
- ความเหมาะสมของของเวลาการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมไม่มาก ไม่น้อยจนเกินไป

ผู้ดำเนินการเรียนการสอนกิจกรรมของแผนการสอนในโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ผู้ดำเนินการเรียนการสอนกิจกรรมของแผนการสอนในโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตคือตัวผู้วิจัยเอง ซึ่งได้ไปสังเกตการณ์และรับการฝึกอบรมการเป็นผู้ดำเนินการเรียนการสอนกิจกรรมการเรียนรู้การมีส่วนร่วมจากอาจารย์สาวนะ พบสุข โรงพยาบาลราชบุรีในซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการอบรมการดำเนินการเรียนการสอนกิจกรรมการเรียนรู้การมีส่วนร่วมด้วยการใช้ทักษะชีวิต ใช้ระยะเวลาการสังเกตการณ์และรับการฝึกอบรมตลอดจนปฏิบัติจริง 1 เดือน มีผลทำให้ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต

วิธีการอบรมสำหรับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นวิธีการอบรมแบบลักษณะการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน มีการใช้กระบวนการ กลุ่ม เพื่อเรียนรู้ ถึงพฤติกรรม เจตคติ การเข้าใจคน วิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคน ตลอดจนการเรียนรู้ปฏิกิริยาของคนภายในกลุ่ม กระตุ้นให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการหยั่งรู้ การรับรู้ด้วยตนเอง และการพัฒนาตนเองโดยอาศัยพฤติกรรมกลุ่ม(99) โดยเป็นการผสมผสานของวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองกล่าวคือ

1. ขั้นประสบการณ์ เป็นการทบทวนสิ่งที่เคย เห็น รู้สึก สามารถนำมาพัฒนาจนเกิดองค์ความรู้ใหม่
2. ขั้นสะท้อนความคิดและอภิปราย เป็นการแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้
3. ขั้นความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด เป็นขั้นที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มย่อยมาเสนอความคิดที่ได้จากขั้นสะท้อนความคิดและอภิปรายต่อที่ประชุมใหญ่ มีการสรุปและเห็นตัวอย่างอื่น ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอดและพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่
4. ขั้นประยุกต์แนวคิด เป็นการนำองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้

จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติกิจกรรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตด้วยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ ซึ่งในประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตนี้ มีประสบการณ์ส่วนหนึ่งที่เป็นประสบการณ์ที่ประสบกับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้การเห็นตัวแบบและการถูกกระตุ้นทางอารมณ์ ขณะที่กระทำกิจกรรมกลุ่ม และการใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสามารถกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นได้ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ดังนั้นวิธีการอบรมรูปแบบลักษณะการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน จึงมีความเหมาะสมกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

จำนวนของผู้ช่วยการวิจัย จำนวนของผู้ช่วยการวิจัยมีทั้งหมด 2 ท่านเพียงพอสำหรับการเรียนการสอนทุก ๆ แผนการสอนในโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้และทุกท่านได้รับการเตรียมความเข้าใจและซักซ้อมขั้นตอนในแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้ช่วยการ

วิจัยเป็นผู้รวบรวมและตรวจทานความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามและช่วยผู้วิจัยในการดูแลการดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มย่อยให้เป็นตามใบงานของแต่ละแผนการพัฒนาทักษะชีวิต

ภาพรวมด้านความสนใจของผู้เข้าอบรมในกิจกรรมการอบรมทุก ๆ แผนการพัฒนาของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต มีระดับสนใจเฉลี่ย (รวมแล้วทุก ๆ แผนการสอน) ใน การปฏิบัติกิจกรรมการอบรมดีพอควร ถึงแม้ว่าจะมีงานกีฬาภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของแผน และกล้าแสดงออกในระดับที่ดีมาก มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ในระดับดี เช่น นำความรู้เรื่องผลจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมาใช้ประกอบเป็นเหตุผลในแผนการสอนเกี่ยวกับการตัดสินใจ มีแนวคิดสร้างสรรค์ในการสร้างคำพูดและแต่งแนวเรื่องพิเศษเพื่อแสดงบทบาทสมมติ

2. เครื่องมือรวบรวมเก็บข้อมูล เครื่องมือรวบรวมเก็บข้อมูลการวิจัยที่มีทั้งหมด 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดา หรือ ผู้ปกครอง

ส่วนที่ 4 แบบวัดเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรส

ส่วนที่ 5 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ซึ่งรวมข้อคำถามของทุกๆ ส่วนพบว่า มีข้อคำถามที่มาก และโดยเฉพาะส่วนที่ 5.1 คือแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส กลุ่มตัวอย่างทำเครื่องหมายผิดเป็นส่วนมาก โดยเฉพาะข้อคำถามที่ต้องตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่ง หากเลือกตัดสินใจทางเลือกนั้น มีเหตุผลอะไรสนับสนุน ส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างได้ทำเครื่องหมายลงทางเลือกทั้งสองทางเช่นเลือกทั้งไปและไม่ไป ซึ่งการทำเครื่องหมายลงทางเลือกทั้งสองทางนั้น ไม่พบขณะทดสอบเครื่องมือ ดังนั้นเมื่อส่งแบบวัดและแบบสอบถามคืนผู้วิจัย หลังจากการตรวจทานที่เก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างย้อนกลับไปทำใหม่

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลสมมติฐานของการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุมในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1. ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถ

ของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษา เชียงใหม่ของกลุ่มควบคุม

จากผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 พบว่าไม่เป็นไปตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุม ($\bar{X}$ กลุ่มทดลองเท่ากับ 48.85 และ $\bar{X}$ กลุ่มควบคุมเท่ากับ 52.82) ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสทั้งสองกลุ่มจึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่38 $p - value = 0.024$)ทั้งนี้มาจากนักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และมีเจตคติเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม { นักเรียนในกลุ่มทดลองจำนวน 22 คน (ร้อยละ 66.7) ที่หวดิสโก้เทค นักเรียนในกลุ่มควบคุมจำนวน 21 คน (ร้อยละ 61.8) ที่หวดิสโก้เทค นักเรียนในกลุ่มทดลองจำนวน 23 คน (ร้อยละ 69.7) ที่หวคาราโอเกะ นักเรียนในกลุ่มควบคุมจำนวน 21 คน (ร้อยละ 64.7) ที่หวคาราโอเกะ คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองเท่ากับ 47.05 คะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 51.53 } เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจึงมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้แก่การไปที่หวดิสโก้เทค การไปที่หวคาราโอเกะ และคะแนนเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่31 $p - value = 0.0001$, ตารางที่ 32 $p - value = 0.0001$ และ ตารางที่ 36 $p - value < 0.0001$) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยลำดับที่ของคะแนนทักษะการตัดสินใจและค่าเฉลี่ยลำดับที่ของคะแนนการปฏิเสธน้อยกว่ากลุ่มควบคุมโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะการตัดสินใจและการปฏิเสธระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ 47 $p - value = 0.004$ และตารางที่50 $p - value = 0.004$)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าการไปที่หวสถานที่เรีงรมย์ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และเจตคติที่มีอิทธิพลในการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ (29) ซึ่งการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเชื่อความรู้สึกเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้กลุ่มทดลองยังมีทักษะการตัดสินใจและความสามารถในการปฏิเสธน้อยกว่ากลุ่มควบคุม ดังนั้นเมื่อต้องประเมินความรู้สึกเชื่อมั่นเกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส นักเรียนในกลุ่มทดลองจึงประเมินความสามารถของตนเองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2. ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความ

สามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มควบคุม

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3. ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัย อาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ของกลุ่มควบคุม

สืบเนื่องมาจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่าระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุม ($\bar{X}$ กลุ่มทดลองเท่ากับ 48.85 และ $\bar{X}$ กลุ่มควบคุมเท่ากับ 52.82) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองจึงแตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 38 $p - \text{value} = 0.024$) ฉะนั้นจึงไม่สามารถเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ตลอดจนไม่สามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นวิเคราะห์วิจารณ์ ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ทักษะการตัดสินใจ และการปฏิเสธของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ โดยตรงได้

ดังนั้นจึงต้องพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ -ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ พบว่าค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุม (ตารางที่ 39 mean of rank ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 45.06 mean of rank ของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 23.06) เมื่อเปรียบเทียบค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 39 $p - \text{value} < 0.0001$) และค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุม (ตารางที่ 42 mean of rank ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 42 .38 mean of rank ของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 25.87) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ พบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 39 $p - \text{value} = 0.0001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ โดยสันนิษฐานได้ว่ามาจากการที่กลุ่มทดลองได้รับการปฏิบัติตามกิจกรรมการอบรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) ทั้ง 4 วิธี คือประสบการณ์ที่

ประสบความสำเร็จ (Performance Accomplishments) การใช้ตัวแบบ (Vicarious Experience) การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) จากการที่กลุ่มทดลองได้รับการสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสด้วยการคิดวิเคราะห์ การสร้างคติ ข้อเตือนใจตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การสร้างเจตคติให้เกิดความตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างเพศ การสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเองในการไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การฝึกใช้ทักษะที่จำเป็นเมื่ออาจต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่อาจเสี่ยงให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้แก่ ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ทักษะการตัดสินใจ การปฏิเสธ จึงพบว่า ค่าความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ทักษะการตัดสินใจ การปฏิเสธ ของกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวของกลุ่มควบคุม โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ตารางที่ 46 $p\text{-value} = 0.045$, ตารางที่ 51 $p\text{-value} < 0.001$, ตารางที่ 54 $p\text{-value} < 0.001$ และในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ตารางที่ 46 $p\text{-value} = 0.0013$, ตารางที่ 51 $p\text{-value} < 0.005$, ตารางที่ 54 $p\text{-value} < 0.001$) ยกเว้นค่าความแตกต่างคะแนนทักษะการจัดการอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทั้ง 2 ที่ไม่แตกต่างกัน (ในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.376$ และในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.381$) การที่กลุ่มทดลองได้รับการฝึกองค์ประกอบทักษะชีวิตต่าง ๆ ดังกล่าวจนเกิดประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานต่าง ๆ การได้เห็นตัวแบบจากเพื่อนที่แสดงบทบาทสมมติและการดูวิดีโอ การใช้คำพูดชักจูงใจว่ากลุ่มทดลองสามารถปฏิบัติทักษะนั้น ๆ ได้ การถูกกระตุ้นอารมณ์จากการร่วมปฏิบัติกิจกรรมใบงานต่าง ๆ ทำให้กลุ่มทดลองมีค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่าค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับอบรมตามโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ดังนั้นกลุ่มทดลองจึงเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้นกว่าเดิมว่าตนเองสามารถปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ได้หากต้องไปเผชิญกับเหตุการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของหลาย ๆ ท่านที่นำวิธีการส่งเสริมความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) ทั้ง 4 วิธี มาใช้เช่นกัน ได้แก่ ผลการศึกษาของ จารุวรรณ รังสิยานนท์ (85) จันทนา วังคะอ้อม (73) แสงสุรีย์ ทศนพูนชัย (87) สะพรั่งศักดิ์ จุลเดช (88) ชลธิชา ซึ่งจิตตวิสุทธิ (93) วัศสิกา เผือกโสภณ (89) อาริรัตน์ ตโนภาส (90) จารุณี นันทวโนทยาน (91) ศรีรัตน์ พันธุ์ (79) และพัฒนา จินวงษ์ (94) ส่วนการที่ค่าความแตกต่างคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศระหว่างกลุ่มทั้ง 2 ที่ไม่แตกต่างกัน (ในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.376$ และในระบะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ตารางที่ 48 $p\text{-value} = 0.381$) อาจเกิดลักษณะเนื้อหาที่เข้าใจยากของแผนการสอนที่ 6 เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการอย่างไร เนื่อง

จากนักเรียนกลุ่มนี้ที่ยังไม่มีประสบการณ์ด้านเพศ นอกจากนี้อาจเกิดจากข้อคำถามของการประเมินทักษะการจัดการอารมณ์เพศ มีเพียง 1 ข้อ ซึ่งนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มสามารถทำคะแนนในส่วนนี้ได้ระดับเต็ม 2 คะแนนมีจำนวนมาก(จากตารางที่ 47 ในระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลอง 29 คน ร้อยละ 87.9 กลุ่มควบคุม 31 คน ร้อยละ 91.2 ได้คะแนนเต็ม 2 คะแนน ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลอง 31 คน ร้อยละ 93.9 กลุ่มควบคุม 30 คน ร้อยละ 88.2 ได้คะแนนเต็ม 2 คะแนนและในระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลอง 32 คน ร้อยละ 97.0 กลุ่มควบคุม 31 คน ร้อยละ 91.2 ได้คะแนนเต็ม 2 คะแนน)

และเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ถึงแม้ว่าค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองสูงกว่า ค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของกลุ่มควบคุมเล็กน้อย(ตารางที่ 42 mean of rank ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 36.58 mean of rank ของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 31.50)แต่เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 42 $p\text{-value} = 0.285$) อธิบายได้ว่ากลุ่มทดลองไม่ได้รับการอบรมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตซ้ำจึงทำให้ค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกับค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์-ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ที่ไม่ได้รับการอบรม

วัตถุประสงค์ข้อ 2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1สัปดาห์ หลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์และ

วัตถุประสงค์ข้อ 3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4.และข้อที่ 5 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 7 และข้อที่ 8 คະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันกับคະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการศึกษาพบว่าผลการทดสอบเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2, 3, 7 และ 8 ที่ตั้งไว้สามารถอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีคະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 48.85 ซึ่งน้อยกว่าคະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ เท่ากับ 54.30 โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 40 $p\text{-value} < 0.0001$) และมีคະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 48.85 ซึ่งน้อยกว่าคະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 54.97 โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 41 $p\text{-value} < 0.0001$)

ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 และข้อที่ 5 เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ อธิบายได้ว่าคະแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มทดลองที่เปลี่ยนแปลงไปในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สันนิษฐานได้ว่ามาจากการที่กลุ่มทดลองได้รับการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) ทั้ง 4 วิธี คือได้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Performance Accomplishments) การใช้ตัวแบบ (Vicarious Experience) การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) และการใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) โดยกลุ่มทดลองได้รับพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสด้วยฝึกการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ด้วยการการสร้างความคิดริเริ่มเตือนใจตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การสร้างเจตคติให้เกิดความตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างเพศ การสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเองในการไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การฝึกทักษะที่จำเป็นในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ การปฏิเสธ ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ค่าคະแนนของวิเคราะห์วิจารณ์ คະแนนของทักษะการตัดสินใจ และคະแนนของการปฏิเสธมากกว่าค่าคະแนนของวิเคราะห์วิจารณ์ คະแนนของทักษะการตัดสินใจ และคະแนนของการปฏิเสธในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 45 $p\text{-value} < 0.001$, ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 0.045$ และ ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.001$) สำหรับในระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เปรียบเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ พบว่าค่าคະแนนของวิเคราะห์วิจารณ์

และคะแนนของการปฏิเสธมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 47 $p\text{-value} < 0.001$, และ ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.019$) แต่ค่าคะแนนของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.579$ และ $p\text{-value} = 0.564$) และค่าคะแนนของทักษะการตัดสินใจที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปในระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 1.000$) ซึ่งการไม่เปลี่ยนแปลงของค่าคะแนนของทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศน่าจะเกิดจากข้อคำถามการประเมินทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศและแผนการสอนที่ 6 ที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น สำหรับการไม่เปลี่ยนแปลงของค่าคะแนนของทักษะการตัดสินใจน่าจะมีสาเหตุจากการตัดสินใจมักมีปัจจัยต่าง ๆ มาเกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลข่าวสารในการสนับสนุนในการตัดสินใจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจ เวลาสำหรับการตัดสินใจที่มีจำกัด หรืออาจมีเหตุการณ์ที่ทำให้การตัดสินใจของกลุ่มควบคุมเปลี่ยนไป เช่นจำนวนนักเรียนกลุ่มทดลองบางคนที่มีคนรักเพิ่มขึ้นหรือลดลง จากการเก็บข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจนี้ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะควบคุมได้ จึงทำให้คะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ไม่เปลี่ยนแปลงจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

ดังนั้นเมื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองจึงเกิดความมั่นใจในตนเองเพิ่มมากขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ว่าตนสามารถปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ได้หากต้องไปเผชิญกับเหตุการณ์ที่อาจเสี่ยงให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และสามารถอธิบายด้วยคำกล่าวของแบนดูรา (Bandura) (82) ว่า เมื่อบุคคลถูกกระตุ้นด้วย สิ่งแวดล้อม ให้เกิดความรู้ รวมถึงพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญ บุคคลนั้นจะประเมินด้วยกระบวนการทางปัญญา ถ้าพฤติกรรมนั้นไม่ยากเกินกำลังความสามารถ บุคคลนั้นจะรับรู้ว่าจะมีความสามารถ นอกจากนี้ โรเซนสตอค สเตเรเซอร์ และเบคเกอร์ (Rosenstock Strecher & Becker) (100) กล่าวว่า การได้รับการฝึกทักษะเป็นขั้นตอนจากง่ายไปสู่ยากและการฝึกให้เกิดประสบการณ์ของความสำเร็จเป็นขั้นตอน จะทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของหลาย ๆ ท่าน ที่นำวิธีการส่งเสริมความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) ทั้ง 4 วิธี มาใช้เช่นกัน เช่น จารุวรรณ รัชสิยานนท์ (85) ที่นำวิธีการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) ทั้ง 4 วิธีมาเตรียมหญิงครรภ์แรก เพื่อการคลอดพบว่าคะแนนการรับรู้ความสามารถของหญิงครรภ์แรกในการเผชิญกับภาวะเจ็บครรภ์ภายหลัง การเตรียมเพื่อการคลอดสูงกว่าก่อนการเตรียมเพื่อการคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และคะแนนความคาดหวังผลลัพธ์ในการเผชิญกับภาวะเจ็บครรภ์ของหญิงครรภ์แรก ภายหลังการเตรียมเพื่อการคลอดสูงกว่าก่อนการเตรียมเพื่อการคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) จันทมา วังคะออม (86) ได้นำประยุกต์ทฤษฎีความสามารถมาจัดทำเป็นโปรแกรมส่งเสริมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคาดหวังความสามารถตนเองในพฤติกรรมออกกำลังกายและความคาดหวังในผลดีของการออกกำลังกาย เพิ่มมากกว่าก่อนศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับต่ำกว่า 0.001 หลังการ

ทดลอง 1 เดือนพบว่า ความคาดหวังความสามารถของตนเองในพฤติกรรมออกกำลังกายเพิ่มสูงขึ้นกว่าหลังการทดลองทันทีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.014 ความคาดหวังในผลดีของการออกกำลังกาย ระยะติดตามหลังการทดลอง 1 เดือน ไม่มีความแตกต่างกับหลังทดลองทันที ผลการศึกษาวิจัยของแสงสุรีย์ ทศนพูนชัย (87) พบว่าหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$) และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 4 สัปดาห์สูงกว่า 1 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) สะพรังศักดิ์ จุลเดชะ (88) นำทฤษฎีความสามารถของตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค ณ ศูนย์วัณโรค เขต 2 จังหวัดสระบุรี พบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถตนเองในการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษา ความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาสูงขึ้นกว่าทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.005$) และชลธิชา ซึ่งจิตติวิสุทธิ (93) ซึ่งประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พื้นฐานด้านอนามัยส่วนบุคคล ตามสุขบัญญัติแห่งชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าภายหลังกลุ่มทดลองมีความคาดหวังในผลการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคลสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ความคาดหวังในความสามารถตนเองในการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคลและการปฏิบัติตัวด้านอนามัยส่วนบุคคลสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ซึ่งผลการศึกษาวิจัยของกลุ่มทดลองต่างกันกับผลการศึกษาวิจัยของกลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 40 $p\text{-value} = 0.813$ ตารางที่ 41 $p\text{-value} = 0.981$) ($\bar{X}$ ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 52.82 $\bar{X}$ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 53.00 และ $\bar{X}$ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์เท่ากับ 52.79)

ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 7 และข้อที่ 8 จึงเป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ สามารถอธิบายได้ว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุมที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สันนิษฐานได้ว่ามาจากการที่กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) จึงมีผลให้การรับรู้ความสามารถของตนเองในกลุ่มควบคุมไม่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ แสงสุรีย์ ทศนพูนชัย (87) พบว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างจากระยะก่อนทดลอง นอกจากนี้คะแนนองค์ประกอบทักษะชีวิต ได้แก่ คะแนนการคิดวิเคราะห์ห้วิจารณ์ ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ของกลุ่มควบคุมไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเลยในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง

4 สัปดาห์ (ตารางที่ 47 $p\text{-value} = 0.092$ และ $p\text{-value} = 0.239$ ตามลำดับ, และ ตารางที่ 59 $p\text{-value} = 0.655$ และ $p\text{-value} = 1.000$) ส่วนคะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ โดยคะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และคะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} < 0.001$ ทั้งคู่) ทั้งนี้สืบเนื่องจากการตัดสินใจมีปัจจัยต่าง ๆ มากเกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลข่าวสารในการสนับสนุนในการตัดสินใจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจ เวลาสำหรับการตัดสินใจที่มีจำกัด หรืออาจมีเหตุการณ์ที่ทำให้การตัดสินใจของกลุ่มควบคุมเปลี่ยนไป เช่นจำนวนนักเรียนกลุ่มควบคุมบางคนอาจมีคนรักเพิ่มขึ้นจากการเก็บข้อมูลในระยะก่อนการทดลองทำให้ลักษณะการตัดสินใจเปลี่ยนไป เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจนี้ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะควบคุมได้ จึงทำให้คะแนนทักษะการตัดสินใจที่ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ส่วนคะแนนการปฏิเสธไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเลยในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.081$) แต่เปลี่ยนแปลงไปโดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.004$) โดยระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์มีคะแนนการปฏิเสธสูงกว่าระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 55) อาจเกิดความสามารถการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงไปและอาจมีเหตุการณ์อื่น ๆ เช่นจำนวนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีคนรักเพิ่มขึ้นจากการเก็บข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง ทำให้ลักษณะการปฏิเสธเปลี่ยนไป

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ แตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และ

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 9. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ผลการศึกษาพบว่าผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 แต่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 9 ที่ตั้งไว้ สามารถอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์เท่ากับ 54.30 ซึ่งไม่แตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ที่เท่ากับ 54.97 (ตารางที่ 42 $p\text{-value} = 0.407$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6 พบว่าไม่เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ซึ่งอธิบายได้ว่าเกิดจากกลุ่มทดลองไม่ได้รับการกระตุ้นหรือทบทวนสิ่งที่ได้เรียนซ้ำให้เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างความต่อเนื่องจึงทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของการรับรู้ความสามารถของตนเอง อย่างไรก็ตาม การที่คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์นั้นหมายความว่ากลุ่มทดลองยังคงไว้ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่แตกต่างต่างกับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ อธิบายได้ว่า กลุ่มทดลองยังมีความคงทนของการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่จากการได้รับการฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมการอบรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) การได้รับการฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมการอบรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการก่อให้เกิดกระบวนการของความจำ (101) ยังเป็นการฝึกปฏิบัติจนได้รับประสบการณ์สำคัญ ซึ่งการฝึกปฏิบัตินี้ที่ไม่อยู่ในหลักสูตรปกติของการเรียนการสอนของทางวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ นอกจากนี้การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความหมายกับนักเรียนทำให้ฝังในความทรงจำอีกด้วย (102) การคงไว้ซึ่งค่าคะแนนของทักษะชีวิตต่าง ๆ ในการป้องกันกรณีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจากระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ถึงระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ พบว่าค่าคะแนนของการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง (ตารางที่ 47 $p\text{-value} = 0.055$ และตารางที่ 59 $p\text{-value} = 0.564$) ส่วนค่าคะแนนของทักษะการตัดสินใจและค่าคะแนนของการปฏิเสธในระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลับลดลงจากระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ (ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 0.012$ ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.014$) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้อาจเกิดจากกลุ่มทดลองไม่ได้รับการกระตุ้นหรือทบทวนจากโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต หรืออาจเป็นเพราะมีปัจจัยอื่น ๆ มามีผลมากระทบต่อทักษะการตัดสินใจและการปฏิเสธ หรือจำนวนนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีคนรักเพิ่มขึ้นทำให้การตัดสินใจและการปฏิเสธเปลี่ยนแปลงไปเป็นต้น

ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันกับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ (ตารางที่ 42 $p\text{-value} = 0.781$) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 9 จึงพบว่าเป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ซึ่งอธิบายได้ว่ากลุ่มควบคุมไม่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดเปลี่ยนแปลงของการรับรู้ความสามารถของตนเองตั้งแต่ต้นในระยะเวลาของการทดลอง กล่าวคือกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการปฏิบัติตามกิจกรรมการอบรมของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตที่ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura) (82) ทั้ง 4 วิธี คือ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Performance Accomplishments) การใช้ตัวแบบ (Vicarious Experience) การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) ที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังจะเห็นได้จากคะแนนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการจัดการอารมณ์เพศและการปฏิเสธของกลุ่มควบคุมไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเลยจากระยะหลังการทดลอง – ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์(ตารางที่ 47 $p\text{-value} = 0.970$, ตารางที่ 49 $p\text{-value} = 0.705$, ตารางที่ 52 $p\text{-value} = 0.285$ และ, ตารางที่ 55 $p\text{-value} = 0.545$) ซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ แสงสุรีย์ ทัศนพูนรัช (87) พบว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างจากระยะหลังทดลอง 1 สัปดาห์

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการให้นักเรียนหญิงได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสให้สูงขึ้นได้ นอกจากนี้ยังพบว่าเมื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง ทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ทักษะการตัดสินใจ และการปฏิเสธ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมจะพบว่ากลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง ทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ทักษะการตัดสินใจ และการปฏิเสธดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งภายหลังจากหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ดังได้กล่าวมาแล้วซึ่งแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตช่วยให้เกิดผลดังกล่าว แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง ทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ทักษะการตัดสินใจ และการปฏิเสธระหว่างระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์กับระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์พบว่าไม่มีความแตกต่างกันกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการอบรมเลย ฉะนั้นเพื่อให้กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมดังกล่าวยังคงมีการเรียนรู้ความสามารถของตนเองดีกว่ากลุ่มควบคุม จึงควรจัดให้มีโปรแกรมเพื่อกระตุ้นทักษะต่าง ๆ ไม่ให้ลดลง

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design Research design) ชนิดสองกลุ่มวัด 3 ครั้ง(The Pre test –Post test design with nonequivalent Groups) เพื่อการศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันกรณีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 67 คน ซึ่งเป็น กลุ่มทดลอง 33 คน ที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม 34 คน ที่ไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งกิจกรรมต่างๆของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือดำเนินการศึกษาวิจัยได้แก่โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต และเครื่องมือรวบรวมเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยมีทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของ นักเรียนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7824 ส่วนที่ 4 แบบวัดเจตคติเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของจุฬารัตน์ ห้าวหาญ (5) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7770 และส่วนที่ 5 แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการป้องกันกรณีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8538 สำหรับวิธีการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิจัยเองทุกขั้นตอน โดยร่วมกับผู้ช่วยการศึกษาวิจัยและอาจารย์ผู้ประสานงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ การเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยและดำเนินการศึกษาวิจัยใช้เวลา 8 สัปดาห์และกระทำโดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและแบบวัดต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

วัตถุประสงค์เฉพาะข้อที่ 1. เพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนของการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ได้แก่สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1, 2 และข้อที่ 3

1.1 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1. ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสต่ำกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 48.85$ และ $\bar{X} = 52.82$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} = 0.024$)

สรุปได้ว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1

1.2 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2. เมื่อเปรียบเทียบช่วงระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ถึงระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุม ($R = 45.06$ และ $\bar{R} = 23.06$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.0001$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2.

1.3 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3. เมื่อเปรียบเทียบช่วงระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ถึงระยะเวลาก่อนการทดลอง 4 สัปดาห์กลุ่มทดลองมีค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองของกลุ่มควบคุม ($R = 42.38$ และ $\bar{R} = 25.87$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} = 0.001$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3

วัตถุประสงค์เฉพาะข้อที่ 2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มทดลองในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ หลังการการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ได้แก่สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4, 5 และข้อที่ 6

2.1 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4. ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ($\bar{X} = 54.30$ และ $\bar{X} = 48.85$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.0001$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4.

2.2 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 5. ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ($\bar{X} = 54.97$ และ $\bar{X} = 48.85$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.0001$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 5

2.3 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาคิดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มทดลองในระยะเวลาคิดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ($\bar{X} = 54.97$ และ $\bar{X} = 54.30$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p - \text{value} = 0.407$)

สรุปได้ว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6.

วัตถุประสงค์เฉพาะข้อที่ 3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงใหม่ของกลุ่มควบคุมในระยะเวลาก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ระยะหลังการการทดลอง 1 สัปดาห์ และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

3.1 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 7. ในระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ($\bar{X} = 53.00$ และ $\bar{X} = 52.82$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p - \text{value} = 0.813$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 7.

3.2 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 8. ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ($\bar{X} = 52.79$ และ $\bar{X} = 52.82$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p - \text{value} = 0.918$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 8

3.3 สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 9. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์กับระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของกลุ่มควบคุมในระยะเวลาติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าระยะเวลาหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ($\bar{X} = 53.00$ และ $\bar{X} = 52.79$) และเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p - \text{value} = 0.781$)

สรุปได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 9.

ข้อเสนอแนะ

1. ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขสำหรับการดำเนินการศึกษาในรูปแบบเดิม

ในแผนการสอนที่ 1 เรื่องผลที่ได้จากการอยู่ก่อนแต่ง หากผู้เข้ารับการอบรมไม่สามารถคิดคำขวัญ คติ ข้อเตือนใจสำหรับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ตามจุดประสงค์ของโปรแกรม สามารถดัดแปลงให้ผู้เข้ารับการอบรมคิดหาถ้อยคำ หรือข้อความธรรมดาเพื่อเตือนใจตนเองแทน คำขวัญ คติ ข้อเตือนใจ

ในแผนการสอนที่ 2 เรื่อง ชาย-หญิง ความแตกต่างในเรื่องเพศหากผู้เข้ารับการอบรมไม่เข้าใจสุภาษิต สามารถใช้คำถามอื่น ๆ ที่สื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องเพศระหว่างชายกับหญิงได้เช่นอาจใช้คำพูดตรง ๆ ว่าผู้หญิงเสียเปรียบผู้ชายในเรื่องเพศอย่างไร เป็นต้น

ในแผนการสอนที่ 6 เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการอย่างไร ผู้ดำเนินการอบรมควรเป็นผู้มีครอบครัว ตลอดจนมีวุฒิและคุณวุฒิที่เหมาะสม เนื่องจากเนื้อหาของแผนการสอนนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ทั้งนี้เพื่อสามารถสื่อให้ผู้รับการอบรมได้เข้าใจและปฏิบัติได้ตามจุดประสงค์ของแผนการสอนนี้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรมีการปรับปรุงแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มรายละเอียดของข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทั้ง 5 เช่นระยะเวลาที่ถูกชักชวนไปในที่ที่ไม่เหมาะสม บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องมากขึ้น
- ควรมีการปรับปรุงแผนการสอนที่ 4 แผนการสอนที่ 5 โดยเพิ่มโจทย์ที่มีความยากในการตัดสินใจ และการปฏิเสธและการต่อรอง เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะดังกล่าวให้กับนักเรียน
- ควรมีการปรับปรุงข้อคำถามเพื่อประเมินเกี่ยวกับทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศเนื่องจากในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีเพียง 1 ข้อเท่านั้น
- ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
- ควรมีการติดตามผลในระยะยาวในเรื่องการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และความสับสนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
- ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเป้าหมายและพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นชายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งมาช่วยในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ได้
- ควรมีการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส รูปแบบเช่นเดียวกันในประชากรอื่น ๆ เช่นกลุ่มสตรีวัยรุ่นภาคอื่น ๆ กลุ่มสตรีวัยรุ่นนอกระบบการศึกษา และ/ หรือกลุ่มสตรีวัยรุ่นระบบการศึกษาสายอื่น ๆ กลุ่มสตรีวัยรุ่นที่มีช่วงอายุต่างกัน และ/ หรือ ระดับชั้นเรียนต่างกัน
- ควรมีการศึกษาพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส อย่างเป็นลำดับและต่อเนื่องเช่น โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสำหรับนักเรียนปวช. ปีที่ 1 - 3 โปรแกรมการพัฒนา

ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
สำหรับนักเรียนปวส.ปีที่ 1 - 2

- ควรมีการปรับปรุงแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้แก่จำนวนข้อที่จะต้องการวัดการใช้ทักษะชีวิตต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น

- ควรมีการศึกษาเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสภายหลังการรับการอบรมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตแล้ว

- ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับทักษะชีวิต การรับรู้ความสามารถของตนเอง และพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่น

- ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบอื่น ๆ ของโปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เช่น จัดอบรมทั้งในเพศชายร่วมกับเพศหญิงในเวลาเดียวกัน เป็นต้น

- ควรมีการอบรม โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตนี้เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อความคงทนของการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริการสาธารณสุข

- ควรจะนำรูปแบบการจัด โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในนักเรียนหญิงวัยรุ่นที่อยู่ในระบบการศึกษาสายอาชีพ

- ควรจะสนับสนุนให้มีผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เกี่ยวกับทางด้านเพศศึกษา การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จิตวิทยาวัยรุ่นและมีบุคลิกเป็นที่น่าไว้วางใจสำหรับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาตลอดจนผลที่อาจติดตามมาจากเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ประจำสถานที่ศึกษา

- ควรจะจัดอบรมบุคลากรทุก ๆ คนที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในนักเรียนหญิงให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการปฏิบัติที่ถูกต้องในโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตและแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

- ควรจะมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ทักษะชีวิตทุก ๆ ทักษะ
ตลอดเวลา

- ควรจะมีส่งเสริมให้นักเรียนหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคาดหวังถึงผลที่อาจติดตามมาจากเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ด้านการบริหารสาธารณสุข

- ควรจะมีการวางแผนงาน และพัฒนาระบบการจัดการดำเนินงานด้านอนามัยวัยเจริญพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสตรีวัยรุ่นที่อยู่ในระบบการศึกษาสายอาชีพ โดยควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายเช่นกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุขให้มีการเตรียมนักเรียนหญิงเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันกรณีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ด้านการศึกษา

- ควรจะจัดให้บุคลากรทางด้านการศึกษา บุคลากรทางด้านสาธารณสุขได้มีประสบการณ์และทักษะการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนหญิงวัยรุ่นที่อยู่ในระบบการศึกษาสายอาชีพและมีความเข้าใจ พฤติกรรมทางเพศ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนการสอน การสุขศึกษาได้อย่างเหมาะสม

รายการอ้างอิง

1. เพ็ญศรี พิชัยสนธิ , ระวีวรรณ แสงฉาย , การพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ ฯ : อมรินทร์ พรินตติ้ง แอนด์ พับลิช ซึ่งจำกัด ; ไม่ระบุปีที่พิมพ์
2. ศรีพัฑรา จาริวงค์ . ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานามัยครอบครัว]. กรุงเทพฯ ฯ: บัณฑิต วิทยาลัยมหิดล; 2539
3. กฤตยา อาชวนิจกุล , วราภรณ์ แซ่สนธิ . รายงานการวิจัยเรื่องวัยรุ่นไทยกับการซื้อประเวณี : การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยม การซื้อประเวณี .สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ;2537
4. กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล การพัฒนาสุขภาพสตรีวัยเจริญพันธุ์ และวัยทำงาน.สารสภาการพยาบาล . 2538; 10 (2) : 23 – 24
5. จุฬารัตน์ ห้าวหาญ. พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร] กรุงเทพฯ ฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2539
6. เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์.หนังสือพิมพ์ข่าวสด.กรุงเทพฯ; 2540
7. กิตติ พุฒิกานนท์. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชาย เขต6 วารสารอนามัยครอบครัว.2536;(3) : 25 – 29
8. กอบกาญจน์ มัทธโน. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการเจริญพันธุ์และการวางแผนประชากร] กรุงเทพฯ ฯ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2531
9. ปราโมทย์ ประสาทกุล , อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ , แอนโทนี่ เบ็นเน็ต , ถัดดาจิตร วัฒนานนท์ และพิมลพรรณ อิศรภักดี. พฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท. การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. 26 –27 พฤศจิกายน. 2530 :282 – 299
10. ปิ่นททัย สุขเมธาท.สถานการณ์สุขภาพผู้หญิงไทย.วารสารการวิจัยระบบสาธารณสุข.2539;4 (1):13
11. สุจิตรา ลือทวีสวัสดิ์และคณะ ,วินิต พิจประดิษฐ์และคณะ .ภาวะแทรกซ้อนและผลการคลอดของมารดาวัยรุ่นในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา.วารสารอนามัยครอบครัว.2539;19(1):15 – 19
12. มยุรี นกยูงทอง.สิทธิในการเลือก:สิทธิเจริญพันธุ์ และการอนามัยเจริญพันธุ์.จดหมายเหตุประชากร 2540;58(2):10 –14

- 13.ประภาพรธรรม คำคม.ความคิด ความเชื่อ เกี่ยวกับแนวโน้มการทำแท้งของนักเรียนอาชีวศึกษาใน
กรุงเทพ.[วิทยานิพนธ์ ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา]
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2539
- 14.นภาพรณัฏฐ์ นวนานนท์.การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และการยุติการตั้งครรภ์ ประเด็นท้าทาย
นโยบายการให้บริการของรัฐ.วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข.2539;(1):45
- 15.วรรณรัตน์ สุวรรณ ,สมศักดิ์ สุทัศน์วราวุฒิ ,สุรัชย์ อินทรประเสริฐ,อภิชาติ จำรัสสุทธิวงษ์ ,
ประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธ์.ผลการตั้งครรภ์ และการควบคุมกำเนิดของสตรีวัยเจริญ
พันธุ์ที่ตั้งครรภ์ไม่ปรารถนาในประเทศไทย.การประชุมประชากรศาสตร์แห่งชาติ.
26 -27 พฤศจิกายน 2530
- 16.หทัย เทพพิสัย.การทำแท้ง,การประชุมประชากรศาสตร์แห่งชาติ.26 –27 พฤศจิกายน 2530
17. เขียวลักษณ์ เสรีเสถียร.ปัญหาและผลกระทบต่อสุขภาพของสตรีที่ทำแท้ง:ผลพวงจากการเอารัด
เอาเปรียบทางเพศ.สารสภากาการพยาบาล 2538;13(2):43 –51
18. อัลฟา ริเสรีซ์ทำเนียบโรงพยาบาลและสถิติสาธารณสุข.2543 – 2544 อัลฟ ริเสรีซ์ ; 2543
กรุงเทพฯ:
- 19.สมาคมส่งเสริมโครงการการวิจัยทางเจริญพันธุ์แห่งประเทศไทย.New Study On Adolesent
pregnaneies.วารสารอนามัยครอบครัว.2539;17(1):48
20. อุษณีย์ ลักษณะธร.การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลำปาง.[วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศา
สตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา]กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
;2540
21. มยุรี นกยูงทอง.การวางแผนครอบครัวกับการลด การตายของมารดา.[จดหมายเหตุประชากร].
2540;58 (8):24 –28
- 22.สันหัตถ์ เสริมศรี ,สืบพงษ์ ไชยพรรค . ความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นในเขตเมืองส่วนภูมิภาค.
การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. 26-27 พฤศจิกายน 2530 : 303 –313
23. กุลยา สาหรัยพรหม.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพในเขตอำเภอเมืองจังหวัด
อุดรธานี[วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิทยาการระบาด] .
กรุงเทพฯ.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล,2538
24. มณฑิธา มณีเลิศรัตน.ผลของโปรแกรมการพัฒนาความคาดหวังในความสามารถของตนเองใน
การป้องกัน โรคเอดส์ของนักเรียนหญิงระดับอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร [
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอนามัยครอบครัว] กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2535
- 25.ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์.ความรู้ ทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ ปริญญาสังคมศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา]. กรุงเทพฯ.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล,2524

26. ดวงใจ กสถานติกุล.วัยรุ่นในตำราจิตเวชศาสตร์.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2536
- 27.ประคินันท์ อุปรมย์.พฤติกรรมวัยรุ่น:เอกสารการสอนหน่วยที่ 9 –15 พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2532
28. จันทรวีภา ดิลกสัมพันธ์.ประสิทธิภาพผลของโปรแกรมสุขภาพในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงระดับอาชีวศึกษาใน กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2538
- 29.ปวีณา สายสูง.พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน [การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต].เชียงใหม่:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่;2542
30. Della Faulkner. Believing you can do it .The canadian nurse.1997;(2):35 –38
31. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.ทฤษฎีและการปรับพฤติกรรม.พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย;2536.47 – 60
32. Bardura A.Social fondation of thought and action : a social cognitive theory . Englewood Cliff (N.J.): Prentice Hall ; 1985.
33. กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์ประเทศไทย ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2541.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข,2541. (อัดสำเนา)
34. วิจิตร ศรีสุพรรณ และคณะ.รายงานการวิจัยความรู้ ความคิดเห็น พฤติกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาชีวศึกษาอุดมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่;2533.
35. ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์,สุริย์ จนวงศ์, จารุณี นະวิโรจน์.เพศศึกษาแผนใหม่.พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ:บารมีการพิมพ์2524,:44 –47
36. สุวัทธนา อารีพรรค.การตอบสนองทางเพศในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่องกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงเพศ:ธรรมชาติที่ต้องเข้าใจ . 14 –16 สิงหาคม 2539 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์กรุงเทพ.2539:11 –13
37. นิภา จีรภัทร์.การควบคุมอารมณ์ทางเพศในผู้หญิงไทยปัจจุบันกรณีศึกษาควบคุมเรื่องเพศในวัยรุ่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์;2541
38. ขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์.พฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงโสดในสังกัดศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี[วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร]. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล,2541

- 39.ทวีวรรณ ชาลีเครือ.พฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์.วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ2541;11(4):22-28
- 40.รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์,พรนภา หอมสินธุ์.ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนิสิตนักศึกษา.วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2541;6(3):27 –39
41. ดารุณี ภูณสุวรรณศรี .ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา] . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2540
42. จันทรแรม ทองศิริ.พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดน่าน[การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต].กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2539
- 43.ประเสริฐ ดันสกุล.ยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพเยาวชนในรายงานการประชุมสัมมนาเพื่อหาทางนำยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด 15 – 16 สิงหาคม 2538 ; สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.2538:11 –22
44. World Health Organization .Life Skill in School. Divesion of Mental Health World Health Organization Genera:1994
45. จิตรา ทองเกิด.ทักษะชีวิตในโรงเรียนในการประชุมวิชาการสุศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 8 “ปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทย” 6 – 9 พฤษภาคม 2540 ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่.2540 :79 –83
46. ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์.การสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการใช้สารเสพติด ในรายงานการประชุมสัมมนา เพื่อวางแผนแนวทางการนำยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด 15 – 16 สิงหาคม 2538; สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด .2538;23 – 48
- 47 .Guiford,J.P.The ndline of Human Intelligence.New yord: Megraw -- Hill food Co., 1967 : 136
- 48.Tourance, E.P. Guiding Creative Talent.Eng lewood Cliffs, N.J.Prentice Hall , 1962:16
- 49.Anderson,Ronald D. , etal. Deve.openy Children, Thinleng “Through Secince” Englewood Cliff , N.J. : Prenlice:Hall, 1970:90
50. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.คู่มือครู ฝึกอบรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการเอดส์ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มปท.:อัสตานา
51. วัชรพร สระน้ำ.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคิดสรกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบเรือ กองการศึกษา กรมการแพทย์ทหารเรือ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลสาธารณสุข] . กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2538

52. ประภาภรณ์ ขงขุทรวิชัย.การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวสาขจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว]. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ; 2538
53. อารี รังสินันท์.ความคิดสร้างสรรค์ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร.สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง , 2532
54. Watson,G. and Glases,E.M. Watson – Glases Critical; Thinking Appraisal Manual. New Year: Hascount, Brace and World, Inc, 1964:10
55. Bandman, E. L., & Bandman , B. Critical Thinking In nursing . 2nd . Connecticut : Applenton & Lang
56. Mayfield Marlys. Thinking For yourself: Developing critical Thinking Skills Through Reading and Writing.3rd . California: A Division of WadsWorth Inc. , 1994:6
57. ประเทืองทิพย์ นวพรไพศาล.การตรวจสอบแบบสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของวัดสันและเกลเซอร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา.[ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาวิจัยการศึกษา]. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย;2535
58. สุดารัตน์ ไชยประสิทธิ์ .การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล] เชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2542
59. เสาวภา เต็ดขาด.ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเรียนรู้แบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข [วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลสาธารณสุข]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2538
60. นวนันท์ กิจทวี.ประสิทธิผลของโปรแกรมสร้างเสริมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการเสพยาในนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี [วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเอกสุศึกษา]. กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล , 2541
61. Braden,N.(1996).Taking responsibility:Self reliance and the accountable life. Newyork : Simon & Schuster
62. Brudage , D.J. (1994) Self – concept alterations. In T.V. Schaik & T.M.Griwoldcds.). Critical care nursing : Diagnosis and management canned ed.) (pp81 – 101). Stlouis: Mosby Year Books.
63. กรรณิกา สุวรรณ.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของเด็กวัยรุ่น. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาเอก อนามัยครอบครัว]. กรุงเทพมหานคร.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล , 2541

64. รัตนา ดอกแก้ว.ผลของการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษา
จังหวัดแพร่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกอนามัย
ครอบครัว] . กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2539ข
65. กุลธนา ธนาพงศธร.เอกสารการสอนชุดวิชาองค์การและการจัดการงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 1 .
นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมะราช ; 2535
66. จิระจิตต์ ราคา. เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 1 – 7 .พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ ,2535
67. ไพสินี ผ่องใส . การจัดการสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งแรก.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ; 2-31
68. สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพพยาบาล หน่วยที่ 1 – 7
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : บริษัท รุ่งกมลปีการพิมพ์ จำกัด . 2529
69. อนันต์ เกตุวงศ์ . หลักและเทคนิคการวางแผน.พิมพ์ครั้งที่ 5 :กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2534
70. สมยศ นาวิการ.การบริหารโดยวัตถุประสงค์.พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : นาสาสน.2538
71. วีระพล สุวรรณอนันต์.กระบวนการแก้ปัญหา.พิมพ์ครั้งที่ 5 .กรุงเทพฯ: บริษัท ประชวรวงค์
จำกัด .2526
72. วรณวิไล จันทรรคา.เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพสาธารณสุขศาสตร์ หน่วย
ที่ 8 - 15 พิมพ์ครั้งที่ 10 . กรุงเทพมหานคร: หจก.นำกัการพิมพ์,2536
73. ดุษฎี เจริญสุข.ผลของการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 5 [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาเอก สุขศึกษา] .
กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2540
74. พิชัย ไทยอุดม. การประยุกต์แนวคิดทักษะชีวิตศึกษาในการสอนเพศศึกษาแก่นักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาเอก พยาบาลสาธารณสุข] . กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2540
- 75.ปรีชา แจ่มวิถีเลิศ.การประยุกต์ทักษะชีวิตในโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อให้เกิดพฤติกรรมป้อง
โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
กรุงเทพมหานคร[วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาเอก
สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์] . กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล ; 2540
76. สุทธิสารณ์ วัฒนโม .การประยุกต์ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชายชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขา
วิชาเอก สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์] . กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2540

77. พิสมัย สุขอมรรัตน์.การประยุกต์โปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเอก สุขศึกษา] . กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2540
78. ดวงเนตร ธรรมกุล.การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และความสามารถคิดวิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักกับเรียนแบบดั้งเดิม [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขากายภาพบำบัด]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2539
79. ศศิธร จิตตพุทธิ. ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลสถาบันเอกชนในกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขากายภาพบำบัด]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2539
80. Bandura. A. Self-efficacy : Toward a unifying Theory of behavioral change .Psychological Reviews,84,194-215
81. Bandura A. Self-efficacy control . Englewood Cliffs (N. J.) : Prentice Hall ; 1997
82. Bandura A. Social Learning Theory. Englewood Cliffs (N. J.) : Prentice Hall ; 1997
83. Bandura A. The self-system in reciprocal determinism. A m Psychologist 1978;33: 344 - 58.
84. Sherer,M & Adams ,c ,h. Construct validation of Self-efficacy scale. Psychological Reports,53 , 899-902
85. จารุวรรณ รังสิยานนท์.ผลของการเตรียมหญิงครรภ์แรกเพื่อการคลอดต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังผลลัพธ์ในการเผชิญภาวะเจ็บครรภ์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลแม่และเด็ก].เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่;2540
- 86.จันทนา วัจระอม.ผลของโปรแกรมส่งเสริมการออกกำลังกายโดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ชุมรมผู้สูงอายุ ตำบลบางทราย อำเภอมะนัง จังหวัดชลบุรี.[วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเอกสุขศึกษา].กรุงเทพบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2540 .
87. แสงสุรีย์ ทศนพูนชัย.ประสิทธิผลของโปรแกรมการอบรมเพื่อการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงตั้งครรภ์ โรงพยาบาลเลิณสิน [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว]. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2540
88. สะพรั่งศักดิ์ จุลเดชะ. การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปฏิบัติคำแนะนำในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค เขต 2 จังหวัดสระบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอก สุขศึกษา]. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2542

89. วัสสิกา เพือกโสภณ.ประสิทธิผลของการเตรียมคลอดตามรูปแบบที่กำหนดเพื่อพัฒนาความสามารถตนเองในการเผชิญความเจ็บปวดระยะคลอดของหญิงครรภ์แรกในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอนามัยครอบครัว]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2539
90. อาริรัตน์ ดโนภาส. การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุ อำเภอโนนชัย จังหวัดชัยนาท [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุศึกษา]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2540
- 91.จารุณี นันทโนยาน.การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเอง ในการบรรเทาอาการปวดหัวเข่าของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม . [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุศึกษา]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2539
92. ศรีรัตน์ พินทุ.การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมุลจินดา จังหวัดปทุมธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเอกสุศึกษา]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2537
93. ชลธิชา ชั่งจิตตวิสุทธิ. การประยุกต์ทฤษฎี ความสามารถตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานด้านอนามัยส่วนบุคคล ตามสุขบัญญัติแห่งชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร . [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุศึกษา]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2539
94. พัฒนา จินวงษ์. การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการขับขี่ยารถจักรยานยนต์ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครราชสีมา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเอกสุศึกษา]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ; 2539
95. สุภารัตน์ ขวัญเงิน.ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองกับวิถีของการดำเนินชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลแม่และเด็ก]. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ; 2537
96. สราญจิต อินสร.ประสิทธิผลของโปรแกรมการอบรมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการถูกละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอนามัยครอบครัว]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล ;2541
97. Daniel W.wayne. Biostatistics A Foundation for Analysis in the Health Sciences .Sixth Edition .New York.John Wiley & Sons,Inc; 1990
98. ธวัชชัย วรพงศธร.หลักการวิจัยทั่วไปพร้อมตัวอย่างทางสาขารณสุศาสตร.พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2536

99. วิจิตร อาวะกุล.การฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2537
100. Rosenstock, I.M. ,Strecher , V..J. & Becker , M.H. Social Learning theory and Health belief model. Health Education Quarterly . 15 . ; 1988 .175 – 183
- 101.สุธา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป.พิมพ์ครั้งที่ 8.กรุงเทพฯ : บริษัทไทยวัฒนาพานิช ; 2536
- 102 . จำเนียร ช่วงโชติ. จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา ; 2528.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน
ที่ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เครื่องมือในการวิจัย

1. ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง เพ็ญศรี พิชัยสนธิ
ภาควิชาอนามัยครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. รอง ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศิริกุล อิศรานุกุล
ภาควิชาอนามัยครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รอง ศาสตราจารย์ วาสนา จันทร์สว่าง
ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี (นับถึงวันตอบแบบสอบถาม)
2. ท่านได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยวันละ.....บาท
3. ค่าใช้จ่ายในข้อ 2 เพียงพอหรือไม่
() ไม่พอใช้ ท่านแก้ไขโดย.....
() ใช้พอดีกับการใช้จ่าย
() ให้อีกยังมีเหลือเก็บ
() อื่น ๆ ระบุ.....
- 4.ปัจจุบันผู้ปกครองของท่านคือ () บิดามารดา () บิดา () มารดา
() ญาติที่มีฐานะเป็น.....
5. ปัจจุบันท่านพักอยู่กับ
() บ้านของบิดามารดา
() บ้านบิดา
() บ้านมารดา
() บ้านญาติที่มีฐานะเป็น.....
() บ้านเพื่อน
() บ้านเช่า หรือ หอพักแยกชายหญิง
() บ้านเช่า หรือหอพักรวมชายหญิง
() อื่น ๆ ระบุ
6. ท่านมีหรือเคยมี คนรัก / แฟน หรือไม่? () มี () ไม่มี
7. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ ? () เคย () ไม่เคย

8. เพื่อนสนิท / เพื่อนในกลุ่มที่รู้จักกันเคยมีพฤติกรรมเหล่านี้หรือไม่ ?

8.1 การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.2 การใช้สารเสพติดต่าง ๆ เช่น บุหรี่ สุรา ยาไอ ยาบ้า ยาเลิฟ กัญชา เป็นต้น

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.3 การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.4 การสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศ เช่น การจูบ โอบกอด เป็นต้น

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.5 การอ่านหนังสือขั้วอุราฉกษ

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.6 การดูวิดีโอที่มีเนื้อหา ภาพ เสียงที่ขั้วอุราฉกษ

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.7 การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.8 การชักชวนท่านให้มึเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

() เคยชักชวนท่าน () ไม่เคยชักชวนท่าน

8.9 การตั้งครรภ์หรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

8.10 การทำแท้งหรือพาเพื่อนหญิงไปทำแท้ง

() เคย () ไม่เคย () ไม่ทราบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการกระทำของท่านตามความเป็นจริงในปัจจุบัน เพียงช่องเดียวโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

บ่อย หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมในข้อความนั้นทุก ๆ อาทิตย์
 บางครั้ง หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมในข้อความนั้นทุก ๆ สองสัปดาห์
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ปฏิบัติกิจกรรมในข้อความนั้นน้อยกว่าเดือนละครั้ง
 ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติกิจกรรมในข้อความนั้นเลย

ข้อที่	พฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ความถี่ของการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		บ่อย	บางครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่ เคย	
1	การดื่มสุราเบียร์หรือของมีเมา					
2	การเสพยาเสพติด บุหรื..... กัญชา..... ยาบ้า, ยาอี..... อื่นๆระบุ.....					
3	การดูภาพยนตร์, ทีวี, ใช้อินเทอร์เน็ต					
4	การอ่านหนังสือ, ใช้อินเทอร์เน็ต					
5	การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ ลับตา					
6	การสัมผัสกับเพื่อนต่างเพศ เช่น การจูบ โอบกอด เป็นต้น					
7	การไปเที่ยวสถานที่เหล่านี้ - ดิสโก้เธค..... - คาราโอเกะ..... - บาร์..... - ไนท์คลับ..... - ผับ..... - คาร์เฟ่..... - คอนเสิร์ต..... - ลานสเก็ต..... - โรงภาพยนตร์..... - อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับบิดามารดา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตอนท้ายที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพียงข้อละ 1 คำตอบ

ข้อที่	ข้อความ	ไม่จริงเลย	จริงเล็กน้อย	จริงปานกลาง	จริงมาก	จริงมากที่สุด	สำหรับผู้วิจัย
1-	พ่อแม่ไม่เคยฟังเหตุผลและความคิดเห็นของฉัน						
2-	ฉันรู้สึกว่าคุณแม่ไม่ต้องการฉัน						
3+	พ่อแม่เป็นบุคคลที่ฉันรัก						
4-	พ่อแม่ไม่เคยสนใจในการกระทำของฉัน						
5+	พ่อแม่เอาใจใส่ทุก ๆ เรื่องของฉัน						
6-	ฉันทำกิจกรรมต่าง ๆ กับพ่อแม่บ้างครั้งได้						
7-	พ่อแม่ดูต่ำกว่าฉันด้วยถ้อยคำที่รุนแรง						
8-	ฉันรู้สึกว่าคุณแม่ไม่เคยห่วงใยฉัน						
9+	ฉันรู้สึกว่าคุณแม่ชื่นชมในตัวฉัน						
10+	เมื่อฉันเกิดปัญหารุนแรง พ่อแม่ของฉันท่านแก้ปัญหาด้วยวิธีประนีประนอม						
11+	ฉันสามารถพูดคุยกับพ่อแม่ได้ทุกเรื่อง						
12+	เมื่อฉันไม่สบาย พ่อแม่ของฉันดูแลฉันเป็นอย่างดี						
13-	พ่อแม่ไม่สนใจว่าฉันจะรู้สึกอย่างไร						
14+	ฉันรู้สึกว่าฉันมีความสำคัญต่อพ่อแม่						

ส่วนที่ 4 แบบวัดเจตคติต่อเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตอนท้ายที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุดของนักเรียนเพียงข้อละ 1 คำตอบ

(การมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การสอดใส่อวัยวะเพศชายเข้าไปในช่องคลอดฝ่ายหญิง)

ข้อ ที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
1-	มั่นใจได้แน่นอนถ้าขอมมี เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสแล้ว ผู้ชายจะรับผิดชอบด้วยการ แต่งงาน						
2+	ผู้หญิงไทยควรยึดถือคำ สอนเรื่องการรักษาวลสงวน ตัว						
3-	การมีเพศสัมพันธ์ ก่อน สมรสของผู้หญิงถือว่าเป็น การแสวงหาความสุขร่วม กันกับผู้ชาย ไม่ใช่เป็นเรื่อง เลียด						
4-	นักเรียนหญิงที่มีเพศสัม- พันธ์ก่อนสมรสถือว่าเป็น ผู้หญิงที่น่าสมยศ						
5+	ชายและหญิงแม้จะเป็นคูรัก กันก็ไม่ควรมีความสัมพันธ์ ทางเพศ						
6-	ผู้หญิงโสดจะมีเพศสัมพันธ์ กับชายใดก็ได้เช่นเดียวกับผู้ ชายโสด						
7-	การที่ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรสกับคนรักถือว่าเป็น เรื่องดีเพราะช่วยลด ความเสี่ยงจากการติดโรค เอดส์จากการสำส่อนทาง เพศ						

ข้อ ที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
8-	ตราใบโคที่สามารถป้องกัน การตั้งครรภ์ การมีเพศ สัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นสิ่งที่ ที่สามารถทำได้อย่างเสรี						
9+	การที่ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ ก่อนสมรสถือว่าเป็นสิ่งที่ น่าละอาย						
10 +	ผู้ชายที่มีคู่อริแต่ไม่เคยล่วง เกินตัวคนรักเลยถือว่าเป็น การให้เกียรติแก่ผู้หญิง						
11 +	การที่ผู้หญิงไม่มีเพศ สัมพันธ์ก่อนสมรสถือว่าเป็น เรื่องที่เหมาะสม						
12-	การระบายความต้องการ ทางเพศของผู้หญิงที่ยังไม่ ได้สมรสด้วยการมีเพศ สัมพันธ์ก่อนสมรสเป็น เรื่องปกติ						

สถานการณ์ที่ 1 (ถูกชักชวนไปเที่ยวสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อนชายในเวลากลางคืน)

พงศ์ : หน้อย คีนนี่ไปคืนกันที่. จี จี กับพี่น้อง

หน้อย : ไปกันกี่คนจะ

พงศ์ : ไปกันหลายคน มีเจ้าเอก หนูฮ้อย น้องสร้อยกับเจ้าตรี พี่ที่กำลังชวนน้องหน้อยนี้
แหละ หน้อยไปกับพี่น้องจะได้เป็นคู่ร้องเพลงกัน หน้อยยังไม่เคยไปไม่
ใช่เหรอ! แล้วดี ๆ พี่จะมาส่งที่หอเอง

หน้อย :

หมายเหตุ จี จี เป็นชื่อของสถานที่

ข้อ 1. หากท่านเป็นหน้อย ท่านจะตัดสินใจอย่างไร

ตกลงไปตามคำชักชวนของพงศ์ เพราะ (0)

- 1.1 กลัวว่าพงศ์จะเสียใจ
- 1.2 ต้องการจะไปเที่ยวกับเพื่อนชายอยู่แล้ว
- 1.3 อยากจะไปสนุกสนานกับเพื่อน ๆ มากกว่า
- 1.4 อยากจะรู้ว่าคาราโอเกะเป็นอย่างไร
- 1.5 อื่น ๆ ระบุ

ไม่ตกลงไปตามคำชักชวน เพราะ (1)

- 1.6 กลัวกลับหอพักไม่ทัน เวลากำหนดปิดของหอพัก (0)
- 1.7 จี จี เป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมที่จะไปเที่ยวกับเพื่อนชายในเวลาค่ำคืน (1)
- 1.8 เพราะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเที่ยวกลางคืน (0)
- 1.9 ไม่สมควรที่จะเที่ยวในเวลาค่ำคืน (1)
- 1.10 อื่น ๆ ระบุ

ข้อ 2 สมมติว่าท่านเป็นหน้อย ถูกพงศ์ชักชวนหรือรบเร้าแต่ท่านไม่ต้องการไปตามคำชักชวนหรือ
การรบเร้าได้ ท่านจะใช้คำพูดใดปฏิเสธ โดยไม่ให้เสียสัมพันธภาพกับพงศ์

- 2.1 “ไม่ไปค่ะ”(ปฏิเสธโดยตรง) (1)
- 2.2 “ไว้คราวหน้านะคะ” (ผัดผ่อน) (0)
- 2.3 “ขอตัวไม่ไปค่ะ หน้อยไม่ชอบสถานที่แบบนั้น” (ปฏิเสธโดยใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้าง)
- 2.4 “ขาดหน้อยไปคนหนึ่ง พี่คงหาคู่ร้องเพลงได้มั่ง” (ปฏิเสธที่เล่นทีจริง) (0)
- 2.5 ในกรณีที่ข้อ 2.1-2.4 ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านคิดว่าจะใช้คำพูดปฏิเสธคือ
ระบุ.....

สถานการณ์ที่ 2 (ชักชวนให้อยู่สองต่อสอง)

- พงศ์ : หน้อย เสาร์นี้มาเที่ยวบ้านพี่ดิ ! พี่จะตีวิชาเลขให้
 หน้อย : จะไปรบกวนคุณพ่อ คุณแม่ของพี่เปล่า ๆ
 พงศ์ : ไม่หรอก ท่านไม่อยู่ ไปสัมมนาของกระทรวงที่ระยอง 2 วัน ที่บ้านมีพี่คนเดียว
 หน้อย :

ข้อ 3. หากท่านเป็นหน้อย ท่านจะตัดสินใจอย่างไร

ตกลงไปตามคำชักชวนของพงศ์ เพราะ (0)

- 3.1 มีผู้ตีวิชาเลขให้ดีกว่าการอ่านหนังสือเอง
 3.2 ไม่อยากให้พงศ์เสียใจที่อุตส่าห์ชวน
 3.3 ได้โอกาสไปเที่ยวบ้านเพื่อนชายที่ตนชอบ
 3.4 ได้โอกาสอยู่กับเพื่อนชายตามลำพัง
 3.5 อื่นระบุ

ไม่ไปตามคำชักชวนของพงศ์ เพราะ (1)

- 3.6 ไม่เหมาะสมที่จะเที่ยวบ้านเพื่อนชายโดยไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วย (1)
 3.7 มีกิจกรรมอื่นที่จะต้องทำ เช่น ทำการบ้าน ทำรายงาน (0)
 3.8 พ่อแม่ หรือผู้ปกครองของหน้อยไม่อนุญาตให้ไปบ้านของพงศ์ (0)
 3.9 เกรงว่าจะถูกชู้บชู้นินทาได้ (1)
 3.10 อื่น ๆ ระบุ

ข้อ 4 สมมติว่าท่านเป็นหน้อย ถูกพงศ์ชักชวนหรือรบเร้าแต่ท่านไม่ต้องการไปตามคำชักชวนหรือคำรบเร้าได้ ท่านจะใช้คำพูดใดปฏิเสธ โดยไม่ให้เสียสัมพันธภาพกับพงศ์

- 4.1 “ไม่ไปดีกว่าพี่ น้องไม่อยากให้คนเขานินทาว่าน้องได้”(ปฏิเสธโดยอ้างความรู้สึกของตนเอง) (1)
 4.2 “ไม่ไปนะ แม่หน้อยคงไม่ให้ไป”(ปฏิเสธโดยอ้างถึงผู้อื่น) (0)
 4.3 “อย่าดีกว่าค่ะ หน้อยขอตัวเข้าเรียนก่อนนะพี่ (ปฏิเสธซ้ำโดยไม่ใช้ข้ออ้าง บอกลาและหาทางเลี่ยง) (1)
 4.4 “หน้อยขอบคุณค่ะแต่ขอเป็นคราวหน้านะ” (ผัดผ่อน) (0)
 4.5 ในกรณีที่ข้อความ 4.1-4.4 ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านคิดว่าจะใช้คำพูดปฏิเสธคืออะไร
 ระบุ.....

สถานการณ์ที่ 3 (ชวนดูวิดีโอร้านารมณเพศเป็นกลุ่ม)

พงศ : หนอย วันนีไปบ้านพี่ช!

หนอย : มีอะไรพิเศษหรือคะ

พงศ : เอกมันเอาวิดีโอ X มาดูกัน

หนอย : ดูกันสองคนหรือคะ ไม่เอาละพี่ น่าเกลียดออก

พงศ : ใครว่าดูกันสองคน เอกกับอ้อย น่องสร้อยกับเจ้าตรี ก็มาดู พี่เลยอยากให้น้อยมาดูด้วยกัน ถ้าหนอยไม่มาพี่เสียใจนะ หรือหนอยไม่กล้า

หนอย :

ข้อ 5. หากท่านเป็นหนอยท่านจะตัดสินใจอย่างไร

ตกลงไปตามคำชักชวนของพงศ เพราะ (0)

- 5.1 กลัวผู้ชักชวนจะ เสียใจ น้อยใจ
- 5.2 อยากรู้ว่าวิดีโอร้านารมณเพศนั้นเป็นอย่างไร
- 5.3 ทนไม่ได้ที่ดูว่า ไม่กล้า
- 5.4 อยากไปร่วมกิจกรรมนี้กับเพื่อน ๆ
- 5.5 อื่น ๆ ระบุ.....

ไม่ตกลงไปตามคำชักชวน เพราะ (1)

- 5.6 ต้องทำงานอื่นที่สำคัญได้แก่ การบ้าน รายงาน (0)
- 5.7 ไม่เหมาะสมที่จะดูวิดีโอร้านารมณเพศ (1)
- 5.8 ต้องทำงานบ้าน เช่น ซักผ้า ดูห้อง ทำความสะอาด (0)
- 5.9 กลัวว่าจะเข้าหอพักไม่ทันเวลาที่หอพักปิด (0)
- 5.10 อื่น ๆ ระบุ.....

ข้อ 6 สมมติว่าหนอย ถูกพงศชักชวนหรือรบเร้าแต่ในฐานะที่ท่านเป็นหนอย ท่านไม่ต้องการไปตามคำชักชวนหรือคำรบเร้านี้ได้ ท่านจะใช้คำพูดใดปฏิเสธโดยไม่ให้เกิดสัมพันธภาพกับพงศ

- 6.1 “ยังไม่รู้ว่าจะวันนั้นจะว่างหรือเปล่าถ้าว่างจะไป รอที่บ้านของพี่ก็แล้วกัน”(ปฏิเสธที่เล่นทีจริง) (0)
- 6.2 “ไม่ไปค่ะ หนอยชอบดูพี่ที่ดูส่าห์ชวน”(ปฏิเสธโดยตรง) (1)
- 6.3 “ไม่ค่ะ หนอยไม่ชอบดู”(1) (ปฏิเสธตรง)
- 6.4 “ไม่เอา อ้อยกับสร้อยคงไม่มาดูแน่นอนวิดีโอเรื่องอย่างนี้(0) (ปฏิเสธโดยอ้างความรู้สึกของผู้อื่น)
- 6.5 ในกรณีข้อ 6.1-6.4 ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านคิดว่าจะใช้คำพูดปฏิเสธคือ ระบุ.....

สถานการณ์ที่ 4. (ไปงานเลี้ยงถูกเข้าชี้ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)

ณ งานเลี้ยงวันเกิดของเอก

- พงศ์ : เป็นไงหน่อย งานวันเกิดเจ้าเอกคืนนี้ไม่สนุกหรือ
 หน่อย : ก็ดี แต่คนเยอะ เอกนี่เพื่อนจากโรงเรียนเก่ามากันเยอะนะ
 พงศ์ : ไซ้ ! อ้าว! น้ำของนายหมดแล้วนี่! รอเดี๋ยวเราจะไปเอามาให้ใหม่
 หน่อย : พงศ์! ทำไมได้ก้มันขมมันกละ นายผสมเหล้าด้วยด้วยหรือ
 พงศ์ : อื้อ ใส่ชีวาสดด้วยนะ นายลองกินไปเรื่อยๆ ดูเดี๋ยวก็อร่อยไปเอง
 หน่อย : แต่เราขอว่าแก้วนี้แก้วสุดท้ายนะกลัวเมา
 พงศ์ : ไม่ได้ ไม่ได้ ยัยอ้อยกินไปครึ่งขวดยังไม่เมาเลยหรือว่าหน่อยไม่สู้ หน่อยคงรังเกียจที่จะกินกับเรา

หน่อย :

ข้อ 7. หากท่านเป็นหน่อยท่านจะตัดสินใจอย่างไร

ยินยอมปฏิบัติตามคำชักชวนเพราะ (0)

- 7.1 ไม่อยากให้พงศ์รู้สึกละอายหรือรังเกียจ
- 7.2 คิดว่าตนเองคงไม่เมามากๆ เช่นเดียวกับอ้อย
- 7.3 อยากจะลองดูว่าได้ผสมเหล้าจะมีรสชาติจะเป็นอย่างไร
- 7.4 ทนไม่ได้ที่ถูกสบประมาทว่าอ้อยไม่ได้
- 7.5 อื่นๆ ระบุ.....

ไม่ยินยอมปฏิบัติตามคำชักชวนเพราะ (1)

- 7.6 ประเมินดูแล้วว่าถ้ายังดื่มต่อไปจะควบคุมตนเองไม่ได้ (1)
- 7.7 กลัวว่ากลับบ้านแล้วจะถูกผู้ปกครองจะถูกผู้ปกครองดูว่ากล่าว (0)
- 7.8 คิดว่าไม่เหมาะสมถ้าหากจะดื่มมากไปกว่านี้ (1)
- 7.9 ไม่ต้องการที่จะดื่มแข่งขันกับใคร (0)
- 7.10 อื่น ๆ ระบุ

ข้อ 8 สมมติว่าท่านเป็นหน่อย ถูกพงศ์ชักชวนหรือรบเร้าแต่ท่านไม่ต้องการดื่มอีกตามคำชักชวนหรือคำรบเร้าได้ ท่านจะใช้คำพูดใดปฏิเสธโดยไม่ให้เกิดสัมพันธภาพกับพงศ์

- 8.1 “ไม่เอาเราบอกแล้วไงว่าแก้วนี้เป็นแก้วสุดท้าย”(1) (ปฏิเสธโดยตรง)
- 8.2 “เอ๊ะ ! เราบอกแล้วไงว่าพอแล้ว” ด้วยน้ำเสียงแสดงความโกรธ (0)
- 8.3 “ไม่เอาเราบอกแล้วไงว่าแก้วนี้เป็นแก้วสุดท้าย”(1) (ปฏิเสธโดยตรง)
- 8.4 “ยังไม่รู้ว่าแก้วนี้จะเมาหรือเปล่า แต่พงศ์ห้ามจะขยันจะขอให้เรากินอีกนะ” (0)
- 8.5 ในกรณีที่ข้อความ 8.1-8.4 ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านคิดว่าจะใช้คำพูดปฏิเสธคือ ระบุ.....

สถานการณ์ที่ 5 (เมื่อถูกเล่าโศก กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ)

ขณะอยู่ด้วยกันสองต่อสอง หน้อยหนุนแขนของพงศ์อยู่ เธอรู้สึกอบอุ่น มีความสุข แขนอีกข้างของพงศ์กดหน้อยไว้หลวม ๆ วันนั้นหน้อยสวมเสื้อรัดรูป กระโปรงสั้น ๆ แบบที่วัยรุ่นนิยม พงศ์มองหน้อยด้วยแวตาที่หวานซึ้ง และเริ่มจูบเธอ มือที่โอบกอดไว้เปลี่ยนมาเป็นเคล้าคลึงหน้าอก ในตอนนั้นหน้อยรู้สึกสับสนว่าจะให้เกิดเหตุการณ์นี้ดำเนินต่อไปดีหรือไม่

ข้อ 9. หากว่าท่านเป็นหน้อย ท่านจะตัดสินใจอย่างไร กับเหตุที่กำลังจะเกิดขึ้น

ปล่อยให้เหตุการณ์นี้ดำเนินต่อไป เพราะ (0)

- 9.1 อยากทดลองว่าสิ่งที่จะมีเพศสัมพันธ์เป็นอย่างไร
- 9.2 อยากจะสำรวจความรู้สึกของตนเอง
- 9.3 ต้องการเป็นสาวยุคใหม่
- 9.4 ต้องการสร้างความสำคัญให้กับตนเอง
- 9.5 อื่น ๆ ระบุ.....

ไม่ปล่อยให้เหตุการณ์นี้ดำเนินต่อไป เพราะ (1)

- 9.6 ตนเองยังมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่า (1)
- 9.7 เพราะเป็นวันที่มีประจำเดือน (0)
- 9.8 เพราะเกรงว่าอาจทำให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น (1)
- 9.9 กลัวว่าหากมีใครรู้จะติฉินนินทาว่าได้ (0)
- 9.10 อื่น ๆ ระบุ.....

ข้อ 10. ท่านจะใช้คำพูดในข้อใดที่จะปฏิเสธการชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์

- 10.1 “อย่าคะ อย่า” น่าเสียกลัว ๆ (0)
- 10.2 “ถ้าพี่ไม่หยุด น้องถือว่าพี่ไม่ให้เกียรติน้อง ไม่รักน้องจริง”(ปฏิเสธโดยอ้างความรู้สึก) (1)
- 10.3 “อย่าทำอย่างนั้นเลยคะ หน้อยกลัว” (0) (ปฏิเสธโดยแสดงความอ่อนแอ)
- 10.4 “อย่าทำอย่างนั้นเลยคะ เรากำลังจะทำเรื่องที่ไม่สมควร” (1) (ขอความเห็นเชิงปฏิเสธ)
- 10.5 ในกรณีที่ข้อความ 10.1-10.4 ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านคิดว่าจะใช้คำพูดปฏิเสธคือ ระบุ.....

ข้อ 11 เมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่ 5 ในฐานะที่ท่านเป็นหน้อย ท่านควรกระทำ หรือแสดงท่าทีอย่างไร เพื่อหยุดยั้งการเล่าโศกนั้น (เลือกตอบ 2 คำตอบ)

- 11.0 ผลตัวออกไปจากพงศ์และหลีกเลี่ยงไม่อยู่สองต่อสอง (1)
- 11.2 ขอมให้แค่กอดเฉยๆ (0)
- 11.3 ขอมแค่ให้กอดและจูบเท่านั้น (0)
- 11.4 แสดงกริยาไม่พอใจต่อการกระทำของพงศ์ (1)
- 11.5 ในกรณีที่ข้อความ 11.1-11.4 ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านคิดว่าท่านจะกระทำ

โดย.....

ส่วนที่ 5.2 แบบวัดความคาดหวังที่จะไม่มีการเกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
คำชี้แจง สำหรับข้อที่ 12 -17 ท่านสามารถเลือกคำตอบได้เพียง 1 ข้อ โดยสามารถทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตัวเลือกตามความคิดเห็นของท่าน

ตัวอย่าง ข้อที่ 1 หากหน้อยไม่อ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ ท่านคาดว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดต่อไป
 ในอนาคต

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
1	หน้อยสอบตก	✓	
2	หน้อยสอบได้แน่นอน		
3	หน้อยอาจสอบตกหรือสอบได้		

ข้อ 12 จากสถานการณ์ที่ 5 หากหน้อย ปล่อยให้เหตุการณ์ดำเนินไปจนกระทั่งมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ท่านคิดว่าต่อไปอาจจะเกิดเหตุการณ์ใดต่อหน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
12.1	การตั้งครรภ์	✓	
12.2	การติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	✓	
12.3	การติดโรคเอดส์	✓	
12.4	การทำแท้งและ /หรือ ภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง	✓	
12.5	ยังสามารถเรียนต่อจนจบการศึกษา		✓
12.6	ยัง無法ที่จะรู้ว่าจะได้แต่งงานกับเพื่อนชายได้แน่นอน	✓	
12.7	ต้องเสียใจและอายใจถ้าภายหลังต้องแต่งงานกับชายคนอื่น	✓	

ข้อ 13 จากสถานการณ์ที่ 5 หากหน้อยมีเพศสัมพันธ์จนเกิดผลอะไรบ้างต่อครอบครัวของหน้อย

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
13.1	บิดามารดา /ผู้ปกครองของหน้อยเสียใจและอับอาย	✓	
13.2	บิดามารดา/ ผู้ปกครองของท่านไม่รู้สึกละอายเพราะไม่มีผู้ใดทราบ		✓
13.3	บิดามารดา /ผู้ปกครองของท่านมีความวิตกกังวลถึงผลที่จะติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ของหน้อย	✓	
13.4	บิดามารดา /ผู้ปกครองยังคงไว้ใจในความประพฤติของหน้อย		✓
13.5	เสื่อมเสีย ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล	✓	

ข้อ 14 ท่านคิดว่าหากหน่วยไม่มีเพศสัมพันธ์ ขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนจะเกิดผลอะไรต่อตนเองบ้าง

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
14.1	ต้องสูญเสียเพื่อนชายอย่างแน่นอน		✓
14.2	บิดามารดาเกิดความภาคภูมิใจในตัวหน่วยที่สามารถจบการศึกษา	✓	
14.3	หน่วยสามารถศึกษาต่อได้เพราะไม่เกิดการตั้งครรภ์อย่างแน่นอน	✓	
14.4	หน่วยเข้ากับเพื่อนฝูงไม่ได้เพราะยังไม่มีเพศสัมพันธ์		✓
14.5	หน่วยไม่ต้องเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์	✓	
14.6	หน่วยไม่ต้องกังวลใจและเกิดความเครียด	✓	
14.7	หน่วยเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถควบคุมตนเองได้โดยไม่ปล่อยตามอารมณ์เพศ	✓	
14.8	หน่วยหมดมีโอกาสนี้จะได้เรียนรู้การคบกับเพื่อนต่างเพศคนอื่น ๆ อีกต่อไป		✓
14.9	หน่วยรู้สึกผิดถ้าต่อไปในอนาคตต้องแต่งงานกับคนอื่น	✓	
14.10	หน่วยไม่เสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	✓	

ข้อ 15 ในฐานะที่หน่วยเป็นวัยรุ่นและกำลังศึกษาอยู่ และหน่วยเกิดการตั้งครรภ์ขึ้น ท่านคิดว่า การตั้งครรภ์นี้จะส่งผลอะไรต่อตัวของหน่วยบ้าง

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
15.1	ได้แต่งงานกับเพื่อนชายอย่างแน่นอน		✓
15.2	ในขณะนั้นจะเกิดความรู้สึกอบอุ่น ภาคภูมิใจที่ได้เป็นผู้หญิงอย่างสมบูรณ์		✓
15.3	สังคมยอมรับการตั้งครรภ์ครั้งนี้		✓
15.4	เสียอนาคต ไม่สามารถเรียนต่อได้	✓	
15.5	อาจจะเครียด และวิตกกังวล จนอาจทำร้ายตนเอง	✓	
15.6	อาจคลอดไม่ได้เนื่องจากกระดูกเชิงกรานยังเจริญเติบโตไม่เต็มที่	✓	
15.7	เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากการตั้งครรภ์	✓	
15.8	อาจต้องทำแท้ง	✓	
15.9	เพิ่มค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตรที่จะเกิดมา	✓	
15.10	หางานในตำแหน่งที่ดีไม่ได้เพราะไม่จบการศึกษา	✓	

ข้อ 16 การตั้งครรภ์ของหน้อยจะส่งผลกระทบต่อเด็กในครรภ์หรือเด็กที่จะเกิดมาบ้าง

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
16.1	เด็กนั้นมีน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่าปกติ	✓	
16.2	เด็กนั้นมีน้ำหนักตัวมากกว่าปกติ		✓
16.3	เด็กนั้นต้องเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด	✓	
16.4	เด็กนั้นต้องเสี่ยงต่อการคลอดเกินกำหนด		✓
16.5	เด็กนั้นเสี่ยงต่อภาวะหายใจไม่ดี	✓	
16.6	เด็กนั้นตายง่ายกว่าเด็กทารกปกติ	✓	
16.7	เด็กนั้นมีพัฒนาการดีกว่าเด็กปกติ		✓
16.8	เด็กนั้นแข็งแรงกว่าเด็กที่เกิดจากกลุ่มมารดาอายุ 20 ปีขึ้นไป		✓
16.9	เด็กนั้นเจ็บป่วยได้ยาก		✓
16.10	เด็กนั้นมีสมองที่ฉลาดกว่าปกติ		✓

ข้อ 17 สมมติว่าหน้อยตั้งครรภ์ได้ 3 เดือน จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและมีความจำเป็นที่ต้องทำแท้งหากท่านเป็นหน้อย ท่านคิดว่าจะเกิด ผลลัพธ์อะไรบ้างจากการทำแท้ง

ข้อที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
17.1	อาจเสียชีวิตจากภาวะแทรกซ้อนของการทำแท้ง	✓	
17.2	ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการทำแท้ง	✓	
17.3	อาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาภาวะแทรกซ้อนเช่น การตกเลือดหรือติดเชื้อจากการทำแท้ง	✓	
17.4	อาจเป็นหมัน ไม่สามารถมีบุตร	✓	
17.5	อาจมีบุตรยากต่อไปในอนาคต	✓	
17.6	รู้สึกบาป	✓	
17.7	อาจถูกจับเพราะผิดกฎหมาย	✓	
17.8	ทารกในครรภ์อาจตายหรือเสี่ยงต่อความพิการ	✓	
17.9	ร่างกายแข็งแรงดีหลังจากการทำแท้ง		✓
17.10	หมดความเครียด วิตกกังวล และเกิดความสบายใจอย่างแน่นอน		✓

แผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิสัย

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง ผลที่ได้จากการอยู่ก่อนแต่ง

สำหรับนักเรียนหญิง ชั้น ปวช. 2

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ถึงผลที่ได้จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่มีผลต่อตัวนักเรียนเอง บุตรที่อาจเกิดขึ้นมา ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ มาสร้างคำขวัญ คติ ข้อเตือนใจ สำหรับตัวเอง เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สาระสำคัญ

ผลที่ได้จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่มีผลต่อตัวนักเรียนเองได้แก่ การตั้งครรภ์ อันตรายจากการคลอด การเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์และการคลอด การคลอดก่อนกำหนด การแท้งบุตรและภาวะแทรกซ้อนจากการแท้ง บุตรที่เกิดมาอาจเสี่ยงต่อการมีพัฒนาการที่ผิดปกติ มีน้ำหนักตัวน้อย ครอบครัวเกิดความอับอาย สังคมไม่ยอมรับ ประเทศชาติได้คนที่ไม่มีความรู้ เนื่องจากนักเรียนต้องออกจากโรงเรียน

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องผลที่ได้ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
2. ใบงาน

การประเมินผล

1. จากความสนใจ มีส่วนร่วมในการเรียน
2. จากการตอบคำถามและการอภิปราย
3. จากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย
4. จากผลการปฏิบัติตามใบงาน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบ/กลุ่ม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เนื้อหา/สื่อ
- ประสบการณ์ - กลุ่ม 2 คน (5 นาที) - ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (15 นาที) -สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม เล็ก(10 นาที) กลุ่มใหญ่ (10 นาที) - ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (10 นาที) - ประยุกต์แนวคิด -กลุ่มใหญ่ (5นาที)	- ตั้งคำถามกับผู้เรียนว่า นักเรียนเคยได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ก่อนแต่งงานหรือไม่ เหตุการณ์นี้มักเกิดขึ้นกับใครหรือกลุ่มใดและเกิดขึ้นอย่างไร - รวบรวมความคิดเห็นโดยสุ่มถามผู้เรียน 2 - 3 คู่ - บรรยายเรื่องผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส - มอบหมายงานให้อภิปรายกลุ่มละ 1 ประเด็น - ตัวแทนกลุ่มเป็นผู้อภิปรายในหัวข้อเรื่อง นักเรียนชายหรือนักเรียนหญิง ใครเป็นผู้เสียเปรียบมากกว่าถ้ามีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส - ผู้สอนนำอภิปราย / บรรยายเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ / สรุป - มอบหมายให้กลุ่มเดิมร่วมกันคิดคดี คำขวัญ ข้อเตือนใจสำหรับตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการใช้เพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	- ใบความรู้เรื่องผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส -ใบงาน

ใบความรู้เรื่องผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้แก่

1. ผลต่อบุคคล การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสก่อให้เกิดปัญหา สุขภาพต่อระดับตัววัยรุ่นได้แก่ การตั้งครรภ์ การมาฝากครรภ์เมื่ออายุครรภ์มาก เนื่องจากไม่ทราบว่าตนเองตั้งครรภ์ ไม่สนใจมาฝากครรภ์ จึงเกิดปัญหาลูกโซ่ตามมาเช่นปัญหาโลหิตจางจากการตั้งครรภ์สืบเนื่องจากขาดความสนใจที่จะบำรุงครรภ์ และยังพบว่าการตั้งครรภ์และการคลอดของวัยรุ่นจะมีภาวะแทรกซ้อนทางด้านสูติกรรมบ่อยกว่ามารดาวัยอื่น ปัญหาการทำแท้งและปัญหาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งได้แก่การติดเชื้อทำให้อุ้งเชิงกรานอักเสบ ตกเลือด ปัญหาการติดเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ ปัญหาสุขภาพจิตจากความเครียดวิตกกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ที่ไม่ตั้งใจและ / หรือความวิตกกังวลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่อาจไม่ยั่งยืนกับคู่รัก
2. ผลต่อทารกและเด็ก ได้แก่ปัญหาทารกพิการที่เกิดจากการรับประทานยาเพื่อทำลายเชื้อขณะตั้งครรภ์ ปัญหาทารกน้ำหนักน้อยกว่าปกติ ปัญหาทารกเจริญเติบโตและมีพัฒนาการด้อยกว่ากลุ่มเด็กทารกที่เกิดจากการมารดาอายุ 20 – 29 ปี
3. ผลต่อครอบครัวของสตรีวัยรุ่น ก่อให้เกิดความอับอาย สังคมไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสโดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา
4. ผลต่อสังคม ที่พบได้บ่อยได้แก่ปัญหาทอดทิ้งบุตร ปัญหาการทารุณเด็ก สืบเนื่องจากความไม่ต้องการเด็ก ปัญหาการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย ปัญหาอุวอาชญากรซึ่งเกิด เด็กขาดผู้อบรมเลี้ยงดู
5. ผลต่อเศรษฐกิจ การตั้งครรภ์อาจทำให้สตรีวัยรุ่นที่ยังอยู่ในระบบการศึกษาต้องออกจากการศึกษาแล้วเรียน หากทำงานนายจ้างมักให้ลาออก หรือหยุดพักงานทำให้ขาดรายได้ หากต้องทำแท้งต้องเสียค่าใช้จ่ายตลอดจนอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง
6. ผลต่อประเทศชาติ คุณภาพประชากรต่ำลง สังคมขาดความมั่นคงเกิดการเอารัดเอาเปรียบทางเพศบุตรที่เกิดจากสตรีที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสก็มีคุณภาพชีวิตต่ำเนื่องจากการไม่ได้รับการดูแลจากมารดา

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้แบ่งกลุ่มมีจำนวนสมาชิกอย่างน้อย 5 คน เลือกประธาน เลขานุการ กลุ่มร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุป แล้วส่งตัวแทนเสนอในชั้นเรียน (เวลาปฏิบัติงานกลุ่ม 10 นาที เวลานำเสนอ 2 นาที)

กลุ่มที่ 1,2 และกลุ่มที่ 3

ข้อที่ 1 ถ้านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสกัน ท่านคิดว่า ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่อาจเกิดขึ้นกับฝ่ายชายได้แก่อะไรบ้าง

ข้อที่ 2 ให้นักเรียนคิดคำขวัญ ทด ข้อเตือนใจสำหรับตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้แบ่งกลุ่มมีจำนวนสมาชิกอย่างน้อย 5 คน เลือกประธาน เลขานุการ กลุ่มร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุป แล้วส่งตัวแทนเสนอในชั้นเรียน (เวลาปฏิบัติงานกลุ่ม 10 นาที เวลานำเสนอ 2 นาที)

กลุ่มที่ 4,5 และกลุ่มที่ 6

ข้อที่ 1 ถ้านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสกัน ท่านคิดว่า ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่อาจเกิดขึ้นกับฝ่ายหญิงได้แก่อะไรบ้าง

ข้อที่ 2 ให้นักเรียนคิดคำขวัญ คติ ข้อเตือนใจสำหรับตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ใบแนวคิดของใบงานที่ 1 สำหรับผู้สอน

ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่อาจเกิดขึ้นกับฝ่ายชายได้แก่ความไม่สบายใจ อาจต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู ออกจากการศึกษามาประกอบอาชีพ หากคู่ร่วมเพศเกิดการตั้งครรภ์ หรือได้รับผลที่ติดตามมา จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ตนเองอาจได้ติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และ / หรือโรคเอดส์ได้

ผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่อาจเกิดขึ้นกับฝ่ายหญิง ได้แก่ ผลต่อตนเอง ได้แก่ ตั้งครรภ์ การคลอด การได้รับภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์และการคลอด ที่พบมากว่าสตรีวัย 20 – 30 ปี 4-5 เท่า อาจต้องทำแท้งเสียค่าใช้จ่าย เกิดภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งเกิดความรู้สึกเป็นบาป ติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และ / หรือโรคเอดส์ ครอบครัวของตนเกิดความอับอาย เนื่องจากสังคมไม่ยอมรับ ผลต่อสังคม นักเรียนเสี่ยงต่อการออกจากการศึกษาหากเกิดการตั้งครรภ์ ทำให้ได้ประชากรที่ด้อยคุณภาพ ผลต่อเศรษฐกิจ ต้องเสียค่าใช้จ่ายจากการทำแท้งและการรักษาภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งไม่ถูกหลักการแพทย์ ประเทศชาติได้ประชากรที่ด้อยคุณภาพไปด้วยจากเด็กที่แม่ไม่ต้องการ ศีลธรรมเสื่อมลงเป็นข่าวดังแม่ฆ่าลูกที่ไม่ต้องการในหน้าหนังสือพิมพ์

ตัวอย่างคำขวัญ คติ

ข้อเตือนใจสำหรับตนเองเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อน

สมรส

“เรียนให้จบเสียก่อน ต้องพร้อมถึงแต่ง” “ฉันจะต้องเรียนให้จบ เพื่ออนาคตที่สดใส”

“ท้องก่อนแต่งชีวิตแย่แน่ อนาคตของแม่ฝากผีฝากไข้ไว้กับเรา”

“คบคนถึงต้องคบได้แค่ว่า หากคบลึกเกินไป คนที่เสียใจคือเรา”

แผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย

แผนการสอนครั้งที่ 2

เรื่อง ชาย – หญิง ความแตกต่างในเรื่องเพศ

สำหรับ นักเรียนหญิง ระดับ ปวช.2

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงความแตกต่างเรื่องเพศระหว่างชายและหญิง

สาระสำคัญ

ชายและหญิงมีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ ความแตกต่างนี้ได้แก่ ความแตกต่างทางด้าน สรีระ สังคมยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของฝ่ายชายมากกว่าฝ่ายหญิง และทฤษฎีในเรื่อง เพศกล่าวคือ การมีความสัมพันธ์ทางเพศของฝ่ายชาย เริ่มจากขั้นมิตรภาพไปสู่ความสัมพันธ์ทางเพศ ได้เลยโดยไม่ต้องมีความรัก ในขณะที่ฝ่ายหญิงมีการมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยเริ่มจากขั้น มิตรภาพ แล้วเข้าสู่ขั้นของความรัก แล้วจึงมีความสัมพันธ์ทางเพศ

สื่อการสอน

- แถบเสียง / บทละครเรื่อง “อย่าชิงสุกก่อนห่าม”
- ใบงานที่ 2

การประเมินผล

- จากความสนใจมีส่วนร่วมในการเรียน
- จากการตอบคำถามและการอภิปราย
- จากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบ PL / กลุ่ม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เนื้อหา / สื่อ
ขั้นสร้างความรู้สึก ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ (15 นาที) กลุ่ม 2 คน (10 นาที) ขั้นจัดระบบความคิดความเชื่อ สะท้อนความคิด / อภิปราย กลุ่มเล็ก (10 นาที) ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (10 นาที) ประยุกต์แนวคิด กลุ่มเล็ก (5 นาที)	- -สร้างความรู้สึกโดยนักเรียน ฟังละครเรื่อง “ อย่าชิงสุกก่อน ห่าม ” (ผู้สอนเตรียมการไว้ ก่อน) -สุ่มสอบถามความเห็น 3 – 4 คู่ -มอบหมายใบงานที่ 2 -ตัวแทนกลุ่มรายงาน ผู้สอนนำ อภิปราย / สรุป	-แถบเสียง / บทละครเรื่องอย่า ชิงสุกก่อนห่าม” ใบงานที่ 2 -ชายและหญิงมีความแตกต่าง กัน ซึ่งได้แก่ความแตกต่างทาง ด้านสรีระ สังคมยอมรับการมี เพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของฝ่าย ชายมากกว่าฝ่ายหญิง และ ทัศนคติในเรื่องเพศกล่าวคือ การมีเพศสัมพันธ์ทางเพศของ ฝ่ายชายเริ่มจากขั้นมิตรภาพไป สู่ความสัมพันธ์ทางเพศได้เลย โดยไม่ต้องมีความรักในขณะที่ ฝ่ายหญิงมีการมีความสัมพันธ์ ทางเพศ โดยเริ่มจากขั้น มิตรภาพ แล้วเข้าสู่ขั้นของ ความรัก แล้วจึงมีความสัมพันธ์ ทางเพศ

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้แบ่งกลุ่มมีจำนวนสมาชิกอย่างน้อย 5 คน เลือกประธาน เลขานุการกลุ่มร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุป แล้วส่งตัวแทนเสนอในชั้นเรียน(เวลาปฏิบัติงานกลุ่ม 5 นาที เวลารำเสนอ 2 นาที)

กลุ่มที่ 1,3,5 ข้อความที่ว่า “ชายเป็นข้าวเปลือก หญิงเป็นข้าวสาร โบราณว่า ” นักเรียนเข้าใจความหมายของคำนี้ว่าอย่างไร และนักเรียนมีความคิดเห็นกับข้อความนี้ว่าอย่างไรบ้าง

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้แบ่งกลุ่มมีจำนวนสมาชิกอย่างน้อย 5 คน เลือกประธาน เลขานุการกลุ่มร่วมกันอภิปราย
หาข้อสรุป แล้วส่งตัวแทนเสนอในชั้นเรียน(เวลาปฏิบัติงานกลุ่ม 5 นาที เวลานำเสนอ 2 นาที)

กลุ่มที่ 2,4,6 ความแตกต่างระหว่างชาย – หญิงในเรื่องเพศ นักเรียนคิดว่าได้แก่ความแตกต่างทางด้านใดบ้าง และความแตกต่างนี้ทำให้เกิดผลอะไร

ใบแนวคิดใบงานที่ 2 ของแผนการสอนที่ 2 เรื่องชาย – หญิงความแตกต่างในเรื่องเพศสำหรับผู้สอน
ประเด็นอภิปรายข้อความว่า “ ชายเป็นข้าวเปลือก หญิงเป็นข้าวสาร โบราณว่า” นักเรียนเข้าใจ
ความหมายของคำนี้ว่าอย่างไร และนักเรียนมีความคิดเห็นกับข้อความนี้ว่าอย่างไรบ้าง

แนวคิดที่ควรได้ ข้อความดังกล่าว หมายความว่า ชายมีความแตกต่างกับหญิงในเรื่องเพศ
โดยมีชายสามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสซึ่งสังคมยอมรับได้มากกว่าเพศหญิง นักเรียนที่ความคิด
เห็นกับ ข้อความนี้เพราะ เพศชายเป็นฝ่ายได้รับผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้
น้อยกว่าฝ่ายหญิง ดังนั้นหากนักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนี้แสดงว่านักเรียนเกิดความตระหนักถึง
ความแตกต่างระหว่างเพศชาย – หญิง ส่วนนักเรียนที่ไม่เห็นด้วยอาจเนื่องจากนักเรียนมีความคิด
เห็นว่าปัจจุบันชาย และหญิงควรมีสถานะที่เท่าเทียมกันในเรื่องเพศ ดังนั้นผู้สอนควรนำอภิปรายให้ได้
ข้อแตกต่างและข้อสรุปที่ชายและหญิงมีความแตกต่างด้านสรีระ ทรศนะในเรื่องเพศ ตลอดจนการ
ยอมรับของสังคม การได้รับผลที่ติดตามมาจากการที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่ทำให้ฝ่ายหญิงยัง
เป็นผู้เสียเปรียบ อยู่เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักเรื่องเพศ ระหว่างชาย – หญิง

ประเด็นอภิปราย ความแตกต่างระหว่างชาย – หญิงในเรื่องเพศ นักเรียนคิดว่าได้แก่ความแตกต่าง
ทางด้านใดบ้าง และความแตกต่างนี้ทำให้เกิดผลอะไร

แนวคิดที่ควรได้ ความแตกต่างระหว่างชาย - หญิงในเรื่องเพศ ได้แก่ความแตกต่างทาง
ด้านสรีระ การยอมรับของสังคมในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของเพศชายได้มากกว่าเพศ
หญิง ทรศนะในเรื่องเพศ ซึ่งฝ่ายชายมีความรักที่เน้นความใคร่ กล่าวคือ ความสัมพันธ์ทางเพศของ
ชายเริ่มจากชั้นมิตรภาพแล้วมาสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้เลย แต่ฝ่ายหญิงจะเริ่มจากชั้นมิตรภาพ มาสู่
ความรัก แล้วจึงจะมีความสัมพันธ์ทางเพศ ความแตกต่างเหล่านี้ ทำให้ฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายเสียเปรียบ
หากมีเพศสัมพันธ์และได้รับผลที่ติดตามมาจากการที่มีเพศสัมพันธ์เช่นการตั้งครรภ์ เป็นต้น

บทละครเรื่อง “อย่าชิงสุกก่อนห่าม”

ตัวละครศักดิ์ นักเรียนมัธยมปลายวัย 18 ปี

นิตา นักเรียนหญิงเพื่อนร่วมชั้นของศักดิ์

ฉาก 1

หอพักชาย ห้อง C 11 เวลาหัวค่ำ

ในห้องศักดิ์กำลังเพลิดเพลินกับการดูโทรทัศน์ เสียงเคาะประตูดังขึ้น ศักดิ์เดินไปเปิดประตู
นิตาเดินเข้ามาท่าทางรือร้น ศักดิ์ปิดประตุนองนิตาอย่างแปลกใจ

ศักดิ์ : นิตา คุณเป็นอะไร ไปละวันนี้ มาชะมัดเชียว

นิตา : (เสียงรือร้น) ศักดิ์คะ นิตาไม่อยากกลับหอพัก เลิกเรียนก็รีบมาหาคุณนี่แหละ

คะ

ศักดิ์ : (ดีใจ) นิตา วันนี้ต่างกับผมนะ

นิตา : ไม่.....ไม่ได้ค่ะ

ศักดิ์ : (ไม่พอใจ) คุณไม่รักผมแล้วซินิดา

นิตา : ไม่...นิตายังรักคุณอยู่เหมือนเดิม แต่นิตามีเรื่องสำคัญ...

ศักดิ์ : (อย่างรำคาญ) มีอะไรก็บอกมาซิ

นิตา : (เสียงลั่นเล ไม่แน่ใจ) ที่ต้องรีบมาพบคุณก็เพราะ...

ศักดิ์ : (รำคาญมากขึ้น) ก็มีอะไรล่ะ

นิตา : นิตาท้องค่ะ

ศักดิ์ : (อิงไป เสียงโกรธ) ท้อง....ท้อง...แล้วมาบอกผมทำไม

ศักดิ์พุดจบแล้วเดินหนีหันหลังให้นิตา นิตาเดินตามไปเผชิญหน้าศักดิ์ จับแขนศักดิ์อย่างแว่วอน

นิตา : ศักดิ์ทำไมพุดอย่างนั้น (พุดปนเสียงสะอื้น) เราต้องรับผิดชอบเรื่องนี้นะ

ศักดิ์ : (เสียงโมโหจัด) คุณพุดอย่างนั้นไม่ได้นะ ผมยังเรียนอยู่ ผมจะทำได้

นิตา : ศักดิ์ เขาก็เป็นลูกของเรานะ คุณจะให้นิตาทำยังไงคะ (ร้องไห้)

ศักดิ์ : (ตะโกนใส่) หยุเพื่ออะไร ใครจะไปรู้ละว่าเด็กเป็นลูกใคร ออกไปได้แล้ว

นิตา : ไร้ ศักดิ์

ศักดิ์ :

แผนการพัฒนาคู่ประกอบทักษะชีวิตด้านเจตคติ

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง ความภาคภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน สำหรับนักเรียนหญิง ชั้น ปวช. 2

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง ที่สามารถหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และความภูมิใจในตนเองที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อตนเองมีความพร้อม

สาระสำคัญ

บุคคลทุกคนย่อมมีคุณค่าในตัวเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการทำงานของตนเองด้วย สำหรับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่จะไม่ก่อให้เกิดผลร้ายแรงเสียหายและยังสร้างความภูมิใจเกิดจากการที่นักเรียนสามารถหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ หรือจะมีเพศสัมพันธ์เมื่อมีความมั่นใจในความรัก เรียนรู้ลักษณะนิสัยกันมานานพอ มีความยินยอมพร้อมใจทั้งสองฝ่าย มีความพร้อมในด้านการศึกษาและอาชีพ มีความปลอดภัยแนใจจะไม่เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่นการตั้งครรภ์ ปัญหาต่อครอบครัวได้แก่พ่อแม่ผิดหวัง ปัญหาต่อสังคมได้แก่การทำแท้ง

สื่อการสอน

- 1.บทเพลง พรุ่งนี้ไม่สาย
- 2.วีดิทัศน์เรื่อง วัยแห่งอนาคต
- 3.ใบงาน

การประเมินผล

- 1.จากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- 2.จากการรายงานกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบ/กลุ่ม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เนื้อหา/สื่อ
1.ขั้น สร้างความรู้สึกร่วม <u>ประสบการณ์</u> กลุ่มใหญ่ (25 นาที)	- ดูวีดิทัศน์เรื่อง “วัยแห่งอนาคต” - ตั้งคำถามกับผู้เรียนว่าหากนักเรียนเป็น “เล็ก” เมื่อรู้ว่าตนเองตั้งครรภ์ขึ้น นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร - สุ่มถามความรู้สึก 3-4 คู่ - ตั้งคำถามกับผู้เรียนอีกครั้งว่าหากนักเรียนเป็น “ภา” เมื่อจบการศึกษา นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร - สุ่มถามความรู้สึก 3-4 คู่ - สุ่มถามความรู้สึกเปรียบเทียบระหว่างภากับเล็ก 3-4 คู่	- วีดิทัศน์ เรื่องวัยแห่งอนาคต
2 ขั้นจัดระบบความคิดความ เห็น <u>สะท้อนความคิด/อภิปราย</u> กลุ่ม เล็ก(10 นาที) <u>ความคิดรวบยอด</u> กลุ่มใหญ่ (10 นาที) <u>ประยุกต์แนวคิด</u> -กลุ่มใหญ่ (5นาที)	- ให้นักเรียนอภิปรายตามใบงานที่มอบหมายให้ - สุ่มกลุ่มให้รายงาน/ผู้สอนนำอภิปราย/สรุปแนวคิดที่ควรได้ - ร่วมกันร้องเพลง “ พรุ้งนี้ไม่สาย ดอกฟ้าเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของเพลง	- ใบงาน - เพลงพรุ้งนี้ไม่สาย

ใบงาน
แผนการสอนเรื่อง ความภาคภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน

คำชี้แจง ให้รวมกลุ่มสมาชิก 5-6 คน อภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามประเด็น ใช้เวลากลุ่ม 10 นาที แล้วส่งตัวแทนรายงาน (กลุ่มละ 2 นาที)

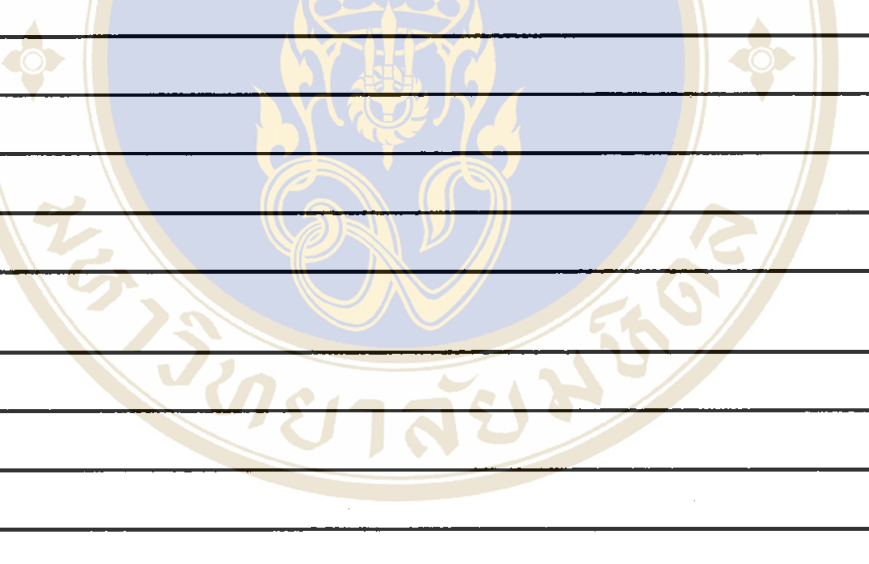
กลุ่มที่ 1.2 นักเรียนคิดว่า การที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในวัยเรียน มีผลกระทบต่อความรู้สึกรู้สึกของผู้กระทำหรือไม่ อย่างไร

ใบงาน

แผนการสอนเรื่อง ความภาคภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน

คำชี้แจง ให้รวมกลุ่มสมาชิก 5-6 คน อภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามประเด็น ใช้เวลากลุ่ม 10 นาที แล้วส่งตัวแทนรายงาน (กลุ่มละ 2 นาที)

กลุ่มที่ 3,4 นักเรียนคิดว่าความรู้สึกภาคภูมิใจของเล็ก และภา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
ถ้าแตกต่างกัน ท่านคิดว่าน่าจะเกิดจากอะไร

คำชี้แจง ให้รวมกลุ่มสมาชิก 5-6 คน อภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามประเด็น ใช้เวลากลุ่ม 10 นาที แล้วส่งตัวแทนรายงาน (กลุ่มละ 2 นาที)

กลุ่มที่ 5.6 นักเรียนรู้สึกอย่างไรและเห็นด้วยหรือไม่ว่าไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในขณะที่ยังเป็นนักเรียน เพราะเหตุใดที่ท่านจึงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

The logo of Rajabhat Sakon Nakhon is a circular emblem. It features a central blue field with a golden Thai royal crest (Chakrasamukh) at the top. Below the crest are two golden swans (Hamsa) facing each other. The entire emblem is encircled by a golden border containing the text 'มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร' in Thai script. The logo is positioned in the upper right corner of the page.

ใบแนวคิดสำหรับใบงานแผนการสอนเรื่อง ความภาคภูมิใจที่อดเปรี้ยวไว้กินหวาน

กลุ่มที่ 1 และ 2 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในวัยรุ่นมีผลกระทบต่อความรู้สึกของนักเรียนหญิงกล่าวคือ ทำให้รู้สึกอับอาย มีความเข้าใจกับรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับคู่รักของตน ขณะเดียวกันจะรู้สึกวิตกกังวล กลัวว่าสังคมจะรู้ เกิดความรู้สึกอับอายต้องปกปิดหลบซ่อนไม่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อนฝูงรับรู้เรื่องของตนเอง ขาดความมั่นใจในตนเอง หวาดวิตกถึงการได้รับผลจากการมีเพศสัมพันธ์ สับสนไม่แน่ใจว่าจะป้องกันการมีเพศสัมพันธ์หรือผลที่จะติดตามมาได้หรือไม่ และสม่ำเสมอหรือเปล่า

กลุ่มที่ 3 และ 4 แตกต่างกัน เนื่องจากามีเพศสัมพันธ์และได้รับผลกระทบทางด้านลบจากการมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่ยังเป็นนักเรียน ทำให้เกิดความรู้สึกกลัวพ่อแม่จะรู้ อับอายต้องปกปิด หลบซ่อนไม่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อนฝูงรับรู้เรื่อง ขาดความมั่นใจในตนเอง กังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของตนเองและอนาคตว่าจะสามารถเรียนต่อจนจบหรือไม่ ส่วนที่ไม่มีเพศสัมพันธ์จึงไม่เกิดความรู้สึกดังกล่าว

กลุ่มที่ 5 และ 6 นักเรียนควรรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเอง และเห็นด้วยเนื่องจากการป้องกันการเกิดผลต่าง ๆ ที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสทำให้ไม่ต้องรู้สึกวิตกกังวล กลัวพ่อแม่จะรู้ ไม่ต้องรู้สึกอับอายปกปิดหลบซ่อนไม่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อนฝูงรับรู้เรื่อง เกิดความมั่นใจในตนเอง

แต่ถ้านักเรียนไม่เห็นด้วยผู้สอนต้องฟังคำตอบและเหตุผลของนักเรียนจากนั้นจึงนำอภิปรายให้นักเรียนเข้าใจและเกิดแนวคิดถึงความภาคภูมิใจที่จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนสามารถไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรได้

เพลงพຼ່ງนี้ ไม่ส่าย

ทาทยัง

เพียงแ่่มองในตาที่รู้ว่าเราชอบกัน แต่เราสองคนต้องเก็บมันไว้ ในเมื่อความเป็นจริงก็รู้กันในตัวใจ เรายังเป็นได้แค่เพียงเพื่อนกัน

******แม้ใจเราจริงจังกเท่าไร ไม่มีใครเต็มใจให้รักกัน คงยังไม่ถึงเวลาของเรา อดทนเก็บความในใจแล้วรอแ่่วันเวลาให้มันเดินช้า ๆ แล้วเดินไปกับมัน อดทนเก็บความในใจแล้วเรียนรู้กันและกัน เพื่อให้เรามีความมั่นใจ ว่าเรานั้นมีความลึกซึ้งเพียงใด พຼ່ງนี้ไม่ส่ายที่จะรักกัน

*****วันนี้แม้จะเป็นเพียงเพื่อนกันก็ไม่สำคัญ เมื่อใจให้กันจะหวั่นอะไร วันข้างหน้าจะมาจะช้าจะนานเท่าไร คงเป็นอะไร ได้มากกว่านั้น

******หากว่าเรามีความมั่นใจ หากว่าเรามีความรักแท้ในใจ พຼ່ງนี้ไม่ส่ายที่จะรักกัน

วิศิทัศน์ เรื่อง ้วยแห่งอนาคต

ความยาว 25 นาที

เนื้อหา เป็นละครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก และภาซิ่งเป็นผู้อยู่ในวัยเรียนทั้งคู่ แต่ศึกษาในสถานศึกษาคนละแห่งโดยเด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และตั้งครรภ์ขึ้น ไม่สามารถหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จึงปรึกษาภาให้ช่วยหาทางแก้ไข

แผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะ

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง เมื่อเกิดอารมณ์เพศจะจัดการอย่างไร

สำหรับนักศึกษาหญิง ชั้น ปวช. 2

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจอารมณ์เพศของชายและหญิง ตลอดจนสามารถจัดการอารมณ์เพศของตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องอยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ โดยใช้ ขั้นตอนการจัดการกับอารมณ์เพศ 4 ขั้นตอน คือ การสำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น การคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ การหาวิธีควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีต่างๆ การสำรวจความรู้สึกและชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ

สาระสำคัญ

อารมณ์เพศเป็นอารมณ์ของมนุษย์ที่มีตามธรรมชาติ การแสดงอารมณ์เพศ อย่างไม่ถูกกาลเทศะและเวลา อาจก่อให้เกิดผลเสียติดตามมาได้ ดังนั้นนักเรียนจึงควรควบคุมและสามารถจัดการกับอารมณ์เพศให้เหมาะสม

สื่อการสอน

1. ใบกรณีศึกษา “พิมพา”
2. ใบงานกรณีศึกษา “พิมพา”
3. ใบความรู้ ทักษะการจัดการอารมณ์เพศ
4. ใบงาน ทักษะการจัดการอารมณ์เพศ

การประเมินผล

1. สังเกตการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
2. จากการรายงานผลงานกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบ/กลุ่ม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เนื้อหา/สื่อ
1. รู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ (20 นาที)	- นำเข้าสู่บทเรียนโดยสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ - บรรยายเรื่องอารมณ์เพศ ชาย-หญิงและการจัดการกับอารมณ์เพศ - นำเสนอ กรณีศึกษา เรื่อง พิมพา	- สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เช่นการอยู่ด้วยกันสองต่อสอง มีสิ่งเร้าให้เกิดอารมณ์เพศ ได้แก่ หนังสือ วีดิทัศน์เร้าอารมณ์เพศ สารเสพติดต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด ฯลฯ - ใบความรู้เรื่องอารมณ์เพศ
สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 2 คน (10 นาที)	- ให้นักเรียนวิเคราะห์กรณีศึกษาของพิมพาตามใบงานที่มอบหมายให้	- ใบงานกรณีศึกษา “พิมพา”
ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (10 นาที)	- สุ่มกลุ่มให้รายงาน/ผู้สอนนำอภิปราย/สรุปแนวคิดของขั้นตอนการจัดการกับอารมณ์เพศ	
2. ขั้นลงมือกระทำ ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (10 นาที)	- แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตาม - ตัวแทนกลุ่มรายงาน - ผู้สอนนำอภิปราย - ผู้สอนสรุป	- ใบงานทักษะการจัดการอารมณ์เพศ

ใบงานกรณีศึกษา “พิมพา”

พิมพารู้สึกเคลิบเคลิ้มไปกับบรรยากาศของผับ เสียงเพลงเพราะๆ พร้อมกับได้กอดสมเหล้า ทำให้พิมพารู้สึกสนุก ต่างกับบรรยากาศที่บ้าน ที่ไม่มีใคร พ่อกับแม่ยังไม่กลับจากที่ทำงาน ถึงกลับมาที่ทะเลาะกันทุกที

นายเป็นเพื่อนชายที่เพื่อนแซวกันว่าเป็นแฟน นายชวนพิมพาไปสนุกกันต่อที่คิส โก้เธอชื่อดังในเชียงใหม่ และพามาส่งที่บ้าน นายจับมือพิมพาและกอดพิมพาไว้พิมพากอดตอบ ในที่สุดทั้งสองมีเพศสัมพันธ์กัน เมื่อนั่งทับทวนแล้วพิมพารู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดนี้เพราะเธอยังไม่ได้เตรียมใจไว้

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศมีทั้งหมด 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น ท่านคิดว่าพิมพารู้สึกอย่างไรเมื่อถูกนายกอด

ตอบ

ขั้นที่ 2 การคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ

ผลดีของการแสดงอารมณ์เพศ เมื่อพิมพาปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศท่านคิดว่าจะเกิดผลดีอะไรบ้าง

ตอบ

ผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ เมื่อพิมพาปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศท่านคิดว่าจะเกิดผลเสียอะไรบ้าง

ตอบ

ขั้นที่ 3 การหาวิธีควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีต่าง ๆ การควบคุมอารมณ์ของพิมพาควรทำอย่างไร

ตอบ

ขั้นที่ 4 สำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้ายและชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ ในท้ายเรื่องความรู้สึกครั้งสุดท้ายของพิมพา ๆ รู้สึกอย่างไร

ตอบ

ใบแนวคิดสำหรับผู้สอนของใบกรณีศึกษา “พิมพา”

พิมพารู้สึกเคลิบเคลิ้มไปกับบรรยากาศของผับ เสียงเพลงเพราะๆ พร้อมกับได้กอดสมเหล้า ทำให้พิมพารู้สึกสนุก ต่างกับบรรยากาศที่บ้าน ที่ไม่มีใคร พ่อกับแม่ยังไม่กลับจากที่ทำงาน ถึงกลับมาทีละละกันทุกที

นายเป็นเพื่อนชายที่เพื่อนแซวกันว่าเป็นแฟน นายชวนพิมพาไปสนุกกันต่อที่คิสโก้เธอชื่อดังในเชียงใหม่ และพามาส่งที่บ้าน นายจับมือพิมพาและกอดพิมพาไว้พิมพากอดตอบ ในที่สุดทั้งสองก็มีเพศสัมพันธ์กัน เมื่อนั่งทบทวนแล้วพิมพารู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดนี้เพราะเธอยังไม่ได้เตรียมใจไว้

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศมีทั้งหมด 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น ท่านคิดว่าพิมพารู้สึกอย่างไรเมื่อถูกนายกอดตอบ
รู้สึกอบอุ่นใจ ตื่นเต้น แปลก ๆ แตกต่างจากความรู้สึกที่เคยมีมา

ขั้นที่ 2 การคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ
ผลดีของการแสดงอารมณ์เพศ เมื่อพิมพาปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศ
ตอบ ได้ปลดปล่อยอารมณ์ตามธรรมชาติ ไม่ต้องเก็บกดไว้
ผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ เมื่อพิมพาปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศ
ตอบ อาจเกิดผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่คาดคิด

ขั้นที่ 3 การหาวิธีควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีต่าง ๆ การควบคุมอารมณ์ของพิมพาควรทำอย่างไร

ตอบ -คำนึงถึงผลดีผลเสียถ้าหากปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศที่เกิดขึ้น
-หลีกเลี่ยงการสัมผัสซึ่งกันและกัน
-หากิจกรรมอื่นทำทดแทนเพื่อป้องกันการเกิดอารมณ์เพศที่จะเกิดขึ้นเช่น ทำกิจกรรมที่โรงเรียน การเล่นกีฬา
-หลีกเลี่ยงสิ่งที่จะกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศเช่น สุรา สถานที่เร่รุ่ม

ขั้นที่ 4 สำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้ายและชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ
ในท้ายเรื่องความรู้สึกครั้งสุดท้ายของพิมพา ๆ รู้สึกอย่างไร

ตอบ เสียใจกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่คาดคิดนี้จึงไม่สามารถชื่นชมตัวเองเนื่องจากไม่สามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ

ใบแนวคิดสำหรับผู้สอนของใบกรณีศึกษา “พิมพา”

พิมพารู้สึกเคลิบเคลิ้มไปกับบรรยากาศของผับ เสียงเพลงเพราะๆ พร้อมกับได้กอดสมเหล้า ทำให้พิมพารู้สึกสนุก ต่างกับบรรยากาศที่บ้าน ที่ไม่มีใคร พ่อกับแม่ยังไม่กลับจากที่ทำงาน ถึงกลับมาทีละละกันทุกที

นายเป็นเพื่อนชายที่เพื่อนแซวกันว่าเป็นแฟน นายชวนพิมพาไปสนุกกันต่อที่ดิสโก้เธอสั่งในเชียงใหม่ และพามาส่งที่บ้าน นายจับมือพิมพาและกอดพิมพาไว้พิมพากอดตอบ ในที่สุดทั้งสองมีเพศสัมพันธ์กัน เมื่อมานั่งทบทวนแล้วพิมพารู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดนี้เพราะเธอยังไม่ได้เตรียมใจไว้

ทักษะการจัดการกับอารมณ์เพศมีทั้งหมด 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น ท่านคิดว่าพิมพารู้สึกอย่างไรเมื่อถูกนายกอดตอบ
รู้สึกอบอุ่นใจ ตื่นเต้น แปลก ๆ แตกต่างจากความรู้สึกที่เคยมีมา

ขั้นที่ 2 การคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ
ผลดีของการแสดงอารมณ์เพศ เมื่อพิมพาปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศ
ตอบ ได้ปลดปล่อยอารมณ์ตามธรรมชาติ ไม่ต้องเก็บกดไว้
ผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ เมื่อพิมพาปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศ
ตอบ อาจเกิดผลที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่คาดคิด

ขั้นที่ 3 การหาวิธีควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีต่าง ๆ การควบคุมอารมณ์ของพิมพาควรทำอย่างไร

ตอบ -คำนึงถึงผลดีผลเสียถ้าหากปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอารมณ์เพศที่เกิดขึ้น
-หลีกเลี่ยงการสัมผัสซึ่งกันและกัน
-หากิจกรรมอื่นทำทดแทนเพื่อป้องกันการเกิดอารมณ์เพศที่จะเกิดขึ้นเช่น ทำกิจกรรมที่โรงเรียน การเล่นกีฬา
-หลีกเลี่ยงสิ่งที่จะกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศเช่น สุรา สถานที่เร่รุ่ม

ขั้นที่ 4 สำรวจความรู้สึกครั้งสุดท้ายและชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ
ในท้ายเรื่องความรู้สึกครั้งสุดท้ายของพิมพา ๆ รู้สึกอย่างไร

ตอบ เสียใจกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่คาดคิดนี้จึงไม่สามารถชื่นชมตัวเองเนื่องจากไม่สามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ

ใบความรู้ ทักษะการจัดการอารมณ์เพศ

การจัดการอารมณ์เพศควรต้องทำความเข้าใจกับการตอบสนองทางเพศเสียก่อนดังนี้
การตอบสนองทางเพศ

แพทย์หญิงสุวัทนา อารีพรศ กล่าวถึงการตอบสนองทางเพศไว้ว่า

เมื่อนมนุษย์มีความต้องการทางเพศหรือถูกกระตุ้นอารมณ์เพศ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงสรีระของร่างกายเพื่อให้พร้อมที่จะร่วมเพศได้โดยเป็นไปตามธรรมชาติและอัตโนมัติ การตอบสนองในเพศชายและเพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายกันโดยมีลำดับขั้น ลักษณะ และระยะเวลาการตอบสนองทางเพศขึ้นอยู่กับวัย ประสบการณ์ การฝึกฝนจนเป็นนิสัย สภาพของอารมณ์และจิตใจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพร่างกาย ผลจากยาและสารบางอย่าง ความต้องการทางเพศพื้นฐานขึ้นกับฮอร์โมนเพศ ในวัยรุ่นฮอร์โมนเพศกำลังสมบูรณ์จะมีความต้องการทางเพศสูงระยะกลาง ๆ ของรอบเดือนและระยะที่มีประจำเดือน ผู้หญิงจะมีความต้องการทางเพศมากกว่าระยะอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีเรื่องของสภาพของอารมณ์และจิตใจ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องที่จะช่วยส่งเสริมหรือลดความต้องการทางเพศหรือเมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าเช่น การเห็นภาพ การได้ยินเสียง การได้รับกลิ่น การได้สัมผัสตลอดจนความคิดถึงถึงสิ่งกระตุ้นอารมณ์เพศ ก็จะทำให้เกิดการตื่นตัวทางเพศได้เช่นกัน

มาสเตอร์และจอห์นสัน (Master and Johnson) ได้แบ่งการตอบสนองทางเพศออกเป็น 4 ระยะคือ

1. **ระยะตื่นตัวทางเพศ** เป็นระยะที่เริ่มรู้สึกตัวทางเพศเกิดการคั่งของโลหิตดำ การตึงตัวของกล้ามเนื้อลดลง มีการหายใจถี่ ความดันโลหิตเพิ่ม ในเพศชายเมื่อได้รับการกระตุ้นทางเพศ องคชาตจะขยายใหญ่และตึงแข็ง เกิดจากการคั่งของโลหิตภายใน องคชาตผิวหนังที่หุ้มลูกอัณฑะจะหนาขึ้น และลูกอัณฑะจะเคลื่อนสูงกว่าระดับปกติ เพราะมีการหดตัวของกล้ามเนื้อที่ยึดลูกอัณฑะไว้ ในเพศหญิง หลังการถูกกระตุ้นทางเพศ 30 วินาทีจะปรากฏน้ำหล่อลื่นที่ผนังช่องคลอดเป็นเมือกคล้ายเหงื่อทำให้ช่องคลอดชื้นและไม่ฝืด คลิตอริสขยายตัวและตึงขึ้นเนื่องจากการคั่งของโลหิตดำ แคมเล็กและแคมใหญ่บวมและขยายตัวไปด้านข้าง ช่องคลอดจะขยายตัว มดลูกมีการยกตัวขึ้นสูง ทำให้สองในสามส่วนบนของช่องคลอดเป็นโพรง ห้วนนมตั้งและขยายตัวพร้อมกับเต้านม ที่เต้านมจะเป็นผื่นแดงแล้วจะกระจายไปทั่วร่างกาย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะขึ้นกับแต่ละบุคคลและวิธีกระตุ้นทางเพศ

2. **ระยะการตื่นตัวทางเพศอยู่ในระดับสูงจนใกล้ถึงจุดสุดยอด** ระยะนี้กินเวลา 30 วินาทีถึง 3 นาที มีการคั่งของโลหิตจะถึงขีดสูงสุด กล้ามเนื้อเกร็งมาก ในเพศ

ชาย องคชาตจะขยายตัวเต็มที่ ลูกอ้นทะขยายตัวขึ้นประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดปกติ พวงอ้นทะยกตัวสูงขึ้นเกิดจากการหดเกร็งของกล้ามเนื้ออ้นทะและกล้ามเนื้อที่ยึดลูกอ้นทะ สำหรับในเพศหญิงจะเกิดการคั่งของโลหิตที่อวัยวะเพศ คลิสตอริสจะยกตัวสูงห่างปากช่องคลอดหนึ่งในสาม ส่วนล่างของปากช่องคลอดจะแคบและหนาประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดเดิม มดลูกถูกยกตัวสูงจากฐานของเชิงกราน

3. ระยะสุขสุดยอดทางเพศ ระยะนี้กินเวลา 3 วินาทีถึง 15 วินาที เป็นระยะที่ชีพจรจะเต้นเร็วขึ้นประมาณ 110-180 ครั้ง การหายใจเร็วขึ้นถึง 40 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิตเพิ่มขึ้น ในเพศชายเกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะ สุขสุดยอดทางเพศแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

3.1 ระยะที่รู้สึกเหมือนจะกลั้นการหลั่งน้ำกามไม่ได้ ระยะนี้จะกินเวลาประมาณ 4 วินาทีเนื่องจากมีน้ำจากต่อมต่าง ๆ ของระบบสืบพันธุ์เพศชายจะไหลไปอยู่ที่ท่อปัสสาวะส่วนต้นทำให้เกิดความรู้สึกอยากหลั่งน้ำกาม

3.2 ระยะที่มีการหลั่งน้ำกาม เกิดจากการหดเป็นจังหวะประมาณ 3-7 ครั้งห่างกันครั้งละ 0.8 วินาทีของกล้ามเนื้อของท่อปัสสาวะร่วมกับการปิดของกล้ามเนื้อหูรูดของกระเพาะปัสสาวะทำให้เกิดการพุ่งของน้ำกามออกมา

สำหรับเพศหญิงจะมีการหดรัดตัวของช่องคลอดและบีบเป็นระยะ ๆ ห่างกันครั้งละ 0.8 วินาที เช่นกันกับในเพศชาย

4. ระยะกลับคืน เป็นระยะสุดท้ายของการตอบสนองทางเพศ ระยะนี้กินเวลา 10 นาทีจนเป็นวัน ๆ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายโดยทั่วไปและที่อวัยวะเพศจะกลับคืนสู่ระยะปกติ การคั่งของโลหิตลดลง ในเพศชายองคชาตจะอ่อนตัวและเล็กลง ในเพศหญิงคลิสตอริสจะกลับมามีขนาดเดิม ภายในระยะเวลา 5-10 วินาที ช่องคลอดคลายตัว ปากมดลูกแอ้าออก ในระยะเวลา 20-30 นาทีหลังจากที่มีความสุขสุดยอด มดลูกจะกลับมาอยู่ในท่าปกติ ปากมดลูกเลื่อนต่ำลง สีของแคมใหญ่จะกลับมาเป็นสีเดิม

การตอบสนองทางเพศทั้งในเพศชายและเพศหญิงในแต่ละคนจะแตกต่างกันไปทั้งในลักษณะ ความรุนแรงของความสุขสุดยอดของการร่วมเพศ ช่วงระยะเวลาของแต่ละระยะ ทั้งสี่ระยะของการตอบสนองทางเพศ

สิ่งที่ช่วยกระตุ้นอารมณ์เพศ

สิ่งที่ช่วยกระตุ้นอารมณ์ทางเพศเกิดจากการเห็นภาพได้แก่ลักษณะรูปร่าง หน้าตา การแต่งกายเช่นผู้หญิงบางคนชอบผู้ชายที่แต่งกายเก๋อบเปลี่ยน ผู้ชายบางคนชอบผู้หญิงที่แต่งกายด้วยกางเกงในที่ติดลูกไม้ การได้ยินเสียง การได้รับกลิ่น การได้สัมผัส และอื่น ๆ เช่น ความสุภาพเรียบร้อย ความใจดี ความเห็นอกเห็นใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ตลอดจนความคิดฝันถึงสิ่งกระตุ้นอารมณ์เพศ ก็จะทำให้อารมณ์เพศได้

บริเวณของร่างกายที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศ

บริเวณของร่างกายที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ ๆ มีปลายประสาทมาก บริเวณของร่างกายที่ไวต่อความรู้สึกทางเพศที่ไวสุดได้แก่ อวัยวะเพศ ภายนอก บริเวณใกล้เคียงอวัยวะเพศเช่น โคนขา ก้น ท้องน้อย เต้านม การเกิดอารมณ์ทางเพศเกิดเมื่อปลายประสาทถูกกระตุ้น ประสาทจะส่งสัญญาณไปยังสมอง สมองจะรับเป็นความรู้สึก แล้วส่งความรู้สึกมาที่ศูนย์บริเวณไขสันหลังตอนล่างซึ่งควบคุมแรงกระตุ้นทางเพศ

วิธีการจัดการกับอารมณ์ เพศมีดังนี้

1. สำรวจความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้น
2. คาดการณ์ถึงผลดี ผลเสียของการแสดงอารมณ์เพศ
3. ควบคุมอารมณ์เพศด้วยวิธีการต่าง ๆ
4. สำรวจความรู้สึกและชื่นชมตนเองเมื่อสามารถควบคุมอารมณ์เพศได้สำเร็จ

แผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะ

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง ตัดสินใจดี ชื่อนาคต

สำหรับนักศึกษาหญิง ชั้น ปวช. 2

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ขั้นตอนการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา 2. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา 3. ขั้นพิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อตัดสินใจ 4. ขั้นประเมินคุณค่าและเปรียบเทียบทางเลือก 5. ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

สาระสำคัญ

การตัดสินใจเป็นสิทธิของบุคคลในการเลือกทำหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจาก การดำรงชีวิตในประจำวัน ต้องประสบเหตุการณ์ที่ต้องเลือกกระทำ ซึ่งทางเลือกนั้นมีหลายแนวทาง จึงจำเป็นที่บุคคลควรมีความชำนาญในการตัดสินใจเลือกทางที่ต้องการกระทำ

สื่อการสอน

1. ใบความรู้ขั้นตอนการตัดสินใจและสิ่งที่ต้องพิจารณาเมื่อต้องตัดสินใจ
2. ใบงานที่ 5.1
3. ใบความที่ 5.2

การประเมินผล

1. จากมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น/การอภิปรายกลุ่ม
2. จากการรายงานผลงานกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

องค์ประกอบ/กลุ่ม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เนื้อหา/สื่อ
1. รู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ (15 นาที) สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 2 คน (10 นาที) ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (10 นาที)	- นำเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนาถึงเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่ต้องตัดสินใจ - บรรยาย “ขั้นตอนการตัดสินใจและสิ่งที่ต้องพิจารณาเมื่อต้องตัดสินใจ” - ให้นักเรียนวิเคราะห์ ปฏิบัติตามใบงานที่มอบหมาย - สุ่มกลุ่มให้รายงาน 3-4 กลุ่ม	- ใบความรู้ขั้นตอนการตัดสินใจและสิ่งที่ต้องพิจารณาเมื่อต้องตัดสินใจ - ใบงานที่ 5.1
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่มเล็ก (10 นาที) ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (10 นาที)	- มอบหมายงานให้ฝึกทักษะตัดสินใจตามใบงาน - ตัวแทนกลุ่มรายงาน/ผู้สอนนำอภิปราย - ผู้สอนสรุป “ขั้นตอนการตัดสินใจ”	- ใบงานที่ 5.2

ใบแนวคิดของผู้สอนสำหรับใบ งานที่ 5.1

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์แล้วตอบคำถามตามขั้นตอน
สถานการณ์ เพื่อนชวนไปดูหนังหลายเครือข่ายแต่ตัวเองอ่านหนังสือสอบไม่เสร็จ

ขั้นตอนการตัดสินใจ
ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาของสถานการณ์นี้คือ ความขัดแย้งด้านความต้องการที่จะตามเพื่อนไปดูภาพยนตร์ แต่ตนเองยังต้องมีหน้าที่อ่านหนังสือเตรียมสอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา

กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหานี้คือต้องการสอบให้ได้คะแนนดี และต้องการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อน

ขั้นที่ 3 พิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อตัดสินใจ
แนวทาง ทางเลือกเพื่อตัดสินใจปัญหานี้ คือ

- 1. ปฏิเสธเพื่อนไม่ไปดูหนัง
- 2. ชวนเพื่อนอ่านหนังสือและฉายเครือข่ายด้วยวิธีอื่น เช่น ฟังเพลง
- 3. อ่านหนังสือให้เสร็จแล้ว จึง ชวนเพื่อนไปดูหนังกันใหม่

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินคุณค่าและเปรียบเทียบทางเลือก

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย
วิธีที่ 1.	ได้อ่านหนังสือสอบ	จิตใจอาจกระวนกระวายไม่มีสมาธิอ่าน เพื่อนอาจไม่ชอบไม่มาชวนอีก
วิธีที่ 2	ได้อ่านหนังสือสอบ	เพื่อนไม่โกรธ
วิธีที่ 3	ได้อ่านหนังสือสอบ	ไม่ได้ดูหนังที่กำลังฉาย

ขั้นที่ 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด
ท่านเลือกวิธีใดในการแก้ไขปัญหานี้เพราะอะไร

ตอบ วิธีที่ 2 เหตุผลที่เลือกทางเลือกนี้เนื่องจาก ได้อ่านหนังสือสอบ และเพื่อนไม่โกรธ

ใบแนวคิดสำหรับผู้สอนของใบงานที่ 5.2

- คำชี้แจง**
- แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขากลุ่ม (กลุ่มละ 6 คน)
 - ประธานนำการระดมความคิดเห็นกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
 - กลุ่มนำเสนอบันทึกกลุ่ม

สถานการณ์

อ้อยมาอยู่หอพักคนเดียวในเมือง รู้จักกับอรุณพีที่เรียนในวิทยาลัยเดียวกัน อรุณเป็นคนเจ้าชู้ ชอบกอดจูบอ้อยเสมอ แต่อ้อยชอบ เพราะรู้สึกแปลกๆและมีความสุขดี แต่อ้อยไม่ยอมให้อรุณล่วงเกินไปกว่านี้นี้ เพราะอ้อยตั้งใจจะทำงานก่อนจึงจะแต่งงานกับอรุณ เมื่ออรุณล่วงเกิน อ้อยมักอ้างว่ากลัวท้องเสมอ แต่ครั้งนี้อรุณเตรียมถุงยางอนามัยและขามีคุมกำเนิดมาให้อ้อยด้วย แต่อ้อยกลัวว่าอนาคตอาจไม่ได้แต่งงานกับอรุณก็ได้ แต่อ้อยใจกลัวอรุณเสียใจ และอ้างว่าอ้อยไม่ยอม เลิกกับอ้อยไปมีคนใหม่และอ้อยได้ยินข่าวว่าอรุณกับส้มซึ่งเป็นเพื่อนคนละกลุ่มกับอ้อย

ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา

ปัญหาของสถานการณ์นี้คือ อ้อยไม่ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับอรุณ แต่กลัวสูญเสียอรุณให้กับเพื่อนที่ชื่อส้ม

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา

กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหานี้คือ

1. หลีกเลี่ยง ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับอรุณ
2. ไม่สูญเสียอรุณให้กับเพื่อนที่ชื่อส้ม

ขั้นที่ 3 พิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อตัดสินใจ

แนวทาง ทางเลือกเพื่อตัดสินใจปัญหานี้ คือ

1. อ้อยต้องพูดคุยกับอรุณให้เข้าใจความต้องการของตน
 2. อ้อยต้องตั้งใจเรียนให้จบไวๆ
 3. อ้อยยินยอมมีเพศสัมพันธ์เพื่อตามใจอรุณ
- อ้อยควร ไปพูดคุยกับส้มเรื่องของอรุณกับตนเอง

ฯลฯ

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินคุณค่าและเปรียบเทียบทางเลือก

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย
วิธีที่ 1	ได้สื่อความต้องการจุดยืนของตนเองให้อรุษรับทราบ	อรุษอาจไม่เห็นด้วย
วิธีที่ 2	ตรงตามจุดมุ่งหมายของตนเอง	ต้องใช้เวลาศึกษาจนครบหลักสูตร
วิธีที่ 3	อาจผูกมัดอรุษให้ชอบตน	วันหนึ่งอาจพลาดจนเกิดปัญหาอื่น ๆ ติดตามมาได้
วิธีที่ 4	บอกให้สัมผัสรับทราบถึงความต้องการของตนเอง	สัมผัสอาจไม่เห็นด้วย
วิธีที่ 5		
วิธีที่ 6		
วิธีที่ 7		

ขั้นที่ 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

ท่านเลือกวิธีใดในการแก้ไขปัญหานี้เพราะอะไร

ตอบ ควรจะเป็นวิธีที่ 1 เหตุผลที่เลือกทางเลือกนี้เนื่องจากต้องการพิสูจน์ว่าอรุษรอตนเองได้หรือไม่ ประเมินแล้วพบว่ามิข้อเสียน้อยที่สุดต่อตนเองหรืออาจเป็นวิธีอื่นแต่ผู้สอนต้องฟังและพิจารณาเหตุผลในการเลือกแนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนตัดสินใจเลือก

ใบความรู้ขั้นตอนการตัดสินใจและสิ่งที่ต้องพิจารณาเมื่อต้องตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจหมายถึงความชำนาญของการคิดอย่างมีเหตุผลในการพิจารณาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด

สิ่งที่ต้องพิจารณาสำหรับการตัดสินใจคือต้องใช้เหตุผลในการตัดสินใจ พยายามหาแนวทางการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สามารถปฏิบัติได้อย่างมีความมั่นคง มีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ

อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจมีหลาย ๆ ประการได้แก่ แนวทางที่นำไปสู่การแก้ปัญหา ข้อมูลข่าวสารในการสนับสนุนการตัดสินใจ ความเสี่ยงของอันตราย ซึ่งเกิดจากการตัดสินใจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจ จำนวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ คุณสมบัติ ความสามารถ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ ฐานะและบทบาทของผู้ตัดสินใจ

มูลเหตุที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่รวดเร็วกะทันหัน มีการบิดเบ่งข้อมูลข่าวสาร ผู้ตัดสินใจได้รับความกดดัน ขาดความรู้ และประสบการณ์ การคิดถึงผลประโยชน์ส่วนบุคคลมากกว่าส่วนรวม เวลาสำหรับการตัดสินใจมีจำกัด

องค์ประกอบของการตัดสินใจประกอบด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบ เช่น ผู้ทำการตัดสินใจ ประเด็นปัญหาของการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ของการตัดสินใจ ทางเลือกที่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 2 ทางเลือก ผลที่ได้จากการตัดสินใจสภาพแวดล้อมเช่น กฎหมาย วัฒนธรรม และสถานการณ์ในขณะที่ต้องตัดสินใจ

กระบวนการการตัดสินใจ

กระบวนการการตัดสินใจควรประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอนดังนี้
คือ ขั้นกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา
ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา
ขั้นพิจารณาค้นหาทางเลือกเพื่อตัดสินใจ
ขั้นประเมินคุณค่าและเปรียบเทียบทางเลือก
ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

หลักการคัดเลือกแนวทางการตัดสินใจ ควรคำนึงถึงความแตกต่างของอดีตและปัจจุบันที่เคยประสบมา ไม่ควรใช้สัญชาตญาณในการตัดสินใจ มีการขอรับคำแนะนำจากแหล่ง ต่าง ๆ กันแล้วและทดลองตัดสินใจด้วยหลักวิทยาศาสตร์

แผนการพัฒนางานองค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะ
แผนการสอนที่ 6
เรื่อง “รู้หลักปฏิเสธที่ดี” ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์
สำหรับนักศึกษาหญิง ชั้น ปวช. 2

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถหาทางหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อถูกชักชวน ขอ/ทดลองให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และ/หรือชวนไปค้างที่บ้านโดยใช้หลักการปฏิเสธ

จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายหลักการ ขั้นตอนการปฏิเสธ และหาทางออกได้เมื่อถูกชักชวน และ/หรือ เข้าใจให้มิเพศสัมพันธ์
2. เมื่อกำหนดสถานการณ์จำลอง ผู้เรียนสามารถปฏิเสธได้ตามขั้นตอนการปฏิเสธ

สาระสำคัญ

การรู้จักปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส จะช่วยลดความเสี่ยงต่อปัญหาที่ติดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การตั้งครรภ์ โรคเอดส์ ฯลฯ และไม่เสียสัมพันธภาพ

สื่อการสอน

1. ใบกรณีศึกษา “กาญจนา”
2. ใบงานกรณีศึกษา “กาญจนา”
3. ใบความรู้หลักการปฏิเสธ
4. ใบงานฝึกทักษะปฏิบัติ

การประเมินผล

1. จากการสนใจและการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายในกลุ่ม
3. จากการแสดงบทบาทสมมุติ

กิจกรรมการเรียนการสอน

องค์ประกอบ/กลุ่ม	กิจกรรมการเรียนการสอน	เนื้อหา/สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ (5 นาที) สะท้อนความคิด/อภิปราย กลุ่ม 2 คน (5 นาที) ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (15 นาที)	- นำเสนอ กรณีศึกษา เรื่อง กาณูจนา - จับคู่แลกเปลี่ยนความคิด เพื่อ ตอบคำถามว่าถ้าท่านเป็น กาณูจนา ท่านจะทำอะไรและ ตอบกรรชัยว่าอย่างไร - สุ่มกลุ่มรายงาน/ผู้สอนนำ อภิปรายการตอบของกรณีศึกษา นี้ - บรรยาย ประกอบใบความรู้ - สาริตการปฏิเสธ เมื่อเพื่อขอมา มีเพศสัมพันธ์ด้วย	- ใบงาน กรณีศึกษา “กาณูจนา” - ใบงาน กรณีศึกษา “กาณูจนา” - ใบความรู้หลักการปฏิเสธ
2. ขั้นลงมกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 3 คน (10 นาที) ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ (15 นาที)	- แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตาม สถาน การณ์ที่กำหนดให้ - สุ่มผู้ฝึกให้แสดงหน้าชั้น 2-3 คู่ - ผู้สอนนำอภิปราย/สรุป	- ใบงานฝึกทักษะปฏิเสธ

ใบแนวคิดสำหรับผู้สอนสำหรับ
กรณีศึกษา “กาญจนา”

กาญจนารู้จักกรรชัยเมื่อสอบเข้าเรียนที่วิทยาลัย ครั้งผ่านชั้นปีที่ 2 ทั้งคู่สนิทสนมกันวันหนึ่ง กรรชัยพากาญจนาไปเที่ยวงานบวชพี่ชายของกรรชัยที่ต่างจังหวัด เมื่อไปค้างคืนที่บ้านกรรชัยกับกาญจนาแอบพากันไปคุยกันที่เปลี่ยว แต่เมื่อกรรชัยจะจูบแก้มของกาญจนา และขอมิเพศสัมพันธ์ด้วย กาญจนารู้สึกตกใจกลัว กรรชัยเห็นดังนั้นจึงพูดว่า “ซัยจะรักนาคนเดียว นี่ที่ทำไมเพราะรัก เป็นของซัยนะ” “หรือว่านาไม่รักซัยเลย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่อ่านใบกรณีศึกษา แล้วตอบคำถามและเตรียมนำเสนอหน้าชั้น (10 นาที)

สมาชิกคนที่ 1 ชื่อ.....นามสกุล.....

สมาชิกคนที่ 2 ชื่อ.....นามสกุล.....

ถ้าข้าพเจ้าเป็นกาญจนา ข้าพเจ้าจะ ตอบ ปฏิเสธความต้องการทางเพศของกรรชัย

และตอบกรรชัยว่า

- รักค่ะแต่นา รอเวลาที่เรารั้ง 2 เรียนจนมีงานทำที่มั่นคงแล้วเราค่อยมาพูดกันดีกว่าค่ะ ซัยรักนา ซัยต้องคิดถึงอนาคตของเราด้วย
- รักค่ะ แต่คุณคงไม่อยากจะให้นาเสียหายอะไรไหมค่ะ
- อย่าดีกว่าค่ะ เพราะนานารู้สึกว่าเราจะทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควรถึงแม้ว่าจะรักซัยก็ตาม

ใบงาน รู้หลักปฏิเสธ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์สำหรับกลุ่มที่ 1,2 และ กลุ่มที่ 3

สถานการณ์ : สมมุติให้สมศักดิ์และมาลีเป็นเพื่อนสนิทกัน สมศักดิ์ต้องการชวนมาลีไปชวนเที่ยวที่บ้านต่างจังหวัด มาลีคาดการณ์ว่าผู้ปกครองจะเป็นห่วงและไม่สมควรที่จะไปตามคำชวนของสมศักดิ์

บทบาท : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 3 คน เป็นสมศักดิ์และมาลี อีกคนเป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สมศักดิ์เป็นฝ่ายชวนและเข้าชี้เมื่อมาลีปฏิเสธ ส่วนมาลีให้ปฏิเสธ และหาทางออกเมื่อถูกสมศักดิ์เข้าชี้

ผู้เรียนอีกคนที่เป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สังเกตว่าผู้เรียนที่แสดงเป็นมาลีได้ใช้ทักษะต่างๆตามขั้นตอนที่เรียนมาหรือไม่ และผู้เรียนที่แสดงเป็นสมศักดิ์ตอบสนองการปฏิเสธของมาลีอย่างไร

ใบงานรู้หลักปฏิเสธ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์สำหรับกลุ่มที่ 4,5 และกลุ่มที่ 6

สถานการณ์ : สมมุติให้สมชัยและมาลัยเป็นเพื่อนสนิทกัน สมชัยต้องการชวนมาลัยไปชวนไปดูภาพยนตร์โรแมนติกเพศ มาลัยคาดการณ์ว่าคงจะต้องกลับดึกและไม่สมควรที่จะไปตามคำชวนของสมชัย

บทบาท : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 3 คน เป็นสมชัยและมาลัย อีกคนเป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สมชัยเป็นฝ่ายชวนและเข้าชี้เมื่อมาลัยปฏิเสธ ส่วนมาลัยให้ปฏิเสธ และหาทางออกเมื่อถูกสมชัยเข้าชี้

ผู้เรียนอีกคนที่เป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สังเกตว่าผู้เรียนที่แสดงเป็นมาลัยได้ใช้ทักษะต่างๆตามขั้นตอนที่เรียนมาหรือไม่ และผู้เรียนที่แสดงเป็นสมชัยตอบสนองการปฏิเสธของมาลัยอย่างไร

ใบงานรู้หลักปฏิเสธ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์สำหรับกลุ่มที่ 7,8 และกลุ่มที่ 9

สถานการณ์ : สมมุติให้สมรักษ์และมานีเป็นเพื่อนสนิทกัน สมรักษ์ต้องการขอมีเพศสัมพันธ์ด้วยกับมานี มานีคาดการณ์ว่าผู้ปกครองต้องเสียใจแน่ถ้ามานียินยอมมีเพศสัมพันธ์และไม่สมควรที่จะปฏิบัติตามคำชวนของสมรักษ์

บทบาท : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 3 คน เป็นสมรักษ์และมานี อีกคนเป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สมรักษ์เป็นฝ่ายชวนและเข้าชี้เมื่อมานีปฏิเสธ ส่วนมานีให้ปฏิเสธ และหาทางออกเมื่อถูกสมรักษ์เข้าชี้

ผู้เรียนอีกคนที่เป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สังเกตว่าผู้เรียนที่แสดงเป็นมานีได้ใช้ทักษะต่างๆตามขั้นตอนที่เรียนมาหรือไม่ และผู้เรียนที่แสดงเป็นสมรักษ์ตอบสนองการปฏิเสธของมานีอย่างไร

ใบงานรู้หลักปฏิเสธ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์สำหรับกลุ่มที่ 10,11 และกลุ่มที่ 12

สถานการณ์ : สมมุติให้สมพงษ์และมานาเป็นเพื่อนสนิทกัน สมพงษ์ต้องการชวนมานาไปดูภาพยนตร์รอบดึก มานาคาตอบการณว่าต้องกลับบ้านดึกอย่างแน่นอนและไม่สมควรที่จะปฏิบัติตามคำชวนของสมพงษ์

บทบาท : ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 3 คน เป็นสมพงษ์และมานา อีกคนเป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สมพงษ์เป็นฝ่ายชวนและเข้าชี้เมื่อมานาปฏิเสธ ส่วนมานาให้ปฏิเสธ และหาทางออกเมื่อถูกสมพงษ์เข้าชี้

ผู้เรียนอีกคนที่เป็นผู้สังเกตการณ์ ให้สังเกตว่าผู้เรียนที่แสดงเป็นมานาได้ใช้ทักษะต่างๆตามขั้นตอนที่เรียนมาหรือไม่ และผู้เรียนที่แสดงเป็นสมพงษ์ตอบสนองการปฏิเสธของมานาอย่างไร

ตารางแสดงข้อมูลผลการวิจัยเพิ่มเติม

ตารางที่ 56 แสดงคะแนนสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
28	-	-	1	0.7
35	1	0.7	-	-
40	-	-	1	0.7
41	-	-	1	0.7
42	-	-	1	0.7
44	-	-	1	0.7
45	1	0.7	-	-
46	-	-	1	0.7
48	-	-	1	0.7
49	1	0.7	-	-
50	-	-	1	0.7
51	-	-	2	1.4
52	1	0.7	2	1.4
53	1	0.7	1	0.7
54	6	4.1	3	2.0
55	2	1.4	2	1.4
56	-	-	1	0.7
57	2	1.4	2	1.4
58	1	0.7	4	2.7
59	2	1.4	1	0.7
60	3	2.0	1	0.7
61	3	2.0	-	-
62	4	2.7	1	0.7
63	-	-	1	0.7
64	-	-	2	1.4
65	-	-	2	1.4
67	1	0.7	-	-
68	2	1.4	1	0.7
69	1	0.7	-	-
รวม	32*	100.0	34	100.0
Mean = 57.00		Mean = 54.18		
S. D. = 7.40		S. D. = 8.45		

หมายเหตุ

* ตั้คนักเรียนจำนวน 1 คน ที่ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน

ตารางที่ 57 แสดงคะแนนเจตคติเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
37	-	-	1	2.9
38	2	6.1	-	-
39	-	-	2	5.9
41	1	3.0	-	-
42	1	3.0	-	-
43	3	9.1	-	-
44	2	6.1	1	2.9
45	1	3.0	3	8.8
46	4	12.1	1	2.9
47	4	12.1	2	8.8
48	4	12.1	5	14.7
49	2	6.1	1	2.9
50	-	-	6	17.6
51	-	-	2	5.9
52	4	12.1	-	-
53	-	-	1	2.9
54	1	3.0	3	8.8
55	3	9.1	1	2.9
56	1	3.0	1	2.9
57	-	-	-	-
58	-	-	1	2.9
รวม	33	100.0	34	100.0
	Mean = 47.05		Mean = 51.53	
	S. D. = 4.96		S. D. = 4.29	

ตารางที่ 58 แสดงคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
27	1	3.0	-	-
36	1	3.0	-	-
38	1	3.0	2	5.9
39	1	3.0	-	-
41	1	3.0	-	-
42	2	6.1	1	2.9
43	1	3.0	-	-
44	1	3.0	1	2.9
45	1	3.0	-	-
46	1	3.0	2	5.9
47	-	-	1	2.9
48	1	3.0	1	2.9
49	3	9.1	3	9.1
50	1	3.0	1	2.9
51	4	12.1	1	2.9
52	3	9.1	2	5.9
53	2	6.1	1	2.9
54	2	6.1	3	8.8
55	1	3.0	-	-
56	-	-	2	5.9
57	1	3.0	3	8.8
58	2	6.1	3	8.8
59	1	3.0	2	5.9
60	-	-	1	2.9
61	-	-	3	8.8
62	-	-	1	2.9
63	1	3.0	-	-
รวม	33	100.00	34	100.00
Mean = 48.85		Mean = 52.82		
S. D. = 7.51		S. D. = 6.54		

ตารางที่ 59 แสดงคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส
ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
35	1	3.0	-	-
44	1	3.0	1	2.9
45	1	3.0	1	2.9
47	1	3.0	2	5.9
48	2	6.1	1	2.9
49	1	3.0	-	-
50	-	-	1	2.9
51	1	3.0	3	8.8
52	2	6.1	8	23.5
53	-	-	1	2.9
54	2	6.1	4	11.8
55	2	6.1	1	2.9
56	2	6.1	3	8.8
57	3	9.1	5	14.7
58	2	6.1	2	5.9
59	4	12.1	1	2.9
61	2	6.1	-	-
62	2	6.1	-	-
63	1	3.0	-	-
รวม	33	100.00	34	100.00
Mean = 54.30		Mean = 53.00		
S. D. = 6.07		S. D. = 3.78		

ตารางที่ 60 แสดงคะแนนของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
42	1	3.0	-	-
44	-	-	1	3.0
47	-	-	1	3.0
48	1	3.0	2	5.9
49	2	6.1	5	14.7
50	1	3.0	4	12.1
51	1	3.0	2	6.1
52	3	9.1	2	6.1
53	4	12.1	6	17.6
54	2	6.1	-	-
55	1	3.0	2	6.1
56	1	3.0	2	6.1
57	4	12.1	1	3.0
58	4	12.1	1	2.9
59	4	12.1	2	6.1
60	2	6.1	1	3.0
61	2	6.1	1	3.0
63	-	-	1	3.0
รวม	33	100.00	34	100.00
Mean = 54.97		Mean = 52.79		
S. D. = 4.38		S. D. = 4.42		

ตารางที่ 61 แสดงคะแนนของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
19	1	3.0	-	-
25	1	3.0	1	2.9
26	1	3.0	-	-
28	1	3.0	2	5.9
30	2	6.1	-	-
31	4	12.1	-	-
32	-	-	3	8.8
34	-	-	1	2.9
35	1	3.0	2	5.9
36	2	6.1	1	2.9
37	4	12.1	3	8.8
38	2	6.1	1	2.9
39	5	15.2	1	2.9
40	3	9.1	-	-
42	-	-	4	11.8
44	-	-	3	8.8
45	1	3.0	3	8.8
46	2	6.1	1	2.9
47	1	3.0	2	5.9
48	1	3.0	2	5.9
49	1	3.0	2	5.9
52	-	-	1	2.9
รวม	33	100.00	34	100.00
Mean = 36.45		Mean = 38.91		
S. D. = 7.05		S. D. = 6.61		

ตารางที่ 62 แสดงคะแนนของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
21	1	3.0	-	-
31	-	-	2	5.9
32	1	3.0	-	-
33	2	6.1	-	-
34	2	6.1	1	2.9
35	1	3.0	2	5.9
37	1	3.0	2	5.9
38	1	3.0	5	14.7
39	1	3.0	2	5.9
40	2	6.1	2	5.9
41	3	9.1	4	11.8
42	4	12.1	3	8.8
43	2	6.1	6	17.6
44	2	6.1	3	8.8
45	-	-	1	2.9
46	2	6.1	-	-
47	3	9.1	-	-
48	2	6.1	1	2.9
49	2	6.1	-	-
50	1	3.0	-	-
รวม	33	100.00	34	100.00
	Mean = 40.42		Mean = 40.41	
	S. D. = 6.09		S. D. = 3.93	

ตารางที่ 63 แสดงคะแนนของความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ระยะติดตามผลหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง n = 33 คน		กลุ่มควบคุม n = 34 คน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
29	1	3.0	-	-
31	-	-	1	2.9
34	-	-	1	2.9
35	1	3.0	2	5.9
36	1	3.0	2	5.9
37	1	3.0	4	11.8
38	2	6.1	3	8.8
39	4	12.1	3	8.8
40	4	12.1	4	11.8
41	-	-	1	3.0
42	-	-	1	3.0
43	2	6.1	4	11.8
44	3	9.1	2	5.9
45	4	12.1	1	2.9
46	6	18.2	-	-
47	1	3.0	3	8.8
48	2	6.1	-	-
49	1	3.0	-	-
50	-	-	2	5.9
รวม	33	100.00	34	100.00
Mean = 42.06		Mean = 40.44		
S. D. = 4.53		S. D. = 4.57		

จำนวนนักศึกษา ปวช. ปี 2 แผนก คหกรรม
วิทยาลัยอาชีวะ เชียงใหม่

ห้อง	สาขา	ชาย	หญิง
2/1	ผ้า	-	29
2/2	ผ้า	-	25
2/3	อาหารและโภชนาการ	4	33
2/4	อาหารและโภชนาการ	1	37
2/5	อาหารและโภชนาการ	2	26
2/6	คหกรรมทั่วไป	2	34
2/7	คหกรรมทั่วไป	3	26

จำนวนนักศึกษา ปวช. ปี 2 แผนก ศิลปกรรม
วิทยาลัยอาชีวะ เชียงใหม่

ห้อง	สาขา	ชาย	หญิง
2/1	จิตรศิลป์	13	17
2/2	ออกแบบ	22	15
2/3	ออกแบบ	13	15
2/4	เครื่องเคลือบดินเผา	11	9
2/5	ถ่ายภาพ	11	13

จำนวนนักศึกษา ปวช. ปี 2 แผนก พาณิชยกรรม
วิทยาลัยอาชีวะ เชียงใหม่

ห้อง	สาขา	ชาย	หญิง
2/1	บัญชี	2	39
2/2	บัญชี	3	39
2/3	บัญชี	3	31
2/4	บัญชี	4	31
2/5	บัญชี	4	31
2/6	การขาย	8	34
2/7	การขาย	5	36
2/8	การขาย	4	39
2/9	เลขานุการ	3	31
2/10	เลขานุการ	1	22
2/11	เลขานุการ	1	36
2/12	ธุรกิจค้าปลีก	2	21
2/13	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3	23
2/14	ธุรกิจโรงแรม	9	44

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

จอมขวัญ อร่ามกชกร

วัน เดือน ปีเกิด

13 กุมภาพันธ์ 2513

สถานที่เกิด

จังหวัดกรุงเทพ

ประวัติการศึกษา

วิทยาลัยบรมราชชนนีพุทธชินราช , พ.ศ. 2531 – 2535

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล , พ.ศ. 2539 – 2544

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

ตำแหน่งและ

พยาบาลวิชาชีพ 5 โรงพยาบาลเวียงแหง

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

จังหวัดเชียงใหม่ , พ.ศ. 2535 – ปัจจุบัน